This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

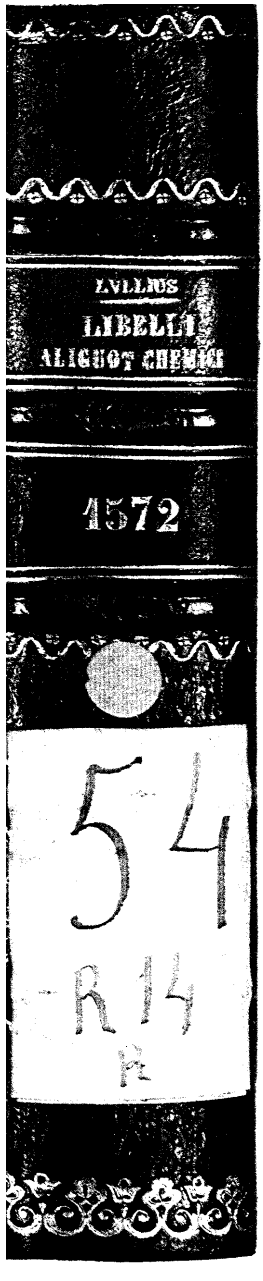
LVLLIVS
LIBELLI
ALIQVOT CHEMICI
1572
54
R 14

RAYMVNDI

LVLLII

MAIORICANI

PHILOSOPHI SVI TEMporis doctiſsimi libelli aliquot Chemici:

Nunc primùm, excepto Vade mecum, in lucem opera Doctoris Toxit. editi.

Quorum omnium nomina verſa pagina dabit.

la libreria del colegio Im
general data año 162 de Mayo
Mayo

CVM PRIVILEGIO CAES. MAIESTAT. *ad Decennium.*

BASILEAE.

APVD PETRVM PERNAM.

M. D. LXXII.

54

£ — 10
C — 5
$ — 10

QVÆ IN HOC VOLV-
mine continentur Ray-
mundi.

Teſtamentum nouiſsimum integrum.
Elucidatio vocabulorum eius.
Vade mecum.
Compendium de tranſmutatione animæ metallorum: pro media parte ex antiquo exemplari auctum.
De compoſitione gemmarum & lapidum prcioſorum.
Epiſtola accurtatoria ad regem Neapolitanum.
Medicina magna.
Dialogus Demogorgon, qui Lullianis ſcriptis multam præclarè lucem adfert.

AD

VIROS INGENIO, ERVDITIONE, ET VIRtute præſtantes, Florianum Danielum Koſchvuitzium, Lucam Bathodium, & Valentinum Koſſlitium Boleſlauienſem, omnis Philoſophiæ indagatores ſtrenuos, pædagogos fideles, diligentes, ſedulos, amicos chariſſimos, Michaeli Toxitæ Medici Argentoratenſis in hos Lullianos libros Præfatio.

VM ex amico meo Petro Perna Typographo Baſilienſi intellexiſſem, hoc ſibi propoſitum eſſe, vt authores Chemicos typis ſuis ad vtilitatem publicam in lucem prodeant, non potui committere quin, illius propoſitum pro virili mea parte promouerem. Etſi enim ingenij mei tenuitatem

non ignoro, tamen pro mea erga illum beneuolentia potius errare, quàm in re laudabili illi deeſſe volui. Quamobrem primùm & hoſce Lullianos libros, & Bonum Ferrarienſem integrum typis eius excudendos illi miſi. Non ignoro, multorum reprehenſionem me incurſurum eſſe: ſed nihil eam moror, dum non mihi laudem quæro, ſed Philoſophiæ amatoribus prodeſſe ſtudeo. Eruditum ſeculum eſt, & varia hominum iudicia. Hic authorum veterum barbariem auerſatur: ille artem Chemicam in vniuerſum tanquã falſam damnat: alius negat reperiri amplius homines: quia eam rectè intelligant: aliæ aliorum ſunt ſententiæ: pauci reperiuntur etiam inter eruditos, qui hanc philoſophiæ partem non irrideant. Hæc cum ita ſint, cum ijs loquar, qui in hac laudatiſſima ſcientia prima fundamenta poſuerunt: vt eos

cohorter,

cohorter, ne pulcherrimarum rerum exercitationem deserant. Inter eos autem vos mihi primi occurritis, ad quos sermonem hunc instituere mihi visum est: partim propter amicitiam nostrã, partim propter secretioris Philosophiæ qua alios antecellitis inuestigationem. Coniunxi vos tres primùm propter studiorum vestrorum officijq; similitudinem: deinde propter vestrum erga me studium: postremò vt ex vobis quasi vnum faciam. Sic enim Charitum forma à veteribus delineata est. Quid si lapis quoque Philosophicus, qui in his etiam libris tractatur, eandem etiam rationem habeat? ille enim etsi ex trium principiorum connexione constat, mercurio, sale, sulphure: tamen vnica illa medicina est: à veteribus summo quæsita studio. Quòd si ego quartus accedam, vt à vobis nullo modo separari possum: nónne perfectũ

numerum, de quo iam non dicendi locus, habebimus? quatuor enim elementis lapis noster non destituitur, in quorum singulis tria illa principia latent. Accipietis igitur siue tres, siue vnus, authoris non quidem elegantis, vtilis tamen, & de re quidem vna librum non vnum, sed plures, & me pro vestra erga me beneuolentia quartũ siue amicum, siue consultorem recipietis. Amor. n. erga vos meus facit: vt consilium vobis malum dare nõ velim: experientia autem efficit, vt si non optimum, tamen salutare à me vobis expectandum sit. Quod igitur illud est? vt si feliciter, vel in arte medica, vel in occultiore Philosophia versari velitis, operam detis Philosophiæ Chemicæ, sine qua medicina omnis mortua est. Varios Chemicæ artis scriptores habemus: alij vniuersalia tractauerunt, vnicam illam medicinam

inda-

indagantes, quæ non tam ad metalla ignobiliora ad ſuam perfectionem deducenda, quàm ad morbos è corporibus humanis expellendos, vitamq; longius producendam à Deo optimo maximo mortalibus donata eſt. Alij particularia ſcrutati ſunt: alij vtrunque præſtiterunt. Hij omnes etſi magnum inter ſe diſcrimen habent: tamen vel ob varietatem, vel quòd, Plinio teſte, nullus liber tam malus eſt: qui non aliquid in ſe boni contineat, omnes ſunt legendi: Nam & bolitor aliquando oportunè loquitur: & interdum bonus dormitat Homerus. Itaque ſæpe in abiectis authoribus reperimus, quæ præſtantiſſimi neglexerunt. Variè etiam Raymundus Lullius, & libris varijs hanc artem tractauit, qui ab Anglis, Italisque emunctæ naris hominibus maximi fieri ſolet. In nouiſſimo Teſtamento, & theo-

riam & praxin habetis ſcientiæ lau-
datiſſimæ. Vade mecum totus theori-
cus eſt: Experimenta Raymundi labo
res tradunt: Compendium ex ipſa ap-
pellatione notum eſt, Medicina magna
tota ad humani corporis ſanitatem cō-
parandam, ſi abſit, morboſque omnes
expellendos, ſi in corpore continentur,
compoſita eſt. Gemmas & Margari-
tas, quarum hîc conficiendarum ratio
tradita eſt, quis contemnet? Demo-
gorgon Dialogum quaſi corallarium
addidimus, vt omnia explicatiùs co-
gnoſcerentur. Barbariem excuſat ſe-
culum: obſcuritatem hominum ingra-
titudo, malitia, & Philoſophorum con
ſuetudo: qui ignauum vulgus, homi-
nesq; ſceleleratos à ſanctiſſ. ſcientiarū
penetrabilibus arcuerunt. Dicet ali-
quis me ineptè facere, quòd hos autho-
res publico, quorum interdum Theo-
phraſtus Paracelſus, cui me totum de-

didi,

didi, non adeo honestè meminit. Ego verò minimè temerè feci, sed consilio certo, vt & huius doctrina, perfectio, veritas, atque compendiosa experientia, & illorũ molesta prolixitas, incertæ rerum præparationes, artesq; imperfectæ à lectoribus animaduerti melius possint: vtq; appareat non noua Theophrastum omnia constituisse: tametsi noua multa inuenit: sed in natura comprehensa, à veteribus primùm fideliter ostensa, à sophistis deinde turpiter obscurata, è tenebris eruit, purgauit, et omnibus bonis, sedulis, diligentibus in lucem produxit.

Vos rogo, atque oro, vt & hos autores diligenter euoluatis, quos vestro nomini dedico, & inscribo: et alios meliores, Hermetem, Geberum, Morienum, Bonum: & in primis Theophrastum Paracelsum cæteris anteponatis, pergatisque non tantùm discendo ma-

gni euadere: ſed etiam diſcipulis veſtris ſanguine, & virtutibus generoſiſſimis exemplo eſſe diligentiæ, ſtudij & laboris. Non hoc vos vnquam pœnitebit: quoniam ſi in huiuſmodi ſcriptoribus exercitati eritis, à ſcelerata nebulonum turba, cui dulce eſt decipere, tuti eritis: & quod ego magno meo malo didici (dum non auri argentíque faciendi gratia, vt nouiſtis: ſed ardore quodam Medicinæ veræ conſequendæ hanc artem magnis ſumptibus, multis annis, pluribus moleſtijs cuilibet credens in errorum tenebris exercui) vos optimo cõpendio conſequemini. Intelligetis longè alium Philoſophorum ſenſum eſſe, quàm vt eum percipiant vel Thraſones glorioſi, vel imperiti, auari, turpes circumforanei: quos ſanctiſſima illa ſcientia nunquam in penetralia ſua intromittet. Dei enim donum eſt: quare à Deo alienos meritò à ſecretis

cretis ſuis procul abigit. Bene valete, & meum erga vos ſtudium bonam in partem accipite. Argentorati Idibus Nouemb. M. D. LXXI.

ERRATA IN LIBRVM Teſtamenti.

Folio 51, lege viuum. 51. 3.
branchijs 53. 2.
vegetabili 74. 16.
congelando 75. 4.
naturalis 96. 8.
talcum 123. 29.
facies 125.
Et 133. 31.
Ignem 179. 16.
conſtent 193. 14.
Porphyrum 237. 4.
exanimabis 265. 15.

NOMENCLATVRA LIBRORVM RAYMVNdi Lullij, quos ipse citat in Testamento Nouissimo.

Testamentum nouisſimum.
Liber Mercuriorum.
Epiſtola Raymundi ad Regem.
Liber Atramentorum.
Liber Lucis.
Codicillus.
Apertorium.
Liber Experimentorum.
Liber artis Matrimonialis.
Origo noſtrorum argentorum viuorum vegetabilium.
Ars magna.
Lumen artis.
Magica Raymundi.
Teſtamentum.
De Quinta eſſentia,
De Anima metallorum.
Anima artis.
Lucidarium ſuper Teſtamentum.
Practica Sermocinalis operis minoris.
Opus margaritarum.
Lumen Solis.
Theorica teſtamenti.
Liber de conſeruatione vitæ humanæ.
Liber abbreuiationum.

Liber de intentione Alchimiſtarum.
Liber principiorum naturæ.
Liber limus lapidis.
Vade mecum.
Epiſtola abbreuiationis.
Liber Proprietatum.
Liber Additionum.
Liber de Intentione artis Magicæ.
Liber de modo practicandi.
Liber Lapidarius dictus.
Liber aquarum condimentalium.
De Gemmarum compoſitione.

DE LAPIDE PHI-
losophorum carmen A. de S. ad Guilhelmum Blancum.

Corpus Apollineo viuum diſſoluimus igne,
Spiritus vt fiat, quod fuit ante lapis.
Huius & è medijs trahimus penetralibus aurum,
Aegra quod à matris ſordibus æra leuat.
Semine natali poſtquam ſeiunximus oſſa,
Hæc conſanguinea deinde lauamus aqua.
Naſcitur ex illis varios induta colores
Ales, & in cœlum candida facta volat.
Tum nos igne nouo depingimus illius alas,
Lacte coloratas imbuimusq; ſuo,
Atq;, quod eſt reliquum, cũ ſanguine paſcimus illã,
Mulciberis rabiem donec adulta ferat.
Hãc volucrẽ Guilhelme ſuã ter maximus Hermes
Dixit, & hoc toto non habet orbe parem.

P. DR.

P. DR. MEDICVS
Lectori.

Si pulcrum eſt veterũ monimenta recõdita noſſe,
Et ſophiæ antiquæ ſenſa repoſta ſequi.
Cur non laudetur tenebris qui dicit abimis,
Et profert longo ſcripta ſepulta die?
Scribere nõ magis eſt pulchrũ, quàm ſcripta tueri
Vt ſeruare animam quàm dare, non minus eſt.
Qui primùm ſcribunt, referunt virtutis honorẽ:
Abdita qui profert ſcripta, laboris opus.
Quæ multis ſcatuit Morieni ars Chemica nodis,
Bernardi Treuiri clarior exit ope.
Quo quia te donat Vallenſis munere, debes
Propenſum in te animum ſumere fronte leui.

QVID EST Lapis?

Est Mercurius albus, rubeus quoque, fixus
Stella, cui testa media cum pinguedine vitis.

Alius respondit.

Recipe

Testudinẽ Solis cum pinguedine vitis,
Iuro altissimo, dixi verũ, nec plura licet.

TESTAMENTI NOVISSIMI RAIMVNDI Lullij Maioricani, Regi Carolo dicati.

COLLEGIO DE S.S. CARLOS

LIBER PRIMVS.

VM ad nos venisti, dilectissime fili, ac Princeps, in tali casu & mortis articulo valde quieuit anima mea, cum à te paternam & antiquam tui patris illustrissimi amicitiam, quàm per dedignationem interruperam, recuperatam intelligerem. Ideo, mi Carole dilecte, te in filium sapientię dilectissimum vt fidei catholicæ ampliatorem eligam. Et vt rebelles eiusdem sacræ fidei expellere possis, & alia alta peragere, tibi magisterium per nos multis librorum voluminibus, sub philosophica occultatione diffusum, clarè, completeque tradam. Et tamen ea quæ tibi declarando dixero, ex parte sumi creatoris admoneo, vt tam secretè quàm poteris retineas, ne thesaurum istum indignis dispergas, & Deus iudicium à te deposcat. Accipe igitur in nomine sanctæ Trinita

tis & æternę vnitatis vinum rubeum, quod liquorem lunariæ appellamus, & nigrum nigrius nigro vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum libri Mercuriorum, quod incipit: Tu recipies de liquore lunariæ quãtum uis. & in principio noſtri accurtatorij. Recipe nigrum nigrius nigro, & deſtilla totam aquam ardentem in balneo, & illam rectificabis quouſq; ſine phlegmate ſit. Quod cognoſces quãdo comburit petiam licij propter ſui ardorem. quod facies in quinque vicibus, quandoque in tribus. Fili in hoc declaratur tibi clauſula noſtrę Epiſtolæ tuo Illuſtriſſimo patri miſſæ, in clauſula, quæ dicit: Et hoc in ſecunda vice contingere ſolet. & in canone qui incipit: Multi arbitrantur vſque ad ſeptimam rectificari, ſed dico tibi quod ter ſufficit. Et cum habueris tale ſignũ diuidas illam in duas partes, & vnam partem ſerua pro creando menſtruo, & cum alia parte abſtrahas animam à terra per modum quem tibi dicam. fili modus eſt, quòd tu deſtilles phlegma quouſq; maneat ad modum picis liquidæ: & tunc pone ſuper illam de aqua quam rectificaſti tantum, quòd ſupernatet materiã tribus digitis. & bene clauſo vaſe pone in fimo vel balneo in digeſtione per ſex dies, poſtea deſtilla pro filtro in cineribus calidis totam aquam in qua eſt anima. poſtea auge ignem aliquantum & abſtrahe

ſtrahe oleum & ſerua. Et poſtea infunde de alia aqua vt prius, & pone in putrefactione per ſex dies vt prius: & poſtea deſtilla pro filtro, in cineribus vt prius, primò abſtrahendo aquam, poſtea oleum: & ſic continua magiſterium per eundem modum, quouſque extraxeris totam animam à terra. Serua illã, quia eſt aqua animata: ſerua oleum pro tinctura. Fili per hoc elucidatur liber Atramentorum in illa parte quæ dicit: Illam aquam diuide in duas partes, Et in illa quæ dicit, Serua oleum pro tinctura. & in libro Lucis mercuriorum. Poſtea terram ſiccam & induratam accipe, & in vaſe benè clauſo ſuſtinẽs ignem pone, & da ſibi ignem calcinationis, quouſque terra albeſcat. Fili in Dei amore rogo, noli hoc ſecretum reuelare. Terra noſtra dealbata & ſal depuratum per ingeniũ artiſtæ. Et per hoc elucidatur clauſula libri Lucis mercuriorum, quæ incipit: Calcina per duos dies cum igne ſublimationis. Et ſic per talem terram debes fili, dare animã quæ eſt in aqua reſeruata. Fili modus eſt iſte. Accipe terram albam & depuratam & ſcias põdus, & pone in vitro, & ſuper eam infunde octauam partem aquę animatę vaſe optimè clauſo, & pone in balneo noſtro per tres dies, quouſque videas ſpiritum condenſatum ardentem in balneo, & illũ rectificabis, quo vſque ſine phlegmate ſit. Tunc ſuperpoſito

alembico extrahe humiditatem ſine guſtu, quia anima amplexata eſt ſpiritum qui eſt in ea parte. Et per hoc elucidatur tibi caput, quod eſt in libro Lucis mercuriorum, quod incipit: Vnus ſpiritus intrat aliũ. Et imbibe ſecundò cum ſeptima parte aquæ animatæ, & digere vt prius, & deſtilla humiditatem. Tertiò imbibas cum ſexta parte, & digere & deſtilla humiditatẽ. Quartò infunde quintã partem aquę animatæ, vt ſuprà. Quinto des quartã partẽ, & digere vt ſcis. Et continua cum quarta parte ſemper digerendo & abſtrahendo humiditatem, quouſque terra noſtra ſit prẹgnans & alba. Fili per hoc elucidatur tibi capitulum noſtri Codicilli intitulati Illuſtriſs. patri tuo, quod incipit: Partus noſtræ terræ. Fili, ſcias quòd iſtud caput eſt generale ad omnem ſublimationem mercurium. Tunc accipe terrã prægnantẽ, & pone in vaſe ſublimatorio lutato & bene clauſo in igne tertij gradus per viginti quatuor horas: & ſublima purũ ab impurò. Et ſic habebis, fili, vegetabilẽ mercuriũ ſublimatũ, clarũ, reſplẽdentẽ in ſale mirabili. Fili, ſcias qd philoſophi & nos appellamus id, ppriè, ſulphur vegetabile, ſal armoniacum, ſulphur noſtrum, ſulphur naturæ, & etiam multa alia nomina imponimus ſibi. Fili cum Dei adiutorio illud ſulphur poteſt mirabiliter accurtari. Et modus talis eſt, quòd accipias

picem

picem noſtram liquidã, & illã pone in cucurbita in igne tertij gradus, & extrahes oleũ quouſq; ſicca remaneat terra & cõbuſta. Fili calcina, vt te docui, & depura terrã, ſic ſepara ſal ab ea: & ſuper illã da quartã partẽ ſpiritus qui eſt in ſecũda aqua, & digere vt ſuprà extrahendo poſtea humiditatem. Iteratò da quartam partẽ, & digere, & exicca vt prius, quouſq; terra ſit prægnans. Signũ erit quòd ampliꝰ nil deſtillabit. Sublima vt prius, & habebis vegetabile ſulphur, mũdũ & purũ, & eiuſdẽ virtutis cũ primo. Fili cũ Dei timore moneo, ne hoc excellentiſsimũ accurtamẽtum alicui reueles. Fili, ſpiritum aquæ ſecundæ debes extrahere poſt deſtillationem primæ, & memorare quod rectificatur à terrã, & ſuper terram dealbatam. Fili, per hoc elucidatur tibi capitulũ noſtri Apertorij quod dicit: Præpara terram cum aqua ſecunda, & aquã cum terra. Et caput noſtri libri Experimentorum quod incipit: Fili memorare ſecundam animam cum ſecunda terra commiſcere. Id fit cũ ſale extracto à terra dealbata per calcinationẽ. Et caput qd incipit: Fili, des ſibi quartã partẽ animę ſecũdę. Et caput quod incipit: Fili iſtã proportionẽ cõtinuabis cum quarta, vſq; adviltimã prægnationem terræ. Fili elucidatur tibi clauſula Artis matrimonialis quæ incipit: Et ſale depurato, & anima ſecunda cum proportione

quarta. Fili fit matrimonium & vegetabilium partus ſine dubio, quod pretioſum eſt. Etiam nolumus te ignorare, quòd argentum viuum vegetabile noſtrum, poteris in alia maneria à ſua minera extrahere. Fili per hoc elucidatur caput tertium noſtri Apertorij, quod incipit: Eſt & alia maneria abſtrahendi argentum viuum. Fili modus eſt, quòd tu capias herbam, quæ dicitur portulaca marina, apium & ſquillam, euphorbium, piper longum & chelidoniam: & ponas vnamquanque illarum in vaſe vitreo bene clauſo, & pones in igne cinerum, & abſtrahes aqua, quam bene rectificatam reddas per ſeptem vices ſuper feces, & pone in fimo calidiſsimo per menſem cum dimidio. Fili per hoc elucidatur caput noſtræ artis matrimonialis, quod incipit: Fili argenta noſtra viua vegetabilia putrefiunt per longum tempus. Et caput noſtri libri intitulati, Origo noſtrorum argentorum viuorum vegetabilium, quod incipit: Abſtracta aqua poſt putrefactionem à quocunque vegetabili, vel ab omnibus ſimilibus. Et hæc ſunt noſtra acuentia vegetabilia. Et ſic intelleximus cum diximus; Acue cum vegetabilibus acuentibus ſcilicet: de iſtis ſalibus, & non de herbis ſimplicibus. Tunc ſuperpoſito alembico abſtrahe aquam in B. & illam rectifica ſemel. Deinde in cine-

in cineribus extrahe totum vnctuosum siue oleum. Fili per hoc elucidatur caput nostri Apertorij quod incipit: Fili vnctuosum non est de nostra contradictione. Et illam aquam serua: postea feces quę remanent calcina, vt suprà te docuimus, in calcinatione aliorũ vegetabiliũ, ſ. in vasevitreo bene clauso nõ aperiẽdo illud quousq; bene infrigidatũ fuerit: quia cũ senserit aerẽ, inflegmabitur terra calcinata. Tũc extrahe simul cũ aqua ℥ reseruasti. postea destilla aquã per alembicũ cũ sale, & scias põdus secũdę terrę dealbatę, idẽ, salis abstracti. Et ponas tãtũ sui põderis desuper de aqua seruata vt de illa quã extraxisti à sale. Et digere per dies quinq; in fimo vel B. postea extrahe humiditatem requẽdo regimen prędictorum vegetabilium. & continuabis totum illud regale magisteriũ vsq; ad 8. vices. postea dissolue in B. & cõgela, & iterum dissolue & congela, & continua vsq; ad quinq; vices. & habebis sal herbarum vegetabilium acuentium. Et hoc quidem sal, quodcunque sit vegetabile extractum à vino vel à perlis, appellamus sal tartari vel sal nitri. Et hoc intelleximus fieri in arte magna cum diximus, Calcina feces vini vel tartari, & imbibe eas cum aqua vitę rectificata & acuata quinquies, quia ille calcinationes nihil aliud sunt quàm destillationes, & per hunc modũ augmentabis & perficies sal ve

getabile vini & herbarum cum ſua propria aqua. Et de hac acuitione & perfectione val de locuti ſumus in libro intitulato Lumẽ ar tis, tuo illuſtriſs. patri dicatũ. in cap. quod in cipit: Fili acuitio & perfectio iſtorum ſaliũ fit cũ aqua ſua. Et de hoc intelleximus ſc. in clauſula noſtrę magicæ: quæ dicit: Acuas cũ vegetabilibus pertinentib. quę ſunt apium, ſquilla, & menſtruũ vegetabile. Diximus ti bi cũ reuelatione & auxilio Dei omnẽ mo dũ faciendi vegetabilia ſulphura noſtra ſiue arg. viua, cũ declaratione omniũ capitulorũ ad iſta pertinẽtia. Nũc cum auxilio Dei eius qui eſt trinus & vnus, elucidationẽ mẽſtrui vegetabilis ab his ſalib. deſcẽdentis tibi da bimus. Et fili, modus eſt, quod tu accipias il lã partem aquę quã tibi pręcepimus ſeruare pro acuitate menſtrui vegetabilis: quod ni hil aliud eſt, quàm aqua ardens ſummè recti ficata, & illam ad hũc modũ acues reducen do ſuper menſtruũ. Fili, R. de ſulphure vege tabili quod feciſti, vel de vino, vel de herbis ℥j. & pone in vaſe vitreo, & ſuper infundo ℥iij. de aqua tibi ſuperius reuelata, & vaſe benè clauſo cum coopertorio ſuo pone in B. per vnum diẽ naturalẽ. poſtea deſtilla in cinerib. quouſq; quod poterit aſcẽdere aſcẽ dat. poſtea ſcias põdus ſalis tibi remanentis in fundo vaſis: & infunde tres partes ſui põ deris aquę ardẽtis ſuprà dictę, & pone in no

ſtro

ſtro B. per vnum diem naturalẽ, poſtea in cĩ nerib. deſtilles : & ſic facies tribus vicibus. Tunc totum ſal vegetabile tranſactũ eſt per alembicum cum ſua propria aqua, & facta eſt mixtio, & aqua clara quam ſimplex menſtruũ vocamus. Fili per hoc elucidatur tibi cap. Lucis quo dicitur: Fac mixtionẽ cũ aqua, & pone in balneo: & dicitur aqua clara quam mẽſtruũ vocamus. Et cap. Teſtamẽti quod incipit: Opus namque margaritarũ. Et cap. illud quod incipit: Accipe aquá cum qua fit aqua mercurij vulgi. Similiter caput, quod dicit: Accipe aquá ardentem, pone in tertiam rectificationem. Fili intelleximus tertiam rectificationem, quia tribus vicibus facimus tranſire ſal cum aqua, & non aquá vulgarem prout ſimplicem intelleximus. Fili, hæc eſt aqua quam menſtruum ſimplex, & menſtruum reſolubile vocamus, quod in reſolutiuum menſtruum per circulationem reduci poteſt: vt intelleximus in cap. Facta per multos dies. Et elucidatur tibi quomodo illa aqua dicitur menſtruum reſolubile & reſolutiuum. Fili Recipe vas vitreũ, quod ſit vitrum album & ſolidũ, & ſit vas magnũ, & pone intus libras 4. vel 6. ad plus huius menſtruj ſic ſimpliciter ſoluti. Et vaſe bene clauſo & ſigillato pone in B. vel fimo. 6. dierum ſpatio. Et in iſto igne conuertetur in quintam eſſentiam glorioſam & odoriferá

præter modum. Quod cognoſces quãdo in fundo vaſis videbis hypoſtaſim ad modum vrinæ iuuenis bene complexionati, & erit clara & reſplendens vt ſtella cœli. Serua eã in loco calido & humido, vt eſt balneum, prius ſeparando eam ab hypoſtaſi ſua, & optimè ſigillando vas. Fili per hoc elucidatur tibi cap. in lib. 5. eſſentię, quod incipit: Fili non reputes me mendacium dixiſſe. Et in cap. eiuſdem lib. quod dicit: Si eam poſueris ſuper terram, attrahet aues. Et in anima metallorum cap. quod incipit: Sed tandẽ prius ze oportet, princeps ſereniſs. eam per circulationem perficere, & in Teſtamento cap. quod incipit: Recipe ℥ij de G. vegetabili, licet ibi de minerali intelligamus fieri, quod fit per eandem ſimilitudinem, vt declarabimus ſuo loco. Et de hoc intelleximus fieri in cap. Teſtamenti quod incipit: Accipe de liquore lunarię. Et in Anima artis cap. quod incipit: Tu in virtute Dei accipe aurum, & pone in menſtruo noſtro. Et in lucidario ſupra Teſtam. cap. quod incipit: Tu in virtute Dei, Recipe ſolem, & proijce ipſum in aquã vegetabilem. Et in practica ſermocinali operis minoris, in cap. quod incipit: Modus liquefactionis cum vegetabilibus. Et in Anima artis. in cap. Quod circa iſta materia noſtra. Et in clauſula eiuſdem capitis quæ dicit: Materia noſtri lapidis, & omnium lapidum

dum qui per vegetabile fiunt, tam philoſophorum, quam pretioſorum, virtuoſorum, qui per artificium fiũt. Et omnia metalla eſt menſtruum noſtrum vegetabile, acuatum, rectificatum, cœlificatum, ſeu lucerna cœlica, quod apud philoſophos & nos vocatur Mercurius vegetabilis, ortus à vino rubeo vel albo. Et in Anima artis cap. quod incipit: Liber primus diuiditur in partem, &c. & in clauſula eiuſdem cap. quę dicit: Sed tamẽ per primum oportet te ſereniſs. rex, noſtrũ vegetabile menſtruum à morte, id eſt à fecibus vini & flegmate extrahere per rectificationem alembici. Et in cap. noſtri Codicilli quod incipit: Principia noſtra confuſa in opere naturali. Et in cap. quod incipit de iſta materia. Hæc eſt illa humiditas permanens, de qua diximus in noſtro Codicillo cap. quod incipit: Noſtra humiditas eſt aqua vegetabilis per totum. Et in clauſula eiuſdem Codicilli quæ dicit: Eſt conſolatio vltima corporis humani noſtrum vegetabile menſtruum cœlificatum. Et in cap. eiuſdem Codicilli quod dicit: Nulla quippe res eſt, quæ coniungat metallorum ſolutionem, & reducat ad finem perfectionis, niſi noſtrum vegetabile, ſeu minerale mẽſtruũ. Et in clauſula quæ dicit: Ponas metalla ad diſſoluendũ cum aqua mercurij: hoc eſt, cuiuſcunq; menſtrui. Et in cap. quod dicit: Et iſta aqua

habet natura remouendi omnia extranea. Et in cap. quod dicit: Circa iſtud menſtruũ in quo eſt ignis contra naturam. Et in cap. quod incipit: Similiter iſta aqua menſtrualis, quæ fit cũ aqua mercurij vegetabilis ad opus margaritarũ, & ad particularia huius magiſterij, & qualiter in ſuo loco dicemus. Et in Anima artis clauſula quæ incipit: Iam noueris princeps ſereniſſ. noſtrũ vegetabile menſtruũ eſſe aquã claram à phlegmate vili depuratã, acuatã cũ ſuo ſale. Et in clauſula quæ incipit: Quare princeps ſereniſs. aliter metalla diſſolui non poſſunt, niſi animẽtur cũ menſtruo vegetabili. Et iſtud menſtruũ fit clarificatum & circulatũ. Fili, philoſophi appellarunt ſpiritum viuum, quia metalla vimificat, & aquã vitæ & animam cœlicam, vegetabile menſtruum, fimũ, ſtellam dianã: alij ſanguinem menſtrualẽ, vrinam: alij vrinã ſublimatã: alij aquã ſulphuris noſtri: alij petram benedictã. Et hæc nomina fecerunt errare incipientes vulgares, credentes iſta nomina varias ſignificare res. Scias fili, quod in alijs capit. tibi præallegatis & dilucidatis, intelligimus de menſtruo vegetabili circulato, vt tibi clarè oſtendimus, & ſemper intelleximus. Et ſic fili habes modum faciendi noſtrũ vegetabile menſtruum, reſolubile & reſolutiuũ, cum omnibus capitulis ſibi pertinẽtibus peroptimè elucidatũ. Memorare

morare ergo eum cum Dei timore, & intra ſecretũ pectoris tui ſub poena maledictionis Dei retineas. Diximus tibi, ſereniſsime princeps, & chariſsime fili, compoſitionem menſtrui noſtri, & elucidationẽ omniũ cap. de eo tractantiũ. Nunc fili dabimus tibi modũ cum Dei auxilio diſſolutionis noſtrorũ luminarium, pro creatione & ſublimatione noſtri ſulphuris, nec non pro compoſitione noſtri lapidis pretioſi prædicti. Et fili modus eſt, quòd tu accipias libram argẽti viui vulgi, & pone in vaſe vitreo, & ſuperpone de vegetabili menſtruo, quod ſupernatet per 4. digitos: pone in B. vel fimo per 6. dies, & totum ſoluetur in aquã glorioſam. Elena menſtruum per B. lene, & in fundo vaſis remanebit tibi lumen perlarũ, & anima metallorum. De hoc intelleximus in cap. Opus margaritarũ ſic condes. Et in lib. Lumẽ ſolis cap. quod incipit: Oportet nos cum eo incipere & cũ eo finire. Et in cap. quod incipit: Nihil aliud eſt lapis noſter, quàm aurum & argentum, & argen. viuum: quæ tria quotidie videmus. Et in lib. Mercuriorum cap. quod incipit: Intelleximus de omnibus tam de noſtro quàm de vulgari. & in Theorica teſtamenti cap. 56. in clauſula quæ dicit, quòd argen. viuum non ualet vnum ficum putridum: hoc diximus, quia multum valet. Tũc accipe talem aquã glorioſam argenti viui,

quæ erit libra 1. & miſce cum libris duabus de menſtruo vegetabili cœlificato: & totum fiet vna anima cũ qua diſſolues omnia corpora tã perfecta quam imperfecta pro creatione ſulphuris noſtri. Et ſcias fili in veritate & Dei fide, quòd nullũ naturæ ſulphur alicuius metalli ſublimaretur abſq; iſta aqua argen. viui vulgi. Modus: Recipe auri bene cementati, purificati & calcinati, prout in tertio canone quintę eſſentiæ. ℥. iiij. & pone in vaſe vitri, & ſuperfunde menſtruo mixto, in quo eſt aqua argen. viu. ℥. iiij. & pone in cineribus per vnũ diem naturalem, vt bulliat lentiſsimo igne. poſtea pone in B. per duos dies naturales, & illud quod inuenies ſolutum in hoc tempore, euacua per inclinationem in alio vaſe, & ſerua illud in. B. poſtea ſuperfundas de alio nouo menſtruo quantum eſt pondus calcis remanentis inſolutæ, & fac bullire ſuper cineres per vnũ diẽ, & in B. per duos dies, vt ſuprà feciſti, poſtea euacua quod ſolutum eſt, & cum alio ſeruato in B. pone. Et ſic continuabis noſtram ſolutionem regalem, quouſq; totum aurũ ſit conuerſum in aquã gloriolam. Fili per hoc elucidatur tibi clauſula theoricæ Teſtamquę dicit: diſſolue ę qua lance librata. & cap. artis fundamentalis quod incipit, Omnes liquefactiones. & cap. in libro de Conſeruatione vitæ humanæ, quod incipit: Hæc ſolutio

lutio eſt aurum potabile. & in cap. abbreuiationis in cap. quod incipit: Scias quòd peracta deſtillatione ſi in ea aurum ſolueris, & aquam euolare feceris, & demũ in loco humido ponas 4. diebus, per ſe ſoluetur: & hæc ſolutio eſt aurum potabile. Intelligas fili pro ſalute humana aurum diſſolui cum menſtruo vegetabili antequã immiſceas cũ arg. viuo vulgi: pro metallis verò minimè ſine illo. Et de hoc intelleximus in lib. de Intentione alchymiſtarum tuo illuſtriſsimo patri conditum in cap. quod incipit: Poſtquam habueris aurum cum tota ſua anima. & in lib. Experimentorũ cap. quod incipit: Fili, poſtquã liquefactionem auri cum mixtura menſtrui. Et in lib. Principiorum naturæ, in capite quod incipit: A reſoluto & putrificato incipiendus eſt lapis. & in lib. Limus lapidis cap. quod incipit: Poſt diſſolutionem auri cum menſtruo argen. viui tunc procede ad ſulphur naturæ. Tunc fili habebis aurum ſolutũ cum omnibus capit. ſibi ſpectantibus elucidatum. Quando ergo cum Dei auxilio ad naturæ ſulphur metallorũ procedemus, quoniam ſine ipſo factũ eſt nihil. Modus eſt iſte fili, quòd tu accipias illud aurum ſic ſolutum, & ponas in. B. & deſtilles ab eo totum menſtruum quouſq; aurum ſit in modũ ceræ fuſæ. Tunc fili ſcias pondus dictæ materiæ, quæ ſtat in vaſe ad

modum liquoris ſpiſsi. Et ſuperpone de mẽ ſtruo illo quod extraxiſti ab illa materia per B. partes tres ſui põderis, & pone in noſtro B. philoſophico per vnum diem naturalem. poſtea pone in cineribus & deſtilla quod poteris, & quod deſtillatum eſt, pone in vaſe vitreo ad partẽ & in ſudore B. Inde ſcias pondus dictę materiæ quæ remanſit in vaſe, & ſuperfunde tres partes ſui ponderis de menſtruo prædicto, & digere, ut primò per vnum diem in B. dein deſtilla in cineribus. Et tantum reiterabis hoc magiſterium, quouſq; tota ſubſtantia auri tranſeat per alembi cum ſimul cum menſtruo. Tunc fili, omnes deſtillationes ſimul in vno vaſe ponas, & in B. deſtilla menſtruum: & in fundo vaſis remanebit tibi liquor ſerenus, quem in. B. ſerua. Et menſtruum ab eo extractum in alio vaſe ſerua in. B. Fili per hoc elucidatur tibi caput, in lib. miſſo tuo chariſs. patri, in cap. quod incipit: Recipe de mercurio quẽ ſcis. Fili iſtud animam metallorum vocamus. Et hoc intelleximus fieri in cap. noſtri Codicilli quod incipit: Poſtiam dictam ſolutionẽ. & in lib. Principiorũ cap. quod incipit: Cum ſic autem menſtruum à materia aurea liquoroſa, & mercurio quẽ ſcimus abſtraxeris. & in lib. Lumen ſolis in cap. quod incipit: Mercurius iam nobis natus eſt liquor ſerenus. Fili poſtea accipe terram tibi remanentẽ in fundo.

fundo vaſis, quæ eſt illa, ex qua extraxiſti animam auri ſuperius iam tibi dictam, & calcina eâ iſto modo: Recipe menſtruũ quod tibi præcepi in B. ſeruare, quod eſt illud quod ab illa anima iam ſuperius reuelata extraxiſti per. B. & ſuperfunde ſuper terram tantum ſui ponderis, & pone in noſtro B. philoſophico per vnum diem naturalem, poſtea in lentiſsimo cinere vel igne lucernæ deſtilla. Et iterum ſuperpone de eodem menſtruo tantum ſui ponderis, & digere in B. per vnum diem, & deſtilla in cinere vt prius. Et hoc vſque ad. 10. vices reiterabis, donec terra ſit conuerſa in puluerem impalpabilem. Poſt pone ſuper terram quæ eſt puluis impalpabilis, de menſtruo quod ab eo puluere deſtillaſti. Et pone in digeſtione in B. per 2. dies. poſtea deſtilla in cinere totum quod poterit deſtillari. poſtea imbibe vt ſuprà, & digere in noſtro B. per duos dies, & in cinere deſtilla. & hoc reiterabis uſque ad decem vices, ſemper cum nouo menſtruo eiuſdem quantitatis: vel donec tota illa terra vel puluis tranſeat per alembicum ſimul cum menſtruo. Fili iſtam terram ſic liquefactam & tranſactam, vocamus in lib. de Intentione Alchymiſtarum tuo illuſtriſsimo patri condito, argentum uiuum. & per hoc elucidatur tibi cap. Animæ artis tuo patri miſſum, quod inci-

pit: Secunda pars, in clauſula quæ dicit, Quouſque terra tranſeat per alembicum, ſimul cum menſtruo. Fili accipe omnes deſtillationes in quibus eſt terra illa, & ponas eas in vaſe vitreo cum ſuo alembico, & deſtilla totum menſtruum ab eis quouſque tota terra remaneat ſicca. Tunc oportet te illam præparare donec ſit apta ad recipiendum noſtrum Mercurium, id eſt illam animam, quam ſuperius ſeruaſti, quem Mercurium, quem ſcis, glorioſum vocamus. Et modus eſt, quod tu accipias pondus dictæ terræ & ponas deſuper quartam partem dicti menſtrui, in quo eſt talis mercurius. Et ponas in balneo per. 6. dies in vaſe vitreo optimè ſigillato: poſtea aperi vas, & in cinere lentiſsimo ſuperpoſito alembico humiditatem ſuperfluam deſtilla. Poſtea auge ignem per alium gradum, & liquorem ſiue oleum quod aſcendit ſerua. Et iterum pone de menſtruo ſuo in quo eſt ſemen ſuum, & digere per 6. dies vt ſuprà & deſtilla humiditatem, poſtea oleum cum alio repone & optimè ſerua pro incorporatione mercuriorum. Et ſic continua, qnouſque terra noſtra ſit diſpoſita ad amplectendum animam ſuam. Fili, ſignum eſt quando biberit, & retinuerit 4. partes plus ſui ponderis. vel quod ſi per laminam auri vel argenti ignitam, modicum

dicum ponas, totum quasi uolabit in fumum. Quod si non fecerit, reitera quousque tale signum faciat. Fili hoc intellexi-mus fieri in toto cap. figuræ fundamentalis nostri Testamenti. in cap. quod incipit: Cumque eam præparaueris, & signum prædictum assecutus fueris. & cap. lib. Lumen solis, quod incipit: Terra prægnans & præparata est illa, quæ debet sublimari. Tunc princeps sereniss. oportet te illud scire, scilicet eius sublimationem, quia hanc terram appellamus lauacrum philosophi, buffo, venenum pessimum. Et debet esse alba, & aliquantum viridis: quia sua siccitate mercurium suum, siue animam in naturæ sulphur conuertit. Et modus sublimationis est, quòd tu ponas eam peroptimè pulueriza-tam in vase vitreo bene solido, habente collum longum optimè sigillatum. Et ponas in igne quatuor graduum cum forti igne quantum poteris, incipiendo primum lento igne, procedendo, & continuando, & fortificando usq; ad 4. vel 6. horas. Et ascendet metallorum materia, ad latera vasis ad modum argenti uiui. Fili per hoc elucidaui-mus tibi multa capitula nostrorum librorum, quos fecimus, & multa alia addemus, in testimonium declarationis. Et primo, fili mi, elucidatur tibi cap. nostri testamenti quod incipit: Cum tu diuiseris lapidem in

purificatione terræ, hoc eſt, noſtrũ ſulphur metallorum. & cap. in Vade mecum de mercurio philoſophorum, quod incipit: Cum autem per iam dictam ſublimationem mercurius diminutus fuerit. Et cap. eiuſdẽ lib. quod incipit: Putrificatio terræ fit per uiam ſublimationis in vaſe terræ. & cap. Teſtam. in cap. quod incipit: De documenti natura reſpectu corporis & Mercurij. & infra clauſula quæ dicit, Quouſque noſter ſperuerius aſſumat pennas. & cap. Teſtamenti de natura ſupremi fermenti, ubi ſignificauimus naturam eius ſulphuris glorioſi. Et in Anima artis cap. quod incipit: Fili oportet quòd habeas ſulphur naturæ metallorum. Et hoc intelleximus fieri in noſtro Codicillo cap. quod incipit: Per iſtam diſcretionem ſulphuris & terræ. Et in eodem Codicillo cap. quod incipit: Fili, intentio noſtra eſt tibi dicere naturam fermenti ſulphuris. Et in Epiſtola abbreuiationis cum dicimus: Recipe ℥.j. fermenti ſoluti. Et de eo intelleximus fieri in Lucidario ſuper Teſtamentũ cum dicimus: Tu in virtute Dei Recipe ſolem, & pone in aquam vegetabilem. & in lib. Lumen ſolis, cap. quod ait: Sulphur quod albificat in compoſitione prima arboris philoſophalis, ſcias quod debet eſſe ſublimatum à ſuo metallo, ſiue albo ſiue rubeo. Et in libro Proprietatum

cap.

cap. quod incipit: Propria rectificatio ſulphuris, eſt depuratio per ſublimationem à ſuo metallo, ſiue perfecto ſiue imperfecto. Fili vt clarius intelligas, varijs nominibus philoſophi illud glorioſum ſulphur appellauerunt, ſecundum varias rerum operationes. Dixerunt quidam, ſal armoniac. ſal ignis, ſal alcali, aqua maris acuta, aqua cremans, ſal amarum, vitriolum, vitella ouorum, ſtella diana, ſtella matutina, aqua volans, aqua ſoluta, vmbra ignis, ſal noſter, ſal condimenti, ſal anathron, ſal nitri, cinis boracis, ſal gemmæ, ſal ſaponis, nubes congelata, Soza, ventus congelatus, gelu, ventus corporeus, ſecretum naturæ, aqua maris congelata, arſenicum ſublimatum, puluis ad altum volans, ſulphur exaltatum, mercurius ſublimatus. Fili chariſsime, iſta nomina diuerſa à diuerſis ſapiẽtibus data, de vna ſola re, id eſt, de vno ſolo noſtro ſulphure intelligas. & hoc eſt quod tibi reuelamus cum ſuo magiſterio, Et hoc idem facit vulgares & inſipientes errare, propter eorum imperitiam, faciendo nos poſtea culpabiles. Fili, quod tibi diximus de vno, intelligas de omnibus, tam perfectis quam imperfectis dixiſſe: quia idem eſt magiſterium omnium. Hucuſque fili dedimus tibi modum faciendi ſulphura cum omnibus ſuis magiſterijs & declara-

tione integra cap. ſibi pertinentium. Modo autem dabimus tibi modum faciendi primas radices arboris philoſophalis cum omni ſuo regali magiſterio, poſtmodum de trunco & brachijs & floribus toti arbori pertinentibus, cum gratia & iuuamine illius qui eſt trinus & vnus. Et quia in magiſterio iſtarum primarum radicum primæ arboris vegetabilis, oportet te elementa ſeparare, de hoc tibi proculdubio modum impendemus. Modus eſt, fili dilectiſsime, Oportet te habere aliam materiam metallicam argenti factam per modum quem feciſti de auro. Et cum habueris ſic iſta duo ſulphura id eſt auri & argenti, oportet te poſtea procedere in diuiſione, per modum quem te docebimus. Fili modus eſt, vt tu accipias ſulphur auri iam dicti, & ponas in vaſe vitreo, & ſuperfundas illi de menſtruo vegetabili, cœlico, iam tibi noto, tantum ſui ponderis, & ponas in digeſtione B. per 6. dies: inde per B. deſtilla: poſtea infunde de nouo menſtruo ad ſui pondus, & pone in digeſtione in B. per. 6. dies: poſtea pone in cineres per vnum diem totum deſtillando quod poterit deſtillari, & pone cum alio deſtillato prius. Et iterum pone de nouo menſtruo & digere, & deſtilla vt prius. Et tantum reitera hoc regale magiſterium integraliter, quod tota terra ſiue ſulphur dictum

ctum euacuetur aere suo: id quod fit vigintiduobus vicibus, si scieris laborare. postea accipe omnes destillationes & pone illas in B. & destillas totum menstruum, & ui de si totus aer maneat ad modum liquoris, tunc cognosces terram esse euacuatam aere suo. Quod si non fuerit, reitera cum nouo menstruo, in B. digerendo, & in cinere destillando vt suprà, uiq; ad tres vices: & tunc totum sulphur nostrum erit euacuatum suo aere. Tunc accipe aerem quem seruasti, & pone super ipsum totum suum menstruum, quod est illud cum quo euacuasti aerem, & superfunde super terram sulphuris auri, & pone in digestione in B. per 8. dies: postea in dicto B. extrahe totum menstruum per vnum diem, & per alium in cinere extrahe totum aerem & ignem quantum poteris, scilicet in alio receptaculo. Quod cognosces, quando aer incipit mutare colorem subrubeum. serua istum ignem ad partem, & iterū pone aerem cum dicto menstruo abstracto ab eo, vel cum alio: & pone super terram in balneo, & digere per 6. dies, & destilla in dicto B. totum menstruum per vnum diem, & ignē in cinere, separando deinde quodlibet de per se vt suprà fecisti. Et serua ignē in B. & iterum pone aerem cum menstruo, & pone totum super terram in qua est ignis, & digere vt suprà: & tantum reiterabis hoc totū

magiſterium, quod terra ſit bene euacuata ſuo igne, quod fit in 40. vicibus ſeu iteratio nibus. Ideo princeps illuſtriſs. intellexiſti hoc fieri in clauſula Lucidarij noſtri teſtam. dicẽte, noueris in noſtro opere etiã liquorẽ. Et in libro Animæ artis. cap. quod incipit: Diximus, ſereniſs. princeps. Ideo primo eſt aqua cœleſtina, ſecundo aer, tertio ignis ſcilicet liquor, de quo lapis philoſophorũ com ponitur: & tractamus de difficultate & tem pore ſeparationis elementorũ. Tũc oportet te fili terrã ſublimare. & per hoc elucidatur tibi verbum Lucidar. Teſtam. dicens, Oportet te terrã ſublimare. Et totaliter in lib. de Proprietatibus, quod incipit: Sublimatio terræ fit, vt fiat mercurius de intentione Alchymiſtarũ. Et in lib. Lumen ſolis cap. quod incipit: Mercurius de intẽtione alchymiſtarum eſt, terra ſublimata. & in lib. Additionũ cap. quod incipit: Noſter Mercurius eſt aliquando terra ſubtilis dealbata. & in Anima artis, clauſula quæ dicit: Iſta quippe materia eſt terra & argen. viuũ de intentione Alchymiſtarum. Poſtea intellexi fieri poſt ſeparationem terræ ab alijs elementis, quam ſublimabimus per hunc modum: Fili, accipe illam terram quæ remanſit poſt ſeparationem aeris & ignis, & ponas illam in vaſe vitreo, & ſuperfundas de menſtruo vegetabili ad quantitatem terræ. & ponas in B. per vnũ diem

diem naturalem. postea per alium diem in cinere destilla: & iterum pone de dicto menstruo ad pondus terræ, & digere in. B. per vnum diem, & destilla in cinere per alium diem. & iterum reitera digerendo in. B. & destillando in cinere, donec tota terra conuersa sit in puluerem impalpabilem. Tunc accipe illam, & pone de menstruo ad pondus illius, & pone in digestione in B. per duos dies, postea destilla in cinere per diem, & pone destillatum in B. Tunc accipe terram & repone de alio menstruo ad pondus ipsius, & digere per duos dies, & destilla vt prius, & iterando inhumationes & destillationes procedes donec terra sit transacta per alembicum simul cum menstruo: Ista terra sic cũ menstruo mixta, dicitur argent. viuum exuberatum, de intentione Alchymistarum, vt intelleximus in lib. Additionum cap. quod incipit: Exuberatio nostri arg. viui fit cum nostra aqua & terra. Pone ergo istas destillationes in quibus est ista terra ad destillandũ per B. & extrahe menstruum, & remanebit terra sicca & præparata in fundo vasis, serua. Sic fili habes elementa sulphuris auri diuisa cum Dei auxilio. Tunc princeps serenissime oportet te habere sulphur arg. viui, & de eo elementa separare similiter separãdo aerem cum aqua menstruali, & ignem cum aere & aqua, & terram cum menstruo subli-

mare, & eodem met menſtruo per alembicũ facere pertranſire. Habes etiam fili elementa ſulphuris albi, & elementa ſulphuris rubei ſeparata diuiſa. Et de hoc intellexi fieri in cap. noſtri Teſtam. quod incipit. Quando tu impaſtaueris, &c. & in cap. lib. de Intẽtione artis magicæ bona tuo patri miſſo, quod incipit: Poſt quatuor elementorum ſeparat. Modò fili chariſs. oportet te iſta intelligere in clauſula Lucidarij teſtam. quæ incipit: Itẽ poſtquam elementa ſeparaueris, fili modus eſt quod tu accipias menſtruum ſiue aquam cum qua ſeparaſti elementa ſulphurum auri & argenti. & iſto modo diſſolue pro qualibet libra de menſtruo ſcilicet cum quo diſſoluiſti aurum, ʒj. auri, & in menſtruo cum quo diſſoluiſti argentum ʒj. argenti. Et pone quodlibet de per ſe in vaſe circulationis in B. vel fimo per quindecim dies & ibi fortificabitur in ſuam naturam menſtrualem. Fili hanc aquam appellamus Menſtruum elementatum, aquam ablutam & abſtractam à fecibus terræ. Et hoc intelleximus fieri in cap. noſtri teſtam. quod incipit: Quando ea diuiſeris, Et in clauſula Lucidarij teſtamen. quæ dicit: Poſt hoc nota, Tu accipe dictam aquam vegetabilem fortificatam per vas circulationis & Hermetis, quod eſt pellicanus, & extrahe ſpiritum quintæ Eſſentiæ. Fili dilectiſsime habes duo Elementa, aquã

quam

quam dicimus menſtruã, præparatam ad opus, præpara ergo alia cum Dei auxilio per hunc modum. Accipe duo elementa ſulphuris auri, ſcilicet aerem & ignem, & pone ſimul in vitreo vaſe deſtillatorio, & pone in cinere ad deſtillandum cum igne temperatiſſimo, quouſque ex quinque partibus habeas tres partes deſtillatas in receptorio. Tũc dimitte infrigidari, & quod deſtillatum eſt accipe de per ſe, & ſeptem vicibus deſtilla de per ſe, & ſerua ad partẽ, & poſtea redi ad deſtillandum quod reliquiſti, quando ex quinque partibus deſtillaſti tres. & ſuper duas quæ remanſerunt continua deſtillationem quouſq; videas ignem cõgelari ad latera vaſis, dimitte infrigidari quouſque ignis congelatus fuerit. Et ille ignis quem extraxiſti quouſq; ignis congelatus fuit, dicitur aer ſecundus & tinctura, & vocamus eum noſtrum ſecretum, & noſtrum theſaurum, et vaporem elementorum. Iſtud etiam rectificabis fili per ſeptimam deſtillationem ſeu rectificationem, & terram quam poſt deſtillationem primi & ſecundi aeris abſtraxeris à vaſis in quibus aerem primum & ſecundum deſtillaſti, pones in igne congelari. Et illa terra ignis appellatur. Nunc fili præpara hunc ignem iſto modo: pone illum in vaſe deſtillatorio, & pone deſuper de ſua propria aqua, quæ eſt illa cum qua ſeparaſti elemen-

ta ſulphuris auri, quando tibi præcepimus deducere ad ſpiritum 5. in vaſe Hermetis. & diximus aquam albam à fæcibus terræ. 5. partes ſui ponderis, ſcilicet ſuper ℥.j. de dicto igne, ℥.v. de dicta aqua. & pone ad digerēdū in B. per 8. dies. poſtea in cinere lentiſsimo deſtilla, & iterum pone de noua aqua ſc. 5. partes, & digere & deſtilla vt ſuprà, & totū reitera cum iſto regimine vſque ad ſeptem vices. & ſic habes ignem ſulphuris calcinatum philoſophica calcinatione. Et ſic habes ignem & terram ſimul calcinata philoſophica calcinatione. Et ſunt duo elementa ſulphuris rubei præparata ad limos deſertos. Et nota quòd debes ponere terram ſulphuris albi quam calcinaſti & præparaſti poſt ſeparationem elementorum ſulphuris rubei cum terra, quam extraxiſti ab aere mixto cū igne, & ambas pone cum igne congelato. Modo fili accipe terram ſulphuris argenti, quæ tibi remanſit poſt ſeparationē elementorum, & illam præpara quemadmodum feciſti, calcinaſti & præparaſti terrā auri: poſt ſeparationem elementorum ſimul cū menſtruo ſublimati, & in puluerem impalpabilem reducti, & cum eodem menſtruo per alembicum portando & faciendo tranſire. & hoc totum ſi præparationem hanc terræ ſulphuris argenti facias cum menſtruo, cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris argenti,

tunc

tunc habes terras ſulphuris auri & argenti præparatas de per ſe. Quod cognoſces per ſignum tibi datum, ſcilicet ponendo parum ſuper laminam lunæ ignitam, euolabit in fumum maior pars. Tunc R. illas terras equali pōdere & vncijs, & pone in vaſe præparatorio: poſt accipe menſtruum cum quo præparaſti elementa lunæ, & in eo ponas in lib. j. ℥. j. ſulphuris vegetabilis, quod tibi demonſtrauimus facere ex terra vini, & deſtillando facias totum per alembicum tranſire: & tūc habebis menſtruum cum quo extraxiſti elementa ſulphuris lunæ animatum & acuatū. Tunc fili oportet te terras ſulphurum antedictorum, id eſt, auri & argenti ſimul miſcere & præparare, dando ſibi quartam partem ſui ponderis dicti menſtrui, digerēdo & deſiccando, vt in creatione ſulphuris fit quouſque biberit 4. partes de dicto menſtruo, & ſic diſpoſita ad ſublimandum: quam ſublimabis in igne quarti gradus. Et nota quōd omnes iſtæ præparationes & deſtillationes terrarum deberent fieri in B. & ſic habes fili ſulphur noſtrum, ſiue materiam, ſiue terram vegetabilem & metallicam, in vno genere vnitam ad componendum lapidem glorioſum, altum & virtuoſum, qui tibi transformabit argent. viu. vulgi in perfectum ſolem vel lunam ſine iuuamento ignis, ſed tanquā oculus baſiliſci, qui ſolo intuitu interficit

animalia. Quem ſic compones. Sed intereſt fili, vt per compoſitionem radicum iſtarum, tam ſublimis & altæ arboris quas limos deſertos appellamus, in quibus tota virtus cœli & terræ ad hoc magiſterium pertinens infunditur, magnam diligentiam adhibeas, & ſummo ingenio componas. Et modus eſt quòd tu accipias de terra ſiue ſulphure vegetabili, quod vniuiſti in vno genere per ſublimationem, quæ eſt illa quam appellaſti terram ſulphuris in vno genere vnitam. Et eũ ponas in vaſe vitreo & ſuperfundas de menſtruo cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ, & præparaſti dictum genus terræ, tantum ſui ponderis, & pones in B. philoſophico per tres dies naturales. Et in illo tempore ſoluetur totum: quod ſic ſolutum pone in B. valgi, & deſtilla menſtruum, & terra ſuo generi vnita per ſublimationem remanebit & oleum. Quod oleum vnguentum philoſophorum appellamus, & vnum de ſecretis quòd procuramus occultari. Et per hoc declaratur tibi cap. teſtam. quod incipit: Procurabimus illum arcanum quando poſuerimus cum. Tunc accipe de iſto oleo terræ, ſiue vnguento ſupradicto ʒx. & de aere lunæ prius rectificato ℥j. pone in igne cineris & deſtilla, & quod deſtillatur, (quod eſt ferè totum) dicitur limus deſertus terreus. Serua illum ad tempus. Tunc accipe de elemen

toipſius

to ipſius ſulphuris auri iam præparati & cõgelati ʒ xx. & de elemento aeris lunæ ʒ.j. & de elemento aeris ſulphuris auri ʒ.aliam, & pone totum in cineribus & deſtilla, & quod deſtillatur ex eo quod erit ferè totum, dicitur limus deſertus æthereus. ſerua ad tempus. Tunc accipe de elemento ignis ſulphuris auri ʒ j. ſiue ij. & iterum rectifica illud iſto modo, ponendo ſuper eum quinque partes de ſuo proprio menſtruo, quod eſt cum quo ſeparaſti elementa einſdem ſulphuris auri, & pone ad digerendum in B. per vnum diẽ naturalem. poſtea in cinere deſtilla quod poteris. Et iterum pone de dicto menſtruo, & digere, & per cinerem deſtilla, & reitera tantum, quod totum tranſeat per ignem cineris. Tunc accipe tantum ſui ponderis de dicta terra vegetabili, vnita & ſublimata ſimul, & vnias ſimul, & non deſtilles, ſed ſic dimittes: & dicitur limus deſertus non vaporiſatus. Item accipe ʒ j. dictę terrę & ʒ j. olei aeris lunæ & miſce ſimul, & facias idem magiſterium quod feciſti cum præcedenti auro. et dicitur limus terreus deſertus lunificatus, vaporiſatus. & hoc intelleximus fieri in lib. Lumẽ ſolis in cap. qđ incipit: Nota tota elementa vaporiſamus. Et quia fili voluimus tibi totum magiſteriũ declarare, volumus præambula facere. Sed totum particulariter declaratur, & habes cum Dei auxilio limos deſertos pro lapide excellentis virtu

tis. Modo nobis videtur dare modum cœlificandi & præparandi illos ad virtutes cœli & terræ recipiẽdas, & modus eſt iſte. Quod tu accipias vaſa ærea vel ferrea quæ ſunt virgulata, & ſint ſicut illa in quibus cantant pſytaci, ſed virgulæ ſint magis ſtrictæ, ita quod non poſsit intrare aliqua terra, nec cœleſtis nec terreſtris, ſed ſolum vapor cœli & terræ, quos habebis per influxum: & cum Dei gratia accipe limum factum ex 10. ʒ. vel ʒ. ſi poteris tantum habere terræ vel ſulphuris vniti, quod eſt illud quod vniſti ex terra ſulphuris argenti, & appellauimus oleum vnguentum, & ex vna ʒ. aeris lunæ & j. aeris ſolis ſimul mixtis: & iſtum limum ponas in vaſe vitreo cum longo collo optimè ſigillato ſigillo Hermetis. & iſtud ponas in vaſe virgulato, & ponas ſubtus terram per vnum brachium vel duos, et dimittas ad annum cum dimidio, vel ad minus per annum, cooperiendo benè illud cũ terra ſua, & ſeruãdo ab omnib. periculis. et in iſto tempore effici tur vna aqua, potens, mirabiles habẽs virtutes fixatiuas lapidis: & habet mirabiles virtutes acquiſitas à cœlo, quas attraxit à vaporibus terræ, plus quàm à duabus arcatis fortis artis. Fili ſuper hoc quieſce. Tunc accipe limum quem feciſti de o. ʒ. ignis ſulphuris auri, & exj. ʒ. aeris ſulphuris lunę, & iſtud pone in alio vaſe vitreo cum longo collo her

metice

meticè ſigillato. & pone in alio vaſe virgulato,& pone ſuſpenſum in aere,arbore vel loco abdito ab omni vento, puluere, & omni periculo. Dimitte ad vnum annum cum dimidio,vel ad minus anno integro,vt de alio diximus, & ita efficietur vna aqua clara habens virtutem indurandi, fixandi, congelandi, penetrandi, faciendi lapidem volatilem, & dicitur mercurius aeris acutiſsimæ penetrationis. Quo facto accipe limum non vaporiſatum nec cœlificatum, qui eſt ille quem feciſti ex j.3. elementi ignis ſulphuris ſolis,& ex j.3.terræ vnitæ,& illum quem feciſti ex j.3. terræ ſulphuris vnitæ & j. drach. aeris lunæ,& illas pone quodlibet de per ſe in vaſe vitreo ſigillato,vt de alijs eſt dictum. Et ponas ſubtus terram, per vnum brachium,per annum integrum in vaſe virgulato, vt de alijs dictum eſt: & in illo tempore efficitur vna aqua habens mirabilem virtutem coniungendi. & ſuper hoc quieſce. Tunc accipe limum quem feciſti ex decem drach. ignis vel aeris,& 9.terræ, & accipe quod ſupereſt,quod eſt aer lunæ,quia non accepiſti ab eo niſi 3 iij. quando feciſti limos: & illud pone ſuſpenſum in aerem in vaſe vitreo ſigillato; & in vaſe virgulato, vt de alijs feciſti,& ibi accipiet virtutes cœlicas, quæ ſunt media coniunctionis inter limum terræ, & limum ignis & aliorum. His peractis accipe

aerem ſecundum, qui eſt ille quem abſtraxiſti ab igne congelato ʒ x. & terræ vnitæ ʒ j. quæ eſt ille aer quem tibi diximus oleum philoſophicum, & theſaurum philoſophicum. & pone de per ſe in alio vaſe vitreo bene ſigillato, & in vaſe congelato: & pone ad aerem prope alia quæ poſuiſti ad annum integrum. Quo facto accipe menſtruum cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ; & pone in quolibet vaſe, in quo eſt menſtruũ lunæ, ʒ j. ſulphuris vegetabilis, & pone in balneo, poſtea in cineribus, quouſque facias pertranſire totum ſimul cum quolibet menſtruo de per ſe. Tunc quodlibet menſtruum ſic rectificatum vel viuificatum & animatũ pone in vitreo vaſe ſigillato de per ſe in ſuis vaſis virgulatis: & ponas ad aerem ſuſpenſum prope alia ad annum vnum. Quo facto accipe oleagineitatem lunæ, quę eſt illa quã abſtraxiſti à terra lunæ, quando præparabas eam pro ceratione ſulphuris lunę, quam præcepimus tibi ſeruare, & diximus quòd de ſapientia retinebit: & diximus quòd erat pro ceratione, & ponas in vaſe vitreo ſigillato, & ponas in aere, & ibi efficitur aqua fluxibilis & virtuoſa, mirabilis penetrationis. Et quod diximus de oleagine inceratiua alba, dicimus de oleagine inceratiua rubea Et habes fili lapidem in 8. partes diuiſum, tres in terra, & quinque in aere. & elucidatur tibi cap.

bi cap. in lib. Lumen ſolis, quod incipit: Octo quidem elementa, &c. His autem peractis oportet te princeps ſereniſs. duas arbores philoſophicè componere, habentes radices fundamentales diſtinctas, vnam albam & vnam rubeam, quælibet tranſmutantem de per ſe mercurium vulgi in aurum vel argentum, ſine ignis iuuamento & minerali meliora, quibus ſimul mixtis, efficitur arboris truncus vel brachia, ex qua per ſublimationem cauſantur quatuor riuuli cum ſuis fontibus. Et elucidatur tibi tota figura quarta cum ſuis cameris. Et fili modus compoſitionis primæ radicis eſt, quòd tu accipias limum non vaporoſum quem ſepeliſti in terra, & eſt ille quem feciſti ex ℥ j. terræ vnitæ generi ſuo ſimul ſublimati, & ℥ j. aeris lunæ: & pone in vaſe vitreato putrefactorio: & tunc accipe menſtruum acuatum cum ſulphure vegetabili, quod eſt illud quod ſuſpẽ diſti ad aerem, & eſt album menſtruum, ſcilicet illud cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ, & diuide in duas partes æquales, ſcilicet vnc. 12. & vnam pone cum dicto limo albo non vaporiſato. & pone in B philoſophico per duodecim dies. poſtea aperi vas & ſuperfunde aliud, & ſic facies de duodecim in duodecim dies quouſque menſtruum album ſit in vna ſubſtantia criſtallina cũ illo limo terreo non vaporiſato. Tunc

accipias limum terreum non vaporiſatum, qui eſt ille quem feciſti ex decem drach. terræ ſimul ſublimatæ, ſcilicet terræ ſulphuris auri, & ſulphuris argenti, quæ vniſti per ſublimationem poſt ſeparationem elementorum, & illud diuide in duas partes, & vnam partem ſerua pro compoſitione arboreæ radicis, & aliam partem diuide in quinque partes æquales, & vnam partem pone cum materia quæ eſt in vaſe cum ſubſtantia criſtillina, quæ eſt illa quam ſuperius feciſti ex limo non vaporiſato, & menſtruo albo: & pone in B. per quinq; dies: & poſtea aperi vas & pone aliam partem vt prius de dicta materia, & permitte in B. per alios octo dies, & ſic facies de octo in 8. diebus, donec illas quinque partes poſueris. poſtea ponas in ſtupha ſicca vas ſigillatum optimè in calore ſolis per 20. dies, & congelabitur ad modum gummi, & ſuper hoc quieſce. poſtea habeas de menſtruo quantum tibi placet, & acue & fortifica cum argento hoc modo. in lib. j. mẽ ſtrui ponas ʒ j. lunæ calcinatæ, & tunc deſtillabis & digeres vt moris eſt, quouſque totam animam lunæ attraxeris, quod erit quando ſoluerit dimidium vel ʒ iij. & illud menſtruum taliter cum vigore lunæ acuatum & fortificatum, dicitur vapor potentialis. Tunc de iſto mẽſtruo ſic facies: Accipies de argẽto bene depurato & amalgamato cũ

quinq;

quinque partibus Mercur. viui, & deſtilla vt tranſeat per alembicum, & procede vſq; ad ſulphur rubificatum. Tunc accipe ſulphur prædictum, & ſcias pondus, & cum ℥ iiij. dicti ſulphuris ponas ℥ j. dictę gummę, quę eſt illa quam feciſti, & peroptimè mola in mortario vitreo, & ponas in vaſe vitreo cum collo longo. poſtea accipe elementum aeris lunę quod ſuſpendiſti in aere, & diuide per 10. partes ęquales, & vnam partem ſuperfunde dictæ materiæ, & pone in B. per 10. dies. poſtea aperi vas & ſuperfunde aliam partem & permitte ſtare per alios 10. dies ſemper vaſe bene clauſo. poſtea aperi & ſuperfunde aliã partem, & ſic facies de 10. in 10. diebus. Tũc eſt materia tota ad modum olei criſtallina. Quam pone in igne ſicco ad modum caloris ſolis per 25. dies, & congelabitur, & erit materia tendens ad luciditatẽ. Tunc accipe oleaginem quam tibi præcepimus ſuſpendere in aere, & eſt illa quam extraxiſti dum calcinabas terram lunæ pro ceratione ſulphuris primi, quod diximꝰ tibi retinere Mercurium de per ſe, & illam miſce cum alia oleagine quã abſtraxiſti à ſulphure quod poſuiſti cum illa gumma ſuperius dicta pro cõpoſitione radicis arboris, & diuide totum in 5. partes, ſc. oleagines mixtas. Et cum vna parte incera guttatim ponendo vas in cinerib. calidis. poſtea ſigilla & pone in B. per 8. dies.

poſtea aperi vas & ſuperfunde oleum guttã do,& permitte per alios 8.dies in B. & ſic fa cies de 8.in 8.diebus quouſq; totam oleagi nem bibat. Tunc ponas in igne ſicco tẽpera to per 8.dies & indurabitur. Tũc auge ignẽ per alios 8.dies & deal babitur. Tunc iterum ſolue in B.& iterum congela in igne ſicco,& hoc facies quater. Tum pone in vaſe vitreo ſigillato,& pone ſubtus terram ſpacio vnius cubiti per 15.dies:& in illo tempore efficitur ad modum gummæ cum claritate adamantis. Fili cum iſta medicina facimus argentum melius minerali ſine iuuamento ignis, ſed ſolo odore illius. Et hoc prouenit ex virtutibus cœli quas acquiſiuit influxas mediã te aere & vapore terræ. Ideo tanquam viſus baſiliſci operatur,& ſic cognoſces eius virtutem inſitam. Fili iſta glorioſa materia quam primam radicem totius naturę appellamus, ſemper remanet illæſa & immutabilis & incorruptibilis. Quieſce ſuper illam.Fili diximus tibi vſq; modo de medicina incorrupti bilis pretij i.de prima radice alba: modò fili dicamus compoſitionem alterius radicis rubeæ cum Dei auxilio.Fili accipe limum non vaporiſ. tum rubeum, quem feciſti ex terra rubea. Et in igne congelato quem ſepeliſti in terra, & pone in vaſe vitreo cum collo longo Et tunc diuide menſtruum rubeum cum quo ſeparaſti elementa auri, quod

eſt

eſt illud quod ſuſpendiſti in aere in duodecim partes æquales vt de albo feciſti, & vnam partem ſuperfunde in vale cum prædicto limo, & pone in B. per duodecim dies. poſtea aperi vas & ſuperfunde aliam partē & permitte per alios duodecim dies in B. & totum hoc excellens magiſterium reitera de 12. in 12. dies. quouſque omnes 12. partes dicti menſtrui poſueris cum dicto limo, vt feciſti in compoſitione radicis albi, quouſq; ſit in ſubſtantia criſtallina ſed rubea. Tunc accipe dimidium limum terreum quem ſeruaſti quando dimiſiſti illum pro compoſitione radicis albi. Et eſt limus iſte qui dimittitur pro compoſitione iſtarum radicum, limus factus ex ʒ x. terræ vnitæ ſimul, & ʒ j. aeris lunæ, & vna aeris ſolis. & illam partem diuide in 5. partes, & vnam partem pone ſuper materiam criſtallinam rubeam in B. 5. dies. poſtea aperi vas & ſuperfunde aliam & permitte per alios quinque dies, & ſic de quinque in quinque diebus donec omnes 8. partes poſueris. Tunc pone in noſtro Athanor ad congelandum per viginti quinque dies vt de albo feciſti, & ſuper hoc quieſce. Tunc accipe limum æthereum quem feciſti ex duodecim drach. ignis ſulphuris ſolis, & ʒ j. aeris eiuſdem ſolis, & diuide illum in 10. partes æquales. & vnam partem pone ſuper illam gummā quam cōgelaſti: & pone

in B. per decem dies. & poſtea aperi vas, & inuenies totum ſolutum, ſuperfunde aliam partem, & ſic facies de 10. in 10. dies quouſq; omnes dictæ partes dicti limi imbibantur, & iterum congela. poſtea facias de alio ſulphure auri amalgamato cum 8. partibus argent. viu. vulgi, vt ſuprà feciſti de luna per eundem modum. Fili regula generalis eſt, vt iſta ſulphura ſumantur à corporibus perfectis, vnumquodque de per ſe cum menſtruo vegetabili, vel variando, vt dicuntur ſulphura duorum luminariũ, ſcilicet auri & argenti huic magiſterio pertinentia. Et ſcias pondus dicti ſulphuris auri, facti ex auro & arg. viuo vulgari cum noſtro menſtruo. & cum ℥ iiij. pone ℥ j. dictæ gummæ rubeæ ſecundò congelatæ, & in mortario vitreo mole, quouſque totum fiat vnum corpus. Et fili tantum facias de dicto ſulphure, quod poſsis cum eo dictam gummam proportionare.

Quo facto accipe ſecundum aerem quem diximus theſaurum philoſophorum, & diuide in 5. partes æquales: & cum vna parte imbibe materiam tuam, & totum pone in B. per 10. dies vt ſuprà. & in iſto tempore totum erit ſolutum. pone aliam partem dicti aeris ſecundi, & permitte in B. per alios decem dies, & ſic facies quouſque omnes 5. partes ponas. poſtea pone in ſtupha vel Athanor in calore ſolis, & in 8. diebus congelabitur.

Tunc

Tunc Recipe oleaginem rubeam, quam ſuſpendiſti in aere, quæ eſt illa quam diximus retinere Mercurium de per ſe, & cum ea pone aliam, quam extraxiſti à terra auri & arg. viui vulgi, quando ex ambobus ſimul feciſti ſulphur, & illas ſic mixtas in 12. partes diuide. & cum vna parte incera totam medicinã rubeam, & illã in calore ſolis per 8. dies permitte. Aperi vas, & pone aliam partẽ, & exicca in eadem ſtupha per alios. 8. dies. poſtea congelando in eadem ſtupha ſicca quouſq; amplius nolit congelari. Tunc pone in vaſe aureo vel vitreo bene clauſo, & pone ſubtus terram per vnum cubitũ, & in ſpatio 15. dierum efficitur vna gumma carbunculi, cuius vna gutta proiecta ſuper Mercur. viu. habet poteſtatem conuertendi mille milliũ partes in verum aurum, ſicut nos fecimus ſine iuuamento ignis, ſed tanquam viſus baſiliſci. Et illa medicina remanebit ſemper illæſa & incorrupta pro alijs proiectionibus. Fili nos fecimus iſto modo proiectionem cum eadẽ gutta medicinæ uſq; ad centum vices ſupra centum, & ſemper faciebat nobis aurũ. Ecce princeps ſereniſsime, habes ſecundam radicem totius arboris naturæ altiſsimæ compoſitionis, & inæſtimabilis proiectionis, & effectus tranſmutationis ſine iuuamento ignis, & hoc fili prouenit ex influxu planetarum cœli & vaporum terræ, ex quibus con-

ſtituuntur iſtæ duæ radices vnius arboris. Ex quibus deriuantur aliæ quatuor radiculæ, ex quibus formatur prima figura totius naturæ. Sed antequam deueniamus ad compoſitionem dictarum radicum, dabimus tibi modum deriuandi & eruendi medicinas latitudinis, quæ ab his deriuantur, quas appellamus herbas radicum arboris philoſophici. Et fili modus eſt, quòd tu habeas de ſulphure puræ lunę apto per modum tibi ā notum & datum, & ab eo diuidas elementa ſecundum doctrinam ſuæ diuiſionis tibi dilucidatā: vt cum menſtruo aerem, cum menſtruo & aere ignem, & cum menſtruo terrā ſublimando, & menſtruum ab ea per alembicum euacuando, quouſq; ſit terra præparata in puluerem impalpabilem ſecundum ſignum tibi notum. Tunc accipe illam terrā & pone tantum ſui ponderis cum ea de lapide albo iam facto & deducto ad altiſsimam maneriem, & tantum ſui ponderis de ſua aqua, i: de menſtruo, & ponas totum in B. per 8. dies, & in illo tempore totū ſoluetur. Tūc accipe elementa aeris ſulphuris lunæ, quod feciſti, & diuidas in decem partes, & vnam partem ſuperfunde, & in B. ponas, & dimitte per decem dies. poſtea aperi vas, & ſuperfunde aliam partem, & per alios decem permitte: & ſic facias quouſq; totum ſit ſubſtantia criſtallina. Tunc accipe ignem dicti ſulphuris

phuris lunæ, & diuide in 8. partes æquales, & vnam partē superfunde, & tene in B. per 8. dies, vel o & aperi vas, & pone aliā partē: & sic facias quousq; totus ignis sit coniunctus, & erit substantia cristallina, quā congela in stupha & erit ad modum gummæ: incera illā cū duodecima parte oleaginis, & sicca vt suprà: postea cū alia duodecima parte incera, usq; quo duodecim partes oleaginis bibat: postea destilla, & congela usq; amplius congelari non valeat. Et erit medicina altissimę proiectionis, & est ista radicula alba descendens a prima radice alba fundamentalis arboris, &c. Fili per eundem modum cōponas radiculam rubeam dependentem à radice rubea fundamentali per idem magisterium cum subiecto auri, diuidendo ab eo elementa, & cōiungendo vt suprà: & habes radiculas albas & rubeas depēdentes à duabus radicibus. Modò autem dabimus tibi modum componendi herbas illarum radicum. & modus est quod tu accipias, ʒ. ij. de sulphure lunę, & de ista medicina alba vel rubea, quam dicimus radiculam ʒ. j, & de menstruo vegetabili libras ʒ. & pone in vase circulationis in B. vel fimo ad circulandū usq; transeat per colores suos, siue albos siue rubeos, & generetur ab eo infans, quod fiet in 45. diebus. & efficitur in isto tempore in fundo vasis lapis rotundus: mūda eū à fecibus

ſuis circumcirca,& ſic ſolutũ diſſolue & congela,& ſic erit alba vel rubea medicina. Et fili per hoc elucidatur tibi cap. in lib. de Modo practicandi, quod incipit, In principio picturæ arboris philoſophicæ, quod tangit primas radices albas vel rubeas. Ecce fili habes radices cum ſuis radiculis & herbis latitudinalibus completas: modò dabimus tibi truncum arboris rubeum vel albũ per hunc modum. Accipe ſulphur auri factum per doctrinam tibi traditã, & diuide elementa per modum quem te docuimus ſuprà, & ſubtilia terram cum ſuo menſtruo,& fac illam ſtare ſuper laminam ignitam ſine fumo, ſecundum modum doctrinæ tibi ſuperius traditũ in calcinatione aliarum terrarum metallicarum,& oleaginem colligendo, vt de alijs dictum eſt,& illa per alembicũ facies tranſire, & nõ oportet te ſublimare: poſtea menſtruũ quod eſt aqua ſua, facias de per ſe ſæpius deſtillare,& terrã quam fecerit cum terra prædicta ponas. Tunc aerem de per ſe deſtilla ſæpius,& terrã quam fecerit cum terra prędicta ponas. poſt aerem ſuper ignem ponas, deſtilla in cineribus quouſq; ex quinq; partibus habeas tres: poſtea deſtillationẽ continuabis quouſq; ignis coaguletur ad latera vaſis, & aerem ſecundum ſeruabis. vt ſuprà feciſti in alia ſeparatione elementorũ, quod diximus theſaurum. Tunc illum ſepties deſtilla

ſtilla de per ſe,& terrā quam fecerit cū igne congelato ponas: poſtea ignem congelatū cum menſtruo ponas,& calcinabis digerendo & deſtillando, quouſq; per menſtruū & ignem aſcendere facias totum, ſecundū doctrinam tibi traditam in ſeparatione elemētorum ſulphuris auri, & rarificationis eorū pro compoſitione limorū. Poſtea accipe terram prædictā,in qua poſuiſti terras elementorum,in 12.deſtillationes eorū, & pondera illā, & cum ea pone tantum ſui ponderis de medicina primę radicis arboris iā dicti,quę fuit ad modū carbunculi, & ſuperfunde de menſtruo tantum ſui ponderis, quātum eſt totū,& pone in B.per 12.dies,& inuenies totum ſolutū. tunc diuide aerē in decē partes & vnā ſuperfunde,& in B. per 10. dies tene. & aperi vas,& ſuperfunde aliam quouſq; totum ponas ſicut in compoſitione radicū feciſti. Tunc diuidas ignem in 8.partes,& vnā partem ſuperfunde.ſit in B.per 8.dies: inde aliā ſuperpones & digeres per alios 8. dies in B.& ſic facies de 8.in 8.dies,quouſq; totū ponas.Recipe poſtea ſecundum aerem, qui eſt noſter theſaurus,& in 8.partes diuide, & vnam partem ſuperfunde materiæ, & pone in B.per 5. dies. Aperi vas & ſuperfunde aliam,& ſic facias quouſq; totum theſaurum ponas: Tūc pone totum in ſtupha ſicca per 25.dies ad congelandū.poſtea Recipe olea-

ginem quam extraxisti à terra auri, quando fecisti sulphur ex eo, & quando diuisisti elementa à dicto sulphure, & diuide in 12. partes, & cum vna parte incera & in cinere sicca, & sic facies donec cum dictis 12. partibus inceraueris. Tunc procede ad dissoluendū, & congelandum, quousq; amplius congelari non valeat, & serua. Et ecce fili habes medietatem trunci arboris rubeam, Compone igitur aliam medietatē albam per eundem modum, vel variando vel mutando, & habebis truncū totius arboris, qui dicitur trūcus diuisus. Demōstrabimus tibi postea de toto integro trunco cū magno accurtamento, & mirabili effectu transmutationis. & q̄a oportet nos totū integraliter dicere, cum Dei auxilio incipiemus. Et modus est, quòd tu incipias per subtilē modum compositionis, cōponere truncū integralem: postea dabimus tibi modū componendi branchias cum suis ramulis & floribus ab eo dependentibus. & fili, modus est: Quòd tu accipias limū nō vaporizatum factū ex ℥.j. elementi ignis, & ℥.j. terræ sulphuris simul sublimatæ, quam in terra sepelisti. & pone in eo limum æthereū qui est in aere, tantum quod supernatet. Quod est illud quod fecisti ex 20 partib. elementi ignis sulphuris auri, & vna elementi aeris eiusdē, & totum efficietur vna gūma, vt de alijs dictum est. Et fili, ista gumma congelabit

gelabit nobis Mercuriũ vulgi in aurum, ſicut de minera, vt de alijs dictum eſt. poſtea accipe limum terræ factum de 10. partibus terræ ſulphuris ſimul ſublimati, & vna aeris ſulphuris lunæ, & vna aeris ſulphuris ſolis: & ponas in ampulla argentea vel vitrea ſicut poſuiſti aliam, & taliter quod poſsis illã capere, & facias ſupranatare de limo æthereo facto ex 10. partibus aeris ſulphuris lunæ, & vna terræ antedictæ, & vna aeris ſulphuris auri. & efficitur gumma quæ transformabit metallum imperfectum, vt de alijs dictũ eſt. Tunc accipe illam gummam terream, & pone in vaſe vitreo, & poſtea accipe bis tantam ſui ponderis de menſtruo albo tibi noto, cum quo ſeparaſti elementa ſulphuris lunæ: & diuide in 12. partes æquales, & vnã ſuperpone cum dicta gumma, & pone in B. in vaſe vitreo per 8. dies, & reſoluetur. Aperi vas, & pone aliam partem de illis 12. partib. & dimitte per alios 8. dies. hoc iterabis quouſq; omnes 12. partes poſueris. Tunc accipe limum æthereũ factum ex 20 partib, ſiue ʒ. vel ʒ. aeris ſulphuris lunæ, & vna parte ſulphuris auri, & illum in 10. partes diuide, & vnam partẽ pone in vaſe in quo ſtant duo limi & menſtruum in forma criſtallina, & permitte in B. per 10. dies: & aperi vas, & ſuperfunde aliã partẽ de dictis 10. partib & permitte in B. p alios 10. dies, reiterãdo donec

omnes 10. partes poſueris. Poſtea accipe limum factum ex 20. partibus ignis ſulphuris auri, & vna aeris eiuſdē, & vna aeris ſulphuris lunæ, & illā diuide in 8. partes æquales, & vnam pone in vaſe in quo ſtat tota materia iam cōpoſita, & dimitte in B. per 8. dies, poſtea aperi vas & ſuperponas aliā: & hoc facies donec omnes 8. partes poſueris. Poſtea accipe limum factum ex 10. partibus ſecundi aeris, & vna parte ignis ſulphuris auri, & eſt illud quod appellamus theſaurum, & illud diuide in 8. partes, & pone vnā partem ſupra materiā compoſitam, quæ ſtat in vaſe vitreo, & per 8. dies in B. permitte. poſtea aperi vas & ſuperfundas aliam, & ſic facies quouſq; totum ponas de 5. in 5. Fili per hoc elucidatur tibi ca. noſtri Teſtam. quod incipit: Ne mireris, quia tam longū tempus enarrauimus, quia oportet te habere patientiam. Modò ſereniſs. princeps, accipe oleaginem illam, quam in aere ſeruaſti, & in 12 partes diuide, & partem poſt partem ſupra materiam digerendo in B. de 12. in 12. dies. & in ſtupha ſiccando, poſtea diſſoluendo & congelando, quouſq; amplius congelari non valeat. Et erit materia alba in colore adamantis, tranſmutās omne corpus imperfectū in verum argentum. Et dicitur truncus albedinis paratus ad rubedinē. Tunc fili procedecum oleagine rubea quam ſupra ſeruaſti in aere,

aere, incerando & digerendo, & deſiccãdo, & diſſoluendo & congelando, vt in albo feciſti, & ſic erit materia vt Carbunculus trãſmutans in aurum perfectum. Et dicitur trũcus arboris rubeus & completus. Ex quo deriuantur duæ brãchæ principales, vt in præſenti ponemus. Et qa princeps ſereniſs. ſublimiori doctrina & cũ alta dependentia, hoc cognoſces attentè aduerte. Et accipe totam materiam compoſitam ex limis & mẽſtruo, antequam oleaginem in ea ponas, & ponas in ſtupha ſicca per 20. dies, & optimè ſigilla vas & congela. poſtea pone illã in vaſe apto ſublimationi, & pone in igne tertij gradus per ſpatium 40. horarum, & ſublima partes elementales albas, quæ ſublimabuntur ad latera vaſis, & partes elementales rubeæ remanebunt in fundo rubicundiſsimæ ad partem. Quas pone in ſuo vaſe (albo ſepatato) in igne quarti gradus, & da ignem fortiorẽ quod poteris, & ſublimabitur tibi ad latera vaſis, & erit ita lucens & mirabile, quod trãſcendet claritatem Carbunculi. Fili, per hoc elucidatur tibi ca. noſtri Teſt. quod incipit: Fili ſulphur album, iuxta illud verbũ, quod dicit ſubtiliter, & rubrũ manet in fundo vt ſcarlata, rubeũ & ſublimabile. Licet iſta ſumma ſe extendat ad ramulos ſub brancharum & ad accurtationẽ arboris accurtatę, & earũ particulariũ, vt in cõpoſitione ſua edocet. &

per hoc fili elucidatur tibi cap. libri Lumẽ solis, quod incipit, Si album sublimaueris à rubeo secreta brachiarũ sunt tibi parata. Et in lib. Additionũ cap. quod incipit, Sulphur album & rubeum sunt truncus arboris. Accipe sulphur illud albũ fili, quod sublimasti, & pone in vase vitreo, superponens de menstruo, & pone in B. per. 8. dies: extrahe menstruũ, & remanebit tibi oleũ & vnguentum philosophorũ. Fili p hoc elucidatur tibi cap. nostri Test. quod dicit: Coacti sumus cœlare archanũ vbi posuimus, Licet hęc verba se extendãt ad alias altas cõpositiones. Tũc habeas aquã arg. viui vulgi, quã tibi ostẽdimus facere in præcedentib. & dissolues in lib. j. illius aquæ, ʒ. j. lunæ finæ, & aliã. ʒ. cũ dimidia auri. hoc scilicet in B. Tũc accipe sulphur albũ quod soluisti, & pone in dicta aqua, vbi est corpus solutum secundũ debitã proportionẽ, ita quod cum ʒ. 4. aquæ ponas vnam dicti sulphuris, & pone in stupha sicca per 25. dies, & congelabitur in materiã crystallinam. Tunc accipe oleaginẽ quam seruasti albã, quę est illa quam diximus tibi nõ ponere in materia composita, & cum ea incera dictam materiam diuidendo eam in 12. partes, & pro qualibet vice ponas partem vnã digerendo & desiccando per 8. dies, vt de alijs dictum est. & sic facies quousq; cum omnibus 12. partibus inceres tuum lapidem.

Procede

Procede ad dſſoluendum & congelandum quouſq; amplius congelari non valeat, & ſactum eſt tibi venenum transformans argui vulg', in argentum tam bonũ ſicut de minera, ſine iuuamento ignis. Et eſt prima brachia arboris alba. Tunc accipe ſulphur rubeum quod in alio vaſe ſublimaſti, & pone in vaſe vitreo cum menſtruo, & fac de eo oleum & vnguentum, ſicut de albo feciſti, & diuide in 8. partes, & pone partem poſt partem ſupra medicinam gloriosam albam digerendo in B. & ſiccando in ſtupha. Tunc accipe oleaginem rubeam & diuide in 12. partes, & cum vna parte incera & digere & deſicca, poſtea congela: & ſic facies quouſq; omnes eas partes ponas. poſtea procede ad diſſoluendum & congelandũ, vt in albo dictum eſt, quouſq; congelari amplius non valeat, & habes venenũ rubeum transformãs ſine iuuamento ignis, vt de albo dictum eſt. Ecce fili, habes duas branchas principales, quarum ponemus ramulos & flores cũ ſuis multiplicationibus & accurtationibus: poſtea dabimus tibi doctrinam noſtræ arboris vegetabilis miro modo accurtandæ, cũ omnibus ſuis radicibus, trunco, branchijs & floribus, & in ſermone naturæ miro modo accurtatæ. Et fili modus eſt vt tu accipias ſulphur album per modum tibi traditæ, & ab eo diuidas elementa per modum ſuæ diui-

ſionis ſuperius dictæ,& ea elementa cœlifices in aere & terra,vt de alijs feciſti,quando cœlificaſti pro compoſitione aliarum medicinarum, & illa fixes cum parte medicinæ iam dictæ ſiue rubeæ ſiue albæ, & ſic poteris in infinitum procedere. Et erunt medicinę tranſmutantes ſine iuuamento ignis, & poteris multiplicare radices, truncum, branchas & ramulos & flores cum elementis ſulphuris auri,rarificatis & cœlificatis,ſimul coniungendo terram cum tanto ſui pō deris de medicina, & aquam ſiue menſtruū in 12. partes diuidendo & partem poſt partem ponendo & in B. digerendo. & poſtea aerem in 10.partes,diuidendo, & partē poſt partem in B.coniungendo. poſtea ignem in 8.partes diuidendo, & coniungendo partē poſt partem in B. poſtea oleaginem auri in 12.partes diuidendo, & partem poſt partem incerando,& in ſtupha ſiccando,vt in ceratione aliarum dictum eſt. Poſtea diſſoluendo & congelando, uſque amplius congelari non valeat. Et poteris per latitudinem huius rubeæ arboris, in infinitum multiplicando.

Ecce fili habes totam arborem altiorem totius latitudinis naturæ,cum toto complemento compoſitam. In virtute Dei modò componemus duas branchas cum magna breuitate accurtatas,vnam vegetabilem, aliam

liam mineralem, cum ſuis radicibus, truncis, brachijs, ramis, floribus & mineris, & accurtationibus ſimplicibus, & incerationibus cum vulgari multiplicatione, explanando tibi. Non arbitreris fili lapidem magnum noſtrum non poſſe componi, ſine eo quod facias limos deſertos in aere, vel in terra ſuſpenſos vel ſepultos, ſed crede mihi quòd poſsis cum reſpectiua accurtatione altiſsimum lapidem in hũc modum componere: primum à radicibus incipiendo lapidis vt in alia arbore feciſti. Accipe ſulphur lunæ factum per doctrinam tibi traditam & notam, & pone illud in vaſe vitreo, & ſuperfunde tantum ſui ponderis de menſtruo vegetabili iam tibi noto, cum quo feciſti illud. merc. ſulphur. Et pone in B. per 8. dies, & iſto tempore totum erit ſolutum. Accipe vas & pone in B. & deſtilla menſtruum per illum. poſtea pone vas in cinere (quod eſt ignis ſecundi gradus) & deſtilla aerem quantum poteris, & ſuper materiam infunde de nouo menſtruo, & ſit tantum ſui ponderis, & pone in B. per alios 8. dies: & poſtea per B. deſtilla menſtruum & aerem in cinere, & tantum reitera hoc totum magiſteriũ, quod totum aerem ſepares per ignem cineris. Poſtea pone ſuper iſtum aerem totum ſuum menſtruum cum quo illum ſeparaſti, & totum pone ſupra terram quę remanſit, in qua

eſt ignis dicti ſulphuris lunæ, & pone totum in B. per 8. dies. poſtea ſepara menſtruum per B. & pone vas in cineribus & deſtilla aerem. Poſtea in igne 4. gradus, qui eſt arena, deſtilla ignem & ſerua ad partem. poſtea pone menſtruum ſupra aerem, & aerem & menſtruum ſimul ſuper terram quæ remanſit, poſtea pone in B. per 8. dies & digere. poſtea ſepara menſtruum per B. & aerem & ignem per cineres, & tantum reitera iſtud regimen, quod totum ignem ſepares à ſua terra. Eſt gradus ignis dabit tibi cognitionem iſtorum elementorum, quia aliter non cognoſcuntur. Ideo valde vtilis eſt doctrina ad cognoſcendum modum ignis & gradum eius. Gradus ignis B. eſt ignis primi gradus. Ignis cineris ſecundi gradus. ignis ſublimationis tertij gradus. ignis arenæ fortioris eſt quarti gradus. Aliter ignis tertij gradus eſt ignis arenæ. Et ignis fortior quam poteris ſcilicet carbonum, ad fundendum eſt ignis quarti gradus. Poſtquam habueris iſta elementa ita ſeparata, habes illa ſubtiliare & rarefacere. Accipe illam aquam quæ eſt menſtruum & deſtilla in balneo de per ſe ſepties. Et ſi fecerit aliquid de terra, pones illam cum terra quæ tibi remanſit, poſtea accipe aerem & deſtilla illud de per ſe ſepties, & terrâ quam fecerit pones ſupra ignem. Tunc aerem de per ſe

adhuc

adhuc ſepties deſtilla, vel donec noluerit amplius deſtillare, ſed in puluerem cõuertitur. Tunc accipe menſtruum & pone ſuper illũ & digere in B. per 3. dies: poſtea in eodem B. menſtruum deſtilla, & in cinere aerem, & ſerua. Et iterum reitera iſto regimine donec totus aer ſit tranſactus per alembicum mediante menſtruo in igne cineris. Tũc habes illum purificatũ: ſerua in vaſe & erit ad modum olei ſcilicet aer ille. Tũc ignẽ accipe & deſtilla ſepties de per ſe, vel donec noluerit amplius deſtillare, & erit puluis rubicũdiſsimus, & terrá quam fecerit in qualibet deſtillatione, pone cũ alia terra. poſtea ſupra ignẽ pone de menſtruo quinq; partes ſui plus, & digere in B. per 3. dies. poſtea per idem B. deſtilla mẽſtruum, & per cineres deſtilla ignẽ, & iterum pone 8. partes menſtrui & digere vt ſuprà, & deſtilla mẽſtruum per B. & ignẽ per cineres, & reitera iſto regimine quouſq; totus ignis qui remanſerat ſit tranſactus per cinerem & B. mediante ſuo menſtruo, & erit ad modum olei. Ecce habes fili tua elementa ſulphuris ſeparata, purificata, rarificata. Tunc accipe terram illam & cum menſtruo præpara, ſublimando, digerendo, quouſque currat ſupra laminam, vt de alijs dictum eſt. & ſic terra eſt præparata ad opus & ad argen. viuũ de intentione alchymiſtarum & ſulphus terræ. Ecce habes 4. elemẽta

ſulphuris lunæ ad opus præparata. Tunc oportet te princeps ſereniſſ. terram ſulphuris auri præparare, ſeparare, ſubtiliare, rarefacere: & modus eſt quod tu accipias ſulphur auri, & ponas in vaſe vitreo, & deſuper de menſtruo cum quo feciſti illud ſulphur, tantum ſui ponderis in B. digerendo, & per cinerem deſtillando, vt de albo dictum eſt, quouſq; totus aer tranſeat per cinerem. Tunc aerem & menſtruum ſuper terram & ignem ponas, & digere per 8. dies, & in B. extrahe menſtruum in cinere aerem, in arena ignẽ, quoad poteris, & hoc reitera quouſq; totus ignis ſit à terra euacuatus. Tunc habes elementa ſulphuris auri, ſeparata, fixa: & rarifica illa quoad poteris. & fili, modus eſt quod tu accipias aquam quod eſt menſtruũ, & illá rectifica ſepties ſicut de albo feciſti, & terrá quam fecerit, cũ terra ponas, & deſtilla per cineres, donec videas quod ex 8. partib. habeas tres: & tũc ꝓmitte infrigidari, & ſerua aerẽ de per ſe. Et frigefacto ſequere tuã deſtillationẽ ſuper illas duas partes quæ remãſerunt in fundo vaſis, quouſq; cõgelatũ habeas in fundo vaſis, vel ad latera alẽbici. Et iſtud quod abſtraxiſti quouſq; cõgelatus ignis fuit, eſt aer ſecũdus, tinctura, theſaurus noſter, oleũ noſtrum occult-. Tunc illud de ꝓ ſe rectifices, & terrá quá fecerit in qualibet deſtillatiõe, pone in igne cõgelato, in fundo

vaſis

vasis. Et habes aerem secundum purificatū & rarificatum, & elementa separata, præparata & rarificata. Iterum oportet vt illa disponas ad opus. Et modus est: Accipe ignē congelatum supradictum, & super eum ponas de menstruo 5. partes. & in B. digere, & in eodem destilla. Et ignem in cinere ponas, & des illi calorem solis ingeniosè per duodecim horas, & iterum pone de menstruo vt suprà, & digere, destilla, & calcina, & reitera per octo vices, & erit puluis rubeus, in quo est tinctura. Tunc superpone de dicto menstruo, quod est sua aqua 5. partes, & pone in B. per tres dies naturales, & in eo tempore soluetur. In eodem B. menstruum destilla, postea in cinere vel arena de stilla ignem quem poteris, & iterum reitera donec totum transeat per alembicum. ita ignis qui erat puluis rubeus, modò fit oleum destillatum, & perfectè rarificatum. Modò accipies aerem & suprà illum 8. partes menstrui pones, digere, destilla & calcina, vt de igne dictum est, vsq; fit puluis: postea cum menstruo suo solue, digere & destilla, vsque fit oleum, vt de igne fecisti. Tertius aer non indiget præparatione alia. Terram præpara bis vt de alijs terris sulphurum dictum est, & in vno genere vnies. Ecce fili, habes elementa sulphuris, separata, lucida, & calcinata & rarificata. Cum quibus opus nostrum

ſine radices incipere poſsis. Quod ſic facies: habeas ℥.7. de amalgamate facto ex vna parte auri, & vna argenti, & quinque mercurij, & pone in vaſe vitreo, & pone in eo ℥. j. terræ, ℥. j. ignis rarificati: & totum ſit prius optime tritum in mortario vitreo, & in eodem vaſe ponas deſuper tantum ſui ponderis de menſtruo cum quo præparaſti & ſeparaſti elementa, & terras elementorum quas iunxiſti ſimul, & digere in B. per decem dies. poſtea pones in igne moderatiſsimo de ſerratura in cineribus per alios decem dies vaſe bene ſigillato ad congelandum. poſtea auge ignem per vnum punctum, & ſpacio 24. horarum totum calcinabis ingeniosè. poſtea aperi vas, & habeas ℥. 6. dicti menſtrui, quas diuide in tres partes, & vnam partem ſuperfunde dictæ materiæ calcinatę, & dige re, congela & calcina. reitera hoc magiſterium phyſicaliter, donec totam aquam poſueris cum igne, terra, & amalgamate ſimul mixtis, quouſque in puluerem conuertantur. Tunc oportet te princeps ſereniſs. aerē imponere, vt mediū habemus lapidis magni & benedicti. Et ſic facies: Recipe aerem ſulphuris lunæ, & ſit ad pondus terræ, ſcilicet terra ſulphuris lunæ & ſulphuris auri, quas ſimul vniſti, et illum in decem partes æquales diuide, et vnam partem pone ſuper materiam ſuperius vnitam, et phyſicaliter

calcina-

calcinatam: & ponas in B. per decem dies, & totum ſoluetur. poſtea pone in cinere per alios decem dies, & congela. Et poſtea per ſpacium 24. horarum calcina ingenioſè & ſi aliquid ſublimabitur, redde ſuper terram, & tantum reitera, quod totum aerem cum terra calcinata miſceas, & vnias, & in calcem reducas. Tunc accipe totum ignem ſulphuris lunæ, & diuide illam in 5. partes, & pone vnam partem ſupra materiã ſiue calcem phyſicam iam dictam, & pone in B. per 8. dies: inde extrahe & congela in ſtupha, & ingenioſè calcina, vt ſuprà. & reitera iſtud regimen imbibendo, diſſoluendo, congelando & calcinando, quouſque totus ignis dicti ſulphuris albi ſit ibi poſitus, coniunctus & in calcem redactus. Et tunc fili habes calcẽ philoſophorum veram, & firmam tinctuã phyſicam lapidis albi benedicti. Tunc accipe oleaginem quam ſeruaſti, quę eſt illa quã extraxiſti, quando præparabas terram lunæ cum menſtruo, pro ceratione ſulphuris lunæ, & incera calcem guttando, guttam poſt guttam per duodecim pauſas. poſtea in cinerem ſicca ingenioſè. poſtea iterum gutta & exicca, reiterando donec totam oleaginem ponas. Tunc erit medicina limpida quã per 16. dies diſſolues in B. & per 24. cõgelabis in ſtupha, donec amplius congelari nõ valeat. Et eſt prima radix arboris vegetabilis accur

tatæ alba, munda, & excellens. Modò filioportet te ipſam rubeam facere. Et modus eſt: Accipe aerem ſulphuris auri, & diuide in decem partes, & vnam pone ſupra medicinam albam proximè dictam. & pone in B. & digerendo diſſolue per duodecim dies, in cinere per decem dies congela ingenioſè. poſtea per viginti quatuor horas calcina cum magno ingenio: inde aperi vas, & pone aliam partem, & reitera diſſoluendo, congelando, & calcinando, quouſque omnes decem partes aeris ſulphuris auri cum materia connectas. poſtea accipe ſecundum aerem, qui eſt theſaurus noſter, & diuide in octo partes æquales, & cum vna parte incera calcem guttando ſupra cineres. & pone in B. ad 5. dies ad digerendum & diſſoluendũ. congela in cinere, & ingenioſè per viginti quatuor horas calcina. Inde pone aliam partem reiterando totum regimen quouſq; totum aerem ſecundum ponas', & in calcem cum medicina dicta calcinata reducas. poſtea accipe ignem rarificatum, & diuide in octo partes æquales, & vnam partem pone cum dicta materia, & in B. per octo dies digere, & per alios octo dies in cinere exicca, & per viginti quatuor horas ingenioſè calcina: Inde aliam partem ſuperfunde, digerendo, exiccando, & ingenioſè calcinando, donec dictas octo partes ponas, & in calcem con-

conuertas, & erit vt carbunculus rubicundiſsimus. calx philoſophorum, tinctura firma, Elixir, lapis benedictus, radix arboris accurtatæ rubea. Tunc accipe oleaginem auri quam ſeruaſti, & eſt illa quam extraxiſti à terra auri, quando illam præparaſti pro cerationē ſulphuris ipſius: & illam diuide in duodecim partes, & cum vna parte incera calcem philoſophicam iam dictam (quæ eſt totus lapis, & ſecunda radix arboris accurtatæ) guttatim, deinde ponas in ſtupha ſicca & exicca. Iterum pone aliam & exicca, reitera quouſque omnes duodecim partes poſueris, & in calcem reduxeris. Tunc in B. pones. & in ſpacio 15. dierum ſoluetur, & habebis calcem in oleum, & ſi vis iſto modo ſcilicet in oleum ſeruare, ſerua: ſin autem in ſtupha congela & ſicca. & erit lapis excedēs omnem lapidem & rubicundiſsimus: & dicitur ſecunda radix arboris accurtatæ, quā potes in duas diuidere radicunculas: & ex eis poteris herbulas vt dictum eſt de prima componere. Sed miro modo & ab alio diuerſo, accurtabis per vnam viam minerarū, altæ proiectionis & infinitæ multiplicationis, vt tibi oſtendemus clarè: & modus eſt, quòd tu accipias de medicina iam dicta, & ponas ſublimatum Mercurium per viam minerarum vſque facias maſſam frangibilem. Iſto modo: Accipe ℥. j. dictę medicinæ, & po

ne in vaſe vitreo cum collo longo: & ponas deſuper vnc. 5. de amalgamate facto ex vna parte auri & 5.arg.viu. & vaſe optimè ſigillato ponas in igne ferraturæ, vel carbonibus paruis per ſex horas. Et reſpicias quando vi debis eum congelatum ad formam metalli, quam non debes totaliter in metallum trâſformare. & per hoc elucidatur tibi cap. noſtri Teſtam. quod dicit, Non eſſe intentionis quod facias vnum fruſtum metalli, ſed ſequere ignem vſque ad alias ſex horas, & vi debis materiam in formam pulueris rubicũ diſsimi transfiguratam, propter vapores ſulphuris penetrantis amalgama. Filii per hoc elucidatur tibi cap. noſtri libri 4. Particularis, quod incipit, Incipiamus fili cum ſulphure facere cineres. Et cap. lib. Lumen ſolis, qđ incipit: Vapores noſtri ſulphuris penetrant noſtrum amalgama. Et cap. in lib. de Proprietatibus quod incipit: Proprietas noſtri ſulphuris ſiue lapidis eſt pulueri zando ſuas virtutes multiplicare. Oportet virtutẽ ſuam iſto modo multiplicare. Accipe vnam partem dicti pulueris, & proijce ſupra decẽ partes amalgamæ factæ ex vna parte auri, & 5.argen. viu. & conuertetur in puluerem. Etiam de illis decem vnam proijce ſuper alias 10.amalgamæ vel amplius Mercurij. Et ſic procedas quouſque videas materiam non in puluerem ſed in maſſam congelatam, duram

ram & frangibilem. Et de illo facies experimenta, primo de vna parte, quod partes conuertit in metallum: quia tunc tu vides finem proiectionis, quãdo conuertitur in maſſam frangibilem, vt tibi dixi. Et habeas mentem ſupra quot pondera ſe extendit ille pulus ſulphuris medicinalis, computando à prima proiectione vſque ad maſſam frangibilem. Tunc accipe illam maſſam frangibilem vltimò congelatam, quam diximus ſulphur vltimum congelatum, & ab eo diuidas vnc. j. vel lib. j. ſecundum quod tibi placuerit, & ſerua pro proiectione in tuis neceſsitatibus. Reſiduum verò pones in vaſe vitreo cum lõgo collo bene ſigillato, & tene ſemper in igne nutritionis, & de 30. in 30. dies dabis illi quinquageſimam partem Mercurij vulgi, & cõuertetur in maſſam, de qua abſtrahe quintamdecimam partem pro proiectione, & ſupra reſiduum pone quinquageſimam partẽ ad congelandum in maſſam, & ſic in infinitum facies. Et ſic fili habes materiam ſulphuream, quę nunquam deficiet tibi in infinitũ. Poteris quidem fili hãc mineram facere cũ ſulphure albo vel rubeo, auri vel argenti, ſine eo quod ſepares elementa, nec facias medicinam ſupra Mercurium ſecundum modum minerarũ, quem prius inueniſti quod tibi nominauimus faciendo frangibilẽ maſſam, & reſeruando partem pro proiectione,

& in vaſe vitreo aliam partem ponendo vt prius, & cum igne lenuſsimo illam nutriendo & conſeruando, & quinquageſimam partem de menſe in menſem dando, & quintam decimam partem pro proiectione accipiendo. & modus eſt: Accipe vnc. j. auri amalgamati cum vnc. ij. Mercurij viuj. pone in vaſe vitreo cum longo collo. poſt diſſolue ℥. ij. auri cum menſtruo vegetabili magno, vel de minera, & facias per alembicum tranſire, & menſtruum per B. extrahes vſque ad medietatem. poſtea cum reſiduo ponas vnc. j. ſulphuris vegetabilis, vel de G. vegetabili ſi cum eo operatus fueris. Tunc extrahe totâ aquam per B. & remanebit tibi oleum auri: cum quarta parte ipſius incera amalgama: & in igne per octo dies cum licinio lucernæ congela. poſtea in cinere per vnam diem naturalem exicca magis. Et ſic partem poſt partem ponendo ignem parumper augendo. & ſi quid ſublimatum fuerit redde ſupra feces, donec dictas quatuor partes olei poſueris, ſiccaueris & fixaueris, cum tota materia. Et habebis iterum calcem phyſicam, quam pones ad ſoluendum cum menſtruo in vaſe apto. poſtea congela & ſolue & iterum calcina, & conuertes Mercurium in aurum cum altiſsima proiectione. Et poteris cum vna alia manerie dictas herbas radicum cum meliori accurtamento componere, & dicuntur

cameræ.

cameræ. Et modus eſt, quòd tu accipies mẽſtruum tibi notum, & in eodem diſſolues ſulphur, & facies per alembicum tranſire. Et per B. menſtruum euacuabis, & ſulphur remanebit vt oleum in fundo. Accipe de eò quãtũ vis, & pone in cinere in vaſe ſigillato p 20. dies & fixabitur. Incerà cũ eo ſulphur corporis imperfecti, factũ per doctrinã tibi traditam aliorũ ſulphurũ, & incipit. Recipe calcem cuiuſcunque corporis volueris, & habebis medicinam penetrantem & tingentem albam ſiue rubeam, & dicuntur branchæ accurtationis arboris. Poteris & in alia manerie magis accurtare. Quòd tu accipias vnc. j. dicti olei & ponas cum vnc. 7. Mercurij ſepties ſublimati cum vitriolo, & ſemper ſublimes terendo quod eſt ſuperius cum eò quod eſt inferius, donec totum fixetur. Solue & congela & erit tibi medicina conuertens. Modò dabimus tibi accurtationem magni trũci arboris vegetabilis lapidis accurtati. Et modus eſt: quòd tu accipias aurum, & illud cum menſtruo diſſolues, ſcilicet vnc. ij. & tantundem lunę ſimili menſtruo diſſolues. poſtea per alembicum tranſire facias. Tunc totum cõiungas, & in eomet diſſolue ℥. j. auri, & ℥. j. argenti, & per 25. dies putrefacias, & per alembicũ elementa ſepares, ſecũdũ doctrinã phyſicalẽ tibi traditam. Tunc R, terrã, & eã prępara vſq; currat ſupra laminã,

vt de alijs dictum est. postea accipe vnc.j. argenti, & mediam auri purissimi, & amalgama cum vnc.viij. Mercurij viu. vulgi, & pone cum eo terram quam separasti. postea pone de aqua sua, quæ est aqua cœlica, diuidendo eam in octo partes, & ponas vnam partem supra in B. per octo dies digere. & igne lentissimo congela, & iterum pone aliam partē & digere & desicca. & reitera donec tota aqua sit coniuncta & amalgamata cum terra. Tunc erit ad modum pulueris subtilissimi. Tunc accipe aerem lunæ, & diuide in octo partes æquales, & vnam partem pone cum materia, & digere per octo dies, & sicca: & sublima per diem: & si quid sublimaretur terendum est cum materia remanente in fundo. Et iterum pone aliam partem, digere, sicca & sublima, vt prius, quousque aer sit coniunctus cum materia. Tunc accipe ignem dictæ lunæ, & diuides in quinque partes, & vnam partem superpone & digere per octo dies, & exicca, & repone aliam partem, continuando vsque totum ignem lunę posueris. Et habes medicinam albam fundentem & penetrantem, & conuertentem quodcunque corpus imperfectum in metallum perfectum. Pone illam in vrinali, & habito pondere accipe de aqua sua siue de mēstruo rubeo in quo separasti elementa auri & argenti simul. Et iterum diuide in duodecim

cim partes,& vnam pone & digere in B.per octo dies,& ficca vt ſuprà. Et pone aliam partem continuando quouſque totà aquam imbibas cum materia: & totum in puluerē ſiue medicinam conuertas tranſparentem. Tunc aerem auri accipe,& totum diuide in decem partes, quarum vnam poſt aliam ſuperpone dictæ materiæ,digerendo per octo dies vel decem,ex exiccando vt ſuprà,quouſque totus aer fixetur. Tunc accipe ignem auri & in octo partes diuide, & partem poſt partem ponas per modum tibi ſuprà annotatum digerendo & deſiccando.& ſic habes medicinam rubeam accurtatam minori tempore,quam poteris multiplicare per vias ſupradictas. Intereſt modò fili,dicto de truncō arboris accurtationis, dicere de particularibus maioris accurtationis. Et modus eſt,quòd tu accipias aurum & argentū quādo ſoluta fuerint,& putrefacta ſine eo quod ſepares elementa, & pones ad circulandum quouſque fixetur. poſtea cum menſtruo diſſoluas vſque ſit oleum. Et cum iſto oleo ſic ſoluto, incera ſulphur imperfecti corporis: Et habebis medicinam albam ſiue rubeam ſecundum quod poſueris fermentum.Et fili fermentum eſt,quòd quando volueris ponere ad circulandū ſolutionem auri,& lunæ ſimul, & volueris quòd ſit album pone tantundem lunæ ſolutæ in alio menſtruo, & ſi

vis rubeum pone aurum. Et ſi volueris perfectiori modo, diſſolue lunam ſiue aurum in aqua arg. viui tibi ſuperius annotata. & in cap. Opus nanque margaritarium, ſi vegetabilem operatus fueris. Si verò mineralem, redeas ad practicam Teſtamenti, vt ſuprà, & illam mixtionem fixa, diſſolue, & congela, vſque ſit oleum. Fili iſtud oleum facit tibi miram proiectionem: Et potes eam multiplicare cum ſulphure corporis imperfecti iam tibi monſtrati, cerando, vel cum arg. viuo ſublimato ſepties cum vitriolo, vt ſuprà tibi diximus. Et ſic habes totam doctrinam accurtatoriam, magnæ arboris & minoris, cum ſuis accurtationibus, & cum omnibus radicibus, herbis, truncis, branchijs, ramis, floribus, pulueribus, & pulueri zationibus, ſiue mineris & cameris. & particularibus multiplicatis & fixatis. Modò ad diſſoluendum cum animali procedamus.

De parte Animalis lapidis.

Et fili eſt alius modus huius ſulphuris naturę animalis. In qua eſt ſubtiliſsima ſciẽtia, ſicut in vegetabilibus: quod facies per modum quem te docebimus. & fili modus eſt, quòd tu accipias vrinam iuuenum bonæ complexionis, & ponas in vaſe vitreo per quadraginta dies, donec putrefacta ſit. Et fili per hoc elucidatur tibi cap. noſtri Codicilli

cilli tuo Illuſtriſsimo patri conditum, quod incipit: Vade mecum, de Mercurio philophorum, in clauſula quæ dicitur: Recipe vri nam Mercurij vi. Et cap. 3. practicę ſecretum naturæ Theoricæ, in cap. quod incipit: Reci pe vrinam, & pone in vaſe vitreo per quadraginta dies. Et poſtea accipe cucurbitam & ſuperpoſito alembico in B. per ſpacium 40. horarum deſtillabis aquam claram, & re manebit in terra ſpiritus. Exicca bene totũ & aquam ſepties rectificabis: & ſal album qd fecerit in qualibet deſtillatione collige cautè, ne aerem ſentiat. Et pone in aqua ſua. Fili per hoc elucidatur tibi cap. libri Experi mentorum in cap. quod incipit: Et ſal quidẽ cum ſua aqua aſcendit. Ab aere caueas fili. ſi enim aerem ſentiret, totum euaneſceret. po ſtea terram & aquam ſimul in B. pone vel fi mo per quatuor dies. poſtea in eodem B. a quam deſtilla, & pone iterum ſuper terram, digere & deſtilla iterum vt prius quatuor vi cibus. Tunc Recipe aquam de per ſe, & po ne in fimo per duos dies naturales. Et in B. deſtilla, & iterum in fimo putrefacias. Et de ſtilla, & continua hoc regimen 5. vicibus. Tunc aqua eſt optimè rectificata et limpida. Completo iſto opere redde aquam ſuper terram & dimitte in fimo, poſtea in B. deſtil la, & exicca terram. Et depoſito alembico, & poſito alio cooperculo vel ſigillo ſublima

per viginti quatuor horas naturæ ſulphur animale. Tunc collige illud, & ſuper terram quæ remanſit ſuperfundas aquam ſuam, & pone in fimo, & deſtilla in B. & exicca, & ſublima vt prius, reiterando donec totum ſulphur ſit ſublimatum. Fili per hoc elucidatur tibi clauſula theoricæ tibi præallegatæ quæ dicit, Terra quæ remanet eſt damnata, quæ rectificata eſt per nos. Et clauſula in Vade mecum quæ dicit, Puluis inanis non intrat noſtrum ſecretum. Et in clauſula Teſtamenti tui patri conditi quod incipit, Partes noſtræ terræ. Fili diximus tibi cum reuelatione omnem modum faciendi vegetabilia ſulphura noſtra, & etiam ſulphur animale cum declaratione totius magiſterij: Nunc cum auxilio Dei elucidamus tibi, quòd vna eſt via & modus in animali & in vegetabili nihil variando.

De parte lapidis mineralis.

Nunc ad mineralia procedamus. Et modus eſt, quòd tu accipias vitrioli, cinnabrij, & ſalis nitri an. lib. j. pone in vaſe vitreo, & fac aquam fortem ſicut moris eſt, primò incipiendo igne lento, & fortificando vſque videas aquam deſtillare à duodecim vſque ad quindecim puncta. Et cum aqua fuerit deſtillata, da ignem fortem prout moris eſt

in aqua

in aqua philoſophorum acuta, & ſpiritus mi nerales intrabunt aquam ſuam. Fili in hac aqua dicimus B. ſignificare vitriolum. C. ſal nitrum. D. cinnabrium. Tunc accipe aquæ illius lib. j. & in ea ponas lib. 5. de Mercurio quod ſignificamus per D. Et pone in balneo per duos dies. Inde deſtilla in cinere donec videas cinnabrium facere capillos albos, & incipiat ſublimari. Iterum pone de alio cinnabrio lib. ſemis: & digere & deſtilla vt ſuprà, reiterando quinquies toto regimine ſeruato. Fili hanc appellamus aquam calcinati uam, quam in principio noſtri Teſtamen. in practica magicæ artis inuenies. Tunc diuide illam in duas partes, vnam partem ſerua pro calcinatione corporum perfectorum: Aliam autem partem pondera, & ſi fuerit lib. j. pone lib. j. vel dimidiâ, quod ſufficiet, aquæ vitæ ſummæ rectificatæ & acuatæ cum ſale tartari vel vini, quod melius eſt. Et teneas vas in manibus, & non ponas in terra, nec alio loco, donec ceſſauerit furor. Et eſt commixtio vegetabilis cum minerali. ſigilla cum cera, & permitte per diem. poſtea in B. pones per duos dies, & deſtilla deinde in cinere. Et habebis aquam limpidam & clarificatam, ponderoſam: quam clarè inuenies annotatam in epiſtola noſtræ Abbreuiationis, in clauſula quæ dicit; Tunc nota poſt primam calcina-

tionem & putrefactionem, quæ fit per primam aquam bene limpidam & clarificatam. Et in arte Magica, quæ incipit, Cape vegetabilem ignem ſolutum in aqua calcinatiua. Tunc pone illam in vaſe circulationis optimè ſigillato per ſedecim dies in B. conuenienter, donec reddas & videas aquam bene vnitam, & in fundo vaſis ad modum ſalis cryſtallini. Serua eam. Tunc accipe vnc. j. lunæ benè copellatæ, & cineriſatæ in tenues laminas redactæ, & pone in vaſe vitreo cum longo collo, & ſuperpone vncias iij. de aqua calcinatiua ſuperius reſeruata: & pone in B. per tres horas. Tunc in eodem B. aquam deſtilla, do ec videas quòd luna remaneat in colore viridi, & humida & congelata ad modum ceræ. Tunc Recipe illam, & pone in igne ſerraturæ, & deſtilla ſpacio duo decim horarum, humorem. Et caue à forti igne, ſed ſit ad modum caloris ſolis, & ſic habebis lunam optimè calcinatam.
Tunc accipe vnc. iij. aquæ calcinatiuæ antedictæ, & aquæ limpidæ clarificatæ & circulatæ, quam ſuperius diximus. G. vegetabile, & menſtruum fœtens vnc. j. & vnc. j. ſalis vegetabilis: & totum pone in vaſe vitreo optimè ſigillato in B. per duos dies. E in illo tempore inuenies totum vegetabile ſolutũ & conuerſum in aquam claram,
vt eſt

vt eſt tibi annotatum in arte magica in cap. præallegato, quod incipit, Vegetabilẽ ignẽ ſolutum in aqua calcinatiua. & in cap. quod incipit: Recipe ſal cum aqua. Tunc accipe vas in quo eſt totum, & ſuperfunde ei vnc. j. illius lunę calcinatæ, & tene vas in manibus quouſq; oporetur ſua propria virtute. Quo facto, pone in B. per 2. dies, & ibi totum vel maior pars in liquorem conuertitur. Extrahe hunc liquorem cautè per inclinationẽ, & ſerua in alio vaſe. Et vas in quo remanſit materia argentea pone in igne ferraturæ, & lentiſsimo igne humorem deſtilla, & cum alio ſeruato repone. Et ſupra calcem quæ remanſit pone de alia aqua calcinatiua, ſeu G. vegitabili, tres partes ſui, & diſſolue tenendo vas in manibus, & fac per totũ vt prius, reiterando, donec tota lima ſit conuerſa in liquorem. Tunc Recipe auri puriſsimi ℥. j. eum calcinando & diſſoluendo per eũdem modum, nil variando, vt de luna feciſti, donec ſit conuerſum in liquorẽ, vt de luna dictum eſt. Tunc ſi volueris ad lapidem procedere, facias iſto modo: ſi ad particularia, ſuo loco notabimus. Recipe liquoris ſcilicet auri & argenti, & pone ſimul in vno vaſe deſtillatorio, & deſtilla in cinere, & ſi quid remanſerit diſſolue cum G. vegetabili, quouſq; per alembicum facias pertranſire. Tunc accipe tuam diſſolutionem, & cum ea pone ℥. j. de

G.vegetabili.Et ſi volueris procedere ad al-
bum,pone intus ʒ.j.lunæ puriſsimæ,& totũ
pone in vaſe putrefactorio in fimo vel B.per
45.dies. Tunc extrahe & ſuperpoſito alem-
bico deſtilla totum quod poteris,& hoc ap-
pellamus ſulphur, vt habes annotatum in
noſtro Teſtamento, in parte practicali, v-
bi dicit: Fili,illud ſulphur præparat terram.
Tunc iterum pone quod deſtillatum eſt ſu-
per terram,& digere in B.& deſtilla in cine-
re totum quod poteris. Inde à deſtillato a-
quam per B. extrahe,& per cinerem conue-
nientem aerem ſepara: & ignis remanebit
in fundo, & dicuntur elementa ſulphurea.
Tunc præpara terram cum aqua ſua pro-
pria,vt aliâs terras corporum feciſti,quouſ-
que currant ſupra laminam. Tunc facias a-
malgama cum vna parte argenti puriſsimi,
& media parte ſtagni fini,& 5. partibus arg.
viui vulgi.Recipe de iſto amalgamate ʒ. iiij,
& de terra præparata vnc. j. & mole in mor-
tario vitreo.Tunc Recipe aquam ſuam,& di
uide in 10.partes æquales,& pone vnam par
tem ſupra materiam,& digere in B.per.j.diẽ,
& per alium in cinere congela. Et ſuperpo-
ne aliam partem digerendo, congelando &
& reiterando iſto regimine,quouſq; omnes
10.partes ponas.Tunc accipe aerem,& diui
de in 5. partes, & vnam partem ſuperpone
materiæ.digere in B.per 7. dies, & in cinere
exicca

exicca per vnum diem, & per aliũ ſublima. Et quod ſublimatum fuerit redde ſuper feces ſubtiliter terendo, & ponendo aliã partem dicti aeris, digerendo, congelando, ſublimando & reiterãdo, toto regimine iſto ſeruato, quouſq; totum aerem poſueris & fixaueris. Tunc accipe ignem, & diuide in 5. partes, & procede ponendo vnam partem poſt aliam digerendo in B. & ſiccando in cinere, quouſq; totus ignis fixetur in materia ſua. Tunc da ſibi ignem in ſtupha ſicca per 25. dies, & dealbabitur. Et procede ad ſoluendum & congelandum, & habebis mineralẽ lapidem breuiſsimo tempore cum tota virtute creatum. Si ad rubeum procedere volueris, loco vnc. j. lunæ, quam poſuiſti in liquore mixto, quẽ poſuiſti in putrefactione, cum quo poſuiſti vnc. j. de G. vegetabili, pone vnc. j. auri, & amalgama. Quod feciſti ex argento, ſtanno & Mercurio, facias ex auro & Mercurio. & in omnibus alijs procedas, vt feciſti in compoſitione lapidis albi, nil variando nec etiam mutando. Poteſt tamen procedi alia manerie ad rubificationẽ huius lapidis albi. Et iſti modus eſt, vt tu accipias tantundem auri quantum tu poſuiſti de argento in lapide, quando diſoluiſti pro lapide componendo. Et pro amalgamato quod ibi poſuiſti, quod fuit vnc. iij. ſ. illud diſſoluas duplici modo, ſeu iſto modo, qđ

tu accipias aurum calcinatum, & diſſolue cum menſtruo ſuo minerali ſecundum doctrinam ſuperius tibi traditam, ſ. cum aqua calcinatiua, & deſtillādo humorem: poſtea digerendo diſſoluendo & congelando quouſq; ſit in liquorem reductum: inde putrefacies & in cinerem congeles: poſt in B. diſſoluas, in 12. partes diuidas, & lapidem album cum eo inceres, ponendo partem poſt partem, & digerēdo per vnum diem in B. & per alium ſiccando in cinere. & ſic procedendo quouſq; omnes 12. partes auri ſoluti cū menſtruo, & cum eo tranſacti per alembicum, ſiue fixatæ ſuper lapidem album, & erit lapis rubeus tingens firma tinctura, conuertens in aurum, vt prius conuertebat in argentū. Vel hunc breuiorem modum compone: Recipe de menſtruo fœtenti, vel de G. vegetabili libras iiij: & pone intus librā j. Mercur. viui. & pone in B. vel fimo equorum per 6. dies. Et totum conuertetur in aquam. deſtilla per B. & habebis aquam mercurialem verè mineralem. pone in ea vnc. iij. cum dimidio auri calcinati cum G. vegetabili, vel cū arg. viuo, vt habes in doctrina ſexti Canon. primi libri quintæ eſſentiæ. Tunc totum pone in B. per 3. dies: & totum ſoluetur in oleū rubeum ſubnigrū, pretioſum & permanens: poſtea pone totū in cineres ad fixandū ad 22. dies, & fixabitur ad modum lapidis. & ſi

aliquid

aliquid aquæ ibi remanſerit, euacua per inclinationem, & ſi non ſit curandum diſſolue in B. vſq; quo maneat in oleum. Et cum iſto oleo incera lapidem, eum diuidēdo, poſtea incerando, digerēdo, deſiccando, vt cū alio feciſti, & habes totum mineralem lapidē & perfectū. Reſtat tibi modò ponere ſuas multiplicationes: poſtea tradetur tibi notitia de omnibus ſuis particularibus, & cum omnibus ſuis accurtationibus & multiplicationibus. Et modus multiplicationis eſt, quòd tu accipies vnc. j. dicti lapidis albi vel rubei, & ponas in vaſe vitreo cum collo longo, & de ſuper vnc. j. de amalgamate, ſecundum conditionem medicinarū ſiue albæ ſiue rubeæ: & vaſe optimè ſigillato, pone in igne ferraturæ, vel de carbonibus paruis per 6. horas. Et reſpicias quando videbis materiā in forma metallina, ceſſa ab igne, quia non debes eſſe intentionis vt facies vnum fruſtū metalli. Et ſi non fuerit in forma metallica, ſequere ignē quouſq; habueris tale ſignū, vel quòd fuerit in forma pulueris albiſſimi, vel rubicundiſſimi, ſecundum conditionem lapidis quem tib propoſuiſti. Et tunc ſingnum eſt, quòd vapores ſulphuris penetrauerunt amalgama. Fili hoc habes accurtatum in cap. Lumē ſolis, quod incipit: Vapores noſtri ſulphuris penetrāt amalgama. Et in lib. de Proprietatibus cap. quod incipit: Proprietatis

noſtri lapidis,præcipuè mineralis, eſt pul-
ueriſando ſuam virtutem multiplicare,& in
cap.4. lib.practicalis quod incipit, Incipia-
mus cum lapide facere cineres. Tunc fili,mi
neras, quæ ad minerale magiſterium perti-
nent,compones ſuam virtutem multiplicã-
do. Accipe dicti pulueris vnam partem, vt-
puta vnc.j.vel libr̃a j. Et illam proijce ſuper
10.partes amalgamatis facti ex.j.parte lunę,
vel ſolis,& 5. Mercurij ſecundum conditio-
nem pulueris. Et totum conuertetur in pul
uerem. Et de illis 10. partibus, vnam ſuper
alias 10.amalgamatis,vel Mercurij ſimplicis
proijcias.& ſic procedas cõputando & proij
ciendo,quouſq; videas materiã, nec in pul-
uerem,nec in metallũ conuerſam ſed in maſ
ſam duram frangibilẽ. Et de illa facias expe
rimẽtum ſc. quòd partes vna pars poteſt in
metallum conuertere. Et iſto modo neceſſa
rio inuenies finem proiectionis, aliàs nun-
quã inuenies,niſi prius conuertatur in maſ-
ſam duram frangibilem,vt tibi diximus. Et
habeas menti ſuper quot põdera ſe extẽdit,
ille pũluis lapideus ſulphureus. Tunc acci-
pe illam maſſam frangibilem vltimò conge-
latam,quam diximus ſulphur vltimò conge
latum, & ab illo diuidas vnc.j.vel libr̃a j.&
ſerua totum reſiduum,vel totũ pone in ope
re. & pone in vaſe vitreo cum collo longo
optimè ſigillato. Et pone ſuper ignem tem-
peratum,

Peratum, quem dicimus ignem nutritionis, Vt inuenies annotatum in libro de Proprietatibus minerarum, in cap. quod incipit: Nutritur in igne vt salamandra, & de 30. in 30. dies da sibi quinquagesimam partem Mercurij viui. & conuertetur in massam, quã poteris extrahere pro proiectione, & in tuis necessitatibus: & aliam quinquagesimam partem ponere, & sic in infinitum facere. Ecce fili habes lapidem mineralẽ cum tota sua minerali multiplicatione, quod nunquã deficiet tibi in infinitum. Modò ad accurtationes redeamus. Et modus accurtationis, fili est. quòd tu accipias corpora soluta, & in liquorem conuersa per doctrinam tibi datã. & quando fuerint vnita, & puluis facta, sine eo quod magis destilles, & in elementa diuidas, simul in vase vitreo optimè sigillato in cineribus pones ad ignem conuenientem per 22. dies continuos: & ibi rotando totum fixabitur in fundo vasis. Tunc accipe vas cum tota materia, & pone in B. per 9. dies, & totum soluetur in oleũ. Et sic facies soluẽdo & congelando, donec amplius non poterit congelari. Tũc habes oleum pretiosissimũ, cum quo si inceraueris sulphur Iouis uel Saturni, factum per doctrinam tibi traditam, fixabitur in medicinam penetrantem, tingentem, secũdum materiam olei albi vel rubei. Poteris etiam aliter multiplicare. Et modus

eſt, quod tu ſcias pōdus dicti olei: & pro qūa libet vn.j. ponas vn.7. Mercurij viui ſepties ſublimati cum vitriolo Romano. Et cum dicto oleo ſepties ſublima, & ſemper quod ſublimauerit ſepties ſuper ſecibus reddēdo, fixabitur Mercur. in medicinam penetrantē & tingentem. Cuius vna pars centū partes arg. viu. retinebit in tinctura firma, & tingēs ſecundum conditionem olei. Poteris etiam accipere vnc.j. de oleo ſic ſoluto, & ponere in vaſe vitreo cum vnc.100 arg. viu. vulgi: & vaſe bene ſigillato in cineribus calidis per 8. dies tenere, & totum conuertetur in aurū puriſsimum vel argentum, ſecundum materiam olei. Potes etiam alio modo hanc medicinam cōponere. & modus eſt, quòd tu accipias cinnabrium, vitriolū, & ſalnitrum ana, & pone in vaſe cum longo collo, dando ſibi ignem cinerum quouſq; tota humiditas exeat. Tunc claude vas cum bombace, & da ſibi ignem per 24 horas, & ſublimabitur ſuper ſecibus vna maſſa alba vt nix in forma capillorū. Collige cautè, & imbibe cū oleo tartari. poſtea pone ſub fimo equino per 6. dies, & cōuertetur in arg. viu. currens, quod tranſiges per corium. poſtea pones tantum ſuper eum de alio arg. viu. ſine aliqua præparatione. Pone totum in fimo per 6. dies: inde deſtilla in cinere, & deſtillabit tibi argen. viuū quod poſuiſti in forma aquæ phlegmatícæ,

ticæ ſerua eam. Tunc accipe quod remanſit in fundo vaſis ad modum ſalis criſtallini, & diſſolue totum cum menſtruo fœtenti in B. per 6. dies. In eodem extrahe menſtruum & remanebit in fundo oleũ arg. viu. penetrãs & clarum. Ecce habes duas aquas arg. viu. factas per varium modum. Accipe de qua volueris (ſed melior eſt vltima) libr̃aj. & pone intus ℥ iij. vel ad minus ij. ſolis vel lunæ ſecundum quod operari volueris: & ponas in B. per 6. dies, & totum ſoluetur in oleum. Tunc accipe corpora in liquorẽ deducta & mixta, antequam ponas in putrefactione: & ſi volueris operari ad rubeũ, pone cum eis ℥. j. de G. vegitabili, vel de ſale vegetabili, q̃ eſt ſal vini, & ℥. j. auri calcinati, vt ſuprà de ſulphure feciſti, & pone in B. per ʒ. dies, & totum ſoluetur. Tunc pone totum hoc ſolutũ cum aqua Mercurij, in quo eſt aurũ ſolutũ, & ſi volueris putrefacere per menſem philoſophorum, ſcilicet per 44. dies, melius erit: ſin autem, pone vas optimè ſigillatum in Athanor per 22. dies, & totum congelabitur. Tunc auge ignem per vnum punctũ, & per alium diem da ignem ſublimationis, & conuertetur in oleum, & non amplius cõgelabitur. Cuius vna pars cẽtum partes mercurij, vel cuiuſcunq; corporis conuertet in verũ ſolem vel lunã. Et ſi cum putrefactione proceſſeris, tene viam tibi notã. & eſt nobilior

medicina. Hanc medicinam poteris multiplicare ſicut feciſti ſuperius medicinas accurtatas, ſimul incerando ſulphur Iouis, vel Saturni, vel arg. viu: ſublimatũ cum vitriolo, vt de alijs feciſti. Aliud accurtatorũ. Poteris breuiori modo hanc medicinam componere ſ. quando habueris lunã in liquorẽ conuerſam: Accipe totum liquorẽ, & pone in duobus vaſis circulationis, ita quòd roſtrum vnius intret roſtrum alterius: & pone cum eo liquore ʒ. vj. de G vegetabile, vel de aqua vitæ ſimplici acuata, cũ ſale tartari vel vini, & pone in igne cinerum per 22. dies, ſi fuerit ad rubeum: ſi fuerit ad album, per 10. dies, & ibi rotando fixabitur in fundo vaſis. Diſſolue & congela vſq; amplius nolit congelari, vt ſuprà dictum eſt. De iſto oleo potes centum partes Mercurij retinere per 8. dies in igne lento, vt ſuprà dictũ eſt: vel potes incerare ſulphur Iouis vel Saturni, vel fixare arg. viu. ſublimatum cum vitriolo, vt ſuprà dictum eſt. Et eſt alius modus breuior, ſc. quòd tu accipias aquam factam ex vitriolo, ſale nitro & cinabrio, vel ex duabus vitrioli partibus, & vna ſalis nitri tantùm. & poſtea eam acuas quinquies cum cinabrio vt de alio ſulphure vegetabili dictũ eſt. Tũc accipe de iſto G. vegetabili, ſiue menſtruo fœtenti ʒ. iiij. & de aqua vitæ rectificata & acuata eum ſale tartari vnc. iiij. ponas ſimul

in

in vno vase, & destillabis in vno vase in B. per 9. vices. Et in isto tempore conuertetur totum in vnione vna, sicut gelu aut glacies. Pone intus vnc. j. auri calcinati, & pone in B. per 3. dies, & totum conuertetur in aquã claram. Pone in cinere sicco per 20. dies, & erit conuersum & fixum in medicinã. Quã si dissolueris & congelaueris, vna pars cadit supra 30. lunę in verum solem. Et si volueris hanc medicinã per aliam facere viam: Accipe tantum de mẽstruo minerali puro, id est, de aqua forti superius dicta, acuata decies cũ cinabrio, & ponas intus aurũ, & dimittas in putrefactione per 20. dies. & totum soluetur. Tunc extrahe aquã per B. quousq; remaneat in quãtitate auri ibi positi. Congela in cinerib. vase sigillato. postea aperi vas, & pone desuper aquæ eiusdem conditionis cum prima, in quantitate puluerum, seu rei congelatæ: & in B. dissolue, & in cinere destilla: & sic procede toto regimine obseruato vsq; ad 10. vices. & sic habebis medicinã merè mineralem, verissimam, quam poteris breui tempore complere, vt habes annotatũ in epistola abbreuiatoria in clausula quæ dicit: Iam nota post primam calcinationem & putrefactionem, quę fit per primam aquã bene limpidam, & clarificatam 20. diebus: minori autem tempore non potest fieri. Et in fine huius clausulæ vbi dicit: Hanc medi-

cinam in 8. diebus ad maximũ complere poteris. Multiplica eam vel incera cum ea sulphur Iouis vel Saturni, vel ponas supra Mercurium, vt de alijs dictum est. Ecce habes totum mineralem lapidem cum suis particularibus accurtationib. Sed nota, quòd istum lapidem possumus etiam aliter componere, sed maiorẽ: & est modus, quando habes corpora soluta, vnũquodq; de per se iam cõuersum in liquorẽ, pone vnc. j. de G. vegetabili, & vnc. j. lunæ finæ, & partes 12. de aqua vegetabili, & putrefacias de per se, & separes elemẽta ab vnoquoq; de per se. postea vnies terrã, & præpares simul prius cum aqua lunæ separãdo eam per B. ab aere & igne, quo usq; fit puluis albissimus. postea præpares cum aqua rubea, sc. cum aqua solis, quousq; sit dispositа ad sublimandũ, quod cognosces quando super laminã ignitam euolat in fumum: postea sublimabis & sublimabitur album sulphur, & rubeũ remanebit in fundo. Tunc proportionabis terram siue sulphur albũ cum amalgamate facta ex luna & Mercurio & Ioue, vt suprà feciſti in alio modo compositionis huius lapidis. Et super hoc fixabis elementa sua alba, imbibendo, digerẽdo & desiccando, vt in superiori doctrina tibi traditum est, Et tunc sulphur rubeũ quod remansit in fundo vasis coniunges cũ amalgamate facto ex auro & Mercurio, & proportionabis,

portionabis, vt ſuprà in albo feciſti: & elementa ſua rubea fixabis ſupra corpus, & cũ ſua oleagine fixabis & cerabis, vt diffuſam habes doctrinã in ſuperiori parte. Et habes lapidem mineralem album & rubeum per alium modũ compoſitũ: quem poteris multiplicare per modum minerarũ, vt ſuprà te docuimus, & modũ tibi clarũ dedimus. Sic habes totam doctrinam chymicam tam vegetabilem animalẽ, quam etiam mineralem cum omnibus ſuis circumſtantijs diffuſam abſq; dubio: per quàm peruenies ad iſtud ſecretum & effectum altiorẽ, ad quem pauci operantes poſſunt peruenire, nec potuerũt noſtris diebus. & hoc vocatur donum Dei, eò quòd ſicut Paulus Apoſtolus inquit: Hoc donum non conceditur niſi diligentibus, à quo cuncta bona procedũt, vt Iacobus apoſtolus teſtatur: Quòd omne donũ optimum & bonum deſurſum eſt deſcendens à patre luminum, apud quem non eſt tranſmutatio, nec viciſſitudinis adumbratio. & qui timet Deum faciet bona. Ergo non diſpones animum tuum in vanis rebus, nec in peruerſis cogitationibus, dum gratiam Dei conſequi volueris: Quia maximus Deus ſuperbis reſiſtit, humilibus verò dat gratiam & gloriam. Cui laus & gloria ſit in ſempiternum Amen.

TESTAMENTI NOVISSIMI RAIMVNDI LVLLII *de Practica.*

LIBER SECVNDVS.

ILLI, ad componendum dictam medicinam, matrem & Imperatricē omnium metallorum medicinarum, oportet te habere tres fornaces, Vná. ad calcinandū, & destillandum per cineres, aliam ad inhumādum per balneum, & aliam, quę sit presto ad opera interrupta, scilicet ad corrigendum errores secundum quòd tibi signum naturæ mō strabit. Et debēt esse furni rotundi ab intra, & cum tribus medijs factis ad fortijs terræ, ex solaris terræ, quę suffert ignem, ruptus in medio, totum in rotundo ad quantitatē coronæ vnius Clerici, vel ad longitudinem digitorum quatuor per talem modum, quòd posit cooperiri & aperiri: & quum necesse fuerit, cum sua met petia, & ab vno medio ad aliud sit medius palmus bene longus, & quodlibet medium habeat suam portam, quod posit claudi & aperiri, secundum diuersita-

uersitatem focorum, & sint omnes simul cõ iuncti, vnum post aliud, vt longitudine, & in furno in medio fac vnum conditum in quoliber de suis medijs ad finem. quod potest id recipere calorem aliorum per sursum & deorsum, & quod prædicta conducta infernus contra solaria. & quod possit claudi & aperiri, quando fuerit necesse, & habebis fornaces perpetuas, ad continuandum ignes diuersos, quos medicina in finem illius. & quando volueris aliquid facere, apta tuas fornaces, secundum quod res requirit, vel in Balneo, vel in cineribus, vel in igne flamineo. Quia in Balneo distillamus aquas, in cineribus separamus nostra aerea, & calcinamus terram in forma aquæ claræ: & in igne flammæ fixamus spiritus, quia est opteticus. Et iste est, qui dat medicinæ potentiam actualem ad omne, quod ipsa facit. Et si pendente magna medicina, vis philosophari in tua practica, oportet te habere furnellos paruos solummodo de vno medio: quia medicinæ particulares, non requirunt tot diuersitates digestionum, nisi solummodo res, quæ fieri possunt in dictis fornacibus, sicut postea dicemus. Et hoc est magna habituatio lætitiæ, ad digerendum spiritum in omnibus operibus nostris, ad ha-

bendum patientiam in tarditate decoctionis magnæ medicinæ, quia non ſtando ocius, poteris facere multa alia.

De Vaſis.

Fili, tu debes intelligere, ad componendum omnes medicinas, non indiges niſi forma vnius vaſis, quod eſt de tribus fruſtis, ſcilicet. de vno coopertorio, & de vno alembico, & de vna cucurbita. Sed illud accipit differentiam nominis ſecundum diuerſitatem ſuæ operationis: quia quando eſt pro intentione diſſoluendi, dicitur diſtillatorium: vel putrefaciendi, dicitur putrefactorium: diſtillandi, dicitur diſtillatorium cum ſuo alembico: vel ad calcinandum, dicitur calcinatorium, & mortificatorium: vel congelandi, & dicitur congelatorium, & reductorium, Sublimatorium, adiutorium vinificatorium, ceratorium, & inhumatorium, putrefactorium, attenuatorium, condenſatorium, &c. Et ſemper non eſt forma, niſi vnum ſolummodo. Sed quælibet medicina requirit ſuum vas formatum, ſicut dictum eſt de vitro cum ſuo coopertorio, & cum ſuo alembico.

De

De Medicina.

Fili, quando nos dicimus in isto capitulo medicina, hoc dicimus per intellectum simplicis per se, & compositi per se, sine coniunctione aliorum elementorum, & sic de quolibet aliorum elementorum compositi, sicut est lapis, qui est creatus de duobus simplicibus elementis, scilicet de terra & aqua, vel elixir, quod factum est de compositis & simplicibus, & de compositis, sicut de sulphure, & de fermentis: & de simplicibus, sicut de aqua & aere. Et ideò fili, cum aqua præparatur, indiget suo proprio vase facto, sicut superius dictum est, sicut medicina simplex, & aer similiter, sic de alijs elementis, & medicinis simplicibus. Quare tibi manifestetur, quòd duæ res possunt simul fieri in vno vase tempore. Noli successionem vel morã seu longitudinem temporis propter defectum vasis ægre ferre, quia aliquando duo simul potes facere, aliquando tria, quod tu non posses facere, si esse in penuria vasorũ, quæ omnia sunt vnius formæ, & illa forma sufficiat tibi ad componendum & ducendum ad finem realem medicinam.

Quomodo debes intelligere elementa.

Fili, ita debes intelligere, Elementa sunt omnia composita, quia natura non debet su-

ſtentari, niſi in materia ſimplicis compoſiti, cum alijs elementis compoſitis, de materia ſina & clara elementaliter per virtutem elementatiuam, in qua ſuſtentatur virtus vegetabilis. Quapropter fili, noſtra elementa ſunt in quolibet illorum, & quodlibet illorũ eſt in forma circuli & circulatur curſib. ſimplex mixtum. Fili, modum cuiuslibet elementi nos accipimus per rationem ſuæ terminatæ proprietatis, ſicut aqua per ſuam frigiditatem, & ignis per ſuam caliditatem, & ſic de cæt. Ad hoc per reſpectũ ad talem determinationẽ vocamus nos corpora, animalia vegetabilia, & mineralia elementa, quodlibet ſecundum dominationem elementi, quod dominatur in quolibet ipſorum. Et propter hoc, quod ſucceſsiuè ſunt naturaliter generata ſecundum gradualitatem ſuæ diuerſæ ſimplicitatis & groſsitiei mediocritatis accipientes diuerſas formas, & diuerſa elementa. De quibus nos vocamus elementa, & maximè corpora mineralia, quia quælibet vna pars eſt ſimilis alteri in ſuo toto. Et propter hoc noſtra medicina vocatur ignis: quia determinatè ipſa habet complexionem ignis, non obſtante, quòd ſit compoſita ex compoſitis elementis, & contemperata cum qualitatibus contrarijs: & quia vnum compoſitum eſt ingreſsiuum in aliud, accipit formam homogeneam per varia

mixtio-

mixtionem, quæ dicitur vnio alteratarum, quæ penes ſe habet mixtibilitatem, cauſa veniendi ad compoſitionẽ, cum poteſtate ſuarum rerum alteratarum, ſcilicet elementabilitatem & vegetabilitatem. Tunc igitur perficitur circulus ſphæricus cum quatuor circulis ſphæricis, qui faciunt quadrangulum, quando erant diuerſificati, ſicut iſtæ figuræ tibi demonſtrant hìc.

Quomodo intelligere debes elementa. Caput II.

Quare fili intelligere debes, quòd noſtra elementa ſunt compoſita, & elementata: quia in noſtra terra eſt ignis illuminatus, & ideò eſt ipſa elementata per complexionem ſibi appropriatam ex parte ignis: & ſimiliter ignis & aer in ipſa continentur, & tamen illis participant ſecundum magis & minus, & proprietatem ſuarum extremitatum. Et ſic eſt de alijs elementis: quia in noſtra aqua eſt ignis, & aer in terra. Sed ignis ad magis profundum omnium ſuarum regionũ requieſcit magis remotè, quàm facit terra & aer. Et propter hoc iſtũ ignem nos multiplicamus cum calore aliorum, & iſtum contemperamus cum frigiditate aquæ, & fixamus in humido aquatico, quod eſt materia ſulphuris: quia humidum eſt materia noſtri ignis, ſicut oleum eſt luminis, quod ardet in lampade,

& cum tali materia fili augetur & augmentatur noſter ignis, quouſque fit ſulphur: quia ignis terræ, qui comburit & ardet manum, mutatur in ſubſtantiam aquæ mercurialis, & fit ſulphur non ardens, per temperatam frigiditatem aquæ incombuſtibilis: Et poſt modum conuertitur in ſubſtantiam aeris, quando ponitur in fuſione. Et iſte eſt noſter ignis, quem tu debes infigere per certa regimina reductionis in materia humida, quæ eſt terminus ad deducendum in materiam ſecreti ſulphurum per humidum radicale: quia quantò tu magis occultas in ſubtili materia, magis ſuum humidum radicale multiplicatur, tantò magis operatur ſuum humidum radicale: & quantò ſua materia eſt magis ſubtilis, & magis occultè penetrat, cum firma radioſa alteratione. Propter hoc fili, ſit tibi dictum auiſamentum huius naturalis operationis, quæ debes gubernare cum Iongamora. Quare in pluralitate temporis coniungitur pluralitas partium in vnam ſubſtantiam in qua eſt vnita, quam potens virtus, quæ eſt tota eſſentialiter compoſita de igne compoſito, cum humido radicali. Et ideò cum ſit ignis compoſitus ex pluribus partibus ignitis, habet poteſtatem ignibilẽ ad igniendum alias partes: & cum illæ partes ſint ignitiuæ, ſunt coloratiuæ, quę habẽt poteſtatem colorabilem ad colorandum & tingen-

tingendum alias partes. Et dependet colorativum de ignificatiuo, & de ignificabili colorificabile, & de ignificare venit colorificare. Et hoc eſt, quòd noſtra tinctura non eſt niſi purus ignis compoſitus ex multis partibus coeſſentialibus coniunctis in vnum per artem claram & ſcitam: Vnde dicimus, quòd noſter ignis facit in vna hora, quod Sol & Stellę faciunt in numero mille annorũ. Conſidera ergo fili, & intellige, quomodo & qua via noſter ignis nutritur & creſcit, quouſq; venit ad illud poſſe, per quod oſtendit virtutem ſulphuream per ſuam proprietatem, quæ congelat omne argentum viuum. Fili, accipe extremum ſpirimentale A. ratione Philoſophiæ noſtræ, quæ docet potentiam in noſtro magiſterio, quod ſicut calor naturalis ſimplex terminat ſuum humidum radicale ſimplex digerendo & congelando illud ſecundum ſubtiliationem tibi limitati ad proportionem virtutis caloris naturalis digerentis, ſicut manifeſtat primum regimẽ reductionis in ſubſtantia ſulphuris, ſicut calor congelatus & multiplicatus in humido maturato, digerit, & maturat, & congelat naturam aridam argenti viui vulgaris compoſitam materiam in forma metalli. Vnde fili, multiplica ignem in ſubſtantia, ſubtili argenti viui, & congelabit id omne compoſitamentum: quia natura demonſtrat, quod na-

tus infans vel puer lactens non poteſt capere cibum magnum, niſi per calorem naturalem matricis: non digeritur, niſi prius coquatur & ſubtilietur, & in ſuccum lactis conuertatur, quod eſt cibus & proprium nutrimentum infantis. Et hoc requirit fili naturaliter natura in ſuis proprijs actionibus iam nutriẽdum fœtum factum ad finem, quod hoc non potuit capere in cibo groſſo, quod attrahat & fugat in ſubſtantia lactis, quouſque nutritus poſsit capere cibum groſſum. Fili, tuum ſpeculum ſit generatura, & mutatio infantis humani, ad creandum noſtrum lapidem. Et hîc iacet totum ſecundum ſanitatem, ad quod quilibet bonus philoſophus debet ſuum intellectum dirigere.

Annunciatio elementorum & notitiâ illorum. argentum viuum philoſophorum.
Cap. 4.

Fili, noſtrum argentum viuum, vel pars illius eſt aqua diſtillata à terra ſua, & terra ſimiliter eſt noſtrum argentum viuum, animatum: & anima eſt calor naturalis, qui ſtat colligatus in prima eſſentia elementorum arg. viui. Quare te ſcire facimus, quòd aqua debet habere modicum de hoc calore, aliter non eſſet animata. Et ad hoc faciendum habemus

bemus elementatiuitatem, quæ elementat & animat elementa, complacente ſolutione & putrefactione, quę natural ter naturali calore penetrante omnes partes elementales, diffundit per totam naturam eſſentialiter, & diffuſe ligatur cum dictis partibus eſſentialibus, per partes minimas ad finem, quod in ſeparatione elementorum trahitur per diſtillationem. Et materia cuiuslibet elementi manebit animata ex igne naturali, qui eſt calor vnificatiuus, de quo omnia elementa exuberantur. Et quanto grauius aqua diſtillata fuerit, tanto magis ipſa erit ligata cum partibus eſſentialibus argenti viui, quibus eſt copulatus calor naturalis, ſicut apparet in oleo & in rebus calidis liquidis. Quare ſi conſiderą differentiam, quæ eſt inter aquą & oleum quia vitus demonſtrabit diſſimilitudinem, non per ſuam ſolam ſpeciem, ſed per ſuum effectum, ſi ſcis comprobare per intellectum, ſi theoricus es in noſtro magiſterio. Cum igitur vna pars caloris naturalis ſeparatur à maiori virtute, cum ita ſit, quod ipſa perdatur in ſua fluxione à calore naturali, & à ſuo proprio & connaturali humido. Sed cum alia vice ibi reducitur, per coniunctionem illam recipit corpus cum magno appetitu, per confortationem & reſtaurationem integram. Et ſic ſimul coniunge cum ſulphure, & humiditatem tunc ſua ſimili hu

miditate: quia virtus ignis materiæ multiplicatur in se, ratione suæ essentiæ, & suæ naturæ: quia facit humidum radicale totum nouum, sicut per experientiam leuiter tibi potest monstrari lapidis Lunariæ magnæ. Similiter post separationem elementorum, cum semper habeat appetitum ad humidū proprium, cum quo calefiat calor natutalis, & in quo imprimit suam formam, & suam similitudinem. Videas super hoc, quod materia, in qua calor debet operari, & imprimere suam essentiam, sit bene subtilis ad finem, quod totum possit fieri ignis & humidum radicale, & materia subtilietur per decoctionem longam & suauem, cum regimentis contrarijs, quæ sunt operationis naturæ. Fili, intellige hîc, quòd duplicem calorem oportet te habere ab igne communi, scilicet humidum colligans, & coniungens cum nutrimento spiritus, & ignem siccum dissoluentem & destruentem flegmata, post condensationem spirituum terminatorum per ignē humidum.

Quomodo debes intelligere actus ad contemperandum elixir, & de contemperatione veri elixiris.

Cap. 5.

Fili, tu debes scire per intentionē ad contem-

temperádum Elixir tuum, quod omne temperamentum eſt conſtitutum per primas qualitates ligatas in immediatis eſſentijs: quia te oportet in illis ipſum attemperare per confortationem: quia ſic vult natura. Sed cũ tu potes videre, qd̃ propriè quãtitates non poſſunt haberi niſi ſub forma ſubſtantiali, & compoſita viſibili, tibi expedit, quòd ſubſtantia cuiuslibet elementi nõ turbetur in tempora medicinæ per quantitates alterius, quæ eſt in illomet per defectũ præparationis, & ſubſtantia cuiuslibet elementi fit medicina ſubtiliter depurata ad finem. Quare manifeſtum tibi ſit, quòd in aqua eſt aliqd de terra indigeſta, quę dicitur ſuſtẽtatio ſpiritus, poſt ſuam præparationem. malè rectificabitur propter hoc, quia ipſa habebit in ſuo ventre de quantitate ſicca, quæ eſt prima qualitas terræ, & per illam conturbabitur lapis frigidus, ad faciendum ſuam actionem: & ſic eſt de alijs elementis. Videas, quare per defectum præparationis ſiccum non confundit humidum, nec frigidum ſiccum, nec humidum frigidum, nec frigidum humidum, nec humidum calidum, quia aliter lapidem non poteris temperare, nec illũ ducere ad certum gradum ſpecificè. Cum tibi expediat diuiſibiliter quòd tu ſcias, quantum debes ponere de quolibet elemento. Et ideò, quando elementa rectificantur

cum gradibus ſeparationis, hoc facimus ad finem, quod quatuor qualitates elemẽtales, & quod quilibet illorum ſit fortis ſecundum quantitates elementi ſui tantum quantum eſt poſsibile: quia de quatuor qualitatibus excellentibus oportet, quod contemperes lapidem. Et dictæ qualitates excellentes nõ inueniuntur niſi in ſimplicibus elementis, & elementa ſimpliciantur per vim præparationis ad finem, quod quantitas vnius non impediatur per quantitatem alterius. Et ab illis reſultat temperamentum ſecundum confortationem vel debilitationem, quæ fiunt per viam reductionis. Et ſic ligantur iterum elementa, & fiunt quaſi aqua compoſita, quæ continet in ſe omnia quatuor elemẽta præparata, quæ aqua fixatur per minimas partes, & congelatur in ſuo fine per modum reductionis, & per talem modum elementa contemperantur cum minima actione qualitatum contrariarum, & reſultat vnum cõpoſitum complexionatum, in temperamento calidi & humidi, frigidi & ſicci. Attamen prius cum frigido & humido, & poſt per illũ eſt magis humidum & calidum, quouſque venit, quod elixir ſit cum nobili temperamento.

De

De tribus instrumentis, sine quibus opus non potest fieri.
Cap. VI.

Fili, in hac arte debes considerare tria subiecta instrumẽtalia, scilicet vegetabile, quod est principale mutuatiuum omnium substãtiarum, & elementale, quod est principale mixtatiuum elementorum, & instrumentalitatum: quoniam sine illo alia non possunt esse, quia omnia ista tria requirũt, quòd sint vniuersaliter in materia, ex qua fit nostrum magisterium, quia si vegetatiuum non esset in materia, non posset transmutari, sicut natura requirit, secundum sua organica instrumenta. Fili, principale & nobilissimum effectum huius instrumenti est ignis naturalis, & si elementatiuum non est ibi, elementa non possunt misceri cum bona elementatione. Et si aqua non elementatur de alijs elementis, & specialiter de terra, iam ista non poterit cibari, nec per consequens habebit substantiam ad constituendum: nec instrumentũ vegetabilitatum habebit substantiã, quod possit mutare. Et per hoc potes intelligere quod in omni nutrimento parum prosunt simplicia elementa, cum manifestè tibi natura ostendit, quod elementa quæ ipsa miscuit cum suo instrumento elementatiuo faciunt naturales effectus per suam mixtio-

nem. Et ſimiliter quantum ſequitur naturã, tibi oſtendit practicam, quòd melius & citius operantur & faciunt multos effectus elementa mixta, quàm faciunt ſimplicia, propter hoc, quod elementa mixta manent in primis eſſentijs elementorum, & de illis cibantur omnia per virtutes ſuorum inſtrumentorum, & ſic ligantur ſimul, quia maior pars vnius ligatur cum maiori parte alterius, omnes inſimul alterantes ſe per ſuas proprias qualitates. Sed illa colligatio, fili, fit in diuerſis proportionibus, ſicut tibi dicemus per capitulum ſuccedens, & diximus in capitulo ſuam animationem, vel de ſua animatione, & in capitulo immediatè præcedenti. Patet, quod requiritur, quod materia non ſit vacua tali inſtrumento vegetatiuo, per quod talia debent elementari. Et inſtrumentatiuum non eſt in elementandum elementa ad intrandum compoſitionẽ ſulphuris mediante inſtrumento vegetatiuo. Et ſic tibi manifeſtatur, quòd vnum non poteſt eſſe ſine alio, ſemper cum differentia ſucceſsiuorum operatorum: quia quando volumus ponere inſtrumẽtalitatem in materia, nos vadimus ad regimẽ diſſolutionis, quòd ſuperius tibi dedimus. Et hic incipis videre elementalitatem & inſtrumentalitatem. Et quando volumus quòd ipſa elementet ſua elementa, nos vadimus ad ſecundum regi-

men

men reſolutionis. & ſtatim hic incipit naſci vegetatiua, quæ eſt cauſa tranſmutandi & elementandi elementa cibata, per elementatiuitatem in ſulphur, per operationem tertij regiminis, per quam fit congelatio naturæ. Fili, cum materia ex qua id creatum, quæ dicitur argentum viuum, eſt parua & prima materia metallorum, in qua materia ſunt vniuerſaliter omnia tria inſtrumenta infixa per virtutem dictarum operationum, quæ habet poteſtatem tranſmutandi vnum metallum in aliud, cum perfecta & minerali tranſmutatione. & ſuper hoc dixerunt aliqui Ariſtotelenſes philoſophi, quòd impoſſibile eſt tranſmutare ſpecies metallorum niſi primò reducantur in ſuam primam materiam, vel naturam, cum omnibus ſuis inſtrumentis, & quod dicta prima materia imminuta in illis, & per quæ faciat artificialiter artiſta ſuas tranſmutationes, per reſpectum ad naturam. Propter hoc habemus à natura tria nobilia regimina operationis, per quæ cauſamus omnia tria inſtrumenta, quæ mutant materias in hoc, quod diximus.

BIBLIOTEC MEDICIN

Colligatio fit in diuersis proportionibus.
Cap. VII.

Fili, colligatio vel mixtione elementorum fit in diuersa proportione, secundum proprietatem cuiuslibet elementi, per talẽ modum, quod cuilibet elementorum sit ingressum per elementatiuitatem, in quodlibet elementatum. Semper in actione vnum elementum est magis forte quã aliud in suo mixto: & hoc est in omnibus mixtis & elementatis. Quia elementare non est aliud quàm miscere, seruata tamen diuersitate suę differentiæ. Et istas colligationes factas in diuersis proportionibus nos vocamus numeros: quia per illos elementa stant ligata in elementatis. Et ideò, operatio quæ fit per actionem aliquando inuenitur ignis elemẽtatus nimis elementatus, nimis actiuus, propter hoc, quod de humido, cum quo est ligatus, habet adhærentiam, & cum illo, de quo exiuit, quod non haberet ignis per semetipsum, & per terram, vel de terra: cum qua est ligatus, ad motum deorsum cõtinuè, in hoc, quod corrodit, & per humidum aereũ habet nutrimentũ, sicut iam diximus in capitulo, & in multis alijs. Et totum hoc non posset habere ignis simplex. Et ideò ignis inextinguibilis est, eò quod sit ignis simplex. Sic fili

est

eſt de frigiditate aquæ, quæ continetur per ſiccum terreſtre, quando locus eſt ibi apertus ad finem, quod iſta poſsit intus intrare ſuum ventrem, in loco ſpiritus aerei. Attamen ipſa acuitur per acuitatem ignis ad penetrandum, & quando eſt intus corpus, ipſa eſt magis apta ad infrigidandum illud & indurandum cum tota mixtione. Et hoc non poſſet facere aqua ſimplex: per talem modum eſt de ſicco terreſtri, quia id non poſſet intrare ad deſiccandum & congelãdum corpus humidum, ſi iſtud non haberet adhęrentiam & acuitatem aliorum elementorum, ſicut apparet per noſtrum lapidem ſulphureum: propter hoc ſit tibi data in clara notitia cauſa, quare & quomodo dictus lapis oportet vt creetur ex quatuor elementis rotatis in quatuor circulis ſphæricis ligatis cũ ligamentis cathenarum deauratarum, ſicut ſua actio tibi poteſt manifeſtare cum clara experientia. Et quia talem actionem non ſimplicia elementa vocauerunt antiqui philoſophi dictum colligamentum, mixturam mineralem, per quam reſultet quædam alia virtus vltra tria inſtrumenta, quæ ſuperius diximus in elementato: quare dicimus ad finem, quod in temetipſo recolligas omnes virtutes, quæ cauſantur in compoſito, quod ipſæ ſunt quinque in numero, ſcilicet, actio ſimplex cuiuslibet elementi, quæ aſſen-

tur, est magis illi propinqua secundum naturam, & ista est instrumentalitatiua: secunda est virtus proportionis mixturæ. Tertia est virtus, quæ adiuuat actionem mixturæ elementorum, per quam cum dictis elementis constituunt mixtum, & ista vocatur elementatiuitas. Quarta est virtus cœlestis: & quinta est virtus instrumenti vegetabilis. Per istas quinque virtutes fili constituitur & formatur actio in nostra medicina. Et eodem modo locus vasis mineralis cum adiutorio illius semper cum sua natura non intrat in medicina solummodo essentialiter, sicut faciunt dictæ quinque virtutes. Fili, quando nos dicimus virtutem cœlestem, intelligite virtutem ignis communis, quæ debet mouere instrumentum vegetabile, quod est intus materia formatiuum & sigillatiuum tantum quantum est bene formatum per ignem communem per respectum ad naturam: Et ignis communis est formatus & gubernatus per sapientem practicam humido respectum ad virtutem cœlestem, & sic nos volumus philosophicaliter, secundum quod sua actio nos requisiuit in nostro magisterio.

Quomo-

Quomodo debes conſiderare ſubiecta cum quatuor conditionibus: Caput VIII.

Fili ſubiecta capiuntur in hac arte dupliciter, ſcilicet pro inſtrumẽtis, ſicut ſuperius nominauimus, per quę noſtrum magiſteriũ adimpletur. Alia ſubiecta inſtrumentalia nõ pertinent niſi ad res viuas, quæ ars non poteſt retinere propter raritatem materiæ ſuę: & ideo illa viuaciter generare, ſi intellectus non ſupplet cum ſubſidio aliquorum ſpermatorum diuinorum, ſuppleat per ſcientiã naturæ ſtellatæ organiſantẽ per harmonias cum inſtrumento ſenſualitatis, quod per artem experientiæ ſe totum declarat, natura coadiuuante à ſupernis per aliquas multas vices, in tantum, quod loqui certas res & moneri faciebant cum aliquibus virtutibus in fuſio & monſtrum ſupernæ influentiæ, ſicut faciunt lapides & verba, & herbæ, in quibus multa virtus influit, & naſcitur per quin tam eſſentiã ſupernæ naturæ matris. Et naturæ infimæ, per ſuos bonos motus, & ſubtiles mixtiones, vnde virtutes cauſantur in materijs ſimplicibus ligatis cum groſsis, ſecundum intellectum ſpiritualem ſupernæ naturæ, quæ facit poſtmodũ miracula: ſicut dicemus cuilibet bene intelligenti in volu-

mine ſenſibilium. Debes intelligere per alium modum ſubiecta in loco materiæ, in qua ſtando ſua dicta inſtrumenta, quæ ſunt tranſmutamentum illius ſecundum ſpecialem differentiam ſuæ propriæ & naturalis concordantiæ, & determinatio dictæ materiæ. Et ideò fili, dicimus tibi, quod tu debes cõſiderare modum iſtorũ ſubiectorũ tantũ materialiter, quantum inſtrumentaliter cũ quatuor conditionibus uſq; ad finem, quod per illa mouetur intellectus habituatus, & conditionatus ad diſcurrendum dicta ſubiecta materialiter & inſtrumentaliter ſua elementata ad ſimpliciratem groſſam materialiter, & ſic etiam ſublimare inſtrumentalia omnia ſimul cum materialibus. Et hoc ſecũdum quodlibet ſubiectum tã materiale quã inſtrumentale, ſtat ad conditionatum per ſuam eſſentiã, & per ſuam naturã: quia ſubiectũ materiale & inſtrumentale, quod eſt leo viridis, habet vnam conditionem intra ſe, & aliam in fumo gelato. habet conditionẽ in leone viridi, dominatur ſubiectũ materiale, ratione ſuæ groſſæ ſubſtantiæ, quod impedit inſtrumentale, quod non oportet, quod hinc recedat per ignem extraneũ quo ſit infixus in ſubſtantia ſubtilem per operationem, & in fumo gelato inſtrumentale dominatur ratione raritatis ſuæ materiæ & pro ſpeciali. Poſt id quod ipſum recipit de aqua

qua vel de aere, in quo ſunt ſine anima viuificatiua, quæ quæ ipſum viuificant: & poſt ſicut res viuificata operatur cum re viua. Et de hoc tibi damus exemplum de argento viu. ſublimato, quando eſt viuificatũ, quod facit impreſsionem, ſed poſt ſtatim perdit per ſublimationem, ſi poſtmodum non recipiat per ignem, quaſi adducit vitam per operationem ſcitam & cognitam per autenti cum operarium. Prima conditio ſterilis quã tu debes habere cum ſcientia habituata, eſt, quod de quolibet ſubiecto extrahas ſuam proprietatem virtuoſam cum conſeruatione ſuæ eſſentiæ cum propria diffuſione, & per viam practicæ formatæ trahas potentiam in actum ad finem, quod differant ab alio ſubiecto. Secunda conditio, quòd in practica obſeruetur differentia ſubiectorũ: tam materialium, quàm inſtrumentalium: ſit vegetatiua Leonis viridis differentia à vegetatiua ſulphuris in virtute & ſubſtantia, quod eſt fumus aquæ cõgelatæ per groſſiciem corporalem fixam & perfectam. Tertia conditio eſt, quod concordantia, quæ eſt inter vnum ſubiectum & aliud, tam materialiter quam inſtrumentaliter non deſtruatur ſicut concordantia, quæ eſt inter terram & aquam, & aerem, & ignem, vel inter corpus & ſpiritum: quia ſpiritus cõcordat cum corpore cum corporalitate, & inſtrumentalita-

te, cum differentia & concordantia, per concordantiam vnitatis, quam dissolutio fecit ex illis duobus. Quarta conditio est, quod nobiliori subiecto atribuantur nobiliora elementa participantes in essentia cum nobilioribus principijs, sicut in lapide, quando est creatus, est nobilior in virtute & in substantia, quàm est sua minera, de qua exiuit, in aere magis quam aqua, & ignis magis aer, & mixtum magis quam simplex. Et per tales conditiones potest citò habituari intellectus illius, qui vult esse practicus in operationibus naturæ, mediante secreto perfectiuo contento in tractatu compendioso, qui vocatur, Vade mecum, de numero philosophorum.

De Temperamento lapidis, & quomodo stat in quatuor Elementis, cum distemperamento. Cap. IX.

Fili, noster lapis moratur in omnibus quatuor elementis suis, & totus est in quolibet illorum post suam seperationem, quæ vocatur mixtio rerum mixtarum, quia est totus in terra magis mortuus: sicut arena sabuli stat, & iacet sine vita, per magnam siccitatē. Adhuc tibi magis dicimus, quòd ille est totus in suo aere. Sed quia hic stat submersus in suo magno mari suffocatus est calor suus naturalis

naturalis per humiditatem excedentem. Ad huc dicimus magis, quòd lapis noſter eſt totus in igne, ſed quia iacet imbibitus per magnum calorem, manet incombuſtus ſine cõdimento totius actus vitalis. Quapropter tibi reueletur, quod in nullo extremorũ ſtantibus qualitatibus excellentibus ſtat complexio temperata, per quam reſultant omnes actus vitæ, niſi in ipſis mixtis in quantitates excellentes omnes ſimul debitè coniungantur in vno mixto, ſcilicet, quod lapis calidus & lapis humidus, lapis frigidus, lapis ſiccus æqualiter inſimul temperantur, erit commixtio peculioſa, quæ debent originem veri temperamenti per actionẽ manualem, quantum primarum excellentium, quæ ſunt elementorum. Et per hoc tibi manifeſtetur, quomodo noſtra complexio naturalis quantitas eſt, excellens niſi in elemẽtis; cum ipſa mixta rumpuntur in actione iuncta permutationi, quouſq; perueniunt ad iſtud mediũ, in quo ſpecies perfecti mixti poteſt conſtitui. Quare fili, cum iam conſtet, quòd nouus actus vitæ ſtet ſine medio, iunge aquam cum terra, ſicut natura requirit, in partibus minimis, quouſq; reſultat noſter lapis, quia non eſt nec vnum, nec aliud, & dicetur quoddam monſtrum, quod eſt de natura incompleta, quando aqua fuerit gelata per vaporem terræ, & mediũ ap-

proximatum ad naturam aeris, ſed tenet ad huc multa de natura ſicca primi extremi, nō poſsit adhuc contemperare per aerem, niſi grauiter fieret ad humidum impreſsio, cū adhuc non participat cum iſto, quantum facit cum terra. Reduc igitur per diuerſas vices de aqua ſuper terram albam, ad finem, quod fixetur cum ipſa, & ſit medium magis approximatum aeri quàm terræ, & quod frigidum comprimat humidum ad magis profundum, tunc erit medium proportionatum in ſiccitate, ad tollerabilitatē naturæ aeris, per virtutem frigidi aquatici. coniunge igitur aerem humidum cum ſicco proportionabiliter, temperando per aquam ad finem, quod virtus vnius extremi exaltetur ſuper aliam, & vnum cōtemperet aliud, & quod ſiccum per humidum, & humidum per ſiccum totum ſimul inſpiſſentur, per cōtinuationē duarum partium, ad finem, cum fueris in tua proiectione, acquirat humiditatem ſicci: quia noſtra Impteſsio non fit niſi per humidum ligatum in ventre ſicci, & ſiccum in ventre humidi: & ligatum fit per paſſionem vnius & alterius, per de coctionē in igne temperatiuo. Et poſt talem ligaturā quando humidum ſentit frigidum, tunc ſe claudit in ventre ſicci. Sed quando ſiccum inuenit calorem excellentem, ab iſto ſe defendit in ventre humidi, & humidum retinetur

tur per ſiccum, ad finem, quod totum poſsit pati ignem: Et per humidum datum impreſſio in ſicco, quæ eſt aqua vitæ mortuorum. Fili, ſic tale ſiccum per ſe conuerſum in corpus nouum, ſimul acceperit impreſsionẽ, per virtutem & impreſsionem viuorum humidi in ſicco, in tali modo, quod in pugna ignis ſiccum defendatur per humidum à ſeparatione ſuarum partium: eodem modo, quod humidum prohibeatur per ſiccum, de ſua exhalabilitate tarde & grauiter tale poſſit tale corpus perdere, deinceps impreſsione iam facta. Fili, igitur ſerua, quod quando vapor ſicci fuerit in fumum exhalatus, & cõſtrictus, & expreſſatus per humidum frigidum conſtrictum in nouum corpus, lucens & reſplendens ſicut criſtallum per illum in ſe per humidum, vel cum humido aereo calido laxatiuo. Ad finem, quod partes ſicci conſtricti ſe continentur cum lamina criſtallina alba, fluente, ingrediente, trahente & penetrante ſine vaporabilitate, & mortalitate aliqua, ſed cõſoliditate, quæ eſt prima virtus humidi radicalis, & argen. viui, & vita omnium liquabilium corporum: & ſic terminatur in fine quæſtio ignis philoſophorum per ſua propria media deducti ad ſuũ finem perfectum, per intentiuitatem rei, quam poſtulabas. Vnde vera principia reſpiciunt ad ſuum finem: & fines ad alia re-

fluunt per media, ſicut iam viſum in proiectione, quę venit à metallo, & in metallo terminatur per conſeruationem naturalium mediorum, vbi ſunt extrema, fumũ, & principiorũ. Et ideò tibi dicimus, quòd lapis nõ fit, quouſq; quatuor vicibus benè diſſoluatur, & poſt congeletur. Quia tunc infinita media extremorum iam proiecta in extremo temperato, reuertitur gratis per nobilẽ naturam à ſua medietate: quia ſicut tibi diximus, nunquam natura vadit ad perfectionem, niſi per tranſitum ſuorum primorum mediorũ: quia tunc conſtringuntur & rumpuntur qualitates propriæ omniũ elementorum, quouſq; veniunt gratis ad proprium temperatum, & diuidualia, quæ ſunt pura natura ſummorum metallorum.

Quomodo debes intelligere ignem Mercurij, & quanta eſt differentia inter ignem vulgarem & philoſophicalem.

Caput X.

Fili, ſublimatio Mercurij (humanós) intelligimus, & omnes philoſophi, & decoctio illius, quouſq; efficitur ſulphur aliqua pars illius, & alia argenti viui, & depurantis illud à ſuis vnctuoſitatibus: Fili, ſi intelligere vis naturam ſublimationis, tu debes ſcire principaliter duo, ſcilicet materiam groſſam ſimpliciare, & dirigere & ſublimare calore,

calore, qui est instrumentum naturæ, sine separatione sui proprij subiecti. Simpliciare & dirigere materiam fiunt per diuersas decoctiones, quas ipsa capit ab igne contra naturam excitato per rationē: per talem modū, quod calor naturæ, qui format omnia, non separetur, nec suffocetur à dicta materia, imò oportet te illam sublimare & exaltare, & augmentare simpliciando, digerendo dictam materiam per longas & lentas decoctiones: quia ipsa materia accipiat, sicut diximus, de igne contra naturam. Et ad hoc faciendum tu debes imitari quemlibet sapientem philosophorum, qui debet naturam respicere. Secundariò fili, quando sapiens philosophicus vel medicus vidit materiam duram, & compactā videlicet in diureticis, oportet, quod vtatur medicinis digestiuis, diuisiuis, & incensiuis, ad finem, quod materia dura mollificetur sine destructione naturæ propriæ leui adustione. Secundariò, Oportet quod ipse vtatur medicinis laxatiuis, ad finem, quod materia digesta expellatur, & diligenter euacuetur. Tertiò, Oportet, quod vtatur ipse aliquibus confortatiuis ad confortandum naturam, quæ per violentiam medicinæ fuit laxata & debilitata in sua euacuatione. Quartò, Oportet, quod ipse vtatur aliquibus resumptiuis & restauratiuis, ad finē, vt hoc, quod

natura perdidit, in ſua euacuatione reſtauretur ſibi. Totum hoc ſimiliter operarius imitari debet in noſtro magiſterio, cum operationibus ſuperius dictis: quia per primam operationem ipſe debet attendere L. & K. per illam L. & M. & N. O. P. Q. & R. Et per hoc tertiam reductionem de M. in L. & O. Et per hoc quartã debet intelligere reductionem de N. in hoc, quod eſt ingreſſus de L. in O. Et quando tu volueris habere N. per M. de L. tu debes vti cauta euacuatione, & cum lentitate & patientia, quouſq; parum ſpolietur, & diuidatur de N. & quod proprietas naturalis vegetatiua non ſeparetur ab L. per M. S. magna euacuatione, quia euacuatio M. S. ſubitanea eſt & repẽtina. Et ſic erit repletio, calefactio, vel infrigidatio. ſunt totaliter fallacia vocibilia, & deceptibilia, & inimica naturæ. Fili, L. non euacuetur de N, niſi propter hoc, quod peccat ſeu deficit in attrahendo M, & in deſideratione omne cum L. conuertere in ſuam naturam. Sed quia L. eſt impedimentum per M, in retinendo M. denudat L. de N. quæ impediebat amorem de L. & de M. Et propter hoc potes in temetipſo recolligere, quòd tria ſunt principaliter neceſſaria in noſtra ſublimatione. Primum eſt diſſolutio, ſecundũ conſtrictio, tertiũ reſtauratio. Diſſolutio eſt ad euacuandum res plenas, conſtrictio ad in durandum

res

res diſſolutas, & reſtauratio ad reimplendã naturam. Semper tamen fili, reſtaurationẽ debes facere paulatim, cum dura congrua, id eſt temperata, quod natura in ſuis vaſis euacuatis ſolet multum appetere: & ideò magis acciperet, quàm ipſa poſſet conuerte re, vel digerere. niſi per ſapientem & naturalem operarium non tenetur in igne diætæ. Et ideò tibi diximus in noſtra Theorica, ſi nos voluiſti intelligere, quòd natura citius conuerteret paruum, quàm magnum, paruum modicum ad modicum diuiſum in partes, quàm facit groſſum indiuiſum totum ſimul. Et ſic multiplicatur noſtrum argentum viuum, & fixatur per digeſtionem, & conuerſionem, quod ignis naturæ facit in ſuis partibus per quatuor elementa. Quando igitur fili volueris ſublimare Mercurium noſtrum, primò ſeparabis elementa ſua per talem modum, quod ſuum inſtrumentum in quo ſtat proprietas, non poſsit ſentire ignẽ extrinſecum, niſi ſolummodo illum, qui eſt ſibi miſſus contra naturam ad corrumpendum ſua elementa paulatim ad finem: quod noſtrum ſparuerium ſeu auſtur reſumat plumas, quas perdidit, & quod ille poſsit volare: & coquitur ſuo igne per ſpacium temporum, quod ipſe requirit in nutriendo cum ſuo lacte, ſicut infantem inter mammillas ſuæ caræ matris. Pòſt hoc ipſum volare

ad cœlũ, quouſq; bibit aerem, quod ipſum forte vel multum indiget. Et ſic ipſe recuperabit poteſtatem ad penetrandũ: quodlibet corpus, & ad mutandum illud in N. vel in F. Fili, ſublimatio eſt vnum generale ad omnes operationes, particulariter & generaliter: quia ſecundum opera aliquando ſublimatio accipitur pro omnibus, quæ requiruntur in perfectione magni operis. Et aliquando accipitur pro qualibet dictarum operationum, vel fiant per humidum, ſicut diſſolutiones: vel fiant per ſiccum, ſicut indurationes. Intellige, quod dicta operatio cum intentione perfectionis ſuæ naturæ, tantum quantum poteſt pertinere ad regimen dictæ operationis. Vnde multi infideles fuerunt excæcati & decepti, ſicut patet in ſuis notis & damnatis, ſcilicet in epiſtola Demoſchielis Iudæi, Abrachali Rabbi, qui intellexerunt noſtrã ſublimationem fieri cum igne extraneo in ſicco: & alij in igne humido cum cibo extraneo: & alij ſicut Raſis in Maldee, & Eſtul, qui reprobauerunt ſublimationem fieri cum igne contra naturam. Vnde nos dicimus, quòd generatio non eſt ſine corruptione. Et licet ſit ſic, quod ipſi potuiſſent intelligere, quod ignis naturalis ſemper non poteſt excitari, ſine illo, qui eſt contra naturam, quod ipſe poſsit quicquam facere, videntur,

quod

quòd tales dabant ſcientiam ignorantem, vel pallioſam cum tenebroſitatibus, ſicut fecerunt Keſu, Marabh, Kaliſtis, Hezodi, Zeber, Arabici, & multi alij, qui cõfuſè, & cum magna corruptione, notificauerunt noſtram ſublimationem ſub operationibus extraneis, quod nunquam fuit de more philoſophiæ: nec adhuc ſub velamine voluerunt iſtam intelligere, cum nullo modo locuti fuerint de perfectione, per modum traditionis, niſi ſolummodo in forma tenebrarum. per quod apparet, quòd ſi tales non dederunt, facilè cognoſcebant cæteras operationes, ſine quibus non poteſt fieri nec integrari, per quod apparet per ſuas extraneas operationes, cum quibus opus poteſt fieri. Item quod ſupradictum operentur per ignorantiam, manifeſtatur per hoc, quòd rem magis perfectam neſciebant nominare, nec cuius nomine erat, quæ ſuper omnes alias materias contra ignem exuberatur, & multiplicata cum talibus ſublimationibus, ſicut nos ter diximus, & non cum alijs, quæ ſunt deſtructiuæ totius generationis. Et in hoc excitando non debet abſcondi turbæ Chriſtianæ, ad finem, quod gloria bonorum reuelent malis: quia non eſt credibile, quod talis populus diſcendens à veritate, ſicut maximè fuit iſte proditor, iniquus, reprobus, &c. De quo

plura uerba & ſcripturas Pagani. Sed quòd velis capere, quomodo tu debes capere gratis, Dei erit, ſi tibi attendis conceſſum teſtamentum prius vbicunque ſis elongatus.

De diuerſitate ignis contra naturam, ſecundum diuerſitatem medicinarum, in forma practica: & quomodo debes illam conſeruare. Cap. II.

Dicimus tibi fili, quod tu potes operari in corporibus ſolummodo, vel de argen. viuo, vel de alio: ſed hoc circa, vel diuerſa intentione, quam habes in tua practica, ſecundum hoc, quod operatus fueris vel de corpore, vel de ſpiritu, vel de ambobus infimul. Quare ſi tu habes intentionem operandi in corpore ſolummodo lapidem noſtrũ, tu potes facere lapidem cum tali intentione, quod Mercurius crudus conuertatur in coctum commenſuratum à natura. Fili, iſta diuerſitas conſiderationum, fit propter diuerſitatem cocti & crudi. Nunc poſito, quòd quodlibet debeat tranſire per quatuor media operatiua, quaſi quantum eſt factum cuiuslibet, cum per illum conuertatur in lapidem philoſophicum. Sic erunt ſeptẽ media

media operatiua, ſcilicet B. C. D. E. F. G. H. per B ſignificatur operatio liquefactionis, p C. ſolutio & elementatio, per D. elementatio & cõgelatio, per E. ſublimatio, per F. elementatio & congelatio, per G. ſolutio & elementatio, per H. liquefactio, & per B, C, D, E intelliguntur opera Mercurij, vel argenti viui: Et iſtæ fiunt ſucceſsiuæ decoctionis. Et per E. F. G. H. intelliguntur operationes corporum: & iſtæ fiunt per retrogradationem incrudarum. & nominamus literas corporum H, G, F, E, quarum quælibet iſtorum finitur in E. Sed pro tanto, quod corpus conuertitur de H. in G Mercurium, non potuit gradualiter à B. in C, nec de C in D, ſtatim, ſicut corpus conuertitur in A, G in F: quia quælibet res conuertitur citius in hoc, quod fuit, quàm in hoc, quod nunquam fuit ſecundum inſtinctum naturæ: & citius fœdatur res munda, quàm mundetur res fœda. Et vbi quæcunq; res tardius fit, citius deficit, vel deſtruitur ratione partium impurarum, quæ volunt reformationem. Et ideò quando operatus fueris de Mercurio, habebis ſemper ſatis de materia in principijs ſuarum decoctionum. Et hoc ratione ſuæ grauitatis, cruditatis, & groſsitatis. quod id non poteſt conuerti in naturam elementorum mediorum perfectorum, indiget duplici decoctione, ad ele-

uandam ſuam groſsitatem, quouſque veniat ad perfectionem de E. per ſucceſsiuam decoctionem, in qua F. poteſt reduci cum reuerſione reincrudationis. Igitur fili intellige, quòd poſtquam D. tranſierit in E, tranſibit in F. & ab F in G, & à G in H. & ab H in I. & ab I in K. & à K in L. Iſtæ literæ, fili mi, intellige, quando E. vult graduari in F. & A. B. in G. &c. Tunc accipias F, G, H, per alia ſignificata, quia per F. tu debes intelligere liquefactionem fermentorum, & G. ſolutionem ſolutionum: & per I. multiplicationem in virtute: & per K. multiplicationem in quantitate: & per L. intellige metallum perfectæ tranſmutationis, per virtutem medicinæ. Et totum hoc intellige operatione perfecta, ſoluendo Mercurium, vel argentum viuum. Semper tamen fili, non obſtante, quod tibi diximus, quòd Mercurius indigeat propter magnam ſuam cruditatem decoctionibus duplicibus iteratis. Hoc dixi propter rem commenſuratam ſupernæ naturæ, quæ reſpicit ad maiorem perfectionem ad æquipollentiam virtutis ſulfuris. Item quod omne corpus perfectum eſt conuerſum, vel poteſt conuerti: & ideò ipſum indiget duabus literis. Sed ſi talem rem commenſuratam non habes intentionem faciendi, tu potes modo bene

ne abbreuiare tuũ opus in tranſeũdo ſtatim ſucceſsiuè à B.in C.& à C.in D.& à D.in E. Sed illud eſt,ſicut diximus tibi,non erit tale nec de tanta virtute, ſicut eſt ſublimè commenſuratum in ſuperna natura: quia ſuæ decoctiones fuerunt generatæ de tanto. Vnde cum materiarum ſecundum ſuam exigentiam ſubtrahitur virtus,& vis, quia virtutes & vires non veniunt niſi propter nobilitates materierum exeant, & in virtute vnius quòd nos vocamus Lapidem philoſophicũ, & medium : quia ſicut clauis coniungens duas res, facit tenere ſimul, ſic natura coniungit hæc duo in vnum corpus virtuoſum. Vnde ipſa multum reſpicit, quod vnum vult coqui,& aliud incrudari,ad conſequendum officium,cum ſubtili artificio,ſicut vult magiſter, per voluntatem Dei, quem ſequitur. Vnde tibi dicimus fili,quòd ſicut vnum demonſtrat in ſuis decoctionibus diuerſas paſſiones : ſic aliud in ſuis reincrudationibus oſtẽdit viſibiliter diuerſas poteſtates, quod ſicut ſuperius tibi diximus , Mercurius eſt groſſum terreſtre propter ſuam magnã cruditatem , ſicut ſua natura demonſtrat viuaciter in ſuis primis decoctionibus: Sic per cõtrarium corpus perfectum oſtendit actiones,& accidentia contraria,per nobilem, & magnam decoctionem, quam ipſe recepit longo tempore à natura, ſicut ſua materia

demonſtrat retrogradatione, & reincruda-
tione. Et ſicut crudum demonſtrat multitu-
dinem materiæ, ſic coctum per ſuum contra-
rium demonſtrat paucitatem: & hoc per ſuã
bonam elementationem, digeſtionem, &
ſubtiliationem. elementa cocta fixa ſoluun-
tur & fugiunt à crudo, quod ipſa incrudauit
per volatilitatem, ſi non habet retinaculum,
quod debetur naturæ, ſcilicet vel de tempe-
ramento proprij menſtrualis cum informa-
tione, vel de primo Mercurio, cum tu debes
intelligere cum ſpirituali ratione, quod na-
tura requirit. Et ſicut ſpiritus eſt plenus ſplẽ
dore & ſubtiliatione, & rarefactione, & hoc
totum non poteſt venire niſi per tóleratio-
nem materiæ, & tolerantiam euenit ſibi per
actionem ignis, qui eſt excelſum elementũ
qui totum comburit, & totũ depurat & du-
cit quamlibet rem in ſimplicitate. De tanto
igitur ſicut tuum Mercurium reſpondebit
ſimplicitati, tantum operatur & non plus: &
quantò magis purum operabitur in lucidi-
tate clara. Quare tibi declaratur, quod de ſo
lo Mercurio, vel de ſolo argent. viu. poteſt fa
cere opus perfectum vel imperfectum: ſi per
fectum fiet per rationem longarũ decoctio-
num & digeſtionum duplicatarum: ſi im-
perfectum, hoc erit propter breuitatem ſua-
rum decoctionum, non ad plenam integra-
tarum, quod ipſum habet à ſua volabilita-

te. Sic

te. Sic fit, patitur ratione ſuæ propinquitatis, & facilitate, quam ipſum habet à ſua volabilitate. Sic fili trahimus nos ab illo opere magis propinquo, & leuius, ſed non perfectius, niſi cum adiutorio ſuarum decoctionum, vel per integram mixtionem ſuæ materiæ in corpore perfecto, ſicut tibi dicemus, quando locuti erimus de operationibus corporis.

De reincrudatione corporis perfecti, & de ſua diuerſitate, & de accidentibus, & de pondere.

Cap. XII.

Per res ſuperius dictas, potes fili naturaliter intelligere, quomodo reincrudatio crudi ſecundum curſum naturæ, quouſque ambo ſeparatim conuertuntur, per quæ opus melioratur, & fortiter corrigitur in tantum, quantum habet duplicem reſpectum, ratione corporum & ſpiritus: quia ſicut illi, contrariantur in ſuis actionibus, paſsionibus & operationibus, quia ſpiritus de natura ſua ſemper reſpicit veram fixionem in vero magiſterio, & corpus fixum per modum contrarium, nititur volare in forma aquæ, & corpus fixum, per modum contrarium claræ, & ſpiritus congelatus manet ſicut terra alba, bruna ſicut ſal vel cryſtallum vel calcem ſpiſſum, de qua terra oportet te ſeparare iſtá

precioſam animam, quæ tardius recedit à corpore, & hoc cum aqua corporis. & de eò intellige, quod ſolutio ſpiritualis corporis non fit ſine congelatione naturali ſpiritus, ſicut tibi diximus, vel elucidamus per rotã philoſophiæ in compendio huius artis. Nec congelatio ſpiritus fieret ſine congelatione corporum. Attamen intellige ſic de ſolutione ſpiritus fixi, & corporis volatilis, per primum ſpiritum ante ſuam conſtrictionem, & non corporis fixi ſulphurei inducti nigrum occultum, quia eſt diſſolutum per congelationem & conſtrictionem ſui argen. viu. qđ accipit ab igne naturæ, & non contra naturam. Fili hîc pugnant contrariæ operationes, quia ſicut ignis corpus videtur quaſi fuſcum & tenebroſum, pòſt quando corpus totaliter alleuiatur, ſpiritus impletur magno grauamine. Vnde cum tu volueris corpus multum bene diſſoluere, congela de ponderoſa, qui ipſum portabit in ſuis manibus. Primò fac, quod illud conuertatur in H. & ab H. in G. per incrudationem, pòſt de G. in F. cum retrogradatione. & poſtmodum F in E, conuertetur in lapidem per virtutem ſpiritus reducti, qui non eſt arg. viu. vulgariter totum, imò eſt de corpore primæ congregationis, & de virtute ſuæ propriæ ſubſtantiæ eſt inductum ſine extraneo grauamine. Quare velis attendere, quod opus de M. re piciat ad con-

ad conſtringendum, & inferius manendum, & id corporum ad laxandum & diſſoluendum: & ſpiritum altè aſcendendum. Per hoc tibi mõſtratur, quod ſi ambo duo ſimul ſunt bene præparata, opus minerale faciens ſine grauitate citius, quam faciebas, ſi de vno ſolo, & multò melius: quia tunc vnum ſtat in hoc, quod aliud habet, & vnum melioratur per adiutorium alterius. Incipe igitur tuum opus ab iſtis duobus inſimul, ſicut tibi dixi mus in lapide maiori. Et habemus intentionem tibi in ramis ſtatim: cum tibi dixerimus de duplici accidentia, quæ cauſatur ex corpore & ſpiritu, quando dominatur inſimul.

De duplici reſpectu corporis, & Mercurij, & de ſuis operationibus contrarijs. Cap. XIII.

Quando opus fit de Mercurio, & dè corpore ſimul, tũc cauſantur in magiſterio multa accidentia contraria contra materiam. reſoluit ſpiritus à corpore fixo in aquam nubium, & corpus de ſpiritu volatili conſtringit in terram congelatam. Sic per contrariũ modum ignis naturæ congelat ſpiritum, diſſoluit à corpore fixo in terram gummoſam, & corpus ſpiritus volatilis fixi per ignem contra naturam non reſoluit in ſpeciem aquam nubium, ſed in aquam philoſophicã.

Quare fixũ per virtutẽ ignis naturæ effectus eſt volatile, et corpus ſpiritus, ſpiritus corpꝰ, & humidũ ſiccum, & põderoſum leue: ſicut per virtutem contrariam ignis contra naturam volatile fiet fixum, & fixum volatile, & corpus ſpiritus, & ſpiritus corpus, & ſiccum humidum ad modum aquæ nubium, & ponderoſum & conſtrictum. Et ideò fili intellige, quod ignis contra naturam ſic vocatur, quia eſt per ſuam naturam contra omnes operationes naturales, cum ſit viſum, quod hoc quod ignis naturalis componitur, iſte diſponit ſemper, & ducit ad corruptionem. Et ideò corrumpitur omne complexionatum, niſi ignis naturæ ſibi dominetur. vnde tibi dicimus, quod talis ignis vel operatio iſtius non eſt de virtute vel operatione noſtri magiſterij, imò eſt ignis turbinis, qui eſt purus naturalis. Vnde fili, ſol noſter ſtat totus in ſigno Arietis exaltatus, quando vides materiam, quod ſtat tota confuſa. Ideò fili tibi dicimus, quòd noſtrum magiſterium debet incipi, quando ingreditur in Ariete, vel quaſi, ille exaltatur in opera à nobis: quia tunc poteſt dicere ſcire, & diſcernere verè intellectum, quẽ philoſophus tibi dat, quando dicit, quòd primus gradus ſublimationis debet tantum aſsiduari ſuper lapidem, quẽ ſcio, quouſque exaltetur & ſublimetur. & dicimus tibi, qd ipſa nihil aliud eſt, quã ignis, quia

quia potẽtia in actum, quem tu debes intelligere, quod non decipiaris: quia sine illo nõ fuit opera, qui dixit tibi. Vnde multa sunt accidentia, quæ causantur per talia opera cõtraria, sicut tibi reuelatum est in Proprietario satis leuiter. Quare fili, cum solutio vnius nunquam fit sine congelatione alterius, non debes dubitare, vnde poteris habere terram, nec aquam etiam ad faciendum magisterium cum igne appropriato. Vnde terra est de prima substantia arg. viu. constricti vel congelati, impregnati virtute corporis in igne Solis. per quod argen. viu. manet sublimatum philosophicaliter, sicut prius dictum est. Et aqua est de prima substantia metalli, in qua substantia humiditas aerea arg. viu. appropriatur, quæ respicit perfectionẽ suæ naturæ terræ primæ impregnatæ ab igne naturali, in qua est virtus cœlestis, quæ viuificat, & illuminat terram Mercurij, quæ inferius est mortua: ideò appetit ipsa aquã cum instinctu recuperandi rem perditam. Sed cum illa res, quæ est humiditas viuificatiua, fermentetur cùm corpore, exuberata, sicut tibi diximus: ideò reputatur melior, quã erat antè, per multiplicationem coctæ humiditatis. Et sic per aerem adiuuantur elementa, ad finem, quod coniuncta per exuberationem possint cum maiori instinctu alias adiuuare: quia M. & P. adiuuant Q. & R. & N

quæ L. & O. per corruptionem de Z. quæ eſt cauſa ſolutionis de L. & O. & poſt M. & P. adiuuant L. & O. ad recipiendum Q. R. & N. Poſt adiutorium ſuæ exuberationis per coniunctionem de Y. quod eſt contra Z, ſicut tractamus alibi, quomodo elementa ſunt co adiuuantia ad componendum, & corrumpendum omne corpus, cum adiutorio de Y. & de Z. quæ ſunt inſtrumenta generationis & corruptionis.

Nunc dicemus per viam Practicæ ad Ramos Tincturæ, in quibus poteris fili quieſcere & ſolatiari, & primò de corpore ſolari, cum adiutorio de A. *Cap. XIIII.*

Fili, tu ſcire vis tranſmutamentum primi corporis Lunaris, cum clara practica: oportet te ſeparare ab illo arg. viuũ, quod eſt terminatum per ſiccum terreſtre: quia illud eſt, quod dat albedinem argento, & non eſt aliud, quàm humiditas terminata in ſpeciem argenti, per virtutem ſui ſulphuris. Ideò oportet te, quod tu intendas ad reſoluẽdum iſtam humiditatem in tua reductione, quod non habebat in ſua condenſatione, & trahes per iſtum modum. Accipe ℥.j. corporis lunaris optimi & ſicut tibi diximus, liquefac ipſum in ſex partibus de E. rectificati, tamen ſine

ſine reiteratione calcinationis. Poſteà pone totum ad fermentandum in calore ſtercoris humidi per octo dies, & inuenies ſubſtantiam corporis in fundo vaſis, nigram ſicut carbonem. Fili, illud eſt ſulphur, quod debet dealbari per condenſationem ſui humoris per duplum ad naturam, quam ſuperius tibi diximus: qui humor erat condenſatus, ante ſuam liquefactionem in ſpeciem coloris metalli: & cum continuatione partium dicti ſulphuris nigri: ſed nunc eſt ſeparatus ab iſto per liquefactionem. Pone tuam materiã in balneo, & de illo humido liquefacto, elemẽta tua elementa commixtione elementi inſtrumentati. Sed primò elementabis aquam, & poſt cum aqua elementata, elementabis partem, quam volueris conſtituere in aerem, quouſque appareat tertium inſtrumentum vegetatiuitatis. Tunc igitur reduc aquam elementatam ſuper terram ſiccam, & ſuper ſuum ignem excitatum, & coque totum, ſicut tibi diximus, quouſque humidum per reſpectum ad naturam benè teratur, non in metallum, ſed in ſulphur album: quia non eſt tranſitus de extremo ad extremum niſi per medium ſuum. Fili, medium conuerſum dicti humidi eſt ignis terræ, ſed mediũ conuertens argentum viuum in metallum eſt ſulphur in forma pulueris ſubtilis, ſicut tibi diximus in ſua multiplicatione.

Et hoc tibi manifeſtetur, quòd corruptio argenti viui terminati in ſpeciem metalli per curſum naturæ cum noſtro artificio, per mutationem illius in ſuam primam materiam, eſt generatio ſulphuris. Si igitur argen. viu. non corrumpitur, & in quatuor elementa diuiditur, generatio ſulphuris non fiet vnquã: quia oportet, quòd ſulphur ſit de materia ſubtili & puriſsima. Vnde creatur arg. viu. oportet, quod ſit de ſubtiliſsima ſubſtantia in forma aquæ claræ. Et ſic non poteſt eſſe ſine mutatione ſuæ naturæ, nec ſine diuiſione ſuarum partium. Corrumpe igitur arg. viu. & de ſuis partibus diuiſus ſubtilibus & ſublimatus forma lapidis, quod petis: quia magiſterium debet fieri, & gubernari ſcilicet: quia magiſterium latet in corrumpendo arg. viu. & deuiando à ſua ſpecie. Et poſtquã cum adiutorio virtutum ſuæ materiæ induxeritis & portaueritis illũ in ſpeciẽ alterius ſcilicet ſulphuris, & ſic mutabis naturam, & natura formabit hoc quod petis per operationes certorum graduum ſucceſsiuorum. Dum tamẽ tua opera aſsimilentur, cum quibus natura procedit, & deſiderat procedere, ſicut cum purgatione dicti ſulphuris, & creatione illius quę fiunt cum tali decoctione & cum tali ſublimatione, ſicut ſuperius tibi diximus, ſi nos intellexiſti philoſophicaliter, ſicut natura requirit, & tali operatione ſui

princi-

principij argen. viu. quale dictum eſt inſtrumentum elementatum, & purgationem totius diuerſæ ſubſtantiæ per quatuor elemẽta, & cum tali bona commixtione, ſicut tibi diximus de his duobus cum materia metalli fermentalis. Tunc igitur fili veraciter in iſtam materiã per virtutes ſulphuris, & arg. viu. ſpecies metalli induitur & mutatur. Nec vnquam homo verum aurum, nec verum argentum facit, ſeu faciet, ſi per illam viam nõ procedit, cum non ſit niſi vna ſola natura limitatæ operationis. Ideò oportet, quod ſpecies maneant in materia ſimili metallo priori, cum manifeſtè ſit neceſſarium, ſicut ſuperius tibi oſtenſum eſt, quòd ſuum arg. viu. conuertatur in ſulphur, & poſt reddatur ſibi ſpecies, quã amiſit in forma aquæ claræ, quã nos oleũ vocamus, vnde cauſantur ſpecies nouæ per generationem quæ ducit illas de potentia in actum. Quare tibi reueletur. Omnes illi, qui dealbant cum rebus albis, & citrinant cum ſimilibus ſpeciebus, ſine corruptione ſuorum indiuiduorũ, verè omnes iſti ſunt deceptores, nec cũ toto hoc poſſunt facere aurum verè, nec arg. viu. ſi per operationes contrarias, non habent ſuum ſulphur album & rubeum: quia licet ſic ſit, quod ipſi habeant artem ad extrahendum arg. viu. ſuũ à corporibus, cum adiutorio liquefactionũ per ſublimationes, & qđ omnia indiuidua-

lia corrumpantur à ſpeciebus, adhuc per talem corruptionem non poterunt facere veram tincturam ad album, nec ad rubeũ, quæ per nouam generationem renouatum, & in corpus ſubtile album, & reſplendens cõuerſum. Tunc per tale albũ renouatum fit vera Tinctura ad album, & per ignem lapidis ad rubeũ: quia cum motus corruptionis ſit cõpletus, & dieta renouata, nunquá iam deinceps Tincturę factę de illis, poterunt venire ad corruptionẽ, quia ſunt depuratæ intus & foris, & terminatę in magna luciditate. Sed pauci ſunt, qui ſciunt procedere per iſtá viá, quia ignorant opera naturæ. Et ideò aurũ & argentum illorum non poſſunt ſuſtinere ignem, imò conſumuntur, & corrumpuntur, & conuertuntur in terram corruptam. Et hoc eſt, quia & cum tales poſuerunt metallum in motu corruptionis, expedit, quod illud totaliter corrumpatur, & in feces conuertatur ſuper perditione totius ſuæ ſpeciei, propter hoc, quod ipſi non interrogauerunt totum curſum ſuæ corruptionis: & ſi fecerunt, non fuerunt prouiſi in depurationibus partium corruptarum: & quia illæ partes manent mixtę cum ſua puritate, comburuntur, & vadunt cum tota ſua ſpecie: & hoc ratione ſulphuris combuſtibilis, quæ per conſenſum caloris ignis omnia illa combuſit, quia metallum non poteſt ſe defendere

dere ab igne. Et tantum, quia partes non poſſunt eſſe conuicinæ indiuidualibus nobilis ſpeciei. Quare fili, ſit tibi recollectum in clara ſumma, quod de nulla re alba, quam natura formauit, velis facere tincturam, nec albam nec rubeam, quouſque ſuę partes corruptæ per arte v magiſterij remouentur. Et hoc damus tibi motiuum, ſi cognoſcis Lunariam ad humidum opus creatam in fermento corporis, quia de oleo & ſulphure fit totum compoſitum, quod omnia metalla tingit n aurum vel argentum, ſecundum quod eſt album vel rubeum, quouſque ſuæ partes ſunt nobiles. Sicut vidimus per opus cuiuſdam ſocij, quem inuenimus eundo per mũdum, qui notificauit multa pulchra mirãda, ſed poſt fuit cõtrariatus in ſua arte, cum nos plus ſciuimus per ſenſualitatem, quàm ipſe non cognouit, nec per artem intellexit. Vnde poſt ipſum informauimus in multis alijs rebus cum ſpecie influentiæ, & magnarum v rtut m, quouſque deſuper fuimus ſociati in lapide virtuoſo affinando, fuimus tribus annis ſimul in magna legalitate: vnde millena fuit totum annum in perficiendo. Anno M. C C C. X X X. fuit opus expletum. Vnde quibus poſt modum receſsit à tribus notis ars, & vaſa manſerunt, quarto qui manet in ſuo regno regenerando ſicut pr us. Ei ſi Deus tibi dedit aliquo modo teneas, ſe

cretè, quòd mundus nihil ſciat. Item magis tibi dicimus, quòd præſens Teſtamentum velis ſecretare illis omnibus, à quibus petieris practicam: quia eſt prohibitum: quia ſi ipſi vellent vltra ſuam ignorantiam errare, ad docendum cauerent ſibi per prohibitionem, quam tu ſcias, ſicut ille per dictum Teſtamentum, quod cum remurmuratione te docet, quod tu diſſoluas humiditatem argenti terminati, cum reiteratione liquefactionis, & in fundo vaſis terra nigra, cum aliquo pauco de ſubſtantia argenti dicti viui manebit combuſta. Fili, iſta terra eſt venter noſtri ſulphuris, de quo ſolutio fit, ſolenniter, per reſolutionem illius in ſuomet argento viuo, de quo conſtat vel eſt generatum. Et ideò dixerunt aliqui antiquorum, quòd ſulphur non poteſt diſſolui, niſi per beneficium ſuimet argenti viui, ſcilicet quando ipſum congelatur per ſuum vaporem, tunc diſſoluit ipſum, in naturam diaphanã tranſmutatur ſicut ſpiritus, per quod conſtat, quòd corpus eſt conuerſum in ſuam primam materiam, naturam puram propinquã ſuimet generis, ſcilicet in ſulphur & argentum viuum: quod eſt ſicut aqua. Quando igitur tuum corpus bene dealbaueris, ſublima ipſum, & hoc, quod inuenies eleuatũ ſuper ſuas feces, in pecias albas, imbibe cum oleo ſtatim, & fixa ipſum, & proijce. j. pondus ſuper

per 50. Veneris, & ducit in veram lunã ſine omni corruptione. Fili, illud ſulphur eſt totũ fixum, & citò ingrediens per naturam argenti, quod eſt vicinum cupro: & pulueres, quos inuenies hîc ſublimatos in ſuperficie tui ſublimatorij, illos accipe, & ſerua, quod ſulphur eſt vnius alterius poteſtatis, ſicut tu ſolus potes experimentari.

Opus de plumbo. Cap. XV.

Fili, plumbum continet in ſua natura magnam partem de H. cum pinguedine combuſtibili: & vicium, quod eſt in ſua ſubſtantia, eſt, quod terreſtre non bene mixtũ cum aqua ſicca, ſecunda ratione ſuæ groſſiæ ſubſtantiæ, nec fuit benè depuratum. Et ideò te oportet, quòd illum diuidas in dictas ſubſtantias, & quòd quælibet illarum benè depuretur, & extrahẽdo limoſitatem groſſam cum elementatione, quæ fit cum condenſatione & rarefactione, & materia humida. Fili, quando volueris compẽſare aquam cum aere, mitte ignem, & terram, quæ cauſat vacuitatem certę eſſentiæ: & quando volueris aerem condenſare, extrahe extrà, & rarifica aquam, cum leuigatione, quouſque videris tuum corpus calcinatũ. Poſt coque corpus tuum cum aqua, & poſt ſublima ipſum, & cũ ſublimaueris, dicitur corpus exaltatum in ſale mineali, quod vocamus lapidem & ſul-

phur naturę. Iſtud ſal naturæ incera cũ aere lunæ ſimplici, quouſq; fit fixum & fundens, & de hoc ſale proijce vnũ pondus ſuper 50. plumbi, & conuertit in purum argentũ. Et ſi vis congelare, & perfectè mutare arg. viuũ: & arg. fixum, mortifica ipſum cum vapore eiuſdem corporis, poſt hac proiectionem ſuper illudmet, ſcilicet vnũ pondus ſuper 50. de dicto ſale, & fixatur per ſuum calorem naturalem in verum argentum.

De ſtanno. Cap. XVI.

Per eundem modum facies de ſtanno, ſicut de plumbo: niſi quia te non oportet tantum præparare, ſi non vis. Sed quando fueris in reductione, coniunge paulatim decoctionibus graduatis, quia modicam ſulphuream quantitatẽ tenet ſic in ſubſtãtia. Augméta igitur dictam virtutem cum decoctionibus, per attenuationem & ſublimationem ſuæ ſubſtãtiæ. Facimus te ſcire, quod tinctura eſt ad albũ multa magna, ſublima ipſam, quando tibi viſum fuerit poſt ſuũ nutrimentũ, quouſq; habeas ſal naturæ. incera ipſum, quouſq; fluat cum aere lunæ, & proijce j. põdus ſuper centum partes ſtanni, & mutabitur in verum argentum. & ſi feceris proiectionem de illo ſuper argentum viuum, congelatum fixum, fixabit eum in veram lunam cum retentione perfecta.

Conge-

Congelatio argenti viui, ad capiendum formam metalli.
Cap. XVII.

Recipe terram plumbi, & omnibus ſuis quatuor elementis benè mixtis, ſuſpende tantum de argento viuo, ſicut tibi viſum fuerit per rationem ſpiritus, iuxta proportionem poteſtatis terræ ſuper illam, quod per talem modum poſsit recipere vaporem ſulphuris, & incende ignem de ſubtus, & inuenies congelatum infra ſex horas. Sed cũ iſta operatio ſit laborioſa, & paucæ vtilitatis, per reſpectum ad alias, cum ad tuum placitum non poſsit ad tuam rem tam magnã quantitatem congelare, ſine reiteratione laboris, ad faciendum proiectionem, conſulimus hanc tranſmutationem argenti viui ad hoc, quòd videas & cognoſcas ſuam naturam, quæ eſt vicina omnibus metallis, ſicut rectificat tractationem ſuæ naturæ. Sed per hoc intelligas, quòd in proiectione ſuperne medicinæ, ſit rectè congelare ipſum, ſicut fit in ramis, quia non habet iſtam poteſtatem.

De Opere Martis & veneris
Cap. XVIII.

Eodem modo facias ſeparationẽ de iſtis duob. metallis, ſicut feciſti de duob. plũbis.

Attamẽ de iſtis duobus nõ debes capere niſi ſecundam terram, & cum aqua illius metalli, quod volueris, coque illam, quouſq; habeas ſuum ſal honoratum ſatis. Iſtud ſal inceratum oleo de K. & ſi ſal eſt de natura, de quo vnum pondus illius proiecti ſuper 50 cum leui præparatione, conuertit in K. melius quàm de minera: & ſi ſal eſt de natura de O. proijciatur ſuper illud tantum pondus, ſimiliter cõuertit in K. Et ſi ſal velis proijcere ſuper Mercurium, proſequere viam, quam tibi diximus. Et ſi ſal eſt de O. per ſolutionem ad finem, quod corpus amet ſpiritum extraneum ligatum cum ſua natura, alter non amabit, nec vellet recipere, niſi per nexum ſui amoris, quod fit cum diſſolutione non in aquam vulgarem, ſed in aqua mercuriali, plena ſulphure benedicto, quod penetrat omne corpus. Et ſicut tibi diximus de O. vel de Q. intelligas de omnibus alijs. Et ſi hoc intelligas, eris magiſter totius huius artis, ſiue ſcientiæ, per quam trahuntur ſecreta naturæ de potentia in actum.

De corpore & ſpiritu, inſimul operantia, per generationem humanam Cap. XIX.

Fili, quando tu volueris facere vel incipere aliquod opus cum beneficio noſtri magiſterij,

giſterij, tu debes principio ſcire, quãdo natura humana procedit ſecũdum proceſſum illius, tu ſimiliter debes te habere in tuo opere. Fili, ſcias, tibi reueletur ita ſicut cum voce viua, quòd cum humiditas in primã ſubſtantiam ſpermatum, vocamus totaliter humidum radicale. Nunc igitur mas ſimilãdo naturam humanã: accipe corpus cum vnione, & naturali coniunctione cum argento viuo, & argentum viuum cum corpore, cũ ponderibus ſuarum virtutum, facias amplecti per talem modum, quod cum natura delectabili, per virtutem caloris luxuriæ libidinoſæ, cum aliquali extenſione, & mollificatione corpus continetur cum partibus argenti viui. & argẽtum viuum cum partibus corporis, ſe inſpiſſando, ſe conſtringit in aliquo pauco, vt de toto fiat vnum compoſitũ album, ſicut paſta mollis, vel maſſa alba, vniformiter mixta, per contritionem caloris, cum motu excitato, imponendo magis etiam de argento viuo, tantũ, quòd ſufficiat ſecundum virtutem mutuatiuam, per talem modum, quòd iſti duo humores inſimul miſceantur: & quando fuerunt mixti, pone totum in loco digeſtionis, ſcilicet in foſſa, quę ſentit de natura bufonis, quouſq; comederit, & cooperuerit omnia ſua capita. Fili, capita bufonis ſunt duo ſpermata, quæ diſſoluuntur in ſubſtãtiam aquæ per virtutem

veneni, quando draco fœtens volat per aerem. Et pòst, quando videris dictum calorem naturalem excitatum, quod totum fuerit in aquam resolutum, separa humiditatem superfluam, quæ tenet ebrietatem, calorem naturalem excitatum de punctuitate, & acuitate, quæ sunt iam proprietates naturæ veri sulphuris. Fili, ista excitatio fit cum igne sicco, cum informatione cautelæ sapientiæ, administrando ignem paulatim, & paulatim, & pro qualibet vice augmentando secundum rationẽ mensuræ, quousq; videas, quòd corpus sic efficiatur brunum, caueas semper à rubedine, quæ venit per superfluum ignem. Fili, si hîc te non aduisas, spiritus fugiet à corpore, & posteà istud nõ potest retinere animam. Respice ergò, quòd corpus non sit de toto in totum priuatum isto per stimulationem nimis magnæ solutionis, nec per nimis extensam excitationẽ: quia spiritus est, qui retinet animam, quando spiritus est retentus in ipso, quia anima non vult morari in corpore, nisi mediante spiritu. Et quando omnes tres coniunguntur, nunquam separantur: quia spiritus retentus per corpus, retinet animam, ad finẽ, quod anima retineat corpus in vita triangulari. Fili, spiritum vocamus nos, quicquid remanet in corpore, & quicquid est gelatum in ipso. Similiter animas dicimus, quicquid

separatum

ſeparatum eſt ab ipſo per ſublimationem in humiditate naturæ radicali. Et quando ſic videris corpus præparatum, da ſibi de ſuo menſtruali, quod ſtat exuberatum per virtutem mixtionis ſuæ propriæ naturæ, ad finē, quod de iſta exuberatione omnino recuperet magis quam perdidit in fluxu ſolutionū. Poſtea coniunge cum ſua propria natura, quæ ipſe debet integrare, quouſq; ipſum ſit fixum, & fluens, proijce vnū pondus de iſta materia ſuper mille partes argenti viui, vel de quocunq; corpore volueris, & trāsformabit in verum argentum. Semper tamen fili habeas memoriam cum operatione & claſura illius. ſolue, & noda ipſum, qa aqua eſt medium ad ſeparandum tincturas omnium elementorum, & coniungendum illa in coronam regalem triangulari forma.

De conditionibus Elixiris
Cap. X X.

Fili, prima conditio eſt, quòd habeat poteſtatem ad ſeparandum, & ſegregandum omnem extraneam ſulphureitatem & omnem terreſtreitatem immundam corporum infirmorum, tali modo, quod à toto mixto ſeparentur infuſione, poſt proiectionem. & iſta cōditio eſt acquiſita immediatè per virtutem coniunctionis elementorum, ſecundum hoc, quòd ipſa fuerant colligata, cum

mixtione vnionis rerum alteratarum, virtu
tibus rerum alteratarum mixtibilium, & ter
minatarum, cum administratione ignis ma-
gnæ sublimationis.

Secunda conditio est, quòd medicina ha
beat potestatem ad illustrandum, & alteran
dum omne corpus in fulgidissimam albedi-
nem, vel resplendentẽ citrinitatem, secundũ
intentionem, quàm tu petebas cum magna
luciditate, ad finem, quòd corpus diminutũ
perfectiore perfectionetur in complemento
de toto in totum. Et istam acquirit conditio
nem medicina, per virtutẽ nobilis præpara-
tionis suæ naturæ, scilicet argenti viui. Fiat
per talem modũ, quòd disponatur in elemẽ
ta, & pòst misceatur ad magis profundum
corporis alterabilis sine separatiõe: sed hîc
non potest fieri nisi sua substãtia, scilicet cor
poris, fortiter subtilietur, cũ dissolutionib.
& sublimationibus, factis cum prę parationi
bus diuturnis. Et sic constat fulgur suæ illu-
strationis. Tertia conditio medicinæ est,
principaliter, quòd si ipsa per suam virtutẽ
ducat metallum alteratum, vel reiteratã fu-
sionem Solariam, ad finem, quòd metallum
sit exhibens additamentum ad omne iudi-
ciũ, nec possit separari à mixto in probatio-
nibus iudiciorum: & istas virtutes acquirit
medicina, per operationem indurationis
& fixionis in calcem, antequam inceretur,

& fi-

& fixetur per intentionem fluendi: quia cum tota extranea humiditas de flegmatica, quæ non poteſt pati ignem, per virtutem ignis optetici ſeparatur, & totaliter deletur, quando ſpiritus in calcem albam fixatur cũ reiteratione ſublimationis partis non fixæ ſuper rem.

Quarta conditio eſt, quòd medicina habeat virtutẽ perpetualẽ, cum firma alteratione impreſsionum contra aſperitatem ignis ſine euacuatione. Et iſta ſibi euenit per virtutem propriæ fixionis, poſt præparationem ſuæ fulgidæ ſubſtantiæ, cum ſuis fermentis fuſibilibus.

Quinta conditio eſt, quòd medicina habeat virtutem ad præſtandum pondus prædictorũ perfectorum ad terminationem põderis metallorum perfectorum: & iſta ſibi euenit tantũ per proprietatẽ ſubſtantiæ metallicæ, ex qua eſt compoſita, quantum ad operationis proprietatem, quæ facit colligationem pluralium, & minimarum partiũ coniunctarum in vnum. Fili, vis ſcire, quæ ſint res alterantes, ſunt argenta viua, & alterata, vel ſunt corpora, quæ nos vocamus ſulphurea: quia quando ſunt alterata per prima alterantia, ipſa ſunt ſecundaria alterantia primorum alterantium, & alterandorum. Et quaſi in illis pro ſpeciali in vno, eſt vniformitas, & denſatio,

& ideò naturaliter adhæret corporibus: & cum iſtis ligatur ratione ſuæ vniformitatis, & per denſitatem dat ſibi bonum & rectum pōdus. Et ideò neceſſaria erit nobis ad cognoſcendum hoc, quod poſtea vidimus cum clara experientia, ſcilicet quando de Mercurijs debet homo creare perfectam medicinam, magis, quàm de alijs ſpiritibus, cum differentia concordantiæ ſecundum gradus ſuæ præparationis. Fili, ſi habes in noticia præparationem, eris magnus philoſophicus, & plenus philoſophia reali. Fili, ſcis, quare philoſophi moderni & iuuenes in noticia naturæ virtutum deficiunt, magis in confortatione virtutis naturalis, quàm in purgando materiam corruptam? quia neſciunt componere medicinas confortatiuas, quæ magis ſunt de forma, quàm de materia. Nec ſciunt expellere materiam medicinalē à rebus corruptis, in quibus eſt materia cū tota cœleſti virtute infixa in iſta, per totum curſum naturæ, cum leui decoctione ſolis & ſtellarum. Quia neceſſarium eſt, quòd virtus naturalis, quæ eſt calor, & gubernatrix naturæ adiuuetur per virtutem naturalem quintam cæleſtē, in miſcendo cum materia medicinali ſubtili tracta à ſua corruptione per virtutem boni intellectus, quam quilibet bonus philoſophus debet habere, ſi vult intelligere operationem, per quam tractatur

ctatur materia metalli naturalis, & terminatur ſub conſeruatione ſuæ virtutis, per quã debet operari. Et ideò cum ipſi ignorant per defectum cognitæ euidentiæ, extractionem, & compoſitionem talium medicinarum, decipiuntur per ſuas fatuas & cęcas exiſtimationes. Ideò, quia totaliter ignorant menſuram fortitudinis ligati, per quam ligata virtus operatiua in ſui materia, quouſque poſſet ſuperuenire circa emptcas caloris graduati, ſuper potentiam virtutis ligamenti. Et ideò dicta virtus ſoluitur, & renouatur à ſuo ſubiecto, & fugit ab igne comburente, qui eſt ſuus inimicus mortalis, & manet materia ſine virtute confortatiua. Et eſt cauſa, quare virtus recedit ab igne: quia ſuum ſubiectum, ſubſtantiam, vel ſuum corpus non fuit exhalatum cum dicta virtute, antequam ignis ſibi detur vltra menſuram fortitudinis ſui ligamenti: quia virtus confortatiua ſeruatur, & trahitur cum igne communi applicato cum naturali, in quo eſt virtus cœleſtis, quam tu etiam ſic quæris, & per talem informationem informatus, quam ignis communis non excedat dictam menſuram. Et ideò in adiutorium omnium volentium adiuuare naturam per confortationem, dicimus, quod illi addiſcant extrahere virtutes cognitas, cum doctrina præcedenti à cor-

poribus vegetabilibus, mineralibus, & animalibus, ſine læſione ſuorum ſubiectorum. Et ad hoc faciendum rerum citamus intellectum, in aqua ſimplicis compoſitionis. Fili virtutes extractas neceſſe eſt, quod tu applices cum materijs ſubtilibus, ad finem, quod poteſtas confortatiua non conturbetur per groſsitudinem materiæ. Et ideò fili, quando volueris cõfortare, videas, ſi virtus poſsit ſuper materiam: &, quod ſi erit totum ſimplex, & humilis ad faciendum ſuas actiones ægritudines, quas calor naturalis dilatando ſemper per virtutem medicinæ confortatiuæ expellit quicquid eſt contrarium ſuis indiuidualibus, ſicut ignis coniungit homogenea, & ſegregat hæterogenea, quæ ſunt contraria homogeneis. Et videas fili, quod materia ſubtilis, in qua colligaueris virtutes eſſentiales, non ſit leuis reſolutionis in groſsis partibus, ſcilicet minimis, & quaſi inſenſibilibus particularibus, ad finem, quod virtus caloris naturalis tanta per accidens in recipiendo cum magna læticia confortationem reagentem, & ſenſibiliter contra infirmitatem, quæcunque eſſe poſsit, annihilatur, ſine læſione aliorum ſpirituum: quia per nimis magnum motum factum in tali caſu, multi debilitarentur. Et hoc eſſet contraria confortatione in tantum, quantum

corpus

corpus debilitatur per excitationem magni motus in ſubſtantijs groſsis, quod ille poſsit per ſuam proprietatem ſegregare res hæterogeneas metallorum, quando per ſuum ſpiritum transformatur, niſi per adiutorium cinericij. Et eſt ratione ſubſtantiæ groſſæ medicinalis, in qua eſt colligata virtus, quæ tranſmutat, quæ impedit ad complendum actionem integram ſui ſpiritus, quæ eſt diuidendo: hoc, quod eſt eſſentiæ naturæ. & coniunge hoc, quod eſt propinquum ad naturam argenti viui, quod poſt hoc inuenit mutatum in finum argentum, melius quàm id de minera. Et ideò hoc caſu recurrimus ad ipſum, cauſa diuidendi hoc, quod eſt extraneum purum naturæ. Sed non intelligas, quod in ſuis cinericijs tu debeas ponere plumbum, quia medicina faciet totum, cum adiutorio ignis cineroſi. Fili, quando iam tales medicinæ proijciuntur ſuper corpora, ipſa poſtmodum non poſſunt pati ignem ignitionis: imò ſtatim funduntur ſine ignitione determinata: & hoc eſt, quia ſua natura patitur contrarietatem materiæ indigeſtæ, quia facit ipſam fundi ante tempus, quouſque per cinericium conſumantur materia indigeſta, quæ ſtat in loco ſubſtantiæ flegmaticæ vaporabilis. Adiuua igitur virtutes tuæ medicinæ per ci-

nericium, & inuenies aurum, & argentum, ſecundum quod illæ medicinæ in iſtas fuerunt, vel ad album, vel ad rubeum. Fili, quando volueris diſſoluere per liquefactionem, oportet te mouere H.B. per Y. & per X. quouſque diſſoluuntur: & quando congelato volueris dare fuſionem, tunc te oportet mouere literas Tabularum D.E.R.I. & per decoctiones ſignificatas per Y.X. ut ſucceſsiuè, quouſque poſsit attingere ad obiectum fuſibilium cum literis de I. nigris in collis & citrinis, quæ ſunt magis propriæ de K. Et cum hoc, facimus finem noſtri Teſtamenti, per quod conſtat completa tertia patientia: vnde duæ germanæ prudentia & charitas accipiunt ſuum completum in terra laboris. Fili, ſi tu nos intellexiſti, reitera quamlibet lectionem, in diuidendo illam in diuerſas lectiones, & in diuerſa capitula: conuerte quodlibet capitulum in capitula, & quodlibet capitulum ſit tibi vna lectio, & cum memoria recolligibili, & intellectu intelligibili cum voluntate amata miſce vnam lectionem cum alia: quia intellecta vna, facit te intelligere aliam cum aliqua paucitate verbi, ænigmata, ſicut ipſi fatentur per iſta verba ſequentia, Limpiadem lapidem purga, contunde ſimulque bexa, cum puris inde

de coquatur aquis, calcis inextinctæ pu-
uis tenuissimus illi mixtus, vt in massam
transeat, & lapidem, &c. XXI. Fili in
dulcoratione dictæ naturæ, facies per regi-
men fixationis. Et si intelligis quod tibi di-
ctum est de natura, quomodo Christus nos
per naturam saluat, Quæro fili, quare virtu-
tes in deitate faciunt triangularem de trian-
gulo diuinali, & non alijs? est ideò, quia est
mater virtutum aliorum materialium. Et
quia supernæ virtutes essentiales influ-
unt in dictis Triangulis materialibus na-
tura, propter hoc illos constituit in trian-
gulares & sphæricos. Et propter hoc tu
potes intelligere per artem, sine virtutibus
diuinis non possit quicquam formari, qua-
re, si vis stare fortior, quàm est natura, ne-
cesse tibi erit, quòd scias fruitum fuere in
capucio, sicut fecit Virgilius, quando per-
didit suam formam. Fili, natura potest for-
mare vnam rem in formam primam, si alia
via non eam mouet per adiutorium artis,
sicut propriè vidimus per istam scientiam,
quando corruptus in simile corpus non re-
uertitur, imò in puluerem siccum, & Elixir
humidum, quod omnia alia conuertit in
suo proprio: similiter est de toto hoc, Natu-
ra non potest perficere, si ab arte non acci-
pit auxilium, quod conseruet suas species

à corruptione individualium, de quibus poſt reformatur in forma cuiuslibet corporis, quando facit de metallo pulueres, & de illis Elixir, de quo metalla omnia ſubitò accipiunt ſanitatem. per magnam poteſtatem illius rei, quod Elixir vocatur. Non intelligas tamen, quòd terminetur in forma metalli, ſicut antè. & ad hoc volumus, quia plus valet, quod illud minus, cum per vnum ſolum granum naſcantur centum millia, magis quàm tibi diximus de virtute duplicata. i. & ad hoc corpus, quod ipſe conuertit, & de virtutibus ornauit, ſicut plumbum, vel ſtannum, vel ferrum, vel argentum viuum, vel cuprum album vel rubeum, ad quod metallum fuit tranſmutatũ in aurum verum, ſicut probat cementum, contra quod magis reſiſtit quàm naturale facit per ſuas virtutes, & magis de poteſtate habet contra leprositatem in omni egritudine, quàm homo habet. Attamen omnibus dicimus, quòd ipſi caueant ab auro facto per artem alchemiæ ſine præparando naturam: quia multo magis valeret, commedere ignem ardentem cum oculis Baſiliſci, quàm applicare venenum in loco medicinæ per ſcientiam ignorantem: quia Aurum ſophiſticatum eſt per totum plenum impuritate ex igne contra naturam,

de

de quo ſophiſtica neſcit ſpoliare ipſum: quia præparatoria neſciunt eligere, nec vnum verbum intelligere, quomodo nam ſe habet in ſuis ablutionibus. Fili, tales credunt ſe habere totum factum, quando vident ſuum aurum in ſubſtantia Mercurij coloris, per applicationem extraneorum pulverum, ſi nimis ſtat diminutum de ſuis actibus naturalibus, per ignorantiam ſuarum purgationum: ea propter, quia neſciunt illi adminiſtrare, & integrare curſum naturæ, per quod omne bonum aurum acquirit multas virtutes, & proprietates. Quare fili tibi dicimus, quod ſi tu vis integrare totum curſum naturæ ad finem, quod tuum aurum habeat poteſtatem ſuper totam naturam, videas, quod ad finem primi gradus lapis ſit purgatus ab omni ſua corruptione, & poſt redde ſibi virtutes, quas perdidit, quas inuenies in ſpiritibus quintarum eſſentiarum: & tu, in quantum de illis poſueris, tanta erit infuſio, & multiplicatio virtutum medicinarum: & ſecundum virtutes medicinæ, erunt virtutes metallorum reformatorum. Et cum poſueris ſpiritus in lapide, dimitte continuare ſuum motum, quouſque virtutes quintæ reſiſtunt aſperitati ignis. Tunc igitur fili, cum videris tale ſignum, ſignificatum ti-

bi ſit, quod motus naturæ quintæ eſt ſine corruptione ſuæ ſimplicis materiæ, de qua natura habet in virtute confortationis.

Quomodo corrigi debeant errores
Cap. XXII.

Fili, impoſsibilitas regnat in iſta ſcientia, quod tu poſsis habere ſpiritus quintos ſine aliqua mutatione materiali de colore in colorem. In quibus præcorte, quòd habeas ſollicitudinem in tali modo, quòd omnes colores ſint tibi placabiles, excepto rubore, qui in materia venit poſt ſeparationem quintarum ſubſtantiarum per ignem ſtimulatiuum contra naturam ſicut cauſam. Fili, igitur quintæ ſubſtantiæ, quæ manent in ſicco, comburuntur & conſumuntur ſua tinctura: quia volunt eſſe virtutum aeris humidi ſimplicis, nec poſſunt trahi extrà, niſi coniungantur cum illis artificialiter, & per ſuam virtutem attractiuam de ſuo attracto & reuiuificato, ſicut patet in vltimo puncto ſeparationis ſuarum aquarum in balneo. Si tu neſcis trahere de aquis aerem, roga naturam, quod per ſuam virtutem attractiuam te velit docere: quia illa te docebit,

bit: quia per appetitum illius, quod perdidit in ſua calcinatione, ipſa ſeparat aerem de medio aquæ cum reſtauratione, quouſq; medicina virtutum attractiua eſt quaſi tota liter ſeparata. & caue à magno igne in diſtillatione aeris, quia corpus rubificaretur, & ſuffocaret virtutem attractiuam, quàm tibi dat aer. Vbi eſſet in gradu ſuffocationis, poſſet attrahere magis, quàm tu indiges, niſi aere multum ſubtili. Extrahe igitur ipſum per inhumationes, quia illæ ſeruant tincturas ab omni aduſtione, & reſtaurant humiditatem perditam, in reuiuificando virtutē attractiuam. Et ſi videbis, quòd corpus ſic etiam fuiſſet rubificatum, & ſua folia tanquam de Talk, quæ in ſimilitudine faui mutatur ſæpe proijce in ſuam aquam, & in illa aqua coque, quouſque accipiat vitam albedinis: & trahe omnes aeres & inhumationes ſine calcinationibus factis cum igne extraneo. Fili, tres colores ſunt principales per noſtra inſtrumenta, quæ dant ad intelligendum hoc, quod natura vult: & ſunt nigredo, rubedo, albedo, ſicut tibi diximus in capitulo, Semper fili, &c. Sed hoc tibi dicimus per intentionem trahendi aeres, & corrigendi errores, & euitandi illos. Semper tamen, cum ille ſit de tota albedine, & de multa nigredine, caue, quod ſit tibi niſi vna rubedo, quæ debet venire ad finem primi gradus. & ſi an-

te venit, ſignificat combuſtibilitatem caloris, quia volunt rubificare per feſtinationẽ, quam ipſi ſentiũt à punctuitate ignis ſtimulatum, qui eſt ſibi adminiſtratus per prauam informationem, antequam ſuus proprius motus eis ſit integratus. Idcircò tanto, quãto rubificatur ante tempus, tantum perdit de ſua Tinctura in ſua vltima & propria rubificatione, in tantum, quantũ ſua eſſentia rubificatiua colligatur in extremam materiã, quæ non poteſt pati ignem, & hoc, cum non ſit ei vera rubedo in præparatione vera. Et ſi hoc intelligis, ſcias, quare ſophiſtæ deficiũt in faciendo verum aurum.

De compoſitione Aceti noſtri, quod conſtringit argentum viuum ad expellendum naturam ſuam.

Cap. XXIII.

Fili, accipe de bono vino bene ſicco, & cum illo reſolue de D. ad quartam partem ſicci viuatici, & cum tanto de C. & ſi loco vini poſueris ſuccum lunariæ, valebit vnus bolus decem. Poſt Recipe aquam per diſtillationem, quæ eſt ſuccus magnæ exuberationis, & proſequere ad ſolutionem ſui Mercurij, ſic ut tibi diximus ſuperius in libro Mercuriorum, & trahe aquam claram cum magno igne, ſicut tibi diximus in principio noſtræ practicæ, & in illo diſſolue quod eſt diſſolubile

bile de lapidibus denſatis, & de metallis liquabilibus. Et ſi primò corpus traxit ſubſtantiam fœtentis menſtrualis, multiplicabitur virtus mineralis. & propter hoc tibi reueletur, quomodo virtutes viuificatiuæ infunduntur in materijs cum ſpiritibus conjunctis. Fili caue, quod de talibus rebus non velis aliquid dare, & ſcias, quare non eſt datum legere iſtam ſcientiam, niſi in generalitate cum alijs ſcientijs, ſine nominādo quicquam de iſta, nec publicè, nec occultè. & ideò, quia non debet dare motus homini humano per artem intrandum ad res naturales, niſi per proprium motum per donū gloriæ, qui eſt Deus cœli, qui ſcit cor illius, in qua forma vellet vti: quia multa ſunt, quæ fiunt per naturam, quæ ſi multi ſcirent, & vellent malè vti, totum mundum confunderent, niſi ipſi primò deſtruerentur. Quæſtio, quare fecimus artem, & per naturam compleatur in A. & quod artiſta ad loca alta aſcēderet, & quod Rex Eduardus poſsit ſuū cor implere de bona voluntate contra gentes paganas. per n. a. u. y. z. e. a. u. z. j. u. z. Et iſtę literæ omnes cum alijs de ſurſum ſignificante cum declaratione in noſtra arte compendioſa, quæ vocatur, Vade mecum, ad numerum philoſophorum cum tota integritate præſentis

Teſtamenti.

De omnium Medicinarum proiectionibus tam vniuerſaliter, quàm particulariter. Cap. XXIIII.

Fili, proiectiones fiunt ſuper corpora fuſa ſecundum magis & minus virtutũ, quas lapides acquirunt per fuſam ſubtilitatem: quia quanto lapis eſt ſubtilior, tanto magis te oportet ponere de metallo fuſo, & minus de medicina: ſed multi ſunt qui in proiectionibus medicinarum particularium per ignorantiam decipiuntur, ſicut neſcientes experiri, nec videre alterationem medicinarum: quia quando aliqui faciũt proiectionem de illis, ſcilicet de modico ſupra multum corporis fuſi, non vident aliquid, nec in penetratione nec in alteratione, & ſic ſuſpicantur medicinam eſſe nullius virtutis, & non curant plus proſequi: quare ſi ſtatim illud metallum, in quo infunderetur medicina, tranſiſſet per cinericium, vel per longam copellam, ſcirent, & viderent quicquid eſt, tranſmutatum radicaliter de corpore in purum metallum. Fili cum in tuis medicinis ſecundum magis & minus ſit infuſus ille ſubtilis ſpiritus, quem tu petis, qui per neceſsitatem & virtutem ſuæ proprietatis figit, & mutat omnia corpora ſicut purgatiua ab omni leproſitate, & eſt antidotũ contra omnem infirmitatem. Et hoc nutriendo calorem naturalem

ralem in corporibus metallorum, illa insensibiliter penetrat omne corpus, & in profundo illius ſpiritus quieſcit, ſicut natura, & ignis naturæ, & humidum radicale, quod eſt nimis fixæ retentionis, & magnæ alterationis, ſub conformatione & reformatione individualium metallorum: Vitra hoc virtute appetitiua metalli leproſi, quia trahit ad ſe ſpiritum humidum glorificatũ, & trahit ad profundius ſui cordis, cooperante ad hoc, & coadiuuante virtute impulſiua, quæ mouetur à calore naturæ, quæ impellit ſpiritũ formatiuum in corpore, quod informatur, quando partes ſe tangunt, & coniunguntur, & miſcentur in tantum, quòd partes magis fixæ virtutem ſpiritus fixi ad profundius illarum ſe retinet conſtrictè in vita perpetua, & remanet alteratum metallum, ſicut poteſt probari per ſuas examinationes. Et in modo, ſicut facis tuas proiectiones ſuper corpora, ſic ſimiliter facies ſuper Mercurium. Et ſi medicinæ, de quibus vis facere proiectionẽ ſuper Mercurium, non erunt ſubtilioris ſubſtantiæ, ratione abbreuiationis ſuæ confectionis, non habebunt ingreſſum ad Mercurium ante ſui fugam. Si Mercurium tu non cõgelas per vaporem alterius Mercurij, vel ſit vegetalis, vel mineralis, in ſulphur tranſmutatum: congelatio illius fit, ſecundum quod diximus, in tali vaſe longo, in quo fit

multiplicatio ſulphuris: & ſicut diximus in congelatione illius, ad proijciendum medicinam. Sed ſi de altera medicina vis facere proiectionem, non te oportet congelare illud, quia antequam ipſum conſtituitur in fuga, Elixir ipſum penetrat propter ſubtilitatem, quia eſt res perfecta in omnib. ſuis virtutibus. Semper tamen dictas alias medicinas particulares ſubtiliare poteris, vel facere per ſolutionem & coagulationem, & cum fermento iungere, quod ſimiliter ſuper illas mille millia partes cadet, & omnes illas conuertit. Sed certitudinem ponderis in proiectione & ſubtiliatione dictarum medicinarum cum adiutorio huius, quod dedimus tibi, dimittimꝰ induſtrię & iudicio tui magiſtrij maximi, cum ad plenum ſit tractatum in noſtro Codicillo. Fili, in proiectione noſtrarum medicinarum inuenies omne metallũ medium alteratũ ad perfectum extrinſecè, quouſque ducat per cinericium: quia ſtannum videtur ſtannum, ſicut prius, & eſt modicum frangibile, & modicum induratum ſine luciditate manifeſta, quouſque ducatur per cinericium, & per id bene ſit purgatum. Et ſic eſt de Saturno, & ſimiliter de Venere: ſed iſte eſt in colore Iouis, ſed ductum per cinericium poteris videre hoc, quod mutatũ eſt in argentum depuratum. Et iſtæ diuerſitates veniunt per maioritatem virtutum ramorum

morum lapidis, ſecundum magis & minus ſuarum præparationum, & ſublimationum. Quare calor ſpiritus mutatiui iſtarum, non tantum virtutem in ſuis faciunt errare illos, qui per ſuam tenebroſam ignorantiam neſciunt eligere materias naturæ per ſuas proprietates: vnde ipſi decipiuntur, & excæcantur in arte, ſicut gentes paruæ ſapientiæ. Et tibi fili dicimus cum vera parte ſuæ proprietatis, quia nunquam de alio ſale debes intelligere, niſi metallorum: quia reſoluuntur in illud, ſicut per artificium potes videre ad oculum. Si igitur illud ſal ſcis dulcificare, intrabit in corpora, ſicut vera natura, quæ vult ſtare intus: & transformabit illa ab vna ſpecie in aliam. Malum placitum habeat Rex de metha, vel Soldanus de Calamia, Quia cum ſales ſint pura natura metallorum, naturata ex proprietate metallica, propter amiçitiam iſtius rei coniunguntur omnia ſimul, cum ſal non ſit niſi ignis, non ſit niſi ſulphur, non ſit niſi argentum viuum conuerſum in lapidem precij, quæ eſt materia naturæ alteratę, & mutatæ à vilitate in nobilitatem: quia mixtio perfecta non poteſt fieri ſine alteratione rerum naturæ, quę miſceri poſſunt in vnitate perfecta, corporaliter loquendo. Fili, ſcis, qualis talis res reputatur vilis, quia ſi non eſſet cognita, homo non faceret æſtimationem de illo: & de alia parte, quę eſt res ſi-

nita ſecundum naturam ſui actus in eſſe cõ-
pleto expulſo extra domum: & quia eſt res
naturæ, ſicut homo, qui eſt expulſus extra
ſuam poſſeſsionem, & vellet illuc fortiter re
dire ſicut ad rem, quæ fuit ſibi ad vtilitatem
& conſeruationem ſuorum corporũ, in qui-
bus finitur: Ideò ipſa breuiter vult formari,
quomodo per ſuum inſtinctum diſtinctè de
ſiderat retinere ſua extranea: & vltra hoc,
quod in omni loco reperitur, cum hoc ſit,
quòd ſine illa nulla res poſsit generari. Sed
cum ſit res diformis ſuorum elementorum
infima, ipſa ſe ponit ad finem, quod non vi-
deatur ad profundius, & accepit finalem ter
minationem per ſuum vltimum extraneum
completum: vnde verſus:

Eſt vna res vilis vbiq; reperta,
Quatuor inſerta naturis, nube referta:
Solue, gela, itera, quod poteſt,
Sit aqua vera, à ſale dulcifera,
Quæ fluit in igne quaſi cera.
Quæſtio ſit ardua philoſophicalis;
Cur res tam vilis fiat res omnino rẽgalis.

d. c. e. x. z. Sic tu fili ne malis dicere de il-
la, quæ te ponit in rem per præceptum ſui
magiſterij, quia te nutriuit per ſuas vtilita-
tes ſecretare, & ſine reuelato iſtas reducere
in magnas nobilitates: & ideò aliqui nõ fue-
runt auſi loqui, & non habebant licentiam à
magiſte-

magiſterio naturæ, niſi metaphoricè: Et ad talem medicinam faciendam, eſt elementū ſuper omnes materias alias, Aurum optimū inter mineralia, vegetabilia & animata. & ſuper omnes virtutes inter vegetabilia & animalia ſunt virtutes lunarenſes, & muſtę mel liſluæ. Materiam auri debes condire cum ſubſtantia cibali, vel cum liquore cibi condimentalis mixta, cum vnione ſuorum purorum ſubiectorum mixtibilium, ſine magno labore depuratorum per ignem, quem tibi diximus in capitulo per Eundem, ſi intellexiſti, & per ſecundum; Ad talem excitationem. Fili, per intellectum potes facere medicinas diuerſas de alijs rebus, quæ nihil tibi conſtabunt, ad conſeruandum naturam humanam; ſicut tractamus in tractatu aquarū condimentalium. Et ſi tu intelligis myſterium, intelligis, quomodo debet fieri illa, & omnes alię medicinę, ſub conſeruatione virtutis confortatiuæ.

De modo ſeparandi elementa in octo diebus, ad conſequēdum omnia opera breuia, cum literis Alphabeti, & compoſitione ſulphuris, & ſua confectione. Cap. XXV.

Cum tu feceris H. illud proijce in B. & poſt fac ſeparationē de H. & de B. per Y. & pone

H. ad partem, poſt ſepara L. per X. mortuam & ſiccam, poſt H. coniunge cum B. & pone totum in V. & poſt tres dies ſepara H. cũ E. per Z. & poſt H. ſepara de C. per Y. & Recipe de B. hoc, quod ſibi remanſit de H. per X. & habebis primum elementum, quod nos vocamus terram: & quando volueris habere aquam, quæ eſt ſecundum elementum, accipe C. & illum duc per X. & poſt coniunge cum H. & pone totũ in camera de V. & poſt duos dies ſepara H. per Y. & de E. accipe de hoc, quod remanſit ſibi de H. cum beneficio de X. & habebis ſecundum elementũ, quod nos vocamus, Terram mineralem. Et quando volueris habere aerem, quod eſt Tertiũ elementum. Recipe D. E. illud tranſactum, ſeu ductum per X. coniunge cum H. & pone in camera de V. per vnũ diem naturalem: & poſt ſeparamus E. cum H. & ſtatim de E. ſepara H. per Y. & accipe de E. & hoc quod ſibi remanſit de H. & habebis tertium elemẽtum, quod eſt de natura humida. Et ſi vis trahere ignem qui capitur aliquando in loco aeris, illum trahes de E. ſi poſtquam tranſierit per X. & coniunxeris cũ H. & F. per Z. poſt de E. ſepara H. per Y, & fac de H. & habebis ignem in natura calida: Et omnia quatuor elementa de Mercurio, vel de argento viuo. Et ſi nos intellexiſti, iam tibi diximus ſublimationem illius: & ſicut tibi dictum eſt

de iſto

de iſto, intellige de omnibus corporibus, poſt habituato ad creandum ſulphura, quæ volueris tam de corporibus, quàm de Mercurijs coniunctim, vel ſeparatim, ſicut inuenies per Tabulas metallorum, per quas ſtat concordata ratio mixta de omnibus 7. Metallis I. Et quando volueris per mixtionem operari de materia Veneris, vel Martis, & de ambob. inſimul, vel ſic per Giofroſiá, vel per Anafroſiam elementorum, de illis non ponas plus quàm B. alia ſunt de nequiſsima, & infirma minera. Fili, ſcias, quod metalla non ſunt aliud, quàm noſtræ m neræ, in quibus congelatur noſtrum argentum viuum, in clara & ſimplici minera, quam nos vocamus lapidem Beneficij, & Tincturam nimis, magnitudine claritatis. Fili omnia particularia quę ſunt intra latitudinem magni magiſterij, nihil aliud ſunt, quàm diſcurrere elemēta Mercurij, per omnia elementa Metallorum, tam ſimplicia, quàm compoſita, ſicut tibi manifeſtum eſt per tabulas huius artis. & tot, quot cameras ibi inueneris, tot ſulphura diuerſarum virtutum poteris generare: & quot ſulphura tu habueris, tot opera particularia tu habebis. Et ſi feceris coniunctiones ſulphuris, tot, quot coniunctiones feceris, tot opera particularia habebis ad proiectionem faciendá ſuper omnia metalla, de quibus medicina particularis fuerit compoſita. Et per

iſtum intellectum debes mouere partes metallorum elementatorũ & Mercurij per primas cameras, ad finem, quòd poſſunt moueri per ſecundam naturam ſuarum partium elemẽtalium in fixionum veræ fixionis: quę generatio fit per diſcurſum ſulphurum generatorum ex ſubſtantia metallorum, vel de ſuis numeris, cum ternis literis vel quartis, Solis ſolummodo, vel Solis & Mercurij ſimul ad rubeum, vel de Luna ſolã, vel de illa cum Mercurio ad album, de quibus creatur, ſcilicet ſecundum medietatem. H. creatur I. per F. ſicut tibi monſtrabitur per tabulas liquefactiõis, qa extracta de H. creatur I. per F. Mercuriale: vel ad hoc per G. & tunc eſt applicatiuum per K. album: vel ſi vis eum cõponere cum D. limato, erit periculoſum ad applicandum cum K. Item ſi vis I. Mercuriale coniungere cum I. Lunari, erit nimis nobilis exuberatio. Copula igitur, quocunque volueris de his, L. cum K. vel ſimpliciter, vel compoſitè, dabit tibi fuſionem admiratiuam præparantem naturæ. ſicut dictum eſt de albo, ſic dictum eſt de rubeo.

De fermentis. Cap. XXVI.

Fili, cum medicinis fermentorum potes fermentare naturam omnium corporum: & quia de illis adhuc non locuti fuimus, dicimus tibi, quòd antequam velis fermentare, videas

videas primò, quod fermentum bene præparatur. Fili, præparatio iſtius eſt, quod illud fit tranſactum primò per naturæ principalia cõtrouertentia, antequã de iſto facias fermentationẽ: quia tibi illud fiat principio puluis calcinatus per liquefactionem, ſecundariò puluis reſolutus per diſſolutionẽ, & tertiò puluis inceratus per coagulationem, & quartò ſublimatus per ſeparationem. Fili, in induratione & mollificatione ſtat noſtrum ſecretum: quia ſine illis nullum corpus ſimplex poteſt fieri in vnione perfecta: & ſi non fit perfecta mixtio rerum alteratarũ cum vera vnione perfecta, iam non erit habile aurum & argentum ad operandum. Fili, fermentum eſt corpus perfectum ſubtiliatum, & alteratum per poteſtatem dictorum conuertentium cum lapide totum inſimul: quia nullum corpus ſublimaretur, niſi eſſet beneficium naturæ lapidis, quæ ducit ſurſum illud, ſicut magnes trahit ferrum. Et Elixir, quod debet dare laxationem cum adiuncto elementorum humidorum, ſunt pulueres ſubtiles, quę ſtant in medietate ſublimati. Si igitur ſublimationem huius corporis ſublimaueris, tu intelligis reiterationem cum mixtione ſpiritus humidi ſublimati. quoties feceris per excitationem operationis, toties lucraberis centũ partes in ſua proiectione: quia, quãto corpus eſt leuius, ſubtilius & vo

latilius, tanto melius est ad proijciendū. vnū pondus super centū, & centum super mille, & sic in infinitū. Coniunge corpus cum fermento albo ad album, vel rubeo ad rubeum, & fac matrimoniū de ipsis, & de lapide, quo usq; vaum corpus fixum per medicinam cō iunctū est aquæ Mercurij: & post da sibi fusionē cum oleo lapidis solūmodo. Et nota, si vis scire, quare metalla motum habēt, fac totum per viā reductionis, & erit tinctura exuberata precij incomparabilis. Et sicut tibi dictū est de sublimatione corporū cū lapide, adhuc reuelamus tibi magis ad finem, quod melius intelligas Roram, quæ tibi data est, quod lapis sursum ductus, venit ad nostrum arg. viu. quod ducit in suā naturā virtutē diamantis: & corpora sunt salsuginosa, quando resoluuntur in suā naturā primam per virtutem lapidis, qui est dulcis.

Aliæ reuelationes, & de proprijs naturis, & de proprijs subiectis. Cap. XXVII.

Dicimus tibi, quòd dictæ naturæ nō sunt aliud, quàm sales acuti, quos tu nō potes habere, quousq; transeas à prima in secundam partē: quia illa, quæ recipiūt tincturas, sunt materia naturæ, & tincturę sunt de prima essentia Mercuriali, vnius naturæ puræ. Ita natura non debet cōiungi nisi cum sua natura, sc. cum sua purissima materia intrinseca expulsa

pulsa & depurata per artificium de virtutib. mortuorum, cum adiutorio lapidis, scilicet de metallis. Fili, dicta materia naturæ in virtute est res talis, & vocatur terra sulphuris viui, creati de argento viuo: & dicitur proprium sal naturæ, quod est materia illius: & tincturæ suæ propriæ essentiæ sunt argentũ viuum, quæ similiter non possunt haberi nisi per scientias regiminis primæ partis, quæ constituit primum gradum operationis naturæ. Si igitur fili habituatus es in dictis regiminibus, ad finem, quòd habeas materiam animatam ad faciendum medicinã alti præcij, quia de sulphure & argento viuo sit, vel de sale naturæ. Fili, ista natura non sunt semper nisi vnum commune, de quo natura est naturata: qa natura minerata est imprægnata natura formali, & de illa est natura perficiendo suas renouationes contra corruptionem extraneam, quam nos vocamus destructionem. Quare fili, si nos intellexisti, dixi tibi iam, quòd argentum nostrum nunquam sine sulphure est, sicut tu iam scis, cum illud conuertat: nec sulphur poterit stare sine natura solis, quod est principale mediũ in forma, per quam natura transit ad faciendum, & complendum suas generationes. Fili, si tunc natura habebat argẽtum viuum in sua operatione, suæ partes à sua materia non possent continuari, nec ipsa saluari posset in

humido radicali. Et ſi non habebat ſulphur, non habebat ſal, ergò non poſſet penetrare partes, quæ debent congelari per defectum acuitatis. Et ideò vocamus nos illud, Sal honorabile, ſal animatum: quia eſt precium naturæ tale, quod penetrat & expellit: & hoc per virtutem ſui caloris, de quo materia ſtat in natura in expellendo, penetrat & expellit, & penetrando congelat per ſuam magnã ſiccitatem, humidum argenti viui in radicalitate, & noſtrum ſal ſequitur mixtionem formalem, & eſt armoniacum omnium elementorum. Quare non debes mirari, ſi nos vocamus ſal armoniacale: quia ſicut habet nomẽ exaltatum & ſublimatum per ſuam proprietatem & puram & primam materiam naturæ: & eſt tota natura, & intus ſtat, per quod eſt natura, ſicut faber in ſua fabricã, qui eſt aptus ad fabricandum. Ad hæc ideò vocamus ſal ignis: quia ignis nihil aliud eſt, quã natura capta in natura in arte philoſophicè, cum calore naturali, ſtante cõplexionato ſecundum meritũ ſui ſubiecti. Vocatur etiã id honorabile ſal, aqua maris acuta: vocatur etiã ſal vitellorũ ouorũ, & ſtella diana, & matutina, & aquila volans, & nubes, & ignis, ſal amarũ, ſal cibi, ſal de vitro, cinis, borax, ſal vrinæ, Athincar, ſal alcali, ſal ſoſæ, ſulphur exaltatum, & Mercurius ſublimatus. Et omnia iſta nomina.

Deficit in exemplari aliquid

*

adhærentia frequentationis. Et ſic ſi plana gubernatur cum calcinatione, non te priuabit ſuo fructu. Factum habemus noſtrum Teſtamentum per virtutem de A. in inſula Angliæ terræ, in Eccleſia ſanctæ Katarinæ, apud Londinenſes, verſus partem caſtelli ante Cameram, Regnante Eduardo per Dei gratiam, in cuius manibus ponimus in cuſtodia per voluntatem de A. præſens Teſtamentum, Anno poſt incarnationem milleſimo trecenteſimo trigeſimo ſecundo cum omnibus ſuis voluminibus: quæ nominata ſunt in preſenti Teſtamento, cum cantilena quæ ſequitur ad præſens. Ieſus Chriſtus ſit benedictus in ſecula ſeculorum. Amen.

Incipit Cantilena Raimundi Lullij.

Amor me fecit rimare, cum corruptione poteris, quia ſine ea non poteris elongare generationem à ſuo eſſe, & eſſentiam facit quintam operari.

Si vnitatem velis ex hoc facere, & volo tibi plus de clarare, oportet pluralem amorem habere, de hoc tibi dabo iſtam ſimilitudinem cognoſcere, parens extenſum

de ſimplici per concordantiam. Aliud quod clamatur incenſum, ſcire habebis cùm diſſimilitudine aeris erit congelatum. Quod amor facit concordantia pro concordantia elementa, vos alij cùm entibus creatis per fantaſmaticam creaturam, ſi genus habere vultis, entium realium habebis menſuram, Entia abſtracta perquirere dentur à factore per facturam, ſpecialiter cognoſcendo inuenietis naturalem, aer altius erit amator. Sed ſi tibi natura non valet, iam non eris ſator pro ignorando artem, ſimiliter transſubſtantialis humorum eſſentiæ, & accidentis, cum ſuis partibus ſubſtantialibus. Oportet eſſe tranſmutationem, & ſimiliter accidenta his, poſtquam ſic nouiter renunciatum alijs ſignis conuerſum in aliud ens omnium ſuorum graduum elementalium, cum accidéti eſſe nouum: tunc ars non poteſt tibi deſeruire, quod ipſum non ſit alterius pellis, ſed deficit conceptum, ſi vis intrare per ipſum procellum, vt bene tibi ſcias gubernare, neceſſe erit tibi, globum portare, vt poſsis intrare & exire. Fili, totum hoc habes in Teſtamento, cum voluntate charitatis inuenies aggregationem: quoniam eſt reuelatum illud quotidie quæritur. poſuimus totum in dictatū, quia eſt dignum & placens. Vnde homo, qui habet multum, appreciatur proquirendo paganam gentem, & in poſſe fortificatur cum

cum corde nobilis ardimenti, quæ ſunt prudentia & charitas.

FINIS.

GRADVS ET AFFINItas metallorum eſt in iſtis prouerbijs.

C. Mulier contrahit cum D. & generat filiam G.

C. mortua D. contrahit cum E. & generat filium H.

D. Mortuo E. contrahit cum F. & generat filiam G.

Et ſic G. & H. erunt fratres ratione patris. H. & G erunt frater & ſoror ratione Matris.

Et ſic G. & frater H. & G. ſoror eiuſdē, poſſunt contrahere ſimul.

Et ſic vir & vxor, habent vnum fratrem utriuſque.

Literarum interpretatio.

A. ſignificat. Deum, qui eſt operis huius cauſa prima.

B. 4. elementa in metallis confuſa.

C. Lunariam rectificatam, in quā ſoluuntur metalla.

D. quintam eſſen. vini in ſua perfectione.

E. animam metallorum, quę dicitur ſulphur naturæ.

F. ipſa metalla, non aliud.

G. limos elementorum.
H. ſpiritus corporum perfectorum.
I. calorem ſecundi gradus.
K. calorem tertij grad.
L. animam corporum immediatè genitam propter menſtrualis diſſolutionem.
M. ſpiritus corporum perfectorum.
N. aquam Metallorum.
O. Aerem.
P. Ignem.
Q. menſtrua.
R. ipſum lapidem.
S. proiectionem.
T. examen.
V. calorem furni ſecreti.
X. ignem ſiccum cinerum.
Y. coagulationem.
Z. ſeparationem liquorum cuiuſlibet ſubſtantiæ.
A. ignis & aer.
B. Argentum viuum, vulgi.
C. Salarmoniacum præparatum.
D. ſulphur fixum.
E. Aqua diſtillata.
F. fermentum aut calx metallorum.
G. quinquageſimaquinta Mercurij diſſoluti in E.
H. ſal petræ.
I. Vitriolum.
K. Menſtruum.

L. Arg.

L. Argentum finum & purum.
M. Mercurium, vt ſcis.
N. Aurum honoratum.
O. Compoſit. Lunæ.
P. Compoſitio Solis.
Q. Terra compoſiti albi.
R. aqua compoſiti albi.
S. Aer compoſiti albi.
T. Terra compoſiti Solis.
V. Aqua compoſiti Solis.
X. Aer compoſiti. Solis.
Y. Ignis compoſiti. Solis.

A. ſignificat. Deum qui cũcta bona creauit.
B. Argen. viu. quod eſt ſubſtantia commun.
C. ſalpetræ quod eſt ſimile argen. viuo.
D. Vitriol. aquoſum.
E. Menſtruale coniunctum.
F. Argentum finiſsimum.
G. Mercurium philoſophorum, quem ſcis.
H. Solem honoratum.
I. Compoſitionem Lunæ.
K. Compoſitionem Solis.
L. Terram compoſiti albi.
M. Aquam compoſiti albi.
N. Aerem compoſiti albi.
O. Terram compoſiti Rubei.
P. triangulos compoſiti rubei.
Q. Aerem compoſiti rubei.
R. Ignem lapidu rubei.
S. Lapidem album.

T. Lapis rubeus.
V. Calor furni ſecreti.
X. Calor cineris.
Y. Calor Balnei.
Z. Separatio liquoris.
B. ſignificat. argentũ viuũ, quod eſt ſubſtantia commune in omni corpore corruptibile ſtans.
C. ſalpetræ, quod eſt argentũ viuũ ſimile in natura, propter fortitudinẽ ſuæ naturæ, & vocatur Sal alcali.
D. Vitriolum aquoſum vel lotum: iſtud corrumpit & confundit totum, quod eſt de argento communi.
E. Menſtruale coniunctum de iſtis, quod continet naturas dictorum trium in vnũ, ſcilicet tria principalia.
F. Argentum finiſsimum, vel Aurum puriſſimum.
H. Calorem Balnei, vt patet in capitulo Cum in virtute A. etc. ſignificat Aurum honoratum.

ELVCI-

ELAVCIDATIO TESTAMENTI RAIMUNDI LULLIJ.

QVamquam plurimos libros diuersarum operationum nostræ philosophicæ artis composuimus: tamen hunc vltimum nostrum libellum cæteris præferimus, qui Elucidatio Testamenti à nobis intitulari meretur: quoniam id quidem in nostro Testamento ac Codicillo philosophicis scriptis ingenti prolixitate occultamus, in hoc nostro libello lucidius ostendimus, & breuissimè elucidamus: vt vlterius non fiat opus alios cõponere libros. Cuin nostrorũ librorum compositio nihil aliud sit, quàm sagacis ingenij subtilitas, ad nostram artem cælandam, quæ copiosè in nostris libris ostensa, hic ab opaco in amœnam modò ducitur lucem, quod nullo ausu vnquam aliquis philosophorum facere audebat. Et hunc librum sex annectimus capitulis, in quibus totum huius artis mysterium clarissimis elucidatur dictis, quorum capitulorum.

Primum est, de materia nostri Lapidis
Secundum est, de vase.
Tertium, de furno.
Quartum, de igne.

Quintum de decoctione.
Sextum de Tinctura & multiplicatione.

Capitulum primum de materia nostri Lapidis.

Primum igitur materiam noſtri Lapidis demonſtrare aggrediamur. Extraneas enim res per ſuas ſimilitudines noſtro magiſterio adduximus, cum tamen vna ſola res noſtri lapidis exiſtat, cui non addimus rem extraneam neq; diminuimus. Tres etiam lapides ſcilicet Mineralem, animalem & vegetabilem deſcripſimus, cum vnus duntaxat ſit lapis noſtræ artis. Volumus ô filij, hoc compoſitum ſignificare ex tribus, ſcilicet corpore, anima, & ſpiritu, quod minerale dicitur, quia minera: animale, quia animam habet: vegetabile, quia creſcit & multiplicatur, in quo omne ſecretum noſtri magiſterij latet; quod eſt Sol, Luna, & aqua viæ. Et aqua vitæ eſt anima, & vita corporum, per quam noſter lapis viuificatur, & ſupplantatur: ideò cœlum, & quintam eſſentiam, ac oleum incombuſtibile, & alijs infinitis nominibus eam nominamus: quoniam incorruptibilis eſt ferè vt cœlum, in continua ſui motus circulatione. Sic lucida manifeſtatione omni circuitione carente

carente habes materiam noſtri lapidis.

Capitulum ſecundum de vaſe.

Nunc de vaſe noſtro dicere decreuimus: Hîc filij aures arrige, vt ingenium noſtrum apprehendas. Quamuis multa vaſorum genera ænigmaticè ſcripta in noſtris voluminibus detegimus: Tamen ingenium noſtrum in alio non verſatur vaſe, niſi in vno ſolo, quod hic apertis demonſtrationibus oſtendemus, in quo opus noſtrum à principio vſque ad finem totius magiſterij perficitur. Vas itaque noſtrum compoſitum eſt, Sunt etenim duo vaſa ſuis alembicis annexa, eiuſdem quantitatis & ſtaturæ in altum, vbi naſus vnius ventrem intrat alterius, vt id quidem actione caloris in caput vaſis ex vtraque parte aſcendit, iterum actione frigoris in ventrem deſcendit. Fili, ſic habes noſtri vaſis Elucidationem, ſi non fueris duræ ceruicis.

Capitulum tertium de furno.

De furno noſtro dicturi ſumus, ſed grauiſsimum erit, ſecretum noſtri furni referre,

quod veteres cælauerunt philoſophi : varios nanque in noſtris libris depinximus furnos, cum tamen vno ſolo vtimur furno, qui Athanor vocatur, cuius interprætatio eſt, immortalis ignis: quia præbet ignem ſemper æqualiter in eodem gradu perdurantem, à principio vſque ad finem lapidis noſtri, viuificantem & maturantem. Fili, auſculta noſtris dictis, & intelliges, furnum noſtrum eſſe compoſitum ex duabus partibus, in iunctura clauſuræ bene obturatum: huius ingenium tale eſt. Fiat furnus magnus aut paruus, ſecundum materiæ quantitatem : magna enim materiæ quantitas magnum requirit furnum, parua paruum, ad modum furni diſtillatorij, cum ſuo cooperculo firmiter clauſo, ſic quod cum furnus cum ſuo cooperculo compoſitus fuerit, penitus vnum reſpiraculum habeat, vt calor accenſi ignis reſpirare poſsit : propter quod ignis natura iſtum ſolum requirit furnum, & non alium. Et clauſura iuncturæ huius furni noſtri ſigillum hermetis & ſapientum dicitur, eò quod ſapientibus tantummodo notum eſt, & nuſquam ab aliquo philoſophorum expreſſum, ſed in ſapientia reſeruatur, quod communi ſua poteſtate cuſtodit.

Capi-

Capitulum quartum de Igne.

Licet triplicem ignem, ſcilicet naturalem connaturalem, & contra naturam, alioſq; diuerſos modos noſtri ignis in libris noſtris pertractauimus: vnum tamen ignem ex pluribus rebus compoſitum volumus ſignificare, & eſt maximum ſecretum, in huius cognitionem peruenire, cum non ſit humanũ ſed angelicum, hoc cæleſte donum reuelare. Ne ergo philoſophorum execratio poſteris relicta ſuper nos irruat, Deum rogamus, vt theſaurus iſte noſtri ſecreti ignis, niſi in manus perueniat ſapientum. Fili, aures inclina ad percipiendum noſtrum igneum compoſitum fore ex duabus rebus. Conditor enim omniũ rerum, duas creauit res inter cæteras ad hunc ignem aptas, videlicet ſimum equi, & calcem viuam, quarum compoſitio noſtrum cauſat ignem, cuius ingenium tale eſt: Recipe ventrem equi. i. ſimum equinum bene digeſtum partem. j. calcis viuæ mundæ partem j. his compoſitis, & in furnum noſtrum paſtatis, vaſeq; noſtro, lapidis materiam continente, in medio collocato, & furno firmiter clauſo, habebis diuinum ignem, ſine luce, & ſine carbone, qui ſic in ſuo furno ſituatus, non poteſt eſſe aliter, quàm neceſſe eſt.

Capitulum quintum de Decoctione.

Sunt quoque multiplices præparationum modi noſtri lapidis in noſtro Teſtamento, alijsque noſtris voluminibus enarrati, videlicet, ſolutio, coagulatio, ſublimatio, diſtillatio, calcinatio, ſeparatio, fuſio, inceratio, imbibitio, fixio, &c. quorum omnium ſignificatio eſt decoctio. Quoniam in ſola noſtra decoctione omnes iſti perficiuntur modi. Ingenium verò huius noſtræ decoctionis eſt, vt materiam compoſiti iuxta ſuam menſuram in vas, furnum, & ignem ſuum pones, iugiter decoquendo, donec in maturitatem complementum perueniat, quod in decem menſibus complebitur ſine manuali operatione, ab initio vſque in finem totius magiſterij. Sed iſtos modos aſsignatos ſignificare volumus ſublimitatem noſtræ artis, & quod inſipientum intellectus vmbroſo circumdetur velamine, ne indignus verticem collis noſtri ſecreti attingat, ſed in errore perſeueret, donec Sol & Luna in vnum redigatur globum, quod niſi iuſſu Dei impoſsibile eſt fieri.

Capitulum

Capitulum ſextum de tinctura, & multiplicatione noſtri Lapidis.

Vltimò de tinctura & multiplicatione, quod finis eſt, & complementum totius magiſterij, narrabimus. Multiformes nanque proiectionis modos noſtræ tincturæ in noſtris voluminibus oſtendimus, cum tamen noſtra tinctura à multiplicatione non ſit diuerſa, & neutra iſtarum abſq; altera fieri poſsit. Quia lapis noſter niſi prius tingatur, & cum tingitur, eius quantitas multiplicatur. Et noſtro lapide multiplicato albo vel rubeo, tingitur. O fili, intellectus obumbrationē repelle, ad intelligē dum archanorum arcanum, in noſtris libris ſolerti induſtria abditum, quod à profundo hic emergitur in altum. Audi & intellige, quòd multiplicatio noſtra nihil aliud eſt, quàm noſtri operis primordialis compoſiti reiteratio. Nam in prima reiteratione vna pars noſtri lapidis tres tingit partes imperfecti corporis, & in tot partibus quantitate creſcit, & multiplicatur. In ſecunda reiteratione vna pars tingit. 7. partes, In tertia, pars vna tingit quindecim, In quarta, triginta vnum, In quinta 63. In ſexta 127. & ſemper in

tot creſcit & multiplicatur partes, vſque in infinitum procedendo. Ecce fili, ſic noſtra ſcripta parabolicis dictis hactenus recluſa, contra philoſophorum præceptum elucidamus. Sed ab ipſorum increpatione volumus excuſari, ne diuina permiſsione in eorum execrationem incidamus, omnipotenti Deo, in cuius poteſtate ſunt omnia, hoc dictum noſtri libelli committimus, qui omnem ſcientiam, omneque donum largitur, cui vult, & ſubtrahit, vt in ſuæ diuinitatis poteſtate ita recondat, vt inſipientum impiorumque inueſtigare minimè permittat. Nunc fili ſapientiæ Deo regratiare, qui ſua diuina illuſtratione humanum intellectum claudit & aperit: cuius nomen ſit benedictum, in ſeculorum ſecula. Amen.

LVX

LVX MERCVRIORVM. RAIMVNDI LVLLij *Maioricani philoſophi doctiſſimi opuſculum, in quo explicat, quæ in alijs eius libris occultata ſunt.*

IAM dudum, Rex ſereniſsime, de tranſmutatione omnium metallorũ locuti ſumus, & plura à nobis volumina ſacratiſs. Maieſtati tuæ tranſmiſſa ſunt. Nunc verò vt dictorũ volumium plenam intelligẽttiam Serenitas tua habere poſsit: & ut conra infideles & paganos, vt nobis aliàs, & nunc cum iuramento pollicitus es, animum tuum adimplere valeas, hunc librum quem Lux Mercurio rum appellari volumus, cum in præſentiarum perſonaliter ad te venire nequeamus, per nuncium tuum deſtinamus. Cum quo omnes alios libros noſtros, & maximè partes in eis per nos maximè occultatas plene intelligere poſsis. Quare vnam figuram in modum arboris per alphabetum facimus, vt per eam ſcire poſsis practicen cum clara intelligentia, vt in forma.

Per quamlibet literã dictę arboris ſignifi-

catur vna opatio. A ſignificat primá cauſam. B. vinũ rubicundũ, vel rubeum, vel albũ. C. putrefactio. D. diſtillatio. E flegma. F. oleũ. G. aqua ardens. H. terra I. rectificatio. K. ſublimatio L. Mercurius vegetabilis M. terra dánata, N. commixtio, O. aurũ vel argẽtum. P. Salutio. Q. euacuatio, R. limus metalli S. circulatio. T. digeſtio. V. ignis balnei X. ignis cinerum. Y. tripes Athanoris, &c.

Princeps ſereniſsime, tu igitur in virtute de A. accipe B. id eſt, vinum rubeũ vel albũ clarum & adoriferum, vt in primo noſtro libro qntæ eſſentiæ plenariè diximus, & illud pone in C. id eſt, putrefactiõe in V. id eſt, balneo, & ibi ſtet ad minus viginti dieb. ad hoc, vt per C. partes diſgregentur, & melius poſſint ſeparari. Poſtea per D. in V. id eſt, per diſtillationẽ balnei extrahas G. id eſt, aquá ardentẽ lentiſsimo igne, quẽ toties pone in I. id eſt, rectificatiõe, donec nihil plus maneat de E. id eſt, flegma, & ipſam aquá ardentẽ ponas ad partẽ: deinde per diſtillationẽ extrahas. E. in qđ, id eſt, flegma p ignẽ cineris, donec in fundo vaſis remaneat tibi quædã materia ad modũ picis liquidę: & dictũ flegma ponas ad partẽ. Deindẽ per diſtillationẽ extrahas E. in quod, id eſt, flegma per ignẽ cineris, donec in fundo vaſis remaneat tibi quædam materia. Deinde Recipe dictá materiá & ſuperfunde ei de flegmate tãtum, quantũ

ſuper-

ſupernatat ei quatuor digitis, & pone per duos dies in balneo: poſtea per vnum diem per ignem cinerum vt bulliat leniter, & inue nies flegma multum coloratum, quem per Q. id eſt, euacuationem, in alio vaſe ponas. Et de nouo E. iterum per duos dies ponatur in balneo, Et per vnum diem in X. deinde per euacuationem ponas in alio E. colorato. Et ſic procedas donec flegma amplius non coloretur: & ſi tibi deficeret. E. tunc recipias totum E. id eſt, flegma coloratum, & per diſtillationem extrahas dimidiá vel tertiam partem eius per V. id eſt balneum. Et illud operare vt ſuprà. Cum verò illud flegma amplius non coloratur, tunc remanebit tibi in fundo vaſis H. id eſt terra quaſi alba. Et flegma totum F. id eſt oleum ſecum attraxit. Si tu vis ab inuicem ſeparare eos, pone per diſtillationem balnei: tunc flegma totum diſtillat & oleum remanebit in fundo vaſis rubicundiſsimum, quod ſerua per rubefactionē Mercuriorum, vt in libro noſtro Mercuriorum plenariè tractamus.

Sed quia in hoc libro ſolum occultata per nos referare volumus, videlicet modum mē ſtrui vegetabilis: quod in multis noſtris libris nominauimus, licet integrè eius modū non poſuimus: Idcirco, Rex ſereniſs. ſi alias operationes volueris videre, eas plenariè reperies in alijs libris noſtris, videlicet in Te-

ſtamento, & in Clauſura eius. Et in tertio libro noſtro Quintæ eſſentiæ. Et ſatis plenè in Repertorio noſtro: & Anima tranſmutationis metallorum, quos te ſcimus non latere. Igitur recipias dictam hanc terram, & ſuperfunde eidē de Mercurio quòd ſupernatet duos digitos, & pone in ignem cinerum per vnum diem naturalē, vt bulliat leniter: poſtea extrahes ipſam terram per ignem cineris, & ponas ad partem. Et de alia aqua ardenti funde dicto H. quòd ſupernatet per duos digitos, & pone in X. per vnum diem naturalem, vt ſuprà: deinde extrahe ipſum per diſtillationem cinerum, vt ſuprà. Et pone cum alio ad partem: & ſic procede donec nihil amplius de ſpiritu remâſit in terra, ſed totum tranſiuerit cum aqua ardenti. Quod cognoſcere poteris cum terra remanſerit in puluerem impalpabiliſsimum, & ponendo eam ſuper laminam ignitam, non dando fumum, erit ſignum quòd ſit ſine ſpiritu. Quā terram poſtea ponas in Ç. id eſt in digeſtione in tripode Athanoris, & ibi ſtet per decē dies continuato igne. Poſtquam acceperis de dicto G. in quo eſt ſpiritus, & ſuper pone dicto H. quòd ſupernatet per vnum digitum, & pone in tripode athanoris per vnū diem naturalē. Poſtea pone in balneo, & per diſtillationem extrahas aquam ardentem ſine ſpiritu, & ſpiritus remaneat in terra. Dein

deſuper

deſuper ponas de alio G. quòd ſupernatet per vnum digitum ſuper dictam terram, vt ſuprà, & extrahe terram ſine ſpiritu per diſtillationem balnei, &c. Et ſic reiterabis toties, donec terra biberit totũ ſpiritum ſuũ. Quod cognoſcis ponendo terram ſuper laminam ignitam: quia pro maiori parte ibit in fumum. Quam H. in tripode per ſex dies naturales ad T. id eſt, digeſtione, quòd poſtquam extrahas & pones ad cineres augmentando ignem, donec per K. id eſt, ſublimationem oriatur. Mercurius vegetabilis, ad latera vaſis & in fundo remanet M. id eſt terra damnata, quæ non intrat in opere noſtro. Quem Mercurium citò collige, & dum eſt recens poſt eius ortum pones eum in N. mixtionem in terra in digeſtiõe in tripode athanoris per duos dies. Et efficiatur aqua vna quòd habet diſſoluere omnia metalla ſub cõſeruatione ſuæ formæ, quam nos vocamus menſtruũ vegetabile, & hæc eſt illa aqua, de qua locuti ſumus in omnibus libris noſtris, & maximè in Codicillo noſtro in capitulo quod incipit, Præparatio ſpiritus lapidis fermentabilis eſt, Quòd accipias de ſucco lunarię, & ſeparabis ſudorem ſuum cum tenui igne. Et in capitulo quod incipit, Fili inquirendo iſtud mẽſtruale, ſine quo nihil poteſt fieri, &c. Et etiam in Teſtamẽto noſtro capitulo tertio deçimo, quod incipit: Tu acci-

pias vncias duas de G. & ſeparabis eius humorem per alembicum cum duobus vncijs aquę naturæ communis, quæ eſt aqua vini, &c. Et etiam in Codicillo in capitulo quòd incipit: Diſſoluimus aurum & argentum cũ rebus radicalibus. Et de hac aqua tractauimus plẽnariè in anima de tranſmutatiõe metallorum quaſi per totum. Et in Apertorio noſtro quod incipit: Fili omnis diſſolũtio violenta intentione philoſophorum. Quare neceſſe eſt. Et etiam in lapidario noſtro qđ incipit: Recipe vnciam vnam aquę vegetatę acuta, & in ea diſſolue aurum purum: & qua ſi in omnibus libris noſtris de hac materia occulto tractauimus.

Cum Dei igitur adiutorio, Recipe vnciá vnam dicti menſtrui: in ea pone vnciam mediam de Sole puriſsimo foliato vel limato ſubſtãtialiter, & claude optime ne reſpiret: & pone in balneo per duos dies, & menſtruum totum colorabitur colore citrino reſplẽdenti & lucido. Deinde pone eum in cineribus per vnum diem naturalẽ, & magis etiá colorabitur. Poſtea eũ extrahe per euacuationem, dictum menſtruum in alio vaſe pone & optime vas claude. Deinde ſuper Solẽ de alio mẽſtruo pone, & plus per vnum diẽ in tripede & colorabitur vt ſuprà, quem extrahe per euacuationem vt ſuprà. Et ſic per omnia reiterando fac vt ſuprà, donec nõ coloretur

ſoretur amplius menſtruum noſtrum. Et remanebit tibi in fundo vaſis terra de Sole abſque colore, quæ in particularibus noſtris, & in brācis magnis omnino neceſſaria eſt, propter ſeparationem elementorum, vt plenariè in Teſtamento & Clauſura teſtamenti, & Anima tranſmutationis metallorum plenariè demonſtrauimus. Recipe ergo dictum menſtruum in quo eſt limus metalli, quę eſt maior pars Mercurij quàm ſulphuris, & pone in circulatione per triginta dies, & tantū in pondere ſit in vno vaſe, quàm in alio, & ſint vaſa in igne cinerum ad hoc apto vt in libro tertio Teſtamenti in capitulo de Fumis plenè oſtendimus. Et ibi limus metalli cum dicto menſtruo circulabitur. Et propter eius virtutem vegetatiuam & potentiā ſulphuream dicti menſtrui, quæ agit in limo metalli in quo magis eſt de Mercurio quàm de ſulphure, propter terram in qua remanſit magna pars ignea de Sole, congelabitur & fiet quaſi lapis in fundo vaſorū. Et aqua quæ prius aſcendit colorata amplius non aſcendet niſi alba. Et lapis manebit in fundo, cuiuslibet vaſis: quos duos cautè extrahes remouendo menſtruum ſine aqua quæ remanſit per euacuationem in alio vaſe paruo, habente collum longum. Ita vt aer ei non noceat, & claude vas & pone in balneum per tres dies, & ſoluetur in aqua rubicundiſs-

quam extrahe cum ſuo vaſe,& pone in digeſtionem ſuper tripodem per quinque dies, & iterum congelabitur in lapidem rubeum tranſparentem. Quem iterum remoue,& pone in balneum per vnum diem naturalẽ, & ſoluetur iterum in rubicundiſsimam aquam lucentem & tranſparentem, ſicut vnus rubinus. Quam iterum pone in digeſtione ſuper tripodem, & in duobus diebus congelabitur in lapidem tranſparentem rubeum, qui ſuper ignem fundetur ſicut cera. De quo ſi proieceris vnam partem ſuper decem argenti fuſi, cõuertit eum in optimum Solem. Et ſi ſolues iterum & congelabis vt ſuprà, toties quod non poſsit amplius congelari,poteris facere proiectionem ſuper triginta partes argenti fuſi,& conuertit eum in optimum Solem. Et ſi velles operari ad album,in omnibus operationibus ponas ſextam partem temporis plus quàm ad rubeũ. Et ſimiliter ad ſolutionem vnius partis argenti,oportet ponere tres partes menſtrui: & ſic potes facere proiectionem, vt ſuprà. Sufficit tibi Rex Sereniſsime, hoc breue opuſculum,quòd ita vulgari ſermone tranſmittimꝰ Serenitati tuę ad hoc, vt fides Chriſtiana augmentetur,& infideles gentes per te conſligantur & diſperdantur. Nolit ergo Serenitas tua auferre ad exequendum aliàs nobis promiſſa, & Chriſtianam religio

nem

nem defendere. Quia vltra augmentationem ſtatus tui, & regni famam laudemque perpetuam conſequeris, & ad finem gaudia æternalia poſsidebis. Deo gratias.

SEQVITVR ARBOR OPErationis, continens in se ordinem A. B. C. darium, de quo in principio operis tractatur.

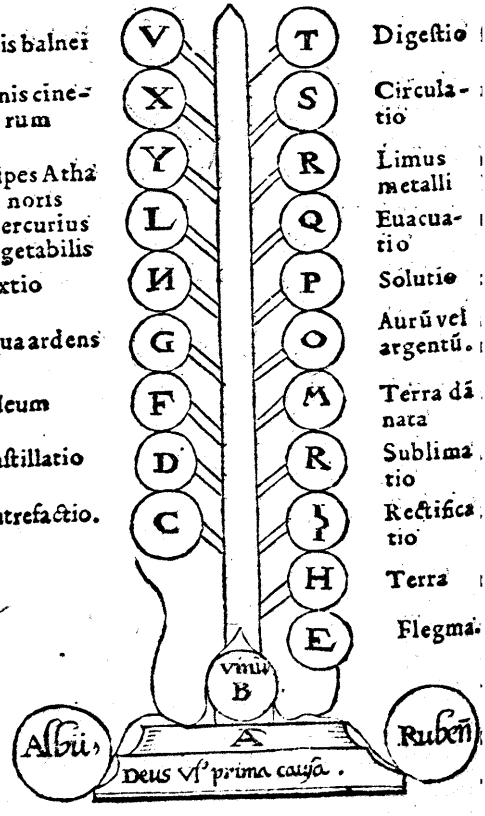

EXPERIMENTA RAIMVNDI LVLLII

Maioricani Philosophi doctissimi: in quibus veræ philosophiæ chymicæ operationes clarissimè traduntur.

EXPERIMENTVM I.

CCIPE Tartarum vtriusque vini, tam albi, quàm rubei: nam vtrumque est optimum. Cúmque individua nobis constet propinqua maximè, & apta ad physicas operationes disponendas: ab ipso tartaro, tanquam præcipuo, inchoandũ duximus. quod acceptum, aqua diligentissimè purgabis, & lauabis ab omni sorde: postea desiccabis, siccatum triturabis, ac vrinali vitreo collocabis, quod sit semiplenum: appositoque alembico, distillabis inde prius aquam, subministrans à principio ignem lentum, ac deinceps ipsum gradatim augebis quousque tandem per ignem violentissimum totum distillabit oleum: ipsumque tartarum intra vas remaneat subalbum, vel beretini coloris, quod extrahe, & triturabis

quamoptimè, & pone in vas terrenum non vitreatum, ſolidum, ita vt reſiſtat igni. quod in fornace vel vitrariorum collocabis, vel in furnum reuerberationis. Sed in furno reuerberationis neceſſe eſt aliquo cooperculo præſens vas cooperire, ne ex igne corpus cõtrahat aliquam nigredinem. Sed in fornace vitrariorum non erit neceſſe illud cooperire. Hæc tamen animaduerte: ne corpus viuificetur, vt nobis accidit, propter nimiam violentiam ignis, & nos cogebamur à nouo opus repetere. Quare memento vt ignis reuerberationis debito modo contemperetur, ita vt ſimilis ſit igni vitrariorum. Cùm ergo corpus fuerit calcinatũ & album, tum ipſum extrahe, & trituratum in humido ſuper marmoreum lapidem conſtitue, cooperiendo, ne pulueres ſupercadant, & ſordes aliæ. Atque hoc modo diſſolue, & diſſolutionem collige intra vas vitri fortiſsimum, quã diſſolutionem per filtrum deſtillabis, poſtea collocabis in vrinale cum alembico, & recipiente cum iuncturis optimè clauſis, & in furno cinerum lento igne deſtillabis, ne vas frangatur & ita conge abis. Quo facto, & vaſe refrigerato ſuper materiam aquam diſtillatam infunde, & pauco temporis ſpatio ſal illud prectoſiſsimum in ſuam aquam diſſoluetur. Illam diſtillationem iterum per filtrũ tranſmitte. Sed quoniam hoc opus videtur

nobis

nobis nimium tædiosum & periculosum, ne sordes aliquæ cadant super vas, propterea consulo, vt accipias aliquem pannum lineū subtilem, & per illum transmitte illam dissolutionē sine expressione: sic vt in ipso panno remanebit terra corruptibilis, quam proijcito, atque iterum nouo panno lineo subtili eūdem liquorem vt suprà transmittito, ac reiterato toties, donec in ipso panno nulla terrestritas remaneat. Quo signo apparente, iterum in vrinali illum liquorem constitue cum capello & recipiente ad congelandum, vt suprà, quod congelatum iterum dissolue, dissolutum iterum per pannum transmitte vt prius, & videbis in panno lineo nouam terrestritatem, quam remoueto & reiterato opus toties, donec auxilio Dei in illo lineo panno nulla terrestritas relinquatur, sed albus & nitidus remaneat, sicut ab initio fuit. Sed aliud signum habes magis certum purificationis illius indiuidui. Nam cùm per distillationem transacta fuerit tota humiditas siue aquositas, hoc sal prediosissimum in vase remanebit super ignem in forma olei, qđ remotum ab igne subito congelabitur. Sed tibi fili charissime non sit tædio prolixitas temporis in soluendo hanc materiam, & cōgelando singulis vicibus corruptionem remouendo, quā remanente, nunquam poterit coniungi cum suo spiritu extracto à pre-

cioſiſsimo, & propinquiore indiuiduo ſuo, quod eſt vinum optimum, ablata ab eo prorſus omni humiditate & corruptione. tunc ipſum conſtitue ad circulandum in vaſe circulatorio, atque ita reducatur in quintam eſſentiam, & ſpiritum ſuum protinus complectetur. ſed hãc circulationem nos à principio triginta dierum ſpacio peregimus. poſtea verò eandem abſoluimus ſpacio dierũ quinquaginta, quæ circulatio fuit multò melior prima, quia quò longiore tempore circulatur, eò magis ſubtiliatur, & efficitur aptum ad omnem phyſicam operationem noſtram. quem ordinem cùm opus fuerit, vos quoque obſeruabitis.

Experimentum ſecundum eiuſdem indiuidui.

Recipe tartarum optimum, quod triturabis, & in vaſe terreo non vitreato conſtitue: poſtea in fornacem vitreaciam pone ad calcinandum, vel in furnum reuerberationis per tres dies, vel quouſque albeſcit. Quo facto ipſum diſſolue in aquam vitæ primæ diſtillationis hoc pacto, videlicet. Pone indiuiduum hoc calcinatum & album in vrinale, & deſuper infunde aquam vitæ, vt ſupereminеat ſeptem digitis, & occlude cum ſuo antenotorio, ac pone ſuper furnum cineris, vt ferueat per duas horas. deinde quòd diſſolutum

ſolûtum fuerit, cautè in aliud vas transfunde: quod autem remanet indiſſolutum, deſiccabis. poſtea iterum aquam nouam vitæ infundas ſuper, atque iterum ſupra cineres vt ſuprà feruere facito. Diſſolutum iterum vt ſuprà euacuato, & cum altera diſſolutione priori conſeruato. Materiam in vaſe remanentem iterum vt ſuprà deſiccato, atque eam ex vaſe extrahas, quoniam iterum calcinanda eſt, vt facilius diſſoluatur. Quæ cum calcinata fuerit, iterum cum noua aqua vitæ diſſolue, & feruere facias ſupra cineres, vt ſuprà. Diſſolutionem hanc vt ſuprà cum reliqua conſeruabis. Atque hoc magiſterium toties reiterabis, donec totum hoc indiuiduum fuerit calcinatum, & per diſſolutionem tranſactum. omnes poſtea diſſolutiones conſtitue in vrinali, appoſito alèbico cum recipiente, & iuncturis optimè clauſis, per balneum diſtillabis, quouſque materia congeletur, vel quouſque per illum gradum caloris amplius non diſtillauerit. Tunc remoue recipientem, & claude ne reſpiret, & poſtea transferes vrinale ſuper cineres, & ſi qua pars corruptibilis cum materia remanſerit, comburatur. & cum per duas horas vel tres vas illud permanſerit in igne aliquantulum remiſſo, nec amplius diſtillabit quicquam per roſtrum alembici, tunc finito vt frigeſcat vas, ac deinde ſuper mate-

riam iterum intra vas ſuperfunde eandem aquam, quam ſuperius in recipiente clauſam ſeruaſti. Diſſoluta igitur hac materia, iterum per balneum diſtillabis aquam, vt ſuprà, quam remoto recipiente bene clauſam ſeruabis, ne reſpiret. poſtea transferas vrinale ſuper cineres, & deſicca materiam, vt ſuprà: deſiccatam iterum diſſolue cum aqua, quam in recipiente ſeruaſti: & ſi videris diſſolutionem illam non eſſe claram, & perlucidam, debes eam toties tranſmittere per filtrum, vel pannum lineum, ac toties eam viciſsim diſſoluere ac congelare vt ſuprà, donec ex ſeſe nullam terreſtritatem emittet: ac poſtremo diſſolutio ipſa acquirat claritatem, ac ſplendorem. Tunc demum pro comperto habeas, quod impurum eſt, & corruptibile, ſeparatum eſſe, ac totam materiam videbis in oleum tranſmutari. Nunc autem, chariſsime fili, procedendum eſt ad compoſitionem Mercurij, & noſtri ſalis Armoniaci: in quo tot ac tantas potentias, & virtutes ineſſe animadvertimus, vt perdifficile ſit, id hominũ ſermone conſequi & comprehendere: cuius operationis modus talis eſt. Scias pondus ſalis vel olei quod in fundo vaſis depuratum aſpexiſti, ac illi ſuperinfunde de noſtro ſpiritu, id eſt, aqua vitæ rectificata vt ſ[illegible]reat pannus madefactus in ea tantum, vt

ſupere-

ſuperemineat quatuor digitis, vel ſit ad pondus aquæ vitæ ſex partes plus quàm ſit ipſum ſal vel oleum. Totum hoc ſimul mixtum in vrinale conſtituas cum cooperculo ſiue antenotorio firmiter clauſo ne reſpiret. In balneo putrefacias ſpacio duorum dierum naturalium. deinde amoto antenotorio & appoſito alembico, cum recipiente iunctur s bene clauſis in furno cinerum leni igne diſtillabis. Quæ diſtillatio continuanda eſt, quouſque roſtrum ſiue capellum nullas venas oſtendat, ſed ſubito poſtquam venæ apparuerunt, depone recipientem, cum aqua diſtillata, & firmiter claude. eſt enim ſpiritus animatus, qui poteſtatem habet viuificandi ſuum corpus. poſtea continuabis eandem diſtillationem in fine augmentans ignem, vt ſi phlegmatis aliqua pars reſtet, per illum caloris gradum exhaleť, & remoueatur. poſtremo frigefacto vaſe materiam extrahe, & triturabis. Scias pondus materiæ, & illi ſuperfunde de aqua vitæ quatuor partes amplius quàm ſit ipſa terra: & occluſo vaſe cum ſuo antenotorio, appoſitoque alembico, cùm ſuo recipiente firmiter occluſo in furno cinerum, vt ſuprà diſtillabis, poſtquam cum ſuo ſpiritu tranſacta ſit anima cum eiſdem ſignis venarum, vt ſuprà, apparentium. Idem magiſterium reiterato ad tres vſque vices.

Tunc enim habebis ſpiritum perfectè animatum: & corpus exanimatum & calcinatum. Ipſe quidem ſpiritus cum corpore aptus eſt ad omnem operationem phyſicam diſponendam. Sed in hoc loco eum vſurpabimus ad calcinatam terram viuificandam. Accipe igitur ſuprà dictam terram ex ſuo vaſe, & eam tritura, poſtea ex ea ſupra candentem laminam modicum quid pone: quod ſi fluit inſtar ceræ abſque fumo, ſignum eſt perfectæ exanimationis. ſi hoc ſignum non apparuerit, eſt reiterandum hoc magiſterium quouſque illud ſignum fueris conſecutus. Poſtea ſcito pondus ipſius terræ ſupra quam infunde ſpiritus animati quartam partem, & clauſo vaſe cum ſuo antenotorio, conſtitue illud in balneum ad congelandum per duos, vel tres dies, vel quouſque congeletur. Quo facto remoue antenotorium ſupponens capellum, & in furno cinerum diſtillabis ſine recipiente. ad hoc quod ſi pars phlegmatis extiterit, inde amoueatur. Quod ergo emanabit ex hac diſtillatione, erit inſipidum & nullius ſaporis, vel valoris, ad ſimilitudinem aquæ pluuialis. poſtea iterum ſuperinfunde quartam partem animati ſpiritus, vt ſuprà, & in balneo congelabis, vt ſuprà, poſtea per cineres phlegmaticâ humiditatem diſtillabis vt ſuprà. Atque hoc pacto prædictum magiſterium toties iterabis

rabis, donec terra ebiberit & extraxerit ad ſe totum ſuum ſpiritum animatum, ac deue niat ad huiuſmodi ſignum. Quòd ſi particulam eius modicum poſueris ſuper laminam maior pars in fumum euolabit, quòd erit ſignum materiam iſtam diſpoſitã eſſe ad ſublimandum mercurium noſtrum pretioſiſsimum, qui poteſtatẽ habet diſſoluendi quod cunq; metallum cum conſeruatione ſuæ formæ vegetatiuæ, & germinatiuæ. Accipe igitur prętatam terram pregnantem, & conſtitue intra bociam cum collo longo, quam optime lutabis luto ſapientiæ, ac deſiccato luto collocabis cum materia in furnum diſtillationis, ſubminiſtrans in principio ignem lentum, donec bocia caleſiat, cuius os ſit occluſum licinio bombacis, atque illum lentum ignem continuabis per ſex horas: poſtea per alias ſex horas ignem aliquantulum augebis. Quòd ſi per illum ignis gradum non ſublimaretur, augebis ignem viciſsim ad violentiorem gradum, donec incipiat ſublimare: quem ignem continuabis per 24. horas: quo temporis ſpatio elapſo, frigefacto vaſe accipito inde ſulphur noſtrum ſublimatum, mercurium noſtrum, cœlum noſtrum, ſalarmoniacum noſtrum, lapidẽ noſtrum non fermentatum, pluribus alijs nominibus appellatum, à ſuprà ſcripto ſpiritu nobis reuelatum, cuius poteſtas eſt a-

cuere ſuum ſpiritum, vt inferioribus experimentis comprobabitur.

Experimentum Tertium.

Accipe mel nouum quod ſit album, & cũ fauo coniunctum: illud autem conſtitue in vaſe vitreo ad putrefaciendum per ſexaginta dies. Deinde appoſito alembico cum recipiente, feruente balneo diſtillabis inde ſuũ phlegma ad ſimilitudinem aquæ inſipidæ, ac nullius ſaporis. Illud tamen animaduerte. ſi velis totum phlegma per illam deſtillationem penitus egredi, neceſſe eſt tibi per binas quaſq; horas remoto alembico in vas bacillum immittere, & materiam, vt frangatur cautè agitare, vt frangatur pannus, qui generabatur in ſuperficie propter coniunctionem faui cum ipſo melle, qui pannus eſt impedimento ne ipſum phlegma totũ poſſit exhalare. Sed ſi illum pannum in ſuperficie amoueris ſæpius conſtat tempus te non fruſtra amiſſurũ. Deſtillato igitur phlegmate ſine vas frigefieri, quo frigefacto vas trãsferas in furnum cineris, remoto priore receptaculo cum phlegmate, quod ſeorſum ſeruabis, & alterum recipientem annecte cum iuncturis optimè clauſis, atq; illo gradu continuabis opus, donec amplius non diſtillabit. poſtea ignem augebis cum lignis ardentibus continuando dictum ignem per vigin

ti

ti quatuor horas, vt violentia ignis terra calcinetur. Hoc tamen aduertas fili charissime quòd vas siue vrinale quo fit hæc operatio debeat esse terreum, ac tenax, ac solidũ: ita, vt tolerare possit violentiam ignis, quamoptimè vitrearum. quod si in vase vitreo fieret, procul dubio frangeretur, ac inflammaretur, & intra cremaretur anima siue virtus ipsius terræ. Accipe aquam per cineres tra ductam quæ erit aliquantum acetosa, illam rectificabis per cineres septies, vel quousq; deueniat ad albedinem, sicut est phlegma quod in balneo destillasti, vt ita nulla rubedo in eo appareat. Tum verò signum habebis illam aquam quamoptimè rectificatam. Postea accipe terramque remanserat in vrinali, atq; illam perfectè trituratam in vase terreo collocabis, quod sit ex creta valentina, vel ex ea ex qua fabricantur crucibula: vel si hoc vas habere non poteris, constitue eandem terram intra geminos crucibulos alterum alteri annexos, & quamoptimè clausos. Pòst statue in furno reuerberationis vel vitrariorũ, atq; ibi permaneant quatuor, vel quinq; dies, extrà ipsa albescet terra, vel paulò minus. Sed si hoc opus feceris in furno reuerberationis, aduerte ne sit ignis nimis violentus: sic enim ipsa terra euaneſceret. & si ignis debilis esset, nunquam calcinaretur: mediocri ergo igni opus est.

Sic nullus error poteſt contingere, vt nobis accidit. Nam cum hoc opus inchoaremus, violentia ignis totam terram amiſimus, ſed ad rem. Poſtquam hæc terra, vt prædictum eſt, calcinata fuerit, frigefacto vaſe extrahes, ac triturabis: illi poſtea ſuperfunde aquam quam diſtillaſti per balneum, & ſinas materiam ſuper cineres per duas horas feruere, atq; in aliud vas transfunde euacuando aquam ab ipſa terra, quam terram lento igne deſiccabis. Super eoſdem cineres ſuperfunde nouum phlegma, ac feruefcat vt ſuprà, decantabis euacuando, & in eodē vaſe conſeruando vt ſuprà, diſſolutionem corporis. atq; hoc pacto magiſterium toties iterabis, donec extra ipſum totum ſalem pretioſiſsimum euacuaueris, & in aquam tranſegeris. Poſtea accipito omnes illas diſſolutiones, & per pannum lineum nitidum tranſmitte, quam aquam per balneum diſtillabis, tandem in fundo vaſis ſalem prætioſiſsimū habebis, vel mercurium vegetabilem. Recipe ergo huius ſalis diſſolutionē cum ipſo phlegmate, & per pannum lineum tranſmitte: ac poſtea eodem modo congelabis, vt ſuprà in primo experimento, ac prædicto eodē modo, & vt in primo experimento, primò congelabis iterando hoc magiſterium quater. Quo facto ſcias pondus dictæ congelationis ſeu ſalis, ac illi ſuperinfunde tertiam partem

tem aquæ, quam seruasti superius, quam rectificasti septies per cineres, & occlude vas cum suo antenotorio, & pone in balneo per tres dies, deinde amoto antenotorio, & apposito alembico, temperato igni exhalabis distillando humorem, qui distillari poterit, qui erit insipidus. Nam virtutem, & acetositatem ipsius aquæ accepit, & secum retinuit ipsa terra. Deinde iterũ noua aqua, vt prius, imbibe ipsam terram, & reiterando magisterium imbibendo, digerendo, distillando toties vt suprà, quousq; terra ad se traxerit & imbiberit totam suam aquam. Atq; ita auxilio Dei viui verè habebis salem vegetabilẽ extractum ab hoc indiuiduo, quod sal est prætiosissimum, ac potestatem habet acuendi Mercurium vegetabilem, & dissoluendi duo luminaria, cæteraq; omnia metalla imperfecta: & cum hoc ipsa metalla reduci possunt in suam primam materiam.

Experimentum Quartum.

Accipe chelidoniam maio mense in plenilunio cum suis radicibus & floribus, sed radices prius expurgentur, & lauentur ab omni sorde terrestri: desiccabis super tabulam nitidam, contundè postea optimè, & in vase vitreo contusam tuam chelidoniam pone, & vas cum suo cooperculo sit optimè concluſum cum cera gummata: pone in pu-

trefactione ſub fimo equino per 30. vel 40. dies. Deinde appoſito alembico cum recipiente, & iuncturis optimè clauſis per balneum diſtillabis, quouſq; per illum caloris gradum, quod poſsibile eſt, diſtilletur. Poſtea amoto recipiente cum materia deſtillata, quod eſt elementum aquæ ipſius indiuidui, & firmiter clauſo, & ſeruato, transferas vas cum materia remanente in furno cinerum, & annexo altero recipiente iuncturis optimè clauſis, diſtillabis indè oleum, & continuabis illum gradum caloris quouſq; amplius non diſtillet. poſtremò ignem auge bis quantum fieri poteſt, vt terra incipiat calcinari, ac totam vnctuoſitatem emittet penitus & exhalabit. Quod cum factum fuerit, ſinito vas frigeſcere, & terram crematam fundo remanentem accipe, quæ aliqua ex parte erit ſubalbá, vel cinericij coloris, quã triturabis, & vaſe firmiter occluſo collocabis in furnum reuerberationis, vel vitrearior rum. Quæ quidé terra cum calcinata fuerit, erit coloris cinericij, vel propemodum albi. Tunc in vaſe vitreo pone, & aquam diſtillatam per balneum ſuperfunde, & inde ſalem elicias, & primo in igne cinerum lentiſsimo ferueat per duas horas: diſſolutionem euacuando transferas in aliud vas: terram verò inſolutam deſiccabis, & refrigerato vaſe triturabis ſuperinfundendo nouam aquã, iterum

iterum ſuper cineres vt ſuprà feruere facias, ac ipſam diſſolutionem, vt ſuprà decàtabis. hoc autem magiſterium itera toties quoũque totum inde ſalem extraxeris. quæ eſt pars Mercurialis ipſius indiuidui. His ergo peractis accipe omnes illas diſſolutiones, quas per filtrum, vel lineum pannum tranſmitte, vt à terreſtritate purgentur. Deinde per balneum congelabis diſtillando. Nam tranſacta humiditate, in fundo vaſis remanebit Mercurius ſiue ſal albi coloris, quem ſalem debes diſſoluere, ac viciſsim congelare ter. atque hoc pacto ex hac materia mercurium extraxeris, qui virtutes propè innumerabiles habet acuendi ſpiritum vegetabilem à vino extractum, & poteſtatem habet diſſoluendi cuncta metalla, cum conſeruatione ipſorum formæ vegetatiuæ, & germinatiuæ. Scias prætera, fili mi, illam aquam, quæ diſſoluit, & congelauit dictum ſalem, ex reuelatione cuiuſdam amici noſtri, & noſtro omnium experimento maximam conformitatem habere cum opere noſtro. Sanat enim phthiſicos morbos: ſanos autem præſeruat à corruptione, augendo in eis virtutem, ſi quis ex ea aqua ieiuno ſtomacho quantum cochleare capit ſumpſerit. Confortat inſuper virtutem digeſtiuam corroborando virtutem ſtomachi. Iam hoc reliquum eſt, vt oleum quod ſerua-

ſti, deſtilles per cineres ſepties: ac ipſum cō-ſeruabis ad horam neceſsitatis, cuius virtutes plurimæ ſunt. Confert hydropicis, atq; eo chirurgi vtuntur ad inueteratas plagas ſanandas: prodeſt inſuper melancholicis ieiuno ſtomacho cochlearis medietatem recipientibus: oculorum etiam ægritudines tollit, præſertim eas, quas vulgus cataractas vocat. Ex hoc ergo indiuiduo pretioſiſsimo, fili mi, caue ne quicquā amittas: id propterea tanquam præcipuum inter vegetabilia poſuimus, vt ex eo perfectum eliciamus, quoniam eſt admirabile.

Experimentum Quintum.

Accipe portulacam marinam, collectam menſe Maio, apium ſylueſtre, ſquillam, euphorbium, piretrum, roſmarinum, mercurialem herbam, ſolatrum, oleandrum. Quodlibet iſtorum indiuiduorum contunde per ſe, ac in vitreo vaſe per ſe ſingulum quoque diſtillabis in furno cinerum. Poſtquam ſingulorum indiuiduorum dictorum lentiſs. igne aquæ diſtillatæ fuerint, amoto priori recipiente, aquam diſtillatam optimè occluſam ſeruabis, & annexo altero recipiente, augebis ignem, vt deinde diſtillet oleum cuiuſq;, quod proijcias, quia nihil valet, excepto eo, quod ex rore marino extraxeris, quod ſeruabis cum in ſe aliquid virtutis cō-

tineat.

tineat. Accipe postea singulas aquas, & singulæ singulis corporibus suis siue terris reddantur separatim in vase cuiusq; proprio: vasa omnia obturabis ipse, & in putrefactione collocabis per triginta dies, facta putrefactione singulis vasis, tum alembicum superpone cum recipientibus, & distillabis per balneum totam aquam suam. Qua trãsacta, remoueantur recipientia, & frigefactis vasis transferas ea ad furnum cineris, violentissimum ignem ministrando, vt terra incipiat calcinari: & cum inde nihil emanabit; tunc vasis omnibus frigefactis, terram cuiusq; indiuiduorum dictorum extrahes, & collocabis ad calcinandum in igne reuerberationis per tres dies. Hoc tamen aduerte, quòd nos fecimus huiusmodi calcinationes in vasis terreis non vitreatis: sic etiam distillationes quæ esse debent quamoptimè vitreata vasa in distillatione sed in calcinatione nõ debẽt esse vitreata. Frigefactis ergo vasis, & cõpleta calcinatione, inuenias terram cinericei coloris, & subalbi. Tũc eas terras triturabis per se singulas, atq; eis singulis singulas suas aquas restitues, quas per balneum distillasti; ità vt supernatent quatuor digitis: bulliant singulæ singulis furnellis per duas horas, ac singulas dissolutiones corporum prę dictorum in singula vasa per se separatim euacuando decãtabis: postea desiccabis ipsas

terras, & ſuperinfunde iterum de nouis aquis, per balneum diſtillabis, vt ſuprà, ſine vt feruefcat vt ſuprà, poſtea euacuabis vt ſuprà per decantationem. Atq; hoc modo toties magiſterium iterabis, quouſq; per diſſolutionem cuiuſque terræ ſales tranſacti fuerint. Quas ſingulas diſſolutiones vel per filtrum, vel per pannum tranſmitte, & congela viciſsim in balneo: poſtea iterum diſſolue, iterum per filtrum vel pannum lineum tranſmitte, atq; iterum congela, donec omnibus remotis terreſtritatibus prædictorũ indiuiduorum ſales habueris perfectè purgatos. Quibus omnibus Mercurium vegetabilem ex vino extractum acuere poteris cõ iunctim vel ſeparatim. Atq; his omnibus miracula perficere poteris, vt plenè tractabitur in experimentis, cum ex duobus luminaribus tincturam eliciemus.

Experimentum de animali rationali ſextum.

Maxima ſanè, & incomprehenſibilia ſummus ille Deus nobis munera largitus eſt; quæ agnoſcentes diu noctuq́ue cum toto corde amare, colere, & admirari debemus, eiusq́ue nomen pro viribus vbiq; extollere. Nam vt omittam quòd ex nihilo creauit, ſuo ſanguine pretioſiſsimo nos redemit: hoc alterum eſt quod hominem participem reddidit,

red didit, dotibus omnibus quæ in maiori mundo continentur: hacq; de cauſa Microcoſmus dicitur. Siquidem nobis diuino numine reuelatum eſt, ipſi homini ineſſe virtutes omnes tã animales, & vegetabiles: quàm minerales. Ac hoc ipſum verum eſſe, hoc mirabili experimento comprobabimus. Accipe ergo in nomine Domini vrinam puerorum, qui ab octauo anno in 12. vltra non euadant: quam vrinam ex ipſis pueris mane ex lecto ſurgentibus colhge: cuius magnam quantitatem te habere oportet, quæ vaſe vitreo putrefacienda eſt quamoptimè, occluſo vaſe ne reſpiret: cuius vaſis duæ partes debent eſſe plenæ, reliquæ vacuæ. atque hoc pacto intra fimum equinum collocari debet ad putrefaciendum, quouſque ipſa vrina nigreſcat. quod intra dies 40. vel 50. contingere ſolet. Sed vt ipſa vrina breuioris tẽporis ſpatio putreſcat & nigreſcat, hoc ſecreto habuimus, & vero experimento comprobauimus immiſcendo, & coniungendo cum prædicta vrina ciathum aquæ vitæ, quæ ſit prius rectificata quamoptimè. atque hoc putrefactionem accelerabit. Facta putrefactione, conſtitue vrinam in vrina le cum alembico & recipiente optimè clauſis: cuius vaſis duæ partes ſint plenæ, tertia verò vacua, atq; in balneo lento igne diſtillabis ex tribus partibus vnam, vel quouſq;

in capello procreet venas. Quibus venis elapſis & euaneſcentibus, recipientem remoue: & occluſum optimè cum aqua diſtillata conſeruabis (quæ eſt eius Mercurius) in loco frigido quantum poteris: deinde diſtillationem tandem continuabis augendo ignē, & diſtillabitur eius phlegma, quod vehementiorem ignem exigit: vt quod alembicum exire poſsit. atq; hoc modo continuabis diſtillationem quouſq; corpus appareat ad ſimilitudinem mellis vel picis fuſæ: tùm ſinè vas frigeſcere, & phlegma quod diſtillauit ſeruabis. Poſtea accipe primum Mercurium, ſeu primum ſpiritum, quem in principio diſtillaſti, quem rectificabis hoc modo. Pone igitur illum in bociam magnam: cuius altitudo ſit vnius brachij & medij: poſtea in collo bociæ immitte licinium bombacis tantum, quantum ſufficit ad occludendum os ipſius bocię: quod licinium ſit prius madefactum oleo, & expreſſum, & filo cannabaceo ligatum: vt ex collo ipſius bociæ ipſum quandocunq; volueris poteris extrahere, nec intra bociam valeat decidere. Appone demum bociæ alembicum cum recipiente, iuncturis optimè clauſis, cum flore farinæ & lineis faſciolis illitis, hoc eſt impaſtatis ipſo bitumine farinæ ad collum bociæ firmiter alligatis, nè vaſa reſpirent. Quo bitumine deſiccato, conſtitue bociam ad ignem

gnẽ balnei leniter feruentis, & materia ſubli mabitur in precioſiſsimum ſalem. Hoc tamen aduerte fili, vt roſtrum alembici ſit amplum, & patens: ne ſal ex cucurbita emergens ac ſublimans, obſtruat os roſtri ipſius alembici, cum in recipientẽ emanabit: quod ſi fieret, rumperentur vaſa, vt antea quoque nobis accidit, cum hoc experimentum ad practicam contulimus. Cum totum ſalem videris per diſtillationem tranſactum, remanebit in bocia quædam aqua phlegmatica: quam proijce, quia nihil valet. Salem autem tranſactum cum cautela euacuabis, ac vaſe vitreo ſeruabis quãoptimè occluſum, quod ſal erit volatile: & eo vtemur ad corporum diſſolutionem, vel ad compoſitionẽ medicinarum. Eſt etiam alius modus prædictũ ſpiritum ſiue Mercurium animalẽ rectificandi ſiue purgandi. Accipe ergo illum animalem ſpiritum, ac diſtilla per balneũ, & tranſacta medietate liquoris, remoue recipientem, & quod in vaſe remanet, proijcito. Quod autẽ diſtillatum eſt, iterum diſtillabis, ex eo accipiens duas partes, quod in vaſe remanet, iterum vt ſuprà proijcito. Tertio verò quod tranſactum eſt, diſtillabis, & ex eo recipias paulò minus totum. atq; hoc modo ſpiritũ ſiue mercurium animalem rectificatum per fectè habebis: quo poteris exanimare ſuam terram, quæ ſuperius tibi manſit in ſimili-

tudinem picis fusæ. Accipe ergo picem illâ fusam, siue magis terram fusam, ac illi super infunde tantum de prædicto spiritu animali, vt supernatet quatuor digitis. claude vas cum suo antenotorio, cum cera gummata ne respiret. Postea vas ipsum, siue vrinale concutias quamoptimè, vt spiritus incorporetur, & terra melius coniuncta spiritui dissoluetur: pone in putrefactione per duos dies naturales. deinde amoto antenotorio, & cum celeritate super impositio alembico cum recipiente, iuncturis bene clausis ne respiret, distillabis per cineres. Caue tibi à fumo, cum vas aperueris, sunt enim potentissimi. Transacto igitur per distillationem toto spiritu, ignem augebis, vt anima imprimatur in aquam distillatam; ac denique iterum ita gradatim ignem augebis, quousq; sublimetur alius sal, siue sulphur. Cum non amplius sublimabit, frigefacto vase collige sublimationem: quam cum spiritu animato collocabis nuper distillato. postea materiam duram & crematam remanentem in vase extrahe, & triturabis, & iterum illi vt suprà de nouo spiritu infunde, & clauso vase cum suo antenotorio iterum vt suprà putrefacias. amoto que antenotorio, & suprà posito alembico cum recipiete firmiter occluso vt suprà, per cineres distillabis spiritum animatum. Quo transacto iterum vt suprà, in fine augebis ignem,

igné, vt aliqua pars olei transmittatur: atque alia pars sulphuris sublimetur. Cum autem videris nihil vltra distillari, nec quicquam sublimari: finito vas frigefieri, & animatum spiritum nuper distillatum cum altero prius distillato conseruabis. Sic etiam si qua pars salis per sublimationem ascenderit, eam, cum prædicto spiritu simul misceto, vt suprà: & clauso firmiter vase, hæc omnia conseruabis. Tunc iterum super terram de nouo spiritu superinfunde, vt supernatet trib. digitis, & annexo antenotorio vt suprà putrefacias, ac demum per cineres vt suprà, distillabis. Cum autem amplius nihil distillabit: ignem adiunctis lignis augebis, quantū possibile fuerit, vt terra ipsa calcinetur: ac in hac tertia operatione conuertatur in beretinum, siue cineritium colorem. Mox frigefacto vase, & amoto recipiente cum spiritu animato, cum reliquo spiritu animato conseruabis. Terram verò pone in vas fictile, siue cretaceum, quod sit solidum, ac sufferre ignem possit: quod claude cum suo capello, subministrans ei vehementē ignem, quantū fieri possit de lignis. atq; ita per duos dies continuabis: tunc per id temporis spacium terram calcineueris. Frigefacto deinde vase, extrahe dictam terram, quæ erit alba prope modum, vel beretini coloris clari & nitidi: suprà quam infunde tantum de suo phle-

gmate, vt ſupernatet quatuor digitis: ac in ci neribus ſinas feruere per quatuor horas: ac poſtea decantabis liquorem cautè in aliud vas, ac ſerua. Remanentem terram deſiccabis, atq; illi infunde iterum de nouo phlegmate vt ſuprà: fac poſtea bullire vt ſuprà: mox decantabis vt ſuprà, ac terram vt ſuprà deſiccabis: ita magiſteriũ reiterabis, donec tota terra diſſoluta fuerit: vel tota eius pars in illud phlegma imprimatur. quod fortè ac cidet terna vel quaterna diſſolutiõe. Si quid inſolutum permanſerit, proijcito: eſt enim terra inanimata, & inanis. Quæ autem cum phlegmate tranſacta fuerit, eam tranſmitte per filtrum, poſtea iterum per pannum lineum ſubtiliſsimũ trãſire facias: quo facto, diſſolutionem in igne cinerum lentiſsimo congelabis in vrinali vitreo: cui ſuppoſitus ſit alembicus cum ſuo recipiente. Quo congelato iterum diſſolue in eadem aqua nuper diſtillata per filtrum: poſtea per pannum iterum vt ſuprà tranſmittas. poſtremo congelabis vt ſuprà. Hoc autem magiſterium toties iterabis, donec per filtrum & pannum nullam amplius terreſtritatem emittet. Tunc ſeruato ſalem noſtrum armoniacum phyſicum, ſulphur animale noſtrum, mercurium animalem fixum noſtrum: de quo paululum quid ſuper laminam igneam colloca, & ſi fluit tanquam cera ſine fumo, ſignum

gnũm, te habere argentum viuum fixum, ac perfectè depuratum, cum quo plurima experimenta haurire poteris. Hic est ille Mercurius, qui aptissimum nobis subsidium præbuit, vt in inferioribus experimentis comprobabitur.

Experimentum septimum de rectificatione spiritus animati.

Accipe supradictum spiritum, in quo suũ sublimatum salem posuisti: illum destillabis per cineres: cum totum distillaueris, feces in vase remanentes proijce. Deinde iterum distilla vt suprà, amouendo semper feces remanentes in fundo vt suprà: atque hoc pacto quater magisterium reiterabis. postea eundem spiritum distillabis per balneum, atque ex eo sine vt remaneat in vase quarta pars, & tres partes distillando separabis. Illas verò tres partes, quas distillasti, iterum per balneum distilla, & ex eo sine vt remaneat in vase quarta pars eius: quam tamen partem proijce. tertio iterum distillabis, & huius mitte per alembicum paulo minus totum, quo rectificato tibi manifestamus, cum hoc spiritu nos feciſſe primam dissolutionẽ, cum conseruatione humidi radicalis. Hic etiam spiritus proprietatem congelandi spiritus vegetabiles, vel aquam vitæ perfectè

rectificatam. Nam eam in ſalem conuertit, qui plurimas proprietates & virtutes excellentiſsimas habet. Quare certificati ſumus, ac maximam animi iucunditatem accepimus: & cum primum noſtrorum ſociorum quidam nobis declarauit, id ipſum proprijs oculis vidiſſe: ſummam admirationem ex ea accepimus, ac protinus experimento comprobauimus rei ipſius veritatem.

Superioris ſalis Experimentum octauum.

Accipe prædictum ſpiritum animatum ex eo vnam partem, & aquam vitæ perfectè rectificatæ partes quatuor, quas ſtatues ſuper ipſum ſpiritum animatum, ac protinus occlude vas, ne reſpiret, quod vas ſit bocia, quam concute tuis manibus agitando, in ictu ſiue momento protinus videbis totam aquam in ſalem eſſe conuerſam. quòd ſi in ipſa aqua vitæ eſſet pars aliqua phlegmatis, protinus ab ipſo ſale ſeparabitur in formam aquæ, ac id propterea aqua vitæ dicitur eſſe, quamoptimè expurgata ab omni phlegmate, ne cum hoc opus fiat, quicquam aquæ remaneat cum ipſo ſale, ſed totum conuertatur, quod erit melius & vtilius. atque hoc pacto habebis ſalem animalem vegetabilem, quam coagulatiuum ſiue gelatiuũ ſulphur appellabimus: quod proprietatem ac virtutem

tem habet dissoluendi duo luminaria, & reducendi ea de potentia in actum: conseruata illorum forma vegetatiua & germinatiua.

Experimentum nonum, Ad idem.

Alius præterea modus est copulandi præ dictum animalem spiritum, cum spiritu vegetabili. hoc pacto videlicet. Accipe de spiritu animato vt suprà rectificato quantum libet, ac superfunde tres partes de aqua vitæ nostra perfectè rectificata, quæ copulatio fieri debet in bocia magna & alta, cui subito alembicus adaptari possit. Facta igitur dicta copulatione, subito habeas paratum licinii bombacis, madefactum oleo quamoptimè expressum, quo statim occludatur os ipsius bociæ, & intromittatur intra collum deorsum, vsque ad spacium vnius palmi cum forti filo canabaceo annexum, vt cum fuerit opus possit dictum licinium extrahere. postea suppone alembicum recipiente quàm optimè occluso, & in furno cinerum collocabis, subministrans illi à principio ignem leuem, postea verò gradatim augendo ipsum ignem, donec sublimetur: quod sublimatum in vase firmiter obstructo conseruabis: quia hoc sale, & alijs mediantibus mirabilia operari poteris. Quod si sales vel Mercurij inno tescerent, nostra ars esset pene pythia. Atq; horum salium experimenta principio posui

mus multis rationibus,& præcipuè propter hoc:quia præcipua difficultas nobis fuit inuenire modum efficiendi hos ſales. quare inuenta,cætera nobis propitia & facilia viſa ſunt. Ergo fili chariſs.obteſtamur vt homines tantorum laborum,hęc experimenta celare & occultare debeas. Scis enim quo iuramento aſtricti ſimus, & tu præ cæteris id obſeruare debes.

Experimentum Decimum.

Accipe vrinam putrefactam illam, pone in bocia, cuius collum ſit altum, intra collũ immitte obturamentum bombacis cãnabaceo filo alligatum, vt tuo arbitrio cum opus fuerit extrahere poteris, idque ſit made factum oleo atque expreſſum, deinde appoſito alembico, cum ſuis iuncturis optimè clauſis, ſubminiſtrabis illi à principio ignẽ leuiſsimum, poſtmodum ipſum augebis, quouſque incipit ſublimari & ſublimatum ſal quo vſi ſumus,tamen inde paucam quantitatem elicimus, eo quod materia non fuit prius ſubtiliata, & cum difficultate à ſuo phlegmate ſeparatur. Nos autem hoc experti à principio mirati ſumus,poſtea verò cum cauſam agnouimus,viſus eſt nobis non tãtæ eſſe virtutis & roboris quales erãt cæteri ſales,& propterea illam dimittimus.

Experi-

Experimentum Vndecimum.

Accipe ſanguinem extractum ab hominibus ſanis, & cholericis, illumque pone in tabula nitida, & ſic permitte ſiccari, vt phlegma ſeparetur ab eo. Poſtea accipe ipſum ſanguinem, & eum quamoptimè tritura, & pone in bociam, & lento igne aquam diſtilla, qua diſtillata, ſeorſim ſeruabis, & aucto aliquantum igne, ſed non admodum intenſe, ne fortè ſublimetur ſal, ſed ſolum humiditas, atque oleum ſuperfluum exhalet, donec non amplius diſtillabit: poſtea frigefacto vaſe, accipe terram combuſtam, quam loca in vas, & firmiter claude, ne reſpiret. Nam reſpirando euaneſceret in fumum. pone vas in furnum reuerberationis, ſed ignis debet eſſe temperatiſsimus, vt ſal iſtius materiæ, qui volatilis eſt, & non fixus exhalet, & ne violentia ignis vas frangatur, vt nobis accidit, & ſtet materia in ipſo gradu ignis per duos dies, & calcinabitur. Quo facto vas frigeſcat, & frigefactum aperiatur, & ſuper calcinatam materiam infunde ſuum phlegma, id eſt aquam, quam à principio diſtillaſti: permitte ſuper cineres ferueſcere per duas horas, vt aliqua pars diſſoluatur, & quod diſſolutum fuerit, decanta in alio vaſe, atque iterum cum noua aqua fac vt ſuprà, & ſic reitera, donec totum ſal extraxeris: poſtea a-

quam per balneum diſtillando remoueas,& remanebit in vaſe ſal niueus, habens virtutes plurimas, & ſi cum eo vegetabilem igné acues, diſſoluet proculdubio duo luminaria eius, ad conſeruationem, ac eorum formæ vegetatiuæ: & cum eo ipſo fieri poterit excellentiſsimum aurum potabile, pro conſeruando radicali humido in hominibus, & ad expellendum plures ægritudines.

Experimentum Duodecimum, Alius modus ad eliciendum ſal ſiue ſulphur à dicto indiuiduo.

Accipe ſanguinem trituratũ, pone in bocia, cuius collum ſit altum, & appoſito alembico cum recipiente, igne lento prius diſtillabis, donec humiditas exhalabit: poſtea ignem augebis, vſq; dum ſal ſublimetur, qui erit ſubalbiſsimus: qui cautè collectus ſeruetur: eſt enim plurimæ virtutis & effectus. Habes ergo fili chariſsime omnia medicamenta, quæ propinquitatem habent cum duob. luminaribus: atque etiam cum reliquis metallis imperfectis, ſine quibus illa ars tranſmutationis finem habere non poteſt optatum. Atque hæc omnia diſtinctè pertractauimus, tam de vegetabilibus, quàm de animalibus, quo ad noſtrum opus facere videbantur: atque etiam pleraque alia his prædictis

ctis adiungere potuiſſemus, ſed ea prætermiſimus, quia non ſunt tantæ virtutis.

Experimentum Decimumtertium, Arnoldi de Vill. No. quod Neapoli nobis reuelauit.

Accipe Mercurium Hiſpaniæ qui cum ſigillo Hiſpaniæ in veſicis aduehitur, qui non ſit ſophiſticatus: ipſum ſublimato hoc modo: Accipe vitriolum deſiccatum ab omni phlegmate, & ſalem communem præparatum & crepitatum, ſiue prius igni aduſtum: coniunge cum his duobus Mercurium terè do quamoptimè, poſtmodum in vaſe ſublimabis in principio igni leui, poſtea augebis ignem quouſque perfectè ſublimetur. Frige facto vaſe collige ſublimationem: cautè caueas tibi à fumoſitatibus: ſunt enim veneno ſæ. ſublimatum quamoptimè calcinabis, ac imbibas oleo tartari, & calce uiua. Deinde materiam intra ſtortam conſtitue, ſubminiſtrando illi ignem, donec viuus ipſe Mercurius in recipientem emanauerit. Iterum, vt ſuprà, cum nouis eiſdem materijs ſublimabis: denique, vt ſuprà, per ſtortam viuificabis. Hoc pacto iteretur magiſterium quater. Accipe igitur hunc Mercurium ſic præparatum, & cum aqua vitæ feruere facias, deſiccatum tranſmitte per corium camuſciæ ſiue

capræ. Accipe igitur hunc Mercurium, & illum conſtitue in his vaſibus, quorum alterū alteri ſit firmiter & fortiter annexum, ac vndique forti luto ſapientiæ coopertum: quorum vaſorum forma hęc

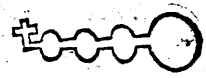

eſt: poſtea conſtitue furnum, quo aptè hæc vaſa collocentur, ita, vt omnia æqualiter ignem habere poſsint, ſed recipiens nullo pacto ignem ſentire debet: ſic etiam roſtrum primi vaſis, per quod Mercurius debet intromitti, extra furnum ſupereſſe debet. ſubminiſtra poſtea ignem dictis vaſis, vt candeſcant, & intra & extra fiant ignita. poſtea per cānam ſupereminentem extra furnū immitte Mercurium, ac protinus claude os cannæ cum bombace: & propter aſperitatem ignis breui tempore pars ipſius Mercurij tranſibit in recipientem, vna pars verò in ſimilitudinē aquæ. ſepara aquam à Mercurio, & ſerua: quod verò remanet viuum, iterum conijcito in vas dictum, vt ſuprà, toties, donec per ignis aſperitatem totum tranſeat in aquam, ſingulis vicibus euacuando recipientem in aliud vas, & clauſum optimè conſeruabis. poſtea accipe huius aquæ 14. vncias, & vnciam vnam olei ſiue ſalis primi experimenti, & ſimul cum dicto ſale tranſmitte illam aquam, diſtillando per cineres igne lentiſsimo à principio, poſtea in fine ignem augendo, do-

do, donec amplius non distillet. Deinde recipe nouum salem, vel oleum eiusdē primi experimenti, & coniunge cum illa aqua paulò antè distillata, ac iterū per cineres vt suprà distillando transmitte. Hoc autem magisterium quinquies iterabis, singulis vicibus cū vncijs tribus dictæ aquæ commiscendo vnciam vnam dicti salis, vel olei primi experimenti, distillando vt suprà, per cineres, eodem gradu ignis, ac eodem, quo suprà, pondere: tam aquæ, quàm salis, siue olei: Atque hoc pacto auxilio Dei habebimus aquam mineralem ac vegetabilem vnitā simul, quæ potestatem habet dissoluendi Mercurium, & cuncta metalla, præsertim duo luminaria. ad cuius aquæ multiplicationem hoc pacto procedendum est. Recipe vnciam vnam Mercurij purgati, vnciam vnam aquæ acutæ dictæ: coniunge hæc duo simul in bocia parua, quam claude optimè, tunc protinus Mercurius dissoluetur: quam dissolutionem statue in vrinali paruo, cum alembico & recipiente, iuncturis bene clausis, distillando per cineres, & totum in aquam transibit, relicta in fundo vasis aliqua terrestritate nullius momenti. Hac ergo ratione dictam aquam multiplicare poteris; quantum libet: videlicet, accipiendo ipsius quinque partes, & vnam Mercurij purgati, dissoluendo prius per alembicum, vt suprà distillan-

do. Sed ad rem noſtram reuertamur. Recipe argentum viuum vulgare, ac ipſum cum luna calcinabis, ſcilicet amalgamando: ac poſtea ipſum amalgama triturando cum ſale communi præparato: mox ipſum Mercurium exhalare facias leniſsimo igni, deinde feruente aqua diſtillata ſalem ipſum remoueto, & ſic lunam calcinatam habebis. hocque modo & ſolem calcinare potes. Recipe lunam calcinatam, & quatuor partes aquæ Mercurialis illis ſuperfunde, & vas clauſum cum ſuo antenotorio ſtatue ſuper cineres, vt leuiter bulliat, & videbis viridem colorem, ſiue cœruleum, quem liquorem cautè in aliud vas transfunde: ita vt feces non conturbentur: materiam in fundo remanentem deſiccabis igne lento, ad inſtar ſolis. Poſtea ſcias pondus dictæ calcis, ac illi iterum ſuperinfunde quatuor partes dictæ aquæ Mercurialis, ſuper vnam partem calcis, & clauſo vt prius vaſe cum antenotorio ſuo, fine vt iterum bulliat, vt ſuprà, quod inde diſſolutũ fuerit, vt ſuprà, in aliud vas transfunde, ac coniunge cum diſſolutione prima. Illud tamen aduerte, vt dictam materiam diſſolutam ſemper in balneo conſerues, donec totum opus diſſolutionis abſolutum fuerit: iterando toties magiſterium, donec totum lunare corpus fuerit plene diſſolutum ac tranſactum: quod quidem nobis accidit intra

ra duas vices, ac in putrefactione per quatuordecim dies constitue. Deinde transferas in vrinale, cõiunctum pariter cum suo recipiente & alembico, iuncturis quamoptimè clausis. postea distillabis in furno cinerum: postea ignem augebis, vt corporis anima in sua aqua impressionem faciat. Frigefacto vase, scias pondus terræ lunaris in fundo remanentis: nam credo non amplius quàm duabus octauis mihi de corpore non soluto remansurum ea tota vncia: reliquum erit plenè dissolutum. Quòd si plus remanserit de terra insoluta, tunc superinfunde tãtum de sua aqua nuper distillata, quantum supereminеat tribus digitis: & clauso vase cum antenotorio, pone in balneum per diem naturalem: mox amoto antenotorio, & superpositо alembico cum recipiente optimè clauso, per cineres distillato: in fine distillationis augebis ignem, vt suprà. Hoc autem iterabis, quousque per aeream reuolutionem totum corpus lunare per alembicũ transmittatur. atque hoc pacto auxilio Dei habebis menstruum, quo solem potes dissoluere. Accipe ergo prædicto modo vncias duas calcinati solis, vt paulo ante docuimus, ac illi superfunde tantum aquæ superioris, scilicet tunc distillatæ, quod supernatet duobus digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, protinus sol deueniet ad nigre

dinem inſtar carbonis: atque ita ſtatue ſuper cineres calidos ad bulliendum. Illud tamen aduerte, vt vas optimè clauſum cum cera gummata: poſtea ſpongia madefacta circumdabis locum vaſis, vbi erit dicta cera. atque hoc pacto permitte materiam feruere per tredecim dies: quibus elapſis, diſſolutionem ſolis in alterum vas transfunde: feces verò remanentes deſiccabis igne lento, velut ſolis. Quo facto, iterum nouam lunam diſtillatam ſuperfunde, vt ſupernatet quatuordecim digitis, & clauſo vaſe cum ſuo antenotorio, iterum vt ab initio, ſuper cineres feruere facias: ac diſſolutionem transferas, vt ſuprà, in illud vas, in quo altera diſſolutio ſeruata fuit, cum cautela: ne feces turbentur ſingulis euacuationibus. poſtea, vt ſuprà, materiam deſiccabis, ac iterum, vt ſuprà, diſſolues, ac diſſolutũ euacuabis, iterando toties magiſterium, quouſque ſolis corpus totum fuerit diſſolutum, quod ferè tertia, aut quarta vice contingere ſolet. Corpus ipſum ſolis putrefacias per tredecim dies: quibus elapſis, diſſolutio erit eiuſdem nigredinis, quale eſt atramentum ſcriptorium: ſed intrinſecus erit rubicundiſsimum tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus lapis.

Accipe ergo tenebroſum ſolem, & obſcurum, cum complexu ſororis, vel matris ſuæ: pone ipſum in vrinale cum alembico ſuo, iunctu-

iuncturis optimè clauſis: diſtillabis per balneum aquam pariter ſolis, & lunæ: atque tunc caloris gradum continuabis, quouſq; aqua non amplius diſtillauerit. Tunc amoto recipiente, & clauſo, quam optimè ſeruabis, & annexo alio recipiẽte, & firmiter clauſo deſtillabis materiam remanentem per cineres, & emanabit vnguentum noſtrum, vel aer, vel ignis. Cùm verò per roſtrum alembici, vel per capellum videbis quaſdam ampullas aureas, tunc ſine vt vas frigeſcat, & vnguẽtum inde deſtillatum ſeruabis, per ſe benè obſtructum: vas ipſum locabis eo loco, quo non poſsit frangi. Accipe poſtea vrinale, & amoto alembico, videbis in fundo ſolem tenebroſum & obſcurum, quem extrahe, & ponderato, vt ſcias quantum ex eo fuerit per aeream reuolutionem tranſactũ. Mox ipſum ſolis corpus triturabis optimè, ac iterum in vrinale conſtitue. Deinde recipe quatuor partes aquæ per balneum diſtillatæ, qua prius lauato alembicum, vbi ſuperius remanſerunt illæ aureæ guttæ, ſiue ampullæ, de quibus ſuprà mentionem fecimus, ne illam tincturam amittas. Illas ergo quatuor partes aquę ſuper ſolis corpus infundas, & clauſo vaſe cum antenotorio, ſtatue in putrefactione balnei per viginti quatuor horas: quibus elapſis, antenotorio amoto, & ſuperpoſito alembico, diſtilla-

bis per balneum, vt ſuprà. poſtquam eo caloris gradu nihil emanauerit amplius, amoue recipientem, & illi alterum recipientem annecte, vbi ſuprà vnguentum ſeruaſti, vel oleum, roſtris & iuncturis optimè clauſis, ne os reſpirare poſsit, diſtillabis per cineres. In fine tandem augebis ignem, vt aer ſiue oleum aſcendat. Poſtremò maiori gradu vlterius, ſi poſsis, augebis ignem: atq; hoc pacto ignis elementum cum ſuo aere pariter per alembicum tranſmittetur. Vltimò ſine vt vas frigeſcat: ac cum recipiente oleum optimè obſtructum conſeruabis. Cæterùm alembico amoto, iterum accipe dictam terram, & contere. poſtea illi vt ſuprà, infunde aquam per balneum diſtillatam, tantum, vt ſupernatet quatuor digitis: claude vas cum ſuo antenotorio, vt ſuprà, ac putrefaciendo: deinde aquam per balneum diſtillando: vltimo per cineres diſtillando, oleum, ſiue aerem, & ignem. Hoc magiſterium iterabis decies: atque hoc temporis ſpacio eris certus, terram perfectè eſſe exanimatam, lotam, & calcinatâ. Nam hæc tria eodem magiſterio, & temporis ſpacio fiunt. Sed fili, terram in vaſe remanentem accipe, quæ paruæ quantitatis erit: de qua modicum quid ſuper candentem laminam pone, quæ fluet vt cera, nec tinget quicquam: nam ex ea euacuata eſt omnis tinctura. Eam ipſam terram collocabis

in vaſe

in vaſe aliquo vitreo paruo, vel pila paruula clauſa cum bombace, ne ſordes intrà cadãt. Eam ſtatue in furnum cinerum, vt calcinetur, atque inibi permaneat hæc terra, donec alias operationes peregeris, quę ſeruiunt ad hoc opus. Recipe ergo eam aquam & rectifi cabis cineres ſepties: ſi qua terreſtritas remaneat, quod non credo, terræ ſuæ illam addet. Mox recipe ſuum aerem, vel oleum potius: atque ſepties rectificabis per cineres. Quod autem remanebit in fundo, totum eſt ignis elementum, & tinctura: qua in rubificatione ſui ſulphuris vtemur. Aer ſiue oleũ tranſactum per diſtillationem pro incineratione vſurpabitur. Sed quoniam prius fixandum, ne quicquam temporis intermittatur ad alias operationes faciendas: propterea confugimus ad Arnoldum, à quo dicti olei fixationem plenè percepimus: modus regiminis eſt talis. Recipe dicti olei, & ſcias quã ponderis ſit: cui tantundem adiunge de oleo, quod te docuimus in primo experimento, quod poſitum fuit in circulatione, & pone in vaſe, quod ſit altum & anguſtum, & firmè clauſum: quod pone in balneum per quatuor vel ſex dies, vt ſimul vniantur: poſtea remoue ex balneo, vt vas ſit benè deſiccatum, quod poſtea collocabis in furnum cinerum per 15. vel 20. dies, atque optimè ſic fixabitur. Hoc autem oleum proprietatem

habet liquefaciendi medicinam, vel ſulphur noſtrum, vt videbis. Recipe terram, quam in pila illa ſeruaſti ſuperius: terram videlicet duorum luminarium, quæ reſtitit tibi vltimo calcinatam: & quando pauca admodum eſt, & imbibere admodum eſt tædioſum, & prolixum opus: ideo vt breuitati ſtudeamus, hoc regimine vſi ſumus. Recipe terram illam, ſcias pondus, cui adiungas duas partes amplius ſuo pondere de ſale vegetabili ſecundi experimenti, vel de terra præparatæ vrinæ, quæ fluebat inſtar ceræ, & ſimul totum tere: mox ponas in vaſe, & ſcias pondus totius materiæ ſimul vnitæ, ac illi ſuperinfunde tres partes aquæ ſuperioris per balneum diſtillatæ, cuius partem ſeruaſti. deinde clauſo vaſe cum ſuo antenotorio, iuncturis firmiter clauſis: conſtitue in balneum, vt ſolummodo ſtet in eius vapore, per 23. vel 24. horas. Tum remoto antenotorio, & appoſito alembico per diſtillationem exhalabis quandam pauçam humiditatem inſipidi ſaporis. Quæ humiditas ſi non fuerit inſipida, colligenda eſt. Deinde iterũ miſce aquam ſuperiorem, vt ſuprà, collocabis in balneum: diſtilletur vltimo humiditas, vt ſuprà. Atq; hoc pacto iterandum eſt hoc magiſterium quinquies: digerendo videlicet, atq; diſtillando, quouſq; lapis fiat, vel terra. Poſtea accipe terram illam prægnantem, ac

prius

prius contritam collocabis in bociam fortiter lutatam bitumine philoſophorum: mox eam adaptabis furno cinerum, & obſtructo ore bociæ, ſenſim ignem lentum ſubminiſtrabis, ne vas frangatur: poſt inde ignem bene augebis per 12. horas. Frigefacto vaſe, perferas extra infantem noſtrum, primam geminorum luminarium materiam, magneſiam noſtram, accipitrem noſtrum, multis alijs nominibus nominatum. Recipe ergo ſulphur hoc, ac hilari animo in bociam collocabis: cui redde duas partes aquæ ſuperioris, dictum infantem ſuper imbibendo, ac digerendo magiſterium continuabis, donec ſulphur fiat rubrum tanquam lucidus rubinus. Illud etiam notabis, quòd dictum ſulphur ad album etiam poſsit fermentari, antequam rubificetur. Sed quoniam magna iactura videtur, ſi hoc opus hucuſq; deductũ, terminaretur in albam medicinam: propterea viſum eſt nobis, ad fermentationem deſcendere. Recipe ergo regem illum rubificatum, & ſcias pondus: & mox recipe Mercurij lauati octo partes, & partem vnam auri cimentati: fiat ſimul amalagma. huius ſcias pondus, & ſi fuerint octo partes Mercurij, & vna pars auri, debet illud amalgama per lineum pannum exprimi. Deinde pone regẽ illum in vas altum, quod ſit in inferiori parte ſatis amplum & largum: os autem non de-

bet ita esse largum, sed strictum, vt quatuor digitos immittere possis: & si rex intra positus erit vnius vnciæ, amalgama debet esse vnciarum octo. Prius ergo rex ipse in vas collocetur: postea amalgama totum immitte super regem: vas ipsum postea constitue in ignem cinerum: qui rex continuò postquam sentiret calorem, conuerteretur in puluerem dictum amalgama. atq; ita in eodem igne permaneat per 24. horas, vt eius virtus augeatur. Postea recipe oleum dictũ superius compositum, & funde super ipsam materiam: quæ postquam totum oleum ebiberit, apparebit tibi tota materia conuersa in aquam, siue oleum. Cùm autem ab igni remota fuerit, apparebit sicut petra dura, splendens tanquam carbunculus. Iterum ergo super ignem constitue, & amoue vt suprà: hoc fac quotiescunque volueris, licet solummodo bis id nos fecimus. Nam quantò sæpius dissolueris, & congelaueris, eò magis virtus augebitur. tum cùm de rege nostro coronato proiectionẽ facere volueris: fac in hunc modum. Recipe de eo modicum, & 24. partes auri: sed prius funde aurum, & super ipsum pone modicum medicinæ: & è vestigio totum aurum in puluerem conuertetur instar rubini, totumq; illud erit medicina. Præterea recipe vnam partem medicinæ, siue puluerís, & proijce super 100

partes

partes Mercurij, totumque in aurum conuertetur purissimum : quod si nimium esset coloratum, poteris illi adiungere vel æris, vel argenti partem aliquam. De qua etiam medicina poteris proiectionem facere super reliqua metalla perfecta: præsertim su per Martem, & Venerem, & conuertentur in aurum, melius omni auro minerali. Hoc operati sumus pro rege Anglico, qui finxit se contra Turcam pugnaturum, & postea contrà regem Galliæ pugnauit, meque incarcerauit, & tandem euasi. Caueas ergo tibi fili ab his.

Experimentum XIIII.

Accipe aquam illam Mercurij factam tribus vasis, & acutam, vt sæpius te docui, atque in ea dissoluas vnciam lunæ : mox altera bocia soluas duas vncias solis : quibus vtrisque dissolutis, ambas dissolutiones in vnam copulabis. Sed cum hæc coniunctio fiet, aquæ debent calidæ esse, vt facilius vniantur. illud tamen aduerte, quòd ad dissolutionem lunæ requirantur quatuor partes aquæ, ad singulas vncias lunæ. Facta ergo perfecta vnione, habeas pilam vitri rotundam, cum collo longo vnius brachij cum dimidio : ambas illas dissolutiones constitue in tali pila, cum Hermetis sigillo claudas, ac pone in tripode arcanorum, ac illi sub-

miniſtrabis ignem lucernæ, cum licinio triũ filorum per octo dies: deniq; per alios dies octo præbebis illi ignem trium liciniorum: poſtea dabis illi ignem liciniorum quatuor, vt aſcendat ignis ad numerum duodecim filorum, ita vt ſingula licinia ſint ex ternis filis. Hunc vltimum ignem continuabis, quouſq; appareat materia nigra, tanquam carbo extinctus, & tanquam atramentum. Tunc illud erit ſignum perfectæ vnionis & putrefactionis duorum luminarium, & Mercurii interfeciſſe ſuos parentes. Hęc autem nigredo intra ſpatium 40 dierum apparebit: quibus elapſis, inibi caudam pauonis aſpicies: varij enim colores apparebunt. Tum ignem illum continuabis, donec tandem incipiat ſuperare color albus, quod fortè continget intra 40. vel 50. dies alios. Cùm ergo videris perfectum colorem album perſiſtere, vel vltra variari.

Experimentum XV.

Recipe argentum calcinatum cum aqua-forti, facto de vitriolo, ſalenitro, et cinabrio: poſtea ipſum phlegma ter aut quater extractum ex lotio diſtillabis, vt ab igni contra naturam expurgetur. Deinde ipſum argentum calcinatum conſtitue in vrinali paruo, ac inibi de illo oleo quod habes in eo experimento, poſtea deſiccabis, ac iterum imbibes,

bes,& deſiccabis:iterando hoc opus, quouſ que tres partes biberit de illo pretioſiſsimo oleo:quo facto,elicito ex vaſe materiam, ac contere optimè ſuper prophyrium, vel vitreo mortario cum piſtillo vitreo. Deinde repone in eodem vaſe, adiungas illi vncias 8.de ſale voltatili ex lotio, vt ſuprà habes in ſuo experimento: claude vas antenotorio optimè lutato ne reſpiret: pone ſuper cineres,& breui ſpatio videbis totũ illud in colorem viridem conuerti,vel azurum.quo ſigno apparente, pone illud compoſitum in pila vitrea rotunda,Hermetis ſigillo clauſa: & pone in tripode arcanorum, donec videris materiam coagulari:quo facto, remouebis ignem.atq; hæc operatio etiam fieri poteſt ſuper cineres calidos cum thure. Frige facto vaſe transferas iſtud in ignem balnei, ſubminiſtrans in principio ignem lentum, donec vas incipiat calefieri: tum ignem augebis,ita vt ferueat balneum:ſic materia diſſoluetur in oleum clarum. ſine vt frigeſcat, & congelabitur. Iterum diſſolue, deindè vt ſuprà coagula,iterando opus quater,aut ſexies.Illud tamen notabis:ſi materia non cõgelaretur in cinere elapſis triginta diebus,ſi ne vt materia frigeſcat per ſe: ſic enim congelabitur.atq; hoc pacto ſi per cineres diſſolueris,non neceſſe erit balneo vti. illud tamẽ notato, quòd corpus totum diſſolui debet,

nec vlla pars debet remanere, quin ſoluatur. Poſtremò accipe huius medicinæ vnam partem, & Mercurij triginta partes loti cum aceto, pone medicinam in pila vitrea, cum longo collo: deinde intromitte illum mercurium lotum: pone vas in furno cinerum, in principio ad ignem lentiſsimum per quatuor dies: poſtea per alias quatuor dies augebis ignem: vltimo per alias quatuor dies ſubminiſtrabis ignem penè fuſionis, inuenies mercurium congelatum, & fixum. Sed nota quòd dictus mercurius gelatus non erit albus, ſed propemodum rubeus. Illius autem reductionem facias hoc modo. Extrahe tunc mercurium congelatũ, & contere: poſt in ſingulas vncias mercurij huius, accipe ſingulas vncias plumbi, quod ſubtiliter lamina bis, laminas ipſas cum ipſo puluere in quatuor conſtituas ſolaria ſtratum ſuper ſtratum: poſtea in fornace dabis ignem, vt materia fundatur, proijce in virgâ: vltimò trãſmitte totum per copellum, ſic habebis argentum de copella, memento pauperum.

EXPE-

Experimentum noſtrorum ſociorum, qui plurimas alias actiones nobis notificauerunt: in quibus animaduertimus, pleraq; alia omnia eſſe parui momenti.

EXPERIMENTVM XVI.

Accipe ſalem Armoniacum vulgi, atqûe illud diſſolue in phlegmate vini lotij: diſſolutionem tranſmitte per filtrum, ac per balneum diſtillando aquam remouebis; & remanebit tibi ſal coagulatum, ac album: iterum diſſolue cum præfato phlegmate, ac per balneum tranſmitte. Deinde accipe tantam quantitatem aquæ vitæ, quantæ quantitatis fuerit phlegma, ſuperinfunde ſimul ſuper eandem ſalem, & occluſo vaſe cum ſuo antenotorio, pone in balneo per 24. horas: amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico, diſtillabis per balneum igne lêtiſsimo. cum ſal coagulatum fuerit, ipſum iterum diſſolue cum diſtillato phlegmate hoc, quod miſcuiſti cum aqua vitæ, & inde iterum congelabis: hoc modo diſſoluendo viciſsim & congelando, ter idem magiſterium reiterabis. Atque ita dictum ſalem in virtutem vegetatiuam, auxilio ſpiritus vegetatiui, quo ipſum diſſoluiſti

ac congelaſti, reduxeris. Accipe vitriolum dephlegmatum, ita vt ſuprà ignem non fundatur: recipe poſtea tantum de ſale nitro, & mediam partem cinabrij: fac inde aquam fortem in ſtorta, cum iuncturis optimè clauſis: vltimo augebis ignem, vt omnes ſpiritus exeant in receptorium. Scias pondus dictæ aquæ, & accipe medietatem ipſius ponderis de cinabrio, & pone illum in dicta aqua, vt diſſoluatur: quo diſſoluto, diſtillabis per cineres igne leuiſsimo à principio: cùm verò videris totam aquam tranſactam, auge ſubtus ignem, ac ſuperius, ita vt totum cinabrium tranſeat in receptorium, vel maiori ex parte. His peractis, diuide illam aquam in duas partes: ac in altera parte diſſoluas mercurij vncias quatuor, & pone tantum aquæ, vt omninò diſſoluatur totum: poſtea per cineres ſeparabis aquam. Vltimò ignem augebis, donec rubicundus permaneat mercurius præcipitatus. Cæterùm accipe aquam quam ſeruaſti, ac in eo ponas dimidium vnciæ de ſale armoniaco ſuperius præparato, ac medium vnciæ de ſale vegetabili primi experimenti. Sed prius dictæ aquæ debent purgari à ſuo phlegmate cum aliquanto argenti, vt pinguedo ſalis nitri recedat. Poſtea accipe aquam iſtam, in qua diſſoluiſti duos ſales iſtos: ſalem armoniacum fixum, & ſalem primi experimenti: & in quaternas quaſq;

quaſq; vncias aquæ debes immittere ſingulas iſtorum ſalium. poſt accipe prædictum perfectum præcipitatum. & hac aqua imbibe, miſcendo cum aliquo bacillo vitri, vel ligni ad modum cochlearis: deinde ipſum cinere deſiccabis, vt ſuprà: & hoc magiſterium toties iterabis, donec materia inter miſcendum adhæreat cochleari, & oſtendat quandam viſcoſitatem, vt mel vel pix liquida. Alterum etiam ſignum, tibi proferã, quòd hæc materia ſuper ignẽ permanebit inſtar olei: amota autem ab igne, cõgelabitur. Verum ſi tam in igne perſiſtens, quàm remota ab ignẽ non poſſet congelari amplius, longè eſſet melior. Cæterùm accipe duas partes argenti de copella, ac cementabis ſemel cum ſalẽ communi præparato. poſtea accipe vnam partem auri puri, & funde hæc duo: poſtea reducito in laminas ſubtiles & graciles, quale eſt dorſum cultelli: poſtmodum in fruſta parua reducas inſtar vnguis. Dicta fruſta vngendo linias optimè cum præfata materia viſcoſa: poſtea in crucibulo ſtatuas componendo ſolariatim ſtratum ſuprà ſtratum, liniendo ſingula quæq; fruſta prædicta medicina. cùm verò intra crucibulum omnes laminas coaptaueris, linias ſuperficiem ſiue ſummitat. in eadem materia, ita vt ſuprà nullæ laminæ appareant. Habeas præterea alterum crucibulum, quod ſuperius

intromissum tanquam cooperculum, claudat crucibulum, inferius vbi sunt lam næ: lutabis deinde circumcirca vtrunq; crucibulum, nè respiret: post desiccabis lutum: quod si contrahet ex siccitate aliquam lineam, iterum nouo luto linias, vt optimè cooperiatur suprà & infrà. postea constitue crucibulos inter duos lateres, & inter illos lateres collocabis totam quantitatem cineris, quantum satis sit ad inferiorem crucibulum separandum intra ipsos cineres. Hoc autem fit, vt recipiat ignem tantum à parte superiori. Deinde accede superius ignem tanta quantitate carbonum, quantum possit ipsum ignem fouere, ac nutrire per sex horas. Vltimò frigefiat vas, ac ipsum aperias, iterumq; supradictas laminas vnge, vt suprà: iterum suprà administrando ignem per sex horas, vt suprà, frigescat vt suprà. Postremò liquefacito laminas istas, atq; iterum lam nabis vt suprà: iterum prædicta materia eas linito: & in dictis crucibulis eas constitue, vel alijs nouis solariatim stratum super stratum lutabis vt suprà: ignem administrabis per sex horas, vt suprà: sine vt frigescant. Iterum deinde linias vt suprà, ignem dabis vt suprà: post iterum funde vt suprà, iterumq; laminabis, & cum noua medicina circumlinias vngendo: & in crucibulis constituendo solariatim vt suprà: prębeas ignem vt suprà.

postremò

poſtremò ponderabis laminas, & ſi ſint vnciæ tres, ab ijs ſubtrahe vnciam, & adiunge illi tantundem de argento cupellæ, ac vt ſuprà magiſterium iterabis, vngendo, laminãdo, ſtatuendo in crucibulum, ſtratum ſuper ſtratum, adminiſtrandoq; ignem. & ſi tribus vicibus, & ternis quibuſq; vicibus ſubducito ex materia partem, & in eius vicem adiunge argentum nouum de cupella: atq; ita perſequi poteris magiſterium hoc in infinitum vſq;. Poſtea accipe quod ſub tractum fuerit ex prædicta minera, ac pone in aqua diuiſionis facta ex alumine rochæ & ſa lenitro. Atq; hoc pacto, Dei auxilio, intra duas vices extrahes aurum, quod poſuiſti: poſtea hauries inde lucrum, quod expenſas nobis præbebit. Nos autẽ pro tempore hoc particulari vſi fuimus: poſtea intermiſimus nauantes operam truncis, herbis, & ramuſculis arboris philoſophiæ.

Aliud Experimentum XVII.

¶ *Hoc experimentum reperitur in vltimo teſtamento, in apertorio, & epiſtola accurtatoria.*

Accipe ſublimatum bis cum vitriolo, & ſale communi præparato, quod bis ſublimatũ ſit, ſemper cum nouis materialibus contere: & ſi ſublimatũ fuerit libra vna, accipe albumina nouem ouorum recentium: quod albumen tam diu concutias, quod videatur

ſic eſſe, vt aqua. Mox miſce albumen cum illo ſublimato, & pone intra ſtortam, habentem collũ extenſum: iunge illi receptorium quàm optimè clauſum, ſubminiſtrans illi ignem cinerum in principio leuiſsimum: donec eo gradu diſtillet. Ceſſante autem diſtillatione, augebis ignem: vltimò dabis ignem violentiſsimum. atq; hoc pacto pars mercurij tranſibit in aquam, pars verò in mercuriũ viuum: quod viuum tranſactum, iterum ſublimabis, & iunge cum aqua diſtillata, prius tamen contritum, ac iterum diſtillabis, vt ſuprà, iterando magiſterium toties, donec totum ſublimatum tranſeat, & conuertatur in aquam. Quare poteris eodem modo multiplicare toties, quoties volueris: adiungendo illi ſemper aquam, ſublimatum nouũ, ac diſtillando donec in aquam conuertatur. accipe igitur hanc aquam, & pone in vrinali paruo, connectens ſibi capellum cum receptorio: poſt diſtillabis per balneum tam diu, quòd videatur tibi albumen illud immixtũ tranſactum eſſe: quod ita cognoſces: Accipe laminam ferream, vel cupream, ſuper quam permitte vnam guttam diſtillationis cadere: quæ ſi bulliat, & videatur diſſoluere, tum amoue recipientem, annectendo alterum quamoptimè clauſum, & diſtillabis per cinerem: atque iterum per cineres hoc magiſterium iterabis ſepties. Atque ita habebis

bebis aquam Mercurialem, quæ tibi ſeruiet in multis operationibus. Accipe igitur vnciam vnam ſalis ſecundi experimenti, & vncias quatuor iſtius aquæ, & miſce ſimul, & ſtatim diſſoluetur: poſtquam diſſolutũ fuerit, diſtillato per cineres lento igne, iũcturis optimè clauſis: vltimò ignem augebis, vt totum ſal cum aqua pariter tranſeat per alembicum. poſtea in eandem aquam iterum immitte vnam alteram vnciam ſalis, ac per diſtillationem tranſmitte totam, vt ſuprà: atq; hoc pacto reiterabis hoc opus diſtillationis quater: ſingula diſtillatione adiungens illi aquæ vnciam vnam de dicto ſale. Tum demum habebis mineralem aquam vegetatá, atq; acutam, cum augmentatione virtutis, & potentiæ proficiſcentis à dicto ſale vegetabili pretioſiſsimo: ſine quo nihil fit. Accipe vnciam vnam Lunæ calcinatæ, prout habes in ſuperioribus experimentis: quam diſſolue in hac aqua benedicta, qua diſſoluta, diſtillando per cineres tranſmitte per alembicum, vltimò augens ignem aliquantulum. frigefacto vaſe, videbis lunam verè totam eſſe tranſactam per alembicum. Si quid tamen remaneat, illi ſuperinfunde iterum aquam nuper diſtillatam, quouſque corpus lunare totum plenè per alembicum fuerit diſtillatum, vel maior pars ipſius. Accipe præterea ſolem calcinatum cum mercurio,

atq; ipſum ſolue in hac aqua argenti diſtil-
lata: quod cum fuerit diſſolutum, pone i-
pſam diſſolutionem totam in vrinale vitreũ
cum capello & receptorio firmiter clau-
de: deinde diſtilliabis per balneum igne leui in-
ſtar ſolis. atq; hac ratione cõtinuabis opus,
donec tota inſtrumẽtalis aqua tranſeat per
alembicum: & corpus ſolare in fundo vaſis
maneat in forma olei pretioſiſsimi. Super
quod oleum immitte ſeptem partes mercu-
rij ſepties ſublimati, immittens ſimul totum
cum cochleari, vel ligneo, vel vitreo: poſt il-
li vaſi ſuperpone aludel ſuum, ſubminiſtrãs
ignem cinerum leuiſsimum, donec materia
ſublimetur: quod verò ſublimatum fuerit:
proijce deorſum, & iterum immiſce cum
eo, quod remanet in fundo vaſis, ac miſcen-
do vt ſuprà cum eodem cochleari, vt quàm
optimè cum oleo miſceatur. deinde iterum
ſublimabis, iterumq; ſublimatum proijcies
deorſum, reducendo illum in fundum va-
ſis, ac miſcendo vt ſuprà. Hoc opus iterabis
toties, quousque tandem materia non am-
plius aſcendat, ſed in fundo remaneat fuſa
ad ſimilitudinem ceræ: quæ in feruenti igni
perſiſtet in formam olei, remota ab igne,
congelabitur. Tunc vnciam vnam iſtius me-
dicinæ, & centum partes mercurij vulgaris
loti cum ſale & aceto: pone ipſum mercu-
rium in crucibulum: & cùm videris ipſum fu-
mantem,

mantem, proijce ſuper illum vnciam medicinæ: mox carbonibus operias ipſum crucibulum, adminiſtrando ignem fuſionis, proijce in virgam, & habebis aurum 24. graduum. lauda Deum, & memento ſemper pauperum.

Aliud Experimentum XVIII.

Accipe mercurium bis ſublimatum cum vitriolo & ſale: ipſum ſublimatum cõſtitue ſuper laminam ferream optimè priùs contritum: cum eo iunge duas vncias ſtanni calcinati: & ſtatue in loco humido, & diſſoluetur. Iterum ſublima, & pone ſuper laminam ferream vt ſuprà, & totum diſſoluetur. atque hoc pacto potes tantum mercurij diſſoluere, quantum volueris. Poſtea accipe hanc aquam: eam ſepties rectificabis per cineres, vel donec amplius terreſtritatem non emittat: poſtea diſtillabis eam per balneum igni lento: ac ex decem partibus diſtillabis vnam, quæ nullius eſt vtilitatis: eſt enim phlegma, quod contraxit ex loco humido. mox ſcias pondus aquæ remanentis in fundo: & in quaternis quibuſque vncijs appones ſingulas vncias de ſale vegetabili primi vel ſecundi experimenti: nam ſunt eiuſdem vigoris. deinde diſtillabis per cineres calidos, cum alembico & recipien-

te iuncturis optimè clauſis: quæ cum diſtillata fuerit tota, iterum illi nouum ſalem adiunge, ſeruato eodem pondere, quo ſuprà, tam ſalis, quàm aquæ: atque eam denuò diſtillabis, vt ſuprà. atque hoc eodem modo quater diſtillabis, adiuncto ſingulis diſtillationibus nouo ſale, vt ſuprà, ac diſtillando per cineres: atq; ita habebis aquam mercurialem, mineralem, atq; ad omnes phyſicas operationes aptam. Cæterùm accipe mercurium vulgi, lotum cum aceto & ſale, & tranſactum per pellem camuſciæ: illum pone in vaſe, & ſi de mercurio fuerit pondus vnius vnciæ, illi quatuor vncias adiunge prædictæ mineralis aquæ, & ſuperpoſito anenotorio, ſuper cineres, ſine vt leuiter bulliat: & breuiter totum diſſoluetur: quam diſſolutionem euacuabis transferendo in aliud vas, cum cautela, vt ſi qua pars reliqua ſit terreſtritatis in fundo, ſeparetur à dicta diſſolutione. Nec eſt vtile tranſmitti in dictam aquam. Hoc autem modo diſſoluere potes de mercurio quantum volueris. Præterea accipe præd ctũ mercurium diſſolutũ, & putrefacito per 30. dies in balneo vel fimo, quod ſit calidum, quod in denos quoſq; dies tranſmutari debet, vt calor continuus perſeueret, nec extinguatur. Facta putrefactione, remoue vas, & appoſito alembico cũ vrinali & receptorio iuncturis bene clauſis

distillabis per balneum totam aquam: Mercurius autem remanebit albus in vase, sicut nix. Tum illi tantum superinfunde de hac aqua, quam nunc distillasti, vt supernatet 4. digitis: reliquum aquæ seruabis in suo vase optimè clauso, in loco frigido. mox superposito vasi suo antenotorio, iuncturis obstructis, pone in putrefactionem per diem naturalem. post amoto antenotorio, & superposito alembico cum recipiente bene clauso, distillabis per cineres, & augebis ignem, vt anima transeat in suam distillatam aquam. Postremò cessante distillatione, sine vas frigefieri: amoue recipientem, & seruato firmiter clausum. Nam quod intus distillatum spiritus est animatus. Materiæ verò remanenti in vase, id est, vrinali, superinfunde iterum de aqua distillata tantum, vt supernatet quatuor digitis: & annexo antenotorio, vas constitue in putrefactione, vt suprà: ac subinde amoto antenotorio vicissim, & superposito alembico cum suo recipiente, quo spiritus animati alteram partem seruaueras, iuncturis optimè clausis, iterum per cineres distillato: ac vltimo similiter ignem augebis, vt in distillatam aquam anima transeat, vt suprà. Post frigefacto vase, in receptorio ipsum animatum conserua, vt suprà, ac optimè clausum: ac remanenti materiæ in fundo iterum infunde de noua aqua, vt suprà, & putrefa-

cies vt ſuprà, per cinerem diſtillando: Spiritum in idem receptaculum tranſmitte, vbi alterum ſeruaſti. Hoc pacto iterabis magiſterium toties, quouſq; corpus remaneat mortuum, nigrum, omniq; humiditate deſtitutum: quod hoc ſigno comprobabis. Accipe modicum de corpore illo nigro, ſiue terra, & pone ſuper laminam ignitam: & ſi videbis nullam fumum emittere, neq; ab igne: tum accipe ipſam terram, & pone in paruula pila optimè lutata, & vitrea: atque ore optimè clauſo, eam conſtitue in ignem reuerberationis per vigintiquatuor horas: poſt ipſam terram calcinatam remoue, & ſterne intra cineres calidos optimè clauſam, ne aliquam humiditatem attrahat. Cęterùm accipe aquam animatam, atque eam per cineres ſepties rectificabis: quam aquam animatam & viuificatam diuide in duas partes: quarum altera vtemur ad viuificationem terræ, altera verò ad diſſolutionem Solis & Lunæ. Accipe ergo alteram partem dictæ aquæ: & ſcias pondus terræ ſuperius ſeruatæ, contere prius, & pone in vrinali: deinde ſuperinfunde illi de prædicta aqua quartam partem ſui ponderis, & annexo antenotorio benè clauſo, pone vas in balneum, vt aquam balnei non attingat, ſed ſolo vapore materia calefiat: atq; ita permaneat per quatuor dies. Deinde amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembi-

co, di-

eo, diſtillabis per cineres lento igni ad ſimilitudinem ſolis, & emanabit humiditas quędam inſipida, quam proijcito: nihil enim valet. His peractis, iterum imbibe cum quartą parte ſpiritus animati, vt ſuprà, digerendo vt ſuprà, & per cineres diſtillando humiditatem, vt ſupra. Hoc pacto toties magiſterium hoc reiterabis: donec totum corpus ſuam humiditatem ſiue animam reaſſumpſerit, & album remaneat inſtar niuis: quod corpus extrahe, & ſiccabis, & contere. contritam in paruam bociam conſtitue quamoptimè lutatam luto ſapientiæ, & obſtructo ore ipſius bociæ cum bombace, ipſum vas collocabis in furno cinerum: ſed aduerte, quoniam ſi ignis ſit nimis violentus, materia tranſibit in oleum, nec poterit ſublimari, & periculum erit, ne vas frangatur: quod nobis accidit: id quod te admonitum volumus, vt ignem leuem perſequaris, donec materia ſublimetur. Hoc etiam notabis, hanc ſublimationē etiam poſſe fieri in igne turris: eoque non ſublimabitur materia, niſi ſpacio trium vel quatuor dierum. Quæ quidem ſublimatio erit albiſſima, ſicut squamæ piſcium, vel tanquam talcus. His peractis extrahe cautè magneſiam: materiam primam vulgaris Mercurij noſtri, ſalem noſtrum armoniacum, ſulphur noſtrum: quem cerebis in paruula bocia bene clauſa intra cineres calidos inſtar

Solis. quod autem in fundo vaſis remanebit, & non poterit ſublimari, proijcito: quia nullius eſt valoris, ob euacuatũ pretioſum ſemen. Accipe alteram ſuperius diuiſæ aquę partem: atq; in ea diſſolue mediam vnciam Lunæ calcinatæ: quæ cum diſſoluta fuerit, in furno cineris, tranſmitte per alembicum: qua tranſacta, in ea diſſolutione ſolues vnciam vnam ſolis calcinati: poſt putrefacito per 12. vel 20. dies: deinde tranſmitte per balneum ſuam aquam. Corpus autem in fundo vaſis remanebit tanquam mel fuſum, vel inſtar picis fuſę: ſuper quam materiam iterum infunde de aqua nuper diſtillata tantum, vt ſupernatet tribus vel quatuor digitis: mox putrefacito per vigintiquatuor horas: deinde amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico cum recipiente, iuncturis optimè clauſis diſtillato per cineres. cum trãſierit aqua, augebis ignem vt tranſeat aer in aquam diſtillatam. Atque iterum augmentato ignem altero gradu, vt tranſeat etiam ignis in aerẽ diſtillatum: quoniam hæc elementa vnum ab alio mouentur inuicem, & ſe inuicem trahunt. Frigefacto vaſe, conſeruato ſpiritum animatum, ſuo vaſe firmiter clauſo. ſuper materiam remanentem in vaſe iterum infunde de ſua aqua diſtillata: ac protinus terra diſſoluetur in colorem rubini obſcuri: claude vas cum ſuo antenotorio, pone in putrefactione,

factione, vt ſuprà: ac denique per cineres diſtillabis animatum ſpiritum, in illud idem receptorium, vbi alterum ſeruaueris, dq; iuncturis optimè clauſis. Vltimò ignem augebis, vt ſuprà. Itaque magiſterium hoc iterabis toties, quouſque totum corpus vel maior pars per alembicum tranſeat. Quod autem modicum remanebit, de eo pone ſuper laminam ignitam: ſi fumi nil emiterit, ſignũ erit perfectæ examinationis ipſius terræ. Si contrà fumum emittet: iterabis magiſteriũ prædictum, donec tale ſignum fueris conſecutus. Preterea accipe ſulphur ſublimatum quod ſuperius in bocia parua ſeruaſti: (ſulphur, id eſt, materiam primam Mercurij vulgaris, de qua ſuperius dictum eſt) illud antè ſulphur optimè conteras: poſtea pone in vrinali, quod debet eſſe altum, & anguſtum ſine corpulentia ab inferiori parte, vſque ad ſummum. æquale ſcias pondus dicti ſulphuris, ac illi ſuperinfunde tertiam partem de ſpiritu animato Solis & Lunæ ſimul coniuncto, vt ſuperius feciſti: & claude vas cum antenotorio, ac pone ſuper cineres ad congelandum, ſiue coagulandum. Tunc infiniti colores apparebunt. Continuabis hoc opus per vigintiquatuor horas, digerens materiã ſuper cineres: deinde amoto antenotorio, & ſuperpoſito alẽbico, exhalare facias quandam humiditatem inſipidam. Nam rex ſibi

aſſumet,& ſecum retinebit ſuam animã propriam,& etiam animam ſuorum parentum, eis gaudens,& exultans. Poſthæc iterum imbibe vt ſuprà,cum tertia parte animati ſpiritus,& clauſo vaſe vt ſuprà,cum ſuo anteno-torio:& poſt appoſito alembico vt ſuprà, humiditatem exhalabis. Qua humiditate tranſacta, amoto alembico, pone ſuper Aludel ſuum, ſubminiſtrando illi ignem paulò vehementiorem, vt aliquã pars ſublimetur: quod verò ſublimatum fuerit,cum argentea ſpatula deijcito ad fundum vrinalis: ac deinde imbibe vt ſuprà, digere vt ſuprà, remoue humiditatem vt ſuprà:idque opus toties repetes imbibendo,digerendo, exhalando humiditatem,& ſublimando vt ſuprà,donec in ignis aſperitate quieſcat, nec amplius ſublimetur,totamque animam ſuam reaſſumpſerit. Tunc accipe regem ipſum,ac in pila luto ſapientiæ optimè munita,conſtitue ſuper cineres:ita vt tota pila ſit in cineribus ſepulta, ſubminiſtrando illi ignem vehementem per ſpacium quindecim dierum:ita tamen,vt pila non fundatur. Atque hoc gradu caloris rex tandem rubificabitur tãquam rubinus, ac erit fuſibilis,ac tingens. Tunc extrahe regem ſuum purpureo diademate coronatũ. Accipe in Dei nomine vnciam vnam de rege,ac funde prius tres vncias auri: ſuper illud autem fuſum proijce illam vnciam medicinæ,

dicinæ, ac eodem ferè temporis ſpacio, ſeu momento, totum aurum conuertetur in pulue rem. Atque hic quoque puluis medicina erit. Accipe huius pulueris vnciam vnam, & proijce ſuper bis centum vncias Mercurij, & totum in medicinam abibit, & conuertetur. De qua vltima medicina accipe vnam partem, ac proijce ſuper mille partes Mercurij, & habebis puriſsimum aurũ, melius minerali. Laudatus ſit Deus, qui nobis hæc patefecit, & contremiſce conſiderans tanta me ſecreta ediſſe.

Aliud experimentum ad faciendum oleum, pro incinerandis ſulphuribus aliorum experimentorum.

Experimentum XIX.

Accipe alteram duarum aquarum. de quibus in præcedent. opere, atque in altero experimento mentionem fecimus, aquam videlicet mercurialem, factam ex ſublimato: & illam acue, vt te docuimus, vt diſſoluere poſsit duo luminaria. Deinde accipe vnciã vnam Lunæ calcinatæ, & eam ſolue in aqua mercuriali prædicta, & pone in putrefactione per octo dies: mox diſtilla per cineres, vt tota tranſeat per alembicum. quæ cum tota vel maior pars tranſacta fuerit, tũ ex ea per balneum remouebis aquam lento igne, ad ſi

militudinem caloris Solis,& cum aqua trá-
acta erit tota,tum tibi in fundo vaſis remane
bit oleum ſerenum,quod neceſſe eſt vt fixe-
tur. Scias ergo pondus prædicti olei, atque
illi tantundem adiunge de oleo illo, quod ti
bi circulandum iuſsi in primo experimẽto.
Atq; hoc oleum pone itidem ſuper cineres,
vt circuletur per quindecim dies, quo tem-
pore proculdubio fixabitur. Eſt præterea a-
lius modus fixandi & conficiendi dictum o-
leum. Accipe lunam calcinatam, & diſſolue
vt ſuprà,& putrefac per triginta dies cum ea
dem aqua mercuriali. Deinde diſtilla aquá
per balneum: poſt iterum ſuperfunde illi de
hac aqua diſtillata tantum, vt ſupernatet tri-
bus digitis: claude vas cum antenotorio, &
pone in balneum per vigintiquatuor horas:
deinde amoto antenotorio, & ſuperpoſito
alembico diſtilla igni lẽto per cineres. Cum
autem tali gradu videris totam aquam aſcẽ-
diſſe, remoue receptorium, & clauſum ſerua
bis: atque annecte aliud receptorium, vt in
illud tranſeat aer per ſe, atque ita ignem aug
mentabis aliquantulum, quouſque aer tran
ſeat. Quo tranſacto, frigeſcat vas: ac iterum
ſuper terram infunde de aqua diſtillata, vt ſu
pernatet quatuor digitis, & appone anteno
torium benè clauſum, ſtatue in balneo per
duas horas. Mox amoto antenotorio, & ap-
poſito alembico, diſtillabis lento igne per ci
neres.

neres. Cum autem tali gradu videris totam aquam deſcendiſſe, remoue dictum receptorium, atque alterum vbi aerem diſtillatum ſeruaſti, viciſsim annecte clauſum optimè: tunc aucto igne, diſtillabis quouſque nil vltrà emittet. poſtmodum amoue recipiente, & à principio eodem ordine iterabis magiſterium toties, donec terra nihil amplius liquoris ſiue olei emittet: tunc tibi remanet terra in fundo optimè calcinata. Accipe illum aerem ſiue oleum, & ſcias eius pondus; & illi adiunge tantundem olei primi experimenti: pone ad circulandum per cineres, & duodecim vel quindecim dierum ſpacio, p-culdubio fixabitur. Sicque habebis duplex magiſterium componendi oleum pro incinerandis medicinis inferiorum experimentorum. Ad album accipe deinde aquá eam, & ipſam rectificabis p cineres ſepties. Mox accipe terram, & contere, & pone illam in pilam paruulam vitream, luto munitam, dabisque illi ignem per vigintiquatuor horas, non violentum, nec leuem nimis, ſed medio crem: deinde frigefacto vaſe, illam terrá contere, & ſcias pondus illius, & pone in vrinali, & redde illi quartam partem aquæ ſuæ, & clauſo vaſe cũ antenotorio ſuo, pone in putrefactione in balneo per quatuor dies: ità vt non attingat aquam, ſed tãtum balnei vaporẽ accipiat. Deinde amoto antenotorio,

& ſuperpoſito alembico, fac exhalare humiditatem inſipidã, quæ nihil valet. Ac denuò imbibe vt ſuprà cum quarta parte aquæ, & digere, & diſtilla vt ſuprà, iterãdo toties magiſterium hoc, donec terra totam ſuam aquã biberit. Tum terram prægnantem contere, & pone in bociam paruulam, luto optimè lutatam. Deinde pone ſuper cineres in ignẽ ſublimationis, præbendo prius ignem leuiſſimum: poſtea gradatim augebis, quouſque terra ſublimetur, atque hoc pacto continuabis per vigintiquatuor horas ignem. Frigefacto vaſe, collige ſublimationem, primum lunæ materiam, & terram noſtram foliatam: cuius terræ nomina plura ſunt. Tunc terrã illam foliatam accipe, & ſcias pondus eſſe, & pone in vas, ac illi ſuperfunde tres partes olei circulati primi experimenti, & per viginti dies terram cum ipſo oleo circulabis in balneo, & 20. alios dies in cineribus. Et ſic habebis oleum optimè fixum. Medicinæ autem, quæ cerabuntur his oleis, videlicet primo oleo, poteſtatem retinebunt tranſmutãdi centum partes. Secundo oleo ceratę trãſmutabunt totidem, id eſt, centum partes. Tertio autem oleo mille partes. Scias etiam nos, fili optime, poſt multos labores non potuiſſe fixare hæc olea, nec cum aqua vegetabili, nec cum animali circulando, donec ab amico noſtro Villanouano edoceremur. Pro-

terea

terea ſcias vnico illorum prædictorum oleorum trium per ſe fieri poſſe proiectionē perfectiſsimam. Accipe vnciam vnam lunę calcinatæ, eamque diſſolue cum aqua mercuriali, vt ſuprà, putrefacito poſt per octo dies: deinde diſtilla per cineres, vltimò auge ignē, vt aer tranſeat in ſuam aquam. Poſtmodum iterum ſuper terram infunde de noua aqua, & depoſito antenotorio, ſuperpone alembicum, & in idem receptaculum fac trāſire diſtillantem aquam, & aerem, vt ſuprà: & hoc pacto toties magiſteriū iterabis, quouſque terra exanimetur, & eius anima tranſacta fuerit in aquam diſtillatam per aeream reuolutionem. Accipe poſtmodum aquam, & eam ſepties rectifica per cineres. cum hac igitur aqua diſſolue ſolem & terram ſuperiorem lunæ: iunge deinde cum terra ſolis, poſt quam exanimata fuerit: atque omnes operationes quas adhibuiſti in lunare corpus, vt ipſum reduceres in ſupradicta olea, eaſdem operationes adhibebis ad ſolare corpus, reducendum in oleum, eodē ordine ſeruato. præter hoc vnum, quod diſſolutio ipſius fieri debet cum hac aqua lunari, quam in præſentia tibi manifeſtauimus.

Aliud experimentum. XX.

Accipe plumbum, atque illud calcinatum facies: poſt diſſolues cum aqua mercuriali,

de qua ſuperius diximus, quę facta ſit ex ſublimato & acuta, prout docuimus in ipſo experimento: poſt cum ſolutum fuerit, putrefacito per octo dies. Deinde trāſmitte aquā per balneum: corpus autē remanebit in modum mellis liquidi: poſt iterum illi infunde de aqua ſua diſtillata, ita vt ſupernatet quatuor digitis. Claude vas cum antenotorio, & pone in putrefactionem per vigintiquatuor horas. Mox amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico cum recipiente, diſtillabis per cineres, & vltimo augebis ignem, ita vt tranſeat aer in ſuam aquam diſtillatā: poſtea frigefacto vaſe, illi iterum ſuperfunde de noua aqua, de illa quę tranſacta fuerit per balneum, ita vt ſupernatet quatuor digitis: putrefac vt ſuprà: diſtillabis deinde per cineres, vt ſuprà, in idem receptoriū, in quod paulo antè alterum animatum ſpiritum diſtillaſti. Hoc autem magiſterium toties itera bis, quoad terra corporis optimè ſit exanimata: ſignum autem eius exanimationis eſt perfectiſsimum, ſi parum eius terræ laminæ ignitæ ſuperpoſitum non fumum emittat: ſi verò emittet, reiterabis magiſterium toties, donec nihil fumi emittat. Accipe aquam animalem, & eam ſepties per cinerem rectifica: mox accipe terram, & eam pone in pilam vitream, quæ paruula ſit, & optimè lutata, ad ignem reuerberationis, qui non debet eſſe admo-

admodum violentus. Post frigefacto vase, scias pondus terræ prædictæ, ac illi superfunde tertiam partem suæ aquę, & clauso vase cum suo antenotorio, statue ipsum in balneum, ita vt non attingat aquam, ibique permaneat per tres dies. Deinde amoto antenotorio, & annexo alembico, distilletur per cineres lento igne instar solis humiditas insipida nullius valoris. Iterum postea imbibe, ac iterum putrefacias, vt suprà, & cineres iterũ humiditatem exhalabunt insipidam. ac toties prædicto ordine magisterium hoc iterabis, donec terra ebiberit totã suam aquã. Tunc extrahe ipsam è suo vase, & contere, & pone in bociam benè lutatam: statue eam in furno reuerberationis, subministrando illi lentum ignem à principio: postea illum augebis tantopere, donec sublimetur. Hunc ignem cõtinuato per viginti quatuor horas, donec totum quod possit, sublimetur. vltimò frigefacto vase, extrahe primam materiam, Saturni sulphur, naturę plantam, saneq; aptam ad lunarem furculum accipiendum, siue inserendum. Accipe igitur vrinale optimè lutatum, inibique constitue dictum sulphur: tunc superinfunde illi de primo oleo lunari guttatim, collocato vase super cineres calidos. Atque hoc modo continuabis, quousque sulphur appareat oleum vel mel fusum super ignem, vel cinerem. Amotum

verò ab igni congelabitur. Accipe vnam partem huius materiæ, vel olei, ac proijce super centum partes Saturni, & habebis inde argentum melius minerali. Cæterùm eodem modo & ordine poteris opus tuum prosequi super Iouem, sine vlla differentia. Hoc excepto, quod ex Ioue elicies maiorem vtilitatem, cum sit corpus perfectius, & minus corruptum, quàm Saturnus.

Aliud Experimentum. XXI.

Accipe Martem, ac calcinato cum aceto: postea dissolue cum aqua mercuriali, quam edoctus fuisti in superioribus experimentis: pone in putrefactiõe per dies octo: deinde remoue ab eo aquam per balneum: corpus autem remanebit in vase tanquam mel fusum: super quod repone tantum de sua aqua nuper distillata, vt supernatet tribus digitis, & clauso vase cum suo antenotorio, putrefacito per viginti quatuor horas, deinde distillabis per cineres ab initio igne leui: vltimò augebis ignem, atque etiam aer transmutatur in suam aquam, atque iterum vehementiore igni distillabis, vt ignis quoq; transeat in suam aquam cum suo aere. Hinc frige facto vase iterum remanenti materia eadem mensura infunde de aqua distillata per balneum, & clauso vase cum suo antenotorio, iterum vt suprà putrefac: demum per cine-

res

res vt ſuprà diſtillabis, vacuando aerem & ignem eodem ordine & gradu ignis, vt ſuprà. Hoc autem magiſterium toties iterabis, donec terram exanimatam habueris, de qua ſi modicum laminæ ignitæ impones, nõ emittet fumum, quod eſt ſignum perfectæ exanimationis. Tum temporis accipe ipſam terram, & pone in paruam pilam vitream, luto munitam ad ignem reuerberationis per vigintiquatuor horas. Ignis ſit mediocris: quo tempore elapſo, frigeſcat vas. Accipe aquam animatam, ſpiritu eiuſdem corporis eam rectifica ſepties per cineres: ſcias pondus prædictæ calcinatæ terræ, & redde illi tertiam partem ſuæ aquæ, ac in vrinali cum ſuo antenotorio clauſo digeras in balneo, ita vt non attingat ipſam aquam: permaneat per tres dies naturales: mox per cineres diſtillando euacuabis paruam humiditatem inſipidam. Atq; hoc opus continuabis, quouſq; terra ſecum reaſſumpſerit totam aquã. Tunc accipe hanc terram viuificatam, ac cõtere, & pone in bociam paruam, luto circũtectam inter cineres, cuius os obturatum ſit ſtupatio bombacino, ac illi à principio ſubminiſtrabis ignem leuiſsimum, augendo vicisim ignem, donec terra ſublimetur: quæ ſublimatio erit prima materies Martis, ac terra foliata, ac planta ſanè idonea ad exequendum, & inferendum in ſe ſurculum ſolarem.

Quam terram pone in vrinale, quod ſit obtectum luto ſapientiæ, ac guttatim illi ſuperfunde paulatim de oleo inceratiuo ſolis, quod habuiſti in ſuo experimento, quam cerationem continuabis, quouſque ſulphur appareat tanquam mel fuſum, ac ſuper ignē perſiſtat liquidum. Remotū autem ab igne congelatur: atque hoc pacto Dei opt. max. fauore & auxilio cymbam in portum deduxeris cum euidenti ſigno perfectæ cerationis, prout in magiſterio requiritur. Cęterùm accipe partem vnam huius medicinæ, ac proijce ſuper bis centum partes Mercurij, vel ipſius Martis, & habebis inde aurum puriſsimum melius minerali.

Experimentum XXII.

Eodem ordine ac magiſterio proſequi poteris opus tuum ſuper Venerem, ſine vllo diſcrimine, vel differentia: propterea prolixitatis vitandæ cauſa, calcinato Venerem per ſe ad ignem reuerberationis, velut ſit æs vſtum. Quod reliquum eſt, ſolue cum Mercuriali aqua, vt ſuprà, proſequens eaſdem digeſtiones: equidē examinationes & reductiones, ac eandem inceration em, vt ſuprà, cum oleo ſolis quædam in Marte operatus es: cuius proiectionem facias ſuper Mercurium, vel ſuper eandem Venerem, cum vna parte medicinæ ſuper bis centum partes Veneris

vel

vel Mercurij, & habebis quod optaueris aurum purissimum.

Experimentum XXIII.

Nunc de alio, quod est de omnibus metallis imperfectis simul coniunctis. Recipe igitur Saturnum, ac ipsum calcinato ac dissoluito, vt suprà te docuimus in suo proprio experimento. Atque hoc idem facito de Ioue per se separatim calcinando, & dissoluendo. Sic etiam de Marte & Venere singulis per se separatim calcinatis ac dissolutis, prout superius habuisti de singulis singula experimẽta: singulas postea dissolutiones putrefacias separatim. Mox singula eorum corpora examinabis per se separatim, vt suprà. cum verò terræ eorum exanimatæ fuerint, ita vt suprà candentem laminam nõ fument: tunc accipe omnes illas terras exanimatas, & per se omnes separatim contere in mortario vitreo cum pistillo: contritas simul postea omnes mitte in paruulam pilam vitream, luto sapientiæ circumtectam: mox constitue ad ignem reuerberationis, qui sit mediocris, per 24. horas. Quo facto, accipe iterum illas terras, ac eodem mortario vitreo & pistillo contere. Iterum materiam cõtritam in vrinale vitreum constitue: sed prius scias quanti sit ponderis. Accipe aquas Iouis, & Saturni, easque prius separatim

rectificabis per cineres: mox constitue eas simul coniungendo, atq; hac aqua commixta imbibe terram corporum prædictorum, reddendo illi tertiam partem ponderis terræ, postea digere per tres vel quatuor dies naturales in balneo, ita vt non attingat aquam. Postea amoto antenotorio, per cineres distillabis inde paucam humiditatem in sipidam. Iterum secundò imbibe vt suprà: eodem pondere: ac vt suprà digere, & per cineres vt suprà humiditatem insipidam exhalare facies distillando. Itera toties eãdem operationem, donec terra totam aquam Saturni & Iouis ebiberit. His omnib. peractis, accipe terram ipsam, & contere, & in parua bocia constitue ad ignem cinerum, vt sublimetur subministrando à principio ignem leuissimum. Deinde augebis ignem sublimationis, ac spatio viginti quatuor horarũ sublimabitur. accipe sublimationem, ac pone in vrinali, cui annexum sit antenotorium, ac seruabis intra cineres tepidos. Cæterùm accipe aquas martis, & veneris, eas separatim rectificabis per cineres. Illam verò terrestritatem quæ manet in fundo, caue ne vilipendas: est enim ignis corporum. Ac perinde eam septies rectificabis, singulis distillationibus aquam distillatam superinfunde illi terrestritati, vt ipsa aqua assumat partem igneam, siue tincturam, ac ipsa terre-

terreſtritas cum aqua pariter tranſeat in recipientem. His ergo aquis ſeorſim rectificatis, eas protinus ſimul commiſce, & coniunge: poſtea accipe ſulphur, quod ſuperius intra cineres calidos ſeruaſti, & ſcias quanti ſit ponderis, ac illi ſuperinfunde tertiam partem prædictæ aquæ compoſitæ martis & veneris rectificatæ, & connexo vaſe cum ſuo antenotorio, per balneum prius digere vt ſuprà, per tres dies. Deinde per cineres diſtillando humiditatem inſipidam exhalabis vt ſuprà: mox à principio eodem pondere ac menſura terram imbibe, ac viciſsim putrefacias vt ſuprà. Tertio humiditatem exhalabis vt ſuprà, iterando toties magiſterium, donec totam iſtam aquam ebiberit Martis & Veneris. His peractis videbis ſulphur ipſum rubeum fuſcum participans alicuius viriditatis. prius ſcias illud fuiſſe album in ſuperiori ſublimatione, ac niueum, nunc autem effectum eſt rubicundum, accedens ad materiam ſolis: facta eſt præterea amicitia & concordia inter illos quatuor planetas, congeſta ex eis harmonia mirabili. Atq; hoc pacto euacuauimus quatuor cameras. Præterea ſcias velim cariſs. fili, nos ſpatio ſex menſium compleuiſſe cum voluptate hoc opus, & noſtri ſocij aſtantes, viſo hoc opere, attoniti effecti ſunt, admirantes naturæ potentiam. Sed ad rem. Accipe ſulphur noſtrum

ſupradictum rubeum ſubuiride, & illud cerabis oleo ſolis guttatim, in vrinali quam optimè lutato, à media parte vſque ad infimum, quod vas ſit intra cineres calidos coopertum tantum, quantum ſpatij occupat materia ipſius vaſis. Hanc verò cerationem proſequere ipſo oleo prædicto ſolis, quouſque ſulphur hoc quatuor planetarum in ſe ſolis influxum penitus receperit, ac ſurculus ipſius ſolis fuerit in hac arbore inſertus. Cuius perfectionis ſignum erit hoc, quòd ſulphur hoc erit rubicundum, ac ſuper ignẽ apparebit tanquam mel fuſum, & in forma olei. Remotum autem ab igne, congelabitur, & fiet durum. Ecce fili, habes quatuor planetarum harmoniam, de qua proijce vnam partem ſuper bis centum partes Saturni, & ipſum trãsferet in aurum. Sicq; eandẽ proiectionẽ facias in alia imperfecta metalla, & præcipuè ſuper Mercurium, & Lunam: ex his omnibus poteris habere aurum. pauperum memento, & Deo gratias age.

Aliud Experimentum XXIIII.

Accipe Mercurium vulgi, atque illum lauabis cum aceto, poſtquam eius terreſtritas remota fuerit, tranſeat per corium camuſciæ: deinde illum pone in illa tua vaſa, quorum formam ſuperius habuiſti. In ipſis ergo vaſis mercurium conſtitues, ac diſtilla-

diſtillabis toties, donec totus tranſeat in aquam, vt ſuperius te docui. Deinde accipe vncias quatuor huius aquæ mercurialis, & in ea diſſolue vnciam vnam Mercurij vegetabilis ſecundi experimenti: fac vt tranſeat per alembicum ſimul cum prædicta aqua mercuriali: poſtea in quaternis quibuſq; vncijs ipſius aquæ fac vt diſſoluas ſingulas vncias Mercurij, vt ſuprà præparati: pone in putrefactione per octo dies: deinde diſtillabis per cineres: vltimò ignem augebis: ita vt tranſeat in id, quod diſtillatum fuerit, in quo ſolue mediam vnciam argenti cupellati: deinde putrefac per tres dies: poſtea diſtilla per cineres: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt per aeream reſolutionem tota claritas tranſeat, vel albedo ipſius Lunæ in hac tali diſtillatione: mox diſſolue margaritas orientales nõ perforatas: ſed prius eas quàm optimè triturabis in mortario vitreo, vel porphirio nitido ac mundo, ita, ne amittat claritatem, ob ſordes aliquas decidentes in eas: poſt eas ſtatue in nitidũ vitrũ, quod ſit altum quatuor digitis: poſtea illis adde dictam aquam Mercurij vulgi acutá, cum Mercurio vegetabili, & cum luna. Atq; hac tali aqua ipſæ margaritę diſſoluẽtur: claude vas cum ſuo antenotorio, & pone ſuper cineres calidos, vt leuiter bulliat, & protinus diſſoluetur, & generabunt quãdam limoſitatem;

& claritatem, ad ſimilitudinẽ ſpumę candentis, quam cum cochleari vitreo, vel argẽteo collige cautè, ac ſtatue in vas vitreum, clauſum cum ſuo antenotorio. Poſtea corpus quod remanebit liquidũ in ipſa aqua, quod nullam limoſitatem emittet: diſtillabis per balneum, & exibit inſtrumentalis aqua. At in fundo vaſis remanebit quædam maſſa albiſſima margaritarum. Poſtea facias modulum ex argento, qui ſit ex vtraque parte æqualis formæ rotundæ, & inauratus, in cuius medio ſit foramen gracile, inſtar cetę, vel capilli, vel paulò latius, vtrunque libuerit. Accipe poſtea cochleare paruulum argẽteum, atq; eo imple medietatem moduli prędictæ maſſæ margaritarum. Deinde habeas filum argenteum inauratum, vel filum aureum, pro capacitate foraminis. Mox imple alteram medietatem moduli: deinde claude, ac permaneat ita, donec materia intus frigefacta ſit: poſtremò aperias modulum, ac ipſa perla manebit cũ filo conſtricta: poſtea in eodem filo formabis alteram. Atq; ita binas conſtitue, vt deſiccentur in ouo philoſophico, habente foramen ita vt ipſæ perlæ intromitti poſsint, ac viciſsim extrahi, ſine tactu ipſius foraminis oui: atq; ibi permaneãt per tres dies naturales in corpore ipſius oui: cùm verò deſiccatæ fuerint, ſtatue eas ad ſolem, rotando in ternas quaſque horas

cum

cùm ipſo filo, nihil eas attingens manibus, atque ad ſolem decoque. cùm verò induratæ fuerint, tunc per foramen oui intromittes earum limoſitatem cuiuſq; perlæ ſuam partem. Claude foramen plumbo, poſt pone ad ſolem, qui calefaciet dictam limoſitatem, & adhærebit dictis margaritis, & claritatem reſtituet: poſtremò eas extrahe, & habebis margaritas orientales, meliores illis, quæ ex oriente exportantur. Cæterùm ſi optaueris margaritis fuſco colore infectis claritatem reddere, eas in ſuum filum immitte, madefaciendo in prædicta mercuriali aqua, & protinus eas extrahendo ac deſiccando ad vmbram. ita denuò illis ſplendorem reddideris. Ac eadem aqua quaſcunq; gemmas vel lapides volueris, conficies, vt Rubinos, Saphiros. Si vnum ex multis conficere vis, cum prædicta aqua facilè id efficies. ſic etiã de reliquis gemmis pretioſis. Sed de hac in lapidario noſtro propediem edendo latius agemus. forma oui philoſophici.

Experimentum XXV. quod dicitur magnum.

Recipe aquam vitæ ſummopere acutam, quæ pannum lineum comburat, quam iterum tranſmitte per alembicum, vt ſit perfectè rectificata: mox accipe ſalem chelidoniæ, ſalem de ſanguine humano, ſalẽ de mel-

le extractum, vt habes ſuprà in ſuis experimentis: quos omnes ſales conſtitue ſimul in vrinali, & in ſingulas vncias ipſorum ſalium ſuperinfunde quaternas vncias aquæ vitæ ſupra dictæ: claude cum ſuo antenotorio, & pone in balneum per 24 horas: poſtea amoto antenotorio, & ſuperpoſito alẽbicõ, annexo recipiente, iũcturis optimè clauſis, diſtillabis per cineres, & tranſmitte ſales cũ aquâ pariter. Si quid remaneat, iterum illi infunde ſuam aquam diſtillatam: cumq; totum fuerit tranſactum: iterum infunde nouum ſalem, vnam ſcilicet vnciam, ac per alẽbicum, vt ſuprà, tranſmitte. Tertiò iterum alteram vnciam ſalis adiunge, vt ſuprà, & diſtillabis iterando hoc magiſterium ter ſingulis vicibus nouum ſalem adiungendo, ac diſtillando. His peractis, aquam hanc pone ad circulandum in vaſe alto & anguſto per 50. dies naturales. Illud tamen aduerte, ne vas vllo pacto reſpiret. Cùm verò ad finem circulationis perueneris, in fundo vaſis videbis hypoſtaſin inſtar vrinæ ſani viri, quæ erit alba. Completa ergo circulatione, aquâ euacuando transferas cautè in aliud vas mũdum, ac caue, ne cum aqua ὑπόστασις trãſeat, ſed reſtet in fundo vaſis. Claude vas aquę circulatæ, ne reſpiret, & in balneo ſeruabis: deinde recipe Lunam, eam calcinabis cum Mercurio. Deinde illud præcipuè aduer-

tas,

tas, vt ex luna calcinata mercurius totus re moueatur: ac eodem modo calcinabis ſolem cum mercurio: poſtea totus mercurius remoueatur ab eo prorſus. Singula hęc duo corpora ſingulis per ſe ſeparatim patellis vitreis ſtatue, ac illis ſingulis per ſe ſeparatim ſuperinfunde de melle deſpumato, miſcendo optimè calces duorum corporum cum melle ſuper cineres, vt bulliat. Poſtea aqua diſtillata calida lauando ab ipſis calcibus mel ipſum remouebis, & calces remanebũt in fundo vaſis. Poſt ipſos calces melle iterum commiſcebis bulliendo vt ſuprà, ac cochleari commiſcendo, vt ſuprà: atque hoc pacto ter totum opus iterabis, tam in calce lunæ, quàm ſolis. Accipe poſtea hæc duo corpora calcinata & lota, & conſtitue in vas ſolutorium, per ſe ſeparatim: ac illis ſuperinfunde de menſtruo ſuperiori, cœlificato tantum, vt ſupernatet tribus digitis. claude vas antenotorio iuncturis optimè clauſis cum cera gũmata, vt nullo modo reſpirare poſsit: ſtatue illum in balneum per diem naturalem, vt leniter bulliat: poſtmodum per duos alios dies pone ſuper cineres, ſine vt leniter bulliat, vt ſuprà. Tum partem ſolis quæ diſſoluta fuerit, ſeparat m in aliud vas per ſe euacuando transferas, quæ ſolutio coloris erit flaui. Sic etiam diſſolutionem lunæ per ſe ſeparatim elicias, & transferas in

aliud vas proprium, quas diſſolutiones ſingulas ſingulis in vaſis, vt ſuprà, in balneo cõ ſeruabis, lunæ autem diſſolutio erit coloris cœrulei, vel viridis. terram verò tam ſolis, quàm lunæ inſolutam deſicca ſuper cineres: quo facto, iterum cuiq; ſuperinfunde de nouo menſtruo circulato, & clauſo vaſe antenotorio, vt ſuprà in balneum collocabis, & leuiter bullire facias, vt ſuprà: poſtea eandem bullitionem proſequere ſuper cineres: poſtremò diſſolutionem cuiuſq; corporis, vt ſuprà, decantabis in ſuum vas transferendo, vbi ſuperiores aliæ diſſolutiones ſeruatæ fuerint per ſe ſeparatim. Hoc autem magiſterium toties iterabis, quouſq; ſol totus & luna tota diſſoluentur. Has verò diſſolutiones per ſe ſeparatim putrefacias ſpatio 40. dierum: putrefactione facta, ſingulas diſſolutiones ſingulis vrinalibus ſeparatim conſtitue cum alembicis, & recipientibus obſtructis, iuncturis quamoptimè clauſis: ac in balneo prius diſtillabis totum menſtruum, corpora verò remanebunt in forma olei. Deinde iterum illis ſuperfunde tantum de ſua aqua, iam dudum diſtillata, vt ſupernatet tribus digitis. claude vas antenotorio, & pone in putrefactione per 24. horas, quibus exactis, amoue antenotorium, & ſuperpone alembicum cum ſuo recipiente, & iuncturis clauſis diſtillabis lento igne per cineres. Vltimò

imò augebis ignem aliquãtulum, vt in aquã tranſeat aer. Poſtremò itidem maiori ignis gradu augebis, donec in aerem tranſcendat ignis. Frigefactis vaſis ſuper infunde iterum remanenti materiæ de noua aqua ſeruata, ſpiritu animato prius cuiuſq; corporis in ſuo recipiẽte benè clauſo, ne reſpiret. clau de iterum vrinale cum antenotorio, putrefaciendo vt ſuprà. Ac poſtremò per cineres diſtillabis, vt ſuprà. Vltimò vt ſuprà ignem augebis: ſic magiſterium iterabis toties, quo uſq; vtraq; corpora ſolis & lunæ ſeparatim per aeream reuolutionem trãſmittatur per alembicum. Quòd ſi tota hæc corpora non tranſibunt per diſtillationem, parum quidem remanebit, quod ſeruato pro reliquis experimentis. Cæterùm accipe ipſum ſpiritum animatum ſolis: illum rectifica per ſe ſæpius per cineres: ſed caue ne quicquam re moueas de terreſtritatibus, quæ ſingulis rectificationibus remanebunt in fundo vaſis. Imò potius ſemper ſuper eaſdem feces diſtillatam aquam reducito, quouſque ad plenum ſepties peregeris opus. Eundem autẽ ordinem ſeruato in rectificatione aquæ lunatæ, animatæ ſuperius ſeruatæ. His denuò peractis, coniunge has duas aquas inter ſe inuicem, quæ coniunctio dicitur patris & matris, maſculi & fœminæ, viri & mulieris. Atque hic habebis maius menſtruum ani-

male, & vegetabile ſimul iunctum. Actria hæc in vnam ſubſtantiam redacta, quod quidem in vaſe firmiter clauſo, ita, ne reſpiret, per 60. dies circulabis: peracta circulatione, habebis maius menſtruum, deductum in actum, cuius tanta eſt potentia, vt nullo ſermone poſsit efferri. Hoc ergo eſt menſtruum illud admirabile, quod corpora cuncta diſſoluit, cum conſeruatione formæ vegetatiuæ, & permutatiuæ. Hoc, inquam, eſt illud menſtruum in ſe tantum odoris & fragrantiæ continens, vt nihil conferri poſsit. Hoc deniq; eſt menſtruum reſolubile, quod innumeris penè nominibus appellarunt ſapientes, acetum acerrimum, quod aurum conuertit in ſpiritum. Hæc eſt aqua ſicca, aqua ſolis, & aqua vitæ. Sed ad rē. Accipe tres vncias ſolis, quem calcinabis vt ſuprà, & diſſolue vt ſuprà. Deinde remouebis ab eo aquam vt ſuprà per balneum. Sed aduerte, quòd hęc diſſolutio fieri debet in eodē menſtruo, quod fuit ſuprà diſtillatum, & acutum cum tribus ſalibus. Remota igitur humiditate per balneū, ſiue aqua, tunc protinus proijce hoc menſtruum maius pretioſum ſuperius, vt ſupernatet tribus digitis, & ſuperpoſito antenotorio, iuncturis optimè clauſis, pone ſuper cineres ad ignem leuem inſtar ſolis. Tunc euacuabis diſſolutionem transferendo in aliud vas, quàm optimè clauſum

ſeruato.

ſeruato. Tunc remanenti materiæ ſuper infunde totum illud, quod reliquum eſt mẽ ſtrui maioris, claudendo protinus vas cum ſuo antenotorio, & protinus ſol totus diſſol uetur. Quo diſſoluto, illud transferas euacuando in illud idem vas, vbi alteram diſſolutionem ſeruaſti. Hęc autem diſſolutio erit rubicunda tanquam rubinus, vel tanquam carbunculus. Tunc ipſam diſſolutionem circulabis in balneo per 20. dies, ac poſtea per 20. alios dies circulabis per cineres: tũc videbis in fundo gummi quoddam ad ſimilitudinem carbunculi. Aqua autem circumfuſa remanebit in albo colore, quam cautè euacuabis, ne gummi diuellatur, quæ erit fluens ac tingens, & diſſoluetur in omni aqua. Hocq; eſt verum aurum potabile, quod in hominibus radicale humidum cõſeruat, remouet canitiem, nigros facit crines, omnes morbos curat præter phthiſicos, hydropicos, leproſos, ſi tantum quantum granũ mihi diſſolueris in cœlo, & ægrotanti ieiuno ſtomacho propinaueris. Ne tamen exiſtimes, carere illud vi tranſmutandi omnia metalla. Quin potius ſi ex eo vnam partem ſuper bis centum partes argenti proieceris, totum conuertet in aurũ. Item ſi cum vna parte eiuſdem medicinæ coniunxeris ſeptingentas partes mercurij, in aliqua pila ſuper cineres, ſpatio quindecim dierum totum

tranſmutabitur in aurum, melius minerali. Poſſet etiam fieri proiectio huius in alia metalla: ſed maluimus, vt hæc medicina ſubueniat ægrotantibus. Memento pauperum, ne des tyrannis, & impijs, Age Deo gratias.

Aliud Experimentum XXVI.

Accipe aquam vitæ ardentem: ita vt comburat lineum pannum: poſtea accipe vitriolum, remotum ab omni phlegmate: ita vt ſuper ignem bulliat ſine liquefactione. Salem nitri optimum, alumen Roccę dephlegmatum, & deſiccatum, omnium prædictorum libram vnam. Poſt accipe tartari albi calcinati, cinnabrij autem ana mediam libram: ſingula quæq; conteras, & tranſmitte per cribrum: poſtea commiſce, & pone in tra ſtortam, & ſuperinfunde aquam vitę prędictam: annecte receptaculum iuncturis optimę clauſis, luto prius optimè deſiccato. Receptorium debet eſſe magnũ, ita vt ſunt ea, quibus communiter diſtillantur aquæ fortes: luto autem deſiccato, ſubminiſtrabis ignem à principio leuem, donec ſtorta calefiat: proſequere poſtea diſtillationem hac menſura, vt inter ſtillantis aquæ guttam, vſq; ad alteram, quæ ſequitur, interponantur decem momenta, ſiue prolationes decem nominum, ſiue decem puncta.

Cum

Cum autem tali gradu ignis non diſtillauerit amplius, augebis ignem, ita vt reuertatur iterum diſtillatio ad eoſdem decem ab initio. Atq; hunc gradum continuabis, quouſque iterum creſcet diſtillatio: ac vltimò de lignis augebis ignem, cooperiens vndique ſtortam lateribus ſuperius, vt reuerberatio-nis ignem habeat. Illud autem attende, quòd ipſa ſtorta prius debet vndiq; forti luto cõmuniri à principio antequam hæc diſtillatio inchoetur, & cum ſit diſtillatio, debet intra furnellum collo aperto coaptari. Cæterum illud eſſet optimum, & vtiliſsimum in hoc opere, ſi receptaculum huius aquæ diſtillantis aptaretur intra concham plenam aqua frigida. Quod ſi fieri commodum non eſſet, ſaltem ſuper recipiente iterũ atq; iterũ panni linei aqua madefacti ſæpius ponãtur, vt ipſum receptaculum violentia ſpirituum non frangatur. quæ omnia diligenter attende. Peracta diſtillatione frigeſcant vaſa, & receptaculum cum aqua ſeruabis ſimiter occluſum: poſtea habeas eadem mineralia deſiccata, & præparata, vt ſuprà, eodem ordine & menſura, quæ contrita pone in ſtorta, vt prius, ac illi ſuperinfunde aquã paulò ante diſtillatam: ac protinus annecte receptaculum iuncturis quàmoptimè clauſis, vt ſuprà, & luto prius deſiccato vt ſuprà, ſubminiſtrabis ignem, vt ſuprà. cum-

pleta distillatione iterum accipe eodē pondere noua materialia, ac iterum vt suprà cum sua aqua intra stortam collocabis, & distillabis vt suprà ijsdem gradibus ignis. Quibus peractis, frigefacto vase, amoue recipientem, ac cum sua aqua distillata firmiter clausum diligentissimè seruabis. Habebis enim aquam mineralem physicam, siue menstruum fœtens cum sua forma. Hæc aqua potestatem habet calcinandi, ac eodem tempore soluendi omnia metalla, cum conseruatione formæ vegetatiuæ. Hac nos plurima experimenta vidimus & fecimus, de quibus aliquot in medium proferemus.

Experimentum Primum cum aqua ista: ordine verò est XXVII.

Accipe in nomine Domini vnciam hujus aquæ supradictæ, ac vnam vnciam Lunæ tenuiter laminatæ, ac pone in vase solutorio quamoptimè lutato: bulliat in cinere bene clausum, ita vt tota Luna dissoluatur: dissolutionem euacuabis, transferendo eā in vrinale paruum, & protinus appositio alembico, transferas aquam per balneum. Accipe postea de sale vrinæ volatili, prout habes superius in suo experimento, & in vnaquaque vncia prædictæ dissolutionis

lunæ

Iunæ pone ſex vncias ſalis, claude vas ante-notorio, & pone ſuper cineres, & totus ſal diſſoluetur. Quo diſſoluto, amoto antenotorio, ſuperponas alembicum, & ſinas exhalare illam aquam in aliud receptaculum. Materia autem remanebit in fundo, ad ſimilitudinem olei. Accipe mercurij ſublimati ſepties partes tres, & vnam partem terræ præparatæ de vrina, videlicet de illa terra vrinæ, quã ſuperius tibi dixi eſſe terram fixam, & inſtar ceræ fluentem in ſuo proprio experimento. Contere igitur ſublimatum pariter ac ipſam terram, ita vt videatur eſſe eadem materia: poſtea pone in prędicto oleo, & appoſito vaſi alembico cum recipiente clauſo ſubminiſtrabis ignem cinerum, ſi qua pars aquæ fortaſsis exiret. Vltimò dabis ignem ſublimationis, & quod ſublimatum fuerit, contere, ac commiſce iterum cum materia, quæ in fundo remanſit, reponendo totum illud in vaſe prædicto, ſuper quam materiam infunde diſtillatam aquam. Atque hoc pacto itera bis magiſterium, donec totum in fundo remaneat, nec quicquam amplius ſublimetur, ſed ſit in forma olei. Frigefacto vaſe, illud oleum congelatum & durum accipe, & tere, & pone in paruam pilam vitream. Quòd ſi dicta medicina erit vncia vna, illi ſuper pone triginta vncias argenti viui; os autem pilæ obſtrue cum ſtupatio bombacino, pone

vas in cineres calidos, ſubminiſtrans illi ignem per quatuor dies leuiſsimum: poſtea per alios quatuor dies adminiſtrabis ignem fortiorem. vltimò ignem fortiſsimum vſq; ad quindecim vel ſexdecim dies, quouſque videris intra vas mercurium congelari in quandam maſſam, vel puluerem. poſtremò illius reductionem facies vel per cinerium, vel per copellam, & vnaquæque vncia mercurij requirit vnciam vnam plumbi in ipſa reductione. ſic habebis argentũ de copella.

Experimentum XXVIII.

Accipe Lunam, atque illam vt in ſuperiori experimento fecimus, cum eadem aqua deducito in aquam. Mox per balneum aquã ab ipſa luna ſeparabis: poſtea illi adiunge de ſale vrinæ volatili tantam quantitatẽ, vt totum ipſum corpus diſſoluat: quod cum fuerit diſſolutum, pone in putrefactione per octo dies: poſtea per cineres diſtillabis: vltimò augebis ignem ſublimationis, & de eo parum quidem ſublimabitur: quod ſublimatum coniunge cum parte quæ tranſacta fuerit per alembicum: poſtea iterũ infunde eandem aquam diſtillatam, atque ea diſſoluetur in colorem viridem, vel cœleſtinum: atque iterum diſtilla, vt ſuprà. Hoc autem modo ſepties magiſterium iterabis, reducendo ſemper aquam ſuper terrã, ac viciſsim diſtillando: ac

do: ac vltimò in ſingulis diſtillationibus ignem augendo. Cõplera ſeptima diſtillatione, ſeruabis id quod tranſactum fuerit, & accipe terram, & icias pondus quantum ſit. poſtea habeas tantum de ſtanno optimo cornallio, ac tantundem argenti de copella: tunde ſimul hæc duo corpora inuicem commixta: de qua compoſitione accipe vnciam vnam, & vncias tres mercurij bene purgati: fac amalgama, quod coniunge cum vna vncia prædictæ terræ. Deinde illi redde ſuam caudam ſcilicet aquam translatã ſepties ſuperius per alembicum. Illud tamen aduerte, quòd in ſingulis imbibitionibus debes ponere ſuper tres partes dictæ materiæ, ſiue amalgamæ vnam partem tantũmodo ipſius aquæ, & poſt imbibitionem claude vas cum ſuo antenotorio, & conſtitue ſuper cineres per duodecim horas: poſtea amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico, ſinas exhalare humiditatem: deinde dabis ignem ſublimationis: atque iterum contere quod ſublimatum fuerit cum materia in fundo remanente, ac repone in ſuo vaſe: mox iterum vt ſuprà imbibe, deinde per cineres digere: poſtremò per diſtillationem humiditatem exhalabis, vt ſuprà, ac fortiori igne ſublimabis, vt ſuprà. Quod magiſterium toties itera bis, quoad totam ſuam caudam ſiue aquam ebiberit. ſic habebis in fundo vaſis materiã

fixam ac fluentem, ac tingentem: de qua proijce vnam partè ſuprà 50. partes argenti viui de Ioue, & habebis inde lunam perfectiſſimam.

Aliud experimentum XXIX.

Accipe ſupradictæ aquæ mineralis, vt habes in ſuperiori experimento, vncias ſex vel octo: in ea ſolue vnam vnciam lunæ, quam diſſolutionem pone in ſtortam paruulá ad diſtillandum per cineres: qua diſtillatione ceſſante, augebis ignem quantum poſsibile fuerit: cumque hoc gradu ignis nulla humiditas amplius diſtillauerit, frigefacto vaſe, accipe aquam diſtillatam, vbi eſt anima lunæ, ac benè clauſum ſeruabis, ne reſpiret. Terram autem in fundo vaſis remanentem contere, ac ſcias quanti ſit ponderis: in qua ternas vncias argenti viui adiunge ſingulas vncias huius terræ exanimatæ, ac pone in pilam paruá obturatá cùm bombace. Eam pone in cineribus, ac per duos dies illi ſubminiſtrabis ignem vehementiſsimum, ac erit totum congelatum ac fixum. Cum hac materia noſtri ſocij conficiebant quandam mineram: tu verò ſi volueris, cum plumbo hanc materiam in corpus per capellam poteris reducere.

Aliud experimentum XXX.

Accipe ſupradictam aquam, in qua habes

ánimam lunæ, ac in ea ſolue vncias duas, vel vnam auri cum dimidia ſalis fixi vrinæ, vt in ſuo experimento habes: quo ſoluto, in ea aqua diſſolue vnciam vnam, ſic putrefac per octo dies: deinde ſeparabis aquam per balneum: corpus autem remanebit in vaſe ad ſimilitudinem mellis fuſi: ſupra quam materiam repone de diſtillata aqua tantum, vt ſupernatet duobus digitis. claude vas ſuo antenotorio, ac putrefac in balneo per viginti quatuor horas: poſtea ſuperpoſito alembico cum receptaculo iuncturis optimè clauſis, diſtilla per cineres. vltimò augebis ignẽ maximè, & quod tranſactum fuerit, ſeruabis optimè clauſum. eſt enim ſpiritus animatꝰ, anima ipſius auri: poſtea ſuper terram iterũ infunde de ſua aqua per balneum diſtillata, vt ſupernatet duobus digitis, pone in putrefactione, vt ſuprà. Mox vt ſuprà per cineres diſtillabis cum eodem recipiente, vbi alterũ ſpiritum animatum ſeruaueras. Hoc autem magiſterium repetes toties, quouſque terra ſit exanimata, ita vt fluat tanquam cera ſine fumo, & tingat laminam in colore aureo, ſi ſuper eam ignitam ponatur. Tunc accipe vnciam vnam auri, & tres vncias mercurij ſimul amalgamabis. Deinde accipe terram, & ſimul cum amalgama triturabis. Hoc autem totum imbibe cum tertia parte aquæ animatæ, claude vas antenotorio, ac pone in cine-

ribus per duodecim horas: poſtea ſuperpoſito alembico, amoue inde humiditatem: ac vltimò ignem augebis vſque ad ſublimationem: quod verò ſublimatum fuerit, cum materia remanente in fundo contere, ac commiſce, & iterum imbibe, & ſuper cineres per duodecim horas pone: poſtea humiditatem remoue: vltimò augebis ignem ſublimationis vt ſuprà. Atque hoc opus toties iterabis: donec tota materia remaneat fuſa in fundo fluens ac tingens, ac totam ſuam aquam ebiberit. Tunc accipe huius medicinæ vnã partem, ac proijce ſuper mercurij partes in crucibulo: vltimò proijce in virgam, & habebis aurum melius minerali. Age Deo gratias, ac memento pauperum.

Aliud experimentum XXXI.

Accipe aquam fortem, aquam minerale, vel mercurialem, vt ſuprà: atque inibi diſſolue in vna quaque libra vncias tres de ſale animali præparato, & fixo, prout habes in ſuo experimento. Quo ſoluto, diſſolue ibidem vncias duas auri cementati, vt ſcis: poſtea putrefac per octo dies: mox per balneum diſtillabis. Quod autem in fundo remanebit, erit inſtar mellis fuſi: ſuprà quam materiam iterum infunde de ſua aqua per balneum diſtillata, ita vt ſupernatet duobus digitis: putrefac per diem naturalem: mox amoto anteno-

tenotorio, ſuperpone alembicum cum recipiente clauſum, vt non reſpiret. Diſtillato per cineres, quouſque amplius non diſtillauerit: vltimò augebis ignem aliquantulum, vt in aquam tranſcendat pars aeris. Tertiò ignem augebis, vt etiam ignis elementũ per alembicum tranſeat: cùm autem hoc vltimo ignis gradu nihil diſtillauerit, tunc frigefacto vaſe, vt ſuprà, amotum recipientem cum aqua ſua firmiter diſtillata clauſum ſeruabis. Remanenti autem materiæ iterũ ſuperfunde aquæ diſtillatæ per balneum tantum, vt ſupernatet duobus digitis, vt ſuprà, ac ſuperpoſito antenotorio, vt prius digeras per balneũ, ac amoto antenotorio, & appoſito alembico, iterũ per cineres diſtillabis aquã animatam, in illud idem receptaculum, vbi pars altera animati ſpiritus conſeruabatur, iuncturis optimè clauſis: hocq; magiſteriũ iterabis, quouſque tandẽ terra corporis nullum amplius liquorem emittat: ita vt ſi de ea modicum quid ſuprà candentem laminam poſueris: fluet vt cera ſine fumo tingens laminam aliquantulum colore aureo. Cæterùm accipe terram, & vide quanti ponderis ſit, & ſi erit vnius vnciæ, pone ſuper eam ſeptem vncias ſublimati mercurij ſepties: contere ſimul, & miſce alterum cum altero: poſt imbibe cum aqua animata ipſius ſolis, vt ſit aquæ pars vna tantum, materiæ autem par-

tes tres. claude vas antenotorio, & digere ſuper cineres viginti quatuor horas: mox amoto antenotorio, & ſuperpoſito alembico remoue per cinerem ſuam humiditatem: vltimo augebis ignem vſque ad ſublimationē: quod verò ſublimatū fuerit, iterum cum remanente materia contritū miſce, ac poſitū in ſuo vaſe, iterum imbibe, vt ſuprā, ac ſuprà cineres vt prius digere, ac ab eo humiditatē per cineres itidem remoueto, ac ſublimato vt ſuprà: hoc modo magiſteriū reiterabis toties, quouſque non amplius ſublimauerit, toramque ſuam aquam animatam ebiberit, de qua materia pars vna ſuprà centum mercurij conuenit.

Elixir magnus Experimentum trigeſimum ſecundum.

Sublima quater mercuriū cum vitriolo, & ſalpetræ ana: deinde ſolue in aqua forti facta ex ſimilibus tot dē, & habebis puriſsimam ſubſtantiā: tunc accipe Iouis & mercurij ana, & amalgama, & laua quouſque mundetur: tum accipe iſtius amalgamatis & mercurij ſublimati ana, & ponatur ſuper lapidē, donec ſoluetur: tunc putrefac per 14. dies: deinde diſtilla per balneum, & accipe aquā diſtillatam, ac ſuperfunde fecibus, & iterum pone in balneo humido per 14. dies, tum iterum diſtilletur igne cinerum lento, deinde

fortio-

fortiori, vſque ad eleuationem ſpirituum, quos pelle igne fortiſsimo, ſicut fieri ſolet in diſtillatione aquæ fortis, donec ſpiritus plenè extrahantur. Iſtud ſerua bene clauſum, & feces in fundo ne vilipendas, ſed calcina illos, & iterum pone ad putrefaciendum cum aqua ſua ſeparata ab elemẽto aeris & ignis; quæ aqua rectificetur per ſeptem diſtillationes ſuper dictas feces calcinatas, & tunc incipiet fortificari, vt poſsit ſoluere ſalem. Iſtã aquam ſic rectificatam ſerua ſeorſim, quia eſt primus gradus, & radix huius ſecretæ ſolutionis.

Secundus gradus multiplicatur aquá per Mercurium fixum.

Accipe mercurij ſublimati quantum vis, tere, & imbibe cũ aqua Mercurij ana bene miſcendo in vitro, & ſuperpoſito alembico, pone vitrum ſuper cineres, vſque ad collum alembici, & claude iuncturas, & ſeruentur ſpiritus ſubtiles, & da ignem lentum per ſex horas: deinde rigora ignem per duas horas: deinde maiorem, quouſque aliqua pars aſcẽdat, & aliqua ſubſidat. tunc frange vitrum, & accipe Mercurium ſublimatum, & cum ſubſidentẽ contere, & iterum imbibe noua aqua mercurij ana, & ſigilla vt ſuprà, & diſtilla. tunc mercurius ſublimabitur, ſed in minori quantitate quàm prius, & iſtud reitera

quater, vel quouſque tibi Mercurius remaneat totus fluens ſicut cera. Aqua 1.2.3.4. ab eo diſtillata reſeruetur cautè & benè: tum accipe mercurium, qui in fundo fluxit, tum tere & imbibe cum aqua ab eo diſtillata ſuper vitream tabulam impaſtando, & pone ad ſoluendum in loco humido, & ſoluentur in aquam claram & aeream valdè. Hanc aquam diſtilla iterum igne lento firmis clauſuris, vt ſuprà feciſti. Et hæc eſt clauis & radix ſecundi gradus, quia tunc ſoluit mercurium ſublimatum: inſuper ipſum in infinitum multiplicat, qui eſt ſecundus gradus huius ſecreti. & fit hoc modo: Tere mercurium ſublimatum, & ſuperinfunde ei aquam mercurij, & in ea cito ſoluetur: tum iterum diſtilla firmis clauſuris, vt ſuprà, & aliqua mercurij pars aſcendit, alia hypoſtaſin facit. Tunc iterum impone mercuriũ, vt prius, & citius diſſoluetur, quàm prius: & iterum diſtilla: feces verò & reſiduum abijce, quia nihil valet. per hunc modum diſſolutiones augebis in infinitum, & erit adeò fortis & nobilis, qui omnem rem penetrabit, & mercurium crudum, & omnia corpora diſſoluit in aquam: & tunc eſt perfectiſsimè præparata. Hanc aquam diuide, & cum vna parte procede ad eius perfectionem, & aliam partem auge cũ mercurio ſublimato, quoties libuerit. Verùm cum diſſolueris mercurium, nota hoc

pondus.

pondus. Nam in prima ſolutione pone vncias quinq;, cum vno ſcrupulo mercurij ſublimati, & vna libra aquæ mercurij: ſecundò vnciam vnam: tertiò vnciam 1. 5. & vlterius procedendo: donec ita fortificetur, vt diſſoluat mercurium crudum, ſine aliqua ignitione in materiam, velut aqua fortis. & hoc eſt ſummum ſecretum huius ſecretiſsimæ ſcientiæ. Tunc accipe calces cuiuſcunque metalli optimè calcinati, vel ſublimati, vt ſcis, ſi placet, & pone in phiala, & ſuperfunde de iu naria, quod ſupernatet duob. digitis, & bulliat ſuper calidos cineres per vnum diem. Deinde ponatur in ſtupha humida, vt melius digeratur per quatuor dies: deinde inclina ampullam, vt cautè poſsis extrahere aquam, quam ſeparatim ſerua munde & cautè: tum ſuperpone de alia aqua in quantitate vt prius bulliendo & infundendo, vt ſuprà. Et iſtas operationes iterabis toties, donec corpus totaliter diſſoluatur: ac ſi tibi aqua defecerit, tũ accipe cucurbitam, in qua ſunt omnes liquefactiones, & ſuperpone alembi cum, & diſtilla per balneum, vſque ad duos tertiarios aquæ: & de iſta aqua pone ſuper corpus inſolutum, donec totaliter ſit ſolutum. omnes verò iſtæ ſolutiones teneantur in loco humido, quia melius ſeruantur. Tũc accipe omnes iſtas aquas, & ſuperpoſito alembico, diſtilla totam aquam per balneum:

deinde ſuperpone iterum tres partes aquæ mercurij ſuper ipſam terram, & facta maturatione balnei, diſtilla igne lento cinerũ, vſque ad ſiccitatem: tum iterum ſuperpone de alia noua aqua in ſimili gradu, & omnes aquas à terra abſtractas ſerua ſeorſim in ampulla benè obturata, & iſtas omnes operationes iterare debes, donec terra in pulueꝛem ſubtiliſsimum & impalpabilem ſit redacta, & ſit totaliter exanimata, quod exiccabis. pone modicum de ea bene ſicca ſuper carbonem ignitum, & ſi nõ fumat, bene eſt: ſin verò, reitera donec ad hoc ſignum deueniat. Accipe vaſa, in quibus ſunt omnes liquefactiones, & diſtilla per balneum, donec videris materiam in fundo in modum mellis: & de aqua iſta ſuperfunde medietatem ponderis terræ ſuper ipſam terram, & ſtet in fimo per octo dies, & inuenies materiã valdè humidam. tunc ſuperpone alembicum, deſicca igne lento, ſeruandõ aquam, quæ eſt guttata: terræ autem cum moderamine exiccatæ ſcias pondus, iterato, & redde illi aquã, quæ exuberata eſt faciendo complementũ ad medietatem ſui ponderis, & has omnes calcinationes, imbibitiones, & inhumationes reitera, donec terra de tali ſua humiditate imbiberit quatuor partes ſui ponderis, & ſuper laminam ignitam eliquet. Quod ſi nõ eliquat, reitera imbibitiones, & inhumationes,

nes, & calcinationes ad ſignum colliquefactionis in lamina: quo habito, pone ſuper cineres, & da primò lentum ignem, paulatim fortificando, donec materia tota aſcendat ſuprà ad latera vaſis. quod cum fuerit ſublimatum, dicitur corpus exaltatũ in ſolio mirabili, quod philoſophi vocant lapidem, & ſulphur naturæ. Illud tamen quod remanet in fundo, dicitur damnata terra, & fex abijcienda. Tunc accipe ſalem quem ſeruaſti, ſiue ſulphur metalli rubrum, vel album, quẽ ab ipſo extraxiſti, ſecundum quod volueris præparare ad rubrum vel ad album in oleũ conuerſum, ſiue in aquam ſolutum, & redde terræ ſubhumatæ in pluribus vicibus ſoluẽdo, inhumando, & deſiccando, quouſque totum ſuum aerem ebiberit. Deinde toties ſublimato, donec totum in fundo fixum maneat rubrum, ſiue album, prout fuerit præparatum: tunc rectifica elementum aeris mercurij per ſeptem diſtillationes inhumando, donec ad criſtallinam ſerenitatem aduenerit, abſque fecibus, niſi forte albis. Ignis autem ſic rectificatur: tere ipſum, & permitte deſiccari ad ſolem, vel lentum ignem ſucceſſiuè, vſque dum ignem calcinatum ſuſtineat, igne tamen moderato calcinando, donec ſit citrini coloris, vel rubini, non nigri: quod ſi nigri fuerit, mole ipſum, & imbibe, & ſicca cum aqua prædicta, quouſque ad citrinum

colorem deueniat: qui color quanto intenſior, tantò melius erit rectificatum. Tunc accipe ſulphuris fixi partes quatuor, aeris mercurij hic ſuperius rectificati partem vnam, aquæ mercurij rectificati partes duas, lunæ calcinatæ & induratæ partes octo, ponatur ſimul in vaſe colli longi ſigillato ſigillo Hermetis ad album.

Ad rubeum verò.

Accipe ſulphuris rubei partes tres cum dimidia, ignis mercurij ſuperius rectificati partem dimidiam, aeris mercurij rectificati partem vnam, aquæ mercurij rectificatę partes duas, ſolis calcinati ſoluti & indurati partes ſeptem, & ſimul ponantur in vaſe colli longi ſigillato ſigillo Hermetis, & ponatur in igne primi gradus, & ibi ſtet augendo ignem, quouſque nigredo appareat in ſuperficie, quæ nigredo perdurat ad 40. dies, & in de poſt multos & diuerſos colores efficitur albus quaſi pallidus. tum accipe ignem tertij gradus, donec veniat rubeus, & inde citrinus: deinde iterum rubeus: & tum auge ignem quatuor gradus, vt fiat rubicundiſſimus, in colore papaueris ſylueſtris, ſiue vini mali granati: & tam diu talis ignis continuetur, donec calcinetur, & quod prius erat maſſa, ſolide diſrumpatur, & fiat puluis ſubtiliſſimus & impalpabilis. Et ſic factus eſt lapis,

pis, quem oportet extrahere de vase, si fuerit puluis subtilissimus, & quasi impalpabilis factus. si autem reponas ignem, donec ita veniat, tum proba: si funditur sine fumo super laminam ignitam, factum est: sin autem solue cum aqua sua, & congela, & congelatum proba, si funditur aqua: si autem non funditur, tere cum aere suo mercurij, cum sale lunæ vel Iouis ad album, & cum sale solis siue Veneris, vel Martis, vel Saturni ad rubeum, donec fundatur vt cera guttatim: & sic habebis medicinam secundi ordinis. Si verò ad tertium ordinem peruenire volueris, tum puluerem primo solutum ac congelatũ imbibe mercurio sublimato cum fixo, & aqua imbibendo, inhumando & siccando, donec triplum sui cum dicto puluere maneat. tunc da ignem sublimationis, ita quod totum sublimetur: & si totum prima vice non sublimetur, toties super eum mercurius non fixus sublimetur, donec totum eleuetur, & iterũ toties sublimetur, donec totum fixatur. tũc iterum soluatur & congeletur, vt iterum fiat volatile, & volatile fixum: & vlti nò iterum soluatur & coaguletur. & ita est medicina in vltimo sublimationis posita, transformans omnia metalla, argentum viuum in lunificum, siue solificum verum, & melius quàm de minera: cuius vna pars cadet, prout fuerit magis aut minus subtiliter præparatus.

Laus Deo, & honor tibi ſoli Deo.

Aliud Experimentum XXXIII.

Accipe aquam fortem cum ſua forma, vt ſuprà te docui, atque in ea diſſolue tres vncias lunæ: poſtea putrefac per viginti dies. poſtmodum accipe tres vncias auri, & diſſolue in 18. vncijs eiuſdem aquæ fortis cum ſua forma, in qua prius tamen debent diſſolui quatuor vnciæ ſalis fixi vrinæ, vt habes in ſuo experimento: poſtea putrefac hæc duo corpora per ſe ſeparatim per viginti dies naturales. poſtea vtrunque per ſe exanimabis ſeparatim tam Lunam quàm Solem, iuxta regulam ſuperius tibi traditam. Cùm verò vnumquodque per ſe exanimatum fuerit, atque eorum aquæ animatæ per ſe ſeparatim ſeruatæ fuerint: nec etiam terra amplius fumum emittat, tum ſignum erit ſolem & lunam pati eclipſin. Contere igitur terram vniuſcuiuſque, ac ſimiliter comiſce: deinde pone in paruula pila vitrea forti luto munita ad ignem reuerberationis per vigintiquatuor horas: poſtmodum extrahe, & redde illi prius aquam lunæ animatam, & rectificatam prius ſepties per cineres. Cum verò paulatim totam ſuam aquam ebiberit, eodem ordine vt ſuprà habuiſti in alijs experimentis: tunc redde illi aquam ſolis, ſine vlla rectificatione, paulatim iuxta ordinem, quem ſeruaſti

uasti imbibendo ipsam terram cum aqua lu næ: postea eam fermentabis hoc modo. Accipe vnam partem auri, & tres partes mercurij, atq; vnam partē illius medicinæ, quantum supple, fuit aurum: pone totum simul in vitreo vase super cineres calidos, ac breui conuertetur in puluerem, tū eam cerabis cum tertio oleo solis. Cùm verò totum optimè ceratum fuerit, & redditum in formam olei, proijce vnam partem de eo super centum mercurij, totumq; conuersum erit in medicinam: cuius iterum accipe partem vnam, ac proijce super 500. partes: mercurium ipsum conuertet in aurum, melius ac purius auro minerali.

Aliud Experimentum, quod est Rex aliorum experimentorum.

XXXIIII.

Accipe in nomine Domini aquam vitæ optimam, ac rectificatam, ita vt comburat pannum lineum, prout vidisti ac ipse mecum operatus fuisti, ac proinde non opus est eius aquæ amplius tibi magisteriū tradere. Accipe igitur aquæ vitæ libras quatuor, ac pone in vrinali vitreo, quod sit maximè solidum: mox accipe libra salis vegetabilis sublimati secūdi experimenti: cōtere ipsum quamoptimè, ac pone in ipsa aqua vitę, clau

de fortiter ſuo antenotorio vas ipſum cum cera gummata, vt nullo pacto reſpirare valeat. deinde circum ceram ipſam, ne poſsit liquefieri, appone ſpongiam madefactam: pone poſtmodum in putrefactione per duos dies naturales: poſtea amoto antenotorio, ſuperpone alembicum cum ſuo recipiente, iuncturis quàm optimè clauſis, ſuper cineres calidos diſtillabis. illud aduerte, quòd receptorium debet eſſe prægrande, ac ſolidum, ne potentia ipſius aquæ valeat frangi. atq; hoc pacto tuam diſtillat onẽ continuabis lento igne, donec totum per alembicum diſtilletur. Quod ſi in fundo vaſis aliqua pars ſalis remanſerit, ſuperfunde iterũ aquã nuper diſtillatam, ac diſtilla vt ſuprà, iuncturis optimè clauſis. Hoc pacto toties diſtillationem iterabis, donec ſal totus fuerit per alembicum tranſactus in formam aquæ claræ. Cæterùm alteram libram ſupradicti ſalis pone in vrinali, ac illi ſuperfunde eandem aquam diſtillatam: claude vas ſuo antenotorio vt ſuprà, pone in putrefactione vt ſuprà: poſtmodum vt ſuprà diſtillabis. Cum verò ſal totus cum aqua fuerit tranſactus, iterum vt prius accipe de nouo ſale vegetabili libram vnam, ac vt ſuprà cum aqua diſtillata iterũ per alembicum tranſmitte totum: atq; hoc pacto habebis quatuor illas libras aquæ vitæ vnitas cum tribus libris ipſius ſalis vegetabi-

tabilis, quod poteſtatem habet diſſoluendi duo luminaria, cæteraq; metalla, cum conſeruatione vegetatiuæ formæ. Nunc autem ipſum ſimplex menſtruum in formam cœlicam reducere intendimus. Accipe igitur ipſum ſimplex menſtruũ, ac conſtitue ipſum in vaſe vitreo ſolido, cuius partes quatuor vacueſint, quinta verò pars ſit plena: claude vas, vt nullo modo poſsit reſpirare, ac pone ad circulandum in ſimo, vel balneo per 60. dies naturales. Atq; hoc modo habebis mẽſtruum clarificatum, in quo videbis hypoſtaſin. quare in aliud vas cœlificatum aquam euacuando transferas, & caue vt hypoſtaſis nullo modo cum aqua tranſeat, quam ſeruabis benè clauſam in balneo. Præterea accipe vnam libram mercurij vulgaris, qui ſit aduectus ex Hiſpania inter pelles ſignatos ſigillo Hiſpanico, ne quid ſophiſticationis contineat: ipſum per camuſcæ pellem tranſmitte. mox aquam accipe mercurialem, extractam à mercurio per magiſterium, vt te docuimus in experimento trium vaſorum, vt ſcis: atq; ita ſolue hunc mercurium. Cum autem totus fuerit ſolutus, aufer ab illo aquam per balneum, & remanebit in fundo vaſis mercurius in forma olei albi. Hoc ergo vtemur ad incerandum in noſtrum cœlũ, ſicut in noſtrum menſtruum cœlificatum. Accipe igitur quatuor libras menſtrui cœlificati,

& vnam libram prædicti mercurij in oleum redacti, ac ſimul inuicem coniunge: tum demum incalcinatum menſtruum habebis, quo diſſolues duo luminaria ad conſeruationem ſuæ formæ: ac non ſolum eam conſeruando, verùm etiam propagando eam in infinitum. accipe vncias tres lunæ, atq; vncias tres ſolis: quæ duo ſingula ſeparatim calcinabis, vt habes in ſuperioribus experimentis: videlicet cum Mercurio, quem poſtea ex dicto mercurio exhalare facias. Hæc autem corpora calcinata ſingula ſeparatim collocabis in ſingulis vaſis ſolutorijs, ſuper ea infunde de menſtruo incalcinato tãtum, vt ſupernatet quatuor digitis: claude vas an tẽotorio, putrefac in balneo per duos dies, ac per duos alios dies inter cineres inſtar caloris ſolaris. Cum verò deſiccatũ fuerit, iterum illis ſuperinfunde de menſtruo incalcinato, vt ſuprà: tantum ex clauſo vaſe putrefaciendo vt ſuprà in balneo: poſtmodum ſuper cineres, ac diſſolutiones ſingulas in ſingula vaſa ſua vt ſuprà, euacuando mẽſtruo, ſi quæ poſt inſoluta remanſerint, vt ſuprà deſiccabis, ac vt ſuprà eam diſſoluas, quouſq; totum quod reſtat corporis ſit plenè diſſolutũ. tum ſtatue ambas diſſolutiones in putrefactione, per 20. dies naturales. Facta putrefactione, accipe illas diſſolutiones, & per ſe ſeparatim in ſuo vrinali conſtitue cum ſuo

recipiente, iuncturis optimè clauſis, diſtilla bis per balneum aquam vtriuſq;, in fundo vaſorum remanebunt corpora ad ſimilitudinem mellis fuſi, ſiue olei: ſuper ea iterum funde de ſua aqua propria diſtillata per balneum, tantum, vt ſupernatet tribus digitis, ac ſuis antenotorijs vtrunq; vas occlude, ac repone in putrefactione per diem naturalem: mox remotis antenotorijs, & appoſitis alembicis, iuncturis optimè clauſis diſtillando per cineres. vltimò augebis ignē, vt anima ſiue elementum aeris tranſeat in ſuam vtriuſq; aquam diſtillatam, ac demum ignem vltrà quantum fieri poſsit augebis, vt in aerem elementum ignis tranſeat. ſed lunari compoſito non neceſſe eſt rubedo, neque ignis. completa diſtillatione ſine vas frigefieri, & amoue ab illis recipientia, quæ ſingula quamoptimè clauſa ſeruabis, ne reſpirēt, & ſingulis ſingulas ſchedulas, ſiue inſcriptiones appone, ne alterum pro altero accipias, cum fuerit opus perſequēdi. Cæterùm ſuper terras infunde iterū vt ſuprà de aquâ ſua per balneum diſtillata, ac annexo antenotorio, putrefac vt ſuprà: mox per cineres vt ſuprà diſtillabis, vtrique vaſi annexo ſuo proprio recipiente, vbi eorum corporū animas conſeruaueras. atq; hoc pacto magiſteriū toties iterabis, donec terræ exanimatæ fuerint, ac radicali humore deſtitutæ. Tunc

accipe illas terras, & contere quam optimè, & ſimul coniunge: poſtmodũ eas conſtitue in pila vitrea, ac ſuper cineres calidos conſeruato donec tib dixero quid ex illis ſit faciendum. Cæterùm acc pe ſpiritum animatum lunæ, atq; ipſum per cineres rectificabis: deinde accipe ſpiritum animatum ſolis, atq; eodem modo ſepties per cineres rectificabis: limoſitates autem quas emittet ipſe ſpiritus ſolaris in ſingulis rectificationibus ſeruabis intra, vt optimè clauſum ſit ignis elementum. His ergo rectificationibus peractis, tum accipe ſpiritum animatũ ſolis, & ſpiritum animatum lunæ, & ſimul coniũge: pone poſtmodum eos ad circulandũ in vaſe grandi, ſicut illud, quo circulauimus menſtruum ſimplex. Fiat hæc circulatio per 60. dies: quo termino elapſo, habebis verũ menſtruum minerale, quo innumerabilia experimenta operari poteris. hoc menſtruo communi illeuimus Mercurium coram rege Parcenopeo, ac alijs aſtantibus de numero ſuorum auditorum: de quibus vnus credidit ſe percipere hoc arcanum, nemo tamen ipſorum potuit hoc arcanum deprehendere, præter maieſtatem regis. Iam hoc reliquum eſt, vt philoſophicam arborem proſequamur, cum omnibus ſuis ramis. Peracta igitur ſuprà ſcripta circulatione, accipe tres vncias auri cementati: illud calcinabis, ac diſſol-

ues

ues menſtruo ſimplici, & inde ab eo remoue aquam per balneum, materia tibi remanebit in forma olei: pone illud in vaſe ſolutorio, quod ſit altum: deinde illi ad iunge tantum de menſtruo compoſito, vt ſupernatet ſex digitis: claude vas antenotorio, iuncturis optimè clauſis, ac illud conſtitue in balneo per diem naturalem. Poſtea in aliud vas diſſolutum euacuabis, iterum illi ſuperfunde de nouo menſtruo compoſito vt ſuprà, quod fuerit diſſolutum. hoc autem magiſterium iterabis, quoad totum corpus fuerit diſſolutum, ac cum ſuo mẽſtruo coniunctũ. tum iterum hoc compoſitũ putrefacito per 61. dies, quibus elapſis, pone materiam in vrinali, vel duobus vrinalibus, vel etiam tribus: hoc fit, ne quid periculi accidat: ſingulis vrinalibus ſuos alembicos appone cum ſingulis recipientibus, ac etiam iuncturis optimè clauſis diſtilla per balneum: corpus autem tibi remanebit tanquam rubinus, ac ferè nigrum præ nimio colore: ſuprà quod repone tantum de ſua aqua nuper diſtillata, vt ſupernatet duobus digitis: mox appoſito antenotorio, ſterne vas in balneo per duos dies naturales. Deinde amoto antenotorio, & appoſito alembico diſtillabis per cineres, iuncturis optimè clauſis. Cùm verò diſtillata fuerit aqua, augeto ignem, vt tranſeat aer. Tertiò iterum ignem augebis,

vt in ſuum aerem tranſcendat elementum ignis: alterum enim ad ſe alterum trahit. poſtremò frigefactis vaſis, ſeruabis aquas pretioſiſsimas animatas, infinitos theſauros, oleum, & vnguenta philoſophorũ. poſtmodum ſuper ipſas terras, iterum pone de aqua per balneũ diſtillata, & clauſis iterum vaſis antenotorio, conſtitue iterum vt ſuprà in putrefactione, ac per cineres vt ſuprà iterũ diſtillabis, augendo ignem gradatim, vt ſuprà. atq; ad magiſterium iterabis vigeſies. Quòd ſi forte inſtrumentalis aqua tibi deeſſet ad complendas perfectas aſſationes: accipe omnes diſtillationes, quas per cineres peregiſti, ac per balneum diſtilla aquæ tantã quantitatem, vt ſatis ſit ad complendas reliquas diſtillationes. atq; hoc pacto auxilio Dei Optimi habebis vnius terræ elementũ: illud auge cum illa terra, quæ nobis remanſit, cum magnum menſtruum peregimus, quam tibi pila vitrea ſeruandam ſuper cineres calidos iuſsimus. Poſtea accipe aquam, aerem, & ignem, quæ tria ſunt ſimul commixta in ipſa aqua, ac iam duodecies per cineres rectificabis: omnes autẽ limoſitates, quas ſingulis rectificationibus emittit, ſeruabis cum igneo elemento, quod tibi ſeruandum iuſsimus cum rectificaſti ſuperius, cum maius menſtruum compoſuimus. Nunc autem tibi neceſſe eſt aeris elementũ

ab

ab aqua ſeparare. Accipe igitur aquam duodecies rectificatam per cineres, atq; inde ex quatuor partibus tantummodo ſeparabis, quas ſeruabis pro viuificatione terræ: quod autem remanebit in vrinali, eo vtemur ad calcinãdum ignem, quo erit opus ad rubificandum regẽ noſtrum, atq; cum rubro diademate coronandum. Accipe ignem, quem ſeruaſti, ac pone in vrinali, ſuperinfundens tantum de aere ſuo, vt ſupernatet duobus digitis: pone vas clauſum antenotorio intra balneum per 24. horas: mox amoto antenotorio, diſtillabis per cineres: vltimò ignem fortiter augmentabis, vt anima ignis tranſeat in ſuum aerem, vt ſuprà, infundas, ac putrefacias vt ſuprà: poſtea per cineres vt ſuprà diſtillabis. hoc modo magiſterium duodecies reiterabis: tunc enim habebis ignem calcinatum, atq; ab eo tincturam ſeparabis. Ignem verò calcinatum in vaſe remanentem, iunge cum ſua terra, quam ſuperius ſeruaſti: ſeruabis etiam aerem cum tinctura ſui ignis, qua vtimur ad rubificationẽ primæ materiæ ſiue ſulphuris. Nunc accipe terrã, quam ſeruaſti in pila vitrea, quam fortiter luto ſapientiæ oblinas, atq; eius os nè reſpiret, quamoptimè obturabis. ſed ſatis etiã ipſum vas Hermetis ſigillo claudere, pone ad ignẽ reuerberationis lentum per 24. horas: quibus elapſis, ſine vt vas frigeſcat. Accipe ip-

ſam terram,& ſcias quanti ſit ponderis: pone ipſum in vrinali, cui ſuperinfunde octauam partem ſuæ aquę, quam pro viuificatione terræ ſuperius reſeruaſti: claude ipſum vas ſuo antenotorio, ac pone in balneo, ita vt aquam non attingat, ſed in ſuo tantùm vapore per maneat. hoc pacto ſtet ibi per quatuor, vel ad ſummum per ſex dies. Tunc amoto antenotorio, ac ſuperpoſito alębico, diſtillando exhalabis per cineres inde quandam humiditatem inſipidam, nullius valoris. Quo facto iterum ſuper aquæ ſextæ parte imbibe terram,& clauſo vaſe cum ſuo antenotorio vt ſuprà, putrefacito per balneũ vt ſuprà: poſtmodum per cineres humiditatẽ vt ſuprà exhalabis. Hinc poſtea cum quinta parte aquæ ſuam terram imbibe, clauſo vaſe in balneo putrefac vt ſuprà: denique vt ſuprà per cineres humiditatem exhalabis, poſtmodũ cum quarta parte ſuæ aquæ imbibe, ac proſequere reliquas imbibitiones, putrefactiones, & exhalationes cum quarta parte, quouſq; terra ebiberit totam ſuam aquam: tum eam extrahe ex ſuo vaſe, ac tritura bis. poſtea colloca ipſam in bocia paruula luto ſapiętię oblita quamoptimè, ita, vt quatuor partes vaſis vacuæ ſint, quinta verò pars plena. ipſum vas pone intra ollam, inter cineres, quæ olla valeat tolerare ignẽ, os autem bociæ obturetur ſtupacio bombacis, & ſuper-

ſuperpoſito etiam paruulo alembico, dabis illi à principio ignem lentum, ita vt bocia calefiat ſine violenti entia ignis: deinde ſubminiſtrabis ignem ſublimationis vehementiorem: cum inceperit ſublimari, eundem gradum ignis continuabis, vſq; ad 26. horam. tum frigefacto vaſe, extrahe primam materiam ſuperius ſublimatam, ac ſeparato à dãnata terra, quæ ſublimatio erit alba vt nix: erit etiam ſimilis folijs talchi, vel inſtar ſquamarum piſcis. hoc autem, quod ſublimatum fuerit, pone in vaſe alto & anguſto, cui redde elementum ignis diſſoluti in ſuo aere, videlicet quartam partem ponderis ipſius ſublimati: claude vas cũ ſuo antẽnotorio: mox digere per cineres ſpatio duorum dierum: deinde amoto antenotorio, & appoſito alẽbico, diſtillabis humiditatem, ſi qua fortaſſis humiditas ineſſet. Cum verò videris materiam bene deſiccatam, eam iterum imbibe cum quarta parte ſui ponderis, vt ſuprà, eiuſdem aeris, appoſito antenotorio vt ſuprà digere, ac poſtmodũ vt ſuprà humiditatem exhalabis: toties hoc magiſterium itera bis, donec terra totum aerem ebibit, mixtum cum ſuo igne: tunc autem materia remanebit rubea, vt nitidus rubinus. tum ergo ipſa materia fermentanda eſt, vt in quantitate augeſcat, & facilius figatur. Accipe igitur tres vncias mercurij, & vnam ſolis opti-

mè cementati, facias inde amalgama: mox accipe vnciam vnam dictæ materiæ rubificatæ, ac pone simul totum commixtum in vase alio duabus palmis, & angusto collo, ita vt intra capiat digitum auricularem: pone inibi medicinam: mox inclinato vase, aliquantulum intromitte amalgama mercurij, & caue ne amalgama deorsum descēdēs vas frangat. Deinde apposito antenotorio, pone vas in tripode arcanorum, ac submini stra ignem quatuor filorū: ac cum primum sentiet calorem, amalgama cum mercurio & auro, in puluerem rubicundū vt rubinus conuertetur. tum eundem ignem continuabis in illa nutritione per triginta dies naturales. Nam acquiret maximam ignitionem, & virtus eius maximè augmentabitur. At fili charissimè, scias quòd si per integrum annum permanet in ipso igne, nihil tamen illi nocumenti adferre possit. Hæc enim est Salamandra nostra, quæ alijs innumerabilibus modis nuncupatur, quæ breuitatis causa prætermittimus. Transacto igitur termino 30. dierū, tū accipe de tertio oleo quod te docuimus nostro experimento, quod seruit in cerationi (quanquam hæc medicina parum incerationis indigeat) hoc tamen oleū applicamus, vt facilius fixetur. Accipe igitur electum oleum, ac guttatim infunde super regem, vel ipsam Salamandram in eodē igne:

cùm

cùm verò videbitur tibi rex ipſe conuerſus fuiſſe in oleum, non amplius illi de oleo dabis: tunc frigefacto vaſe in lapidem congelabitur nitentem vt rubinus. Tũc accipe de menſtruo maiori, ſiue de menſtruo compoſito, quod idem eſt, vt te docui in hoc tractatu, & ſuper ipſum regem de ipſo menſtruo infunde tantam quantitatem, vt ſupernatet 4. digitis, ac protinus claude cum ſuo antenotorio: poſtmodum pone in balneo, & diſſoluetur totus rex in aquam, quæ erit rubicunda, ac nitens tanquam rubinus, vel tanquam ſanguis hirci. facta diſſolutiõe, ſtatue ſuper cineres, per 2. dies, qui eſt ignis alterationis. deinde amoto antenotorio, ſuperpone alembicum, ac diſtillato per balneũ igne lento inſtar ſolis, vt tota virtus ac ſubſtantia ipſius menſtrui cum rege cõiungatur: aqua autem diſtillabitur albi coloris, ac omnem ferè ſuam vim amiſerit. Cum autem totus ipſe rex congelatus fuerit, tunc amoto alembico, & appoſito antenotorio, conſtitue vas in tripode arcanorum, & inibi permaneat in igne per 8. dies filorũ ſex: tum frigefacto vaſe, inuenies regem durum, & rubicundiorẽ quàm eſſet antea. cui iterum ſuper funde de nouo menſtruo maiori, ſiue compoſito, vt ſupernatet 4. digitis: claude iterum vas ſuo antenotorio, ac ſtatue in balneo vt ſuprà, ac protinus diſſoluetur in aquam: remoue per

balneum igne lento, vt ſuprà poſtmodum vt ſuprà: in igne alterationis: vltimo in tripode arcanorum, vt ſuprà. atque hoc pacto quater iterabis hanc diſſolutionem, & congelationem ſemper cũ nouo menſtruo maiori. Illud tamen aduerte, quòd quarta operatione non amplius poterit congelari, ſed in forma olei permanebit. Nunc autem fili chariſsime, hoc reliquum eſt, vt mirabilem huius lapidis proiectionem diſcutiamus: cuius tanta virtus eſt, vt ſi mare totum eſſet argentum viuum, penè crederem hac mirabili medicina congelatum iri. Quod cum videris, ne credas velim hoc magicis carminibus fieri. Eſt enim hæc vis naturæ, cuius exemplum adferri poſsit de pane: cuius fermenti vnica libra centies mille millies pani ficæ, maſſæ fermentare, ac augmentare poterit. idque multò efficacius fieri poteſt hac noſtra medicina: cuius potentiam cum nos probauimus, pene impoſsibile nobis videbatur, conuerti amplius poſſe in metallum, cum in omni proiectione nobis puluerem generaret ex omni corpore, ac ſemper nobis illæſa ſine virtutis diminutione remanere videretur. Atque noſtrorum ſociorum aliquis murmurabat, dicens, nos huic medicinæ nimis ſubtiliter tantam vehementiam tribuiſſe. Tandem auxilio Dei eam medicinam ſupra tantam quantitatem corporum proie-

piecimus, vt vix demũ firmata fuerit ignea vis eius, ac corpus ſuprà quod proiectio facta fuerat, tãdem in aurũ conuerſum fuerit, purius ac melius auro minerali. Quare fili chariſsime de iſtis omnibus viſum eſt te eſſe commonefaciandũ, vt ſi fortè diuino numine vos ad hoc idem experimentũ deueniatis, ne hoc ſignũ medicinę vos in deſperationem inducat æternam. Iam ad ipſam proiectionem deueniamus. Accipe de pretioſa illa medicina ad quãtitatẽ vnius piſi, ac proijce ſuper mille vncias argẽti viui, ac protinus totum conuertetur in medicinã, ſiue in pulueremrubicundiſsimum. Deinde accipe huius pulueris rubicundiſsimi, ac cõgelati vnciam vnam, ac iterum proijce ſuper mille alias vncias argenti viui, ac protinus totũ in medicinam conuertetur. poſtmodũ accipe vnam vnciá huius vltimæ congelationis, ac proijce ſuper alias mille vncías argenti viui, & vt ſuprà conuertetur in medicinã. cuius accipe tandem alteram vnciam, ac proijce ſuper decem millia, ac totum in aurum conuertetur, melius omni minerali. Illud etiam animaduerte: quòd ſi nimium rubedinis haberet, debes illi de argento adiungere, vel de argento viuo, vt debito colore perſiſtat. Sed quis quæſo numerum vnciarum ac huius medicinæ potentiam valeat enumerare, qd nos experti ſumus? Ego & alij ſocij mei

proſtrati in terram, aliquantiſper mente ſub leuati Deũ orauimus: mox erecti ſimul omnes hilari voce pſallentes, decantare cœpimus: Te Deum laudamus, gratias agentes Deo Opt. Max. quòd hoc munere amplisſimo donarit nos. Nunc autem, fili chariſsimè, hoc præceptum tibi præbemus, ne totius medicinæ huius eodem tempore proiectionem facias: nunquam enim poſſes eius ignis vim & potentiam extinguere. atq; hoc etiam reddit vitrum malleabile. Tu autem caue tibi à magnis dominis, ac Principibus: quibus ſi hoc arcanum innoteſceret, maximum tibi periculum immineret. Plurima alia experimenta prætermiſimus, quæ huic propoſito minimè faciunt, ne & fili in his fruſtra labores. Hæc autem experimenta veluti floſculos quoſdam veriores ac digniores poſuimus, vt ijs optatum finem poſſes adipiſci. Vos autem fratres, filij alij, ac ſocij chariſsimi, qui mecum tot labores paſsi eſtis per hæc experimenta, quæ ſimul mecum operati eſtis, Deum vbiq; toto corde habeatis, eius nomen ineffabile vbiq; prædicetis, quòd hæc arcana naturæ myſteria nobis patefecerit. Congruum iam eſſet, vt corpore ſeparati, animo tamen vbiq; ſitis conjuncti, atq; huius naturæ myſterijs veritate perſpecta, domum quiſque ſuam reuertamini; ſingulorum experimentorum ſuam

quiſq;

quiſq; copiam prout operati ſumus, & anno tauimus, referentes. vni tamẽ noſtrũ, qui domi ſuæ nos alit, ęquũ exiſtimo, vt vltra ſuam medicinæ partem, & experimentorum copiam, vaſa quoq;, & cętera huius artis inſtrumenta remaneant: nos autem reliqui in virtute Sanctæ Trinitatis, & eius nominis hinc recedentes, ſinguli ſingulis iuramento ſocietatis obſtricti, hoc animo inter nos ſimus, vt nemini quicquam ſocietatẽ patefaciamus, nec prædictorum experimentorum copiam cuiq; faciamus: quod quidem iuramentum pro ſe quiſq; ſtudeat integrum, ſanctum, & intemeratum ſeruare. Atq; hoc quidem ſupremum & vltimum experimentum cuiq; veſtrum præ cæteris experimentis cõmendo, vt angelus Domini mentes veſtras dirigat ad celandum naturæ ſecreta, & tam mirabile arcanum. Illud præcipue dedicantes ſeruitio Sanctæ Eccleſiæ, & ad vtilitates pauperum. Illud etiã præcipuè cauentes, ne diabolus vos ſeducat à recto promiſsionis veſtrę tramite. Circuit enim vos tanquam Leo rugiẽs. ac proinde eſtote prudentes ſicut ſerpentes, ne tentator iſte per deuia abſtrahat. Sic. n. fiet, vt Ieſus Chriſtus vnigenitus Dei filius ſemper nos ſeruet ac tueatur: in cuius nomine præſens opuſculum optato fine claudatur, Anno M. CCC. XXX.

Deo opt. max. ſemper honor & gloria.

RAIMVNDI LVLLII LIBER ARTIS COMPENdioſæ: quem Vade mecum nuncupauit.

TINCTVRA ignis eſt melior omnibus tincturis: Nam omnia elementa non tantùm operantur, ſicut quantum operatur ignis in colore & pondere. Eſt autem in ipſo completa digeſtio, vnde abſq; igne inutilis eſt omnis ſpiritus.

Nota, virtus viuificatiua infunditur in materijs cum ſpiritibus Quintæ eſſentiæ. Rurſus notandum, quòd tantùm ſpiritus ſubtilis eſt, qui tingit ac mundat corpora à ſuis leproſitatibus, & eſt antidotum contra omnem infirmitatem, nutriendo calorem naturalem in corporibus metallorum. Ille enim ſenſibiliter penetrat omne corpus, & in profundo ipſius ſpiritus requieſcit.

Nota quòd vnus bolus aquę ardentis melius valet, quàm alterius vini quatuor.

Nota quòd de nulla re potes facere tincturam albam vel rubeam, donec & quouſque omnes partes ſuæ corruptæ per artem magiſterij remoueantur, & maximè de ſulphure.

Nota, quòd homines neſciunt vti ſuis memorijs,

morijs, ad intelligendum & ad inueſtigandum, & ad eligendum bona entia & dimittendum mala, quæ ſunt contra naturam: & quia neſciunt iſtas potentias ipſarum rerũ ponere in actualitatem, in artificio, quod eſt inſtrumentum illorum. Quapropter ſcientiæ poſitiuæ, & non probatiuæ hebetant intellectum, & ingroſſant illum, ne intelligat neceſsitates verorum entium: & quia in tenebris ſcientiarum falſarum & non veridicarum ſtudent, & illis credunt qui loquuntur contra philoſophiam.

Nota, natura non vult coarctari: igitur cũ lentiſsimo igne ſepara ſudorem ſuum, & melius in retortis. Et fac vt habeas vnum de noſtris Mercurijs, cum forma aquæ albæ, quæ eſt ablutio, purgatio noſtri lapidis, & totius naturæ. Hoc enim eſt vnum de principalibus ſecretis artis & naturæ, in qua rectificabis draconem, & proijcias à magno deſerto Arabiæ, quia ſtatim periret ſiti, & periclitare tur in mari mortuo: vnde nunc ſcire potes calorem magnum, paruum, & frigus. Reduc ergo ad regionem Æthiopiæ, vnde naturaliter exiuit. Rurſus dicimus quòd non eũ ducas ad terram, quæ ipſum portauit: ſtatim enim omnis alia regio eum accedit.

Nota, proprietas ſpiritus qui à corpore exiuit non deuoretur per nimis magnum calorem, quia non haberet poteſtatem ducen

di ſuum corpus in illa media. Ideo ſi operaris cum magno igne, proprietas quæ partici pat inter vitam & mortem dicti ſpiritus, ſeparabitur, & omnia fugient in regnum ſuæ ſphæræ: & nulli reueles donec fiat alicui manifeſtum per diuinam inſpirationem, cum nobili intellectu. Et ideò qnandoque rudes clerici, legiſtæ, artiſtæ & medici mundales, & plures de quibus loqui audiuimus, credebant ſe facere aquam viuam, in fine non valuit vnum ficum. Quia ipſi credebant rapere naturam philoſophicam, ſed rapiuntur & deprædantur in illa, quia talem amittunt. Cuſtodi ignem, & regimen tui ſpiritus, & caue ne euadat, quia non poſſet viuificare ſuum corpus. Quomodo n. ille dare poſſet hoc quod non habet? Nota, quòd debes diligenti ratione, & probata multa vitæ ipſa cum conſideratione philoſophica aduertere mediorum naturam. Vnde ſicut coitus, factus cum amore naturæ, quę eſt luxuria libidino ſa, tunc fit primo mixtio cum coniunctione & aſsimulatione inter corpus & ſpiritum ad finem, ita quòd totum ſimul in vnam amoroſam concordiam cum ligamento ſuarũ qualitatum miſcibilium & compoſitorũ, & ſuarum virtutum elementalium, & vnius alterius per virtutem compoſitionis duorum in vnum. Si ergo talem coitum non facis, non habebis conceptionem, impręgnationem,

& per

& per conſequens non habebis fructũ: quia oportet eſſe calorem naturalem mineralem. Item non facias magnum ignem in principio mixtionis, quia veniret corruptio in tinctura. Item ex quo vel melius talis res mouet potentiam in attrahendo ad appetibilitatem, ſicut res quæ deſiderat perfici de ſuo & non alieno ad finem. Igitur ars Alchimiæ eſt vera & poſsibilis: ergo non ceſſes eam ducere per rectitudinem viæ motus naturæ, & informare ſuam materiam, in quam natura eſt introducta. Et ſi bene ſcis dirigere & ducere, ipſa cõfert tibi plus quàm putas. Et ideo multi Alchimiſtæ errant, primò, quia neſciunt ignem diſponere, qui eſt magiſter totius operis: quia ille coagulat & ſoluit totum ſimul: & hoc ipſi intelligere non poſſunt, qa ſunt imbuti cœcitate & ignorantia. Etiam neſciunt diſponere materiam, ſecundum illum modũ per quem datur materiæ virtus informatiua, cum qua inſtrumentum quod ſtat in materia dirigitur per ſuum modum: hoc quod ipſi quærunt: Et eſt natura venerabilis, abſcondita intus in profundo, quam tu fili ſi vis per te regere, ipſa cõfert tibi quæ nobis clara luce apparuit in forma terræ albæ ſubtiliter foliatæ, quæ ſtat prope naturá lunæ claræ, precioſæ. Quare fili monemus te, quòd non velis habere artem incertam loco veritatis informatiuæ, nec velis vti cũ

igne ardenti, loco inſtrumenti. Virtus informatiua gubernatur per certum modum operandi, qui cum certa ratione datur noticia artifici ad ſciendum illum. Igitur præ oculis debes habere in ingreſſu noſtri magiſterij illam. Et propter hoc quicquid vis facere fac prudenter. De groſſo fac ſimplex, de graui fac leue, & aſperum mollifica, & amarū dulcifica, & habebis perfectionem cum notitia inſtrumenti, quod gubernatur per virtutem informatiuam, mouendo materiam ad eius formam, & actus formatur per potentiam naturalem, quæ eſt in ipſa infuſa à ſuperiori parte. Et eſt locus & locatum, quia eſt generatum per infuſionem in ſuo loco: Quia genus habet aliud locatū per proprietates cœli quæ ſunt infuſæ, vel influxæ in materiam per radios ſtellarum. Sed tamen quidquid virtus elementalis cœleſtis facit in vaſis naturæ, hoc etiam facit in vaſis artificialibus, ſolummodo, quòd ſint formata ad modū vaſorum naturalium. Et hoc quod facit natura cum calore ſolis, hoc etiam facit calor ignis: qui tamen ſic temperetur, vt non excedat virtutem motiuam & formatiuam quæ eſt in natura influxa deſuper: quia in omnibus quæ fuerunt corrupta & putrefacta, vidimus influere virtutes ſtellarum, capientes determinationem ab illa re, cum qua materia conuenientiam habet. Quia virtus cœleſtis eſt

nimis

nimis communis, & capit determinationē per virtutem ſui ſubiecti in rebus mixtis, & ideo cùm ipſa infunditur in materia minerali, ſtatim capit determinationem & virtutē mineralem: quia in illis eſt influxa per determinationem, quam capit à materia minerali, & non vegetabili, nec animali. Et propter hoc fili, debes cognoſcere elementa noſtri lapidis, quæ ſunt materia naturæ mineralis. Hoc certum teneas, quòd quando volueris componere elementa mineralia, non capias de primis puris, nec de vltimis, ad creandū noſtrum lapidem, quia prima ſunt multum ſimplicia, & vltima nimis groſſa. Quando vis comedere, recipe panem, & dimitte farinam.

Hæc eſt doctrina tibi data per figuram de elementis, in quibus ſunt etiam realia mineralia, à quibus mouetur cœleſtis inſtrumentalis. Quare fili ſcire debes, quòd virtus informatiua mouet inſtrumentum, & inſtrumentum mouet materiam, & materia mutata à potentia occulta ad actum manifeſtum. Et virtus informatiua introducitur in materiam per ſcientiam cognitam, per artiſtam in ſuo opere naturali. Item oportet vt habeat duo principalia inſtrumenta, per quæ ipſa formet ſuum opus, ſecundum diuerſitatem ſuæ naturæ. Et nota, quod in lapide noſtro dicta virtus eſt mortua, quia non poteſt

multiplicari ratione ſuæ ſubſtantiæ groſſæ, duræ atque compactæ, in qua calor eſt ligatus, cum ibi non poſsit moueri, per quem calorem dicta virtus debet formari, ad generãdum dictum lapidem.

Et de hoc tibi dabimus exemplũ per granum frumenti ſignificando: Totum per ſe in materia compacta & ſicca, nunquam ſecundum curſum naturæ poteſt multiplicari, niſi per reſolutionem & attenuationem ſuæ ſubſtantię durę, cum ſimplicitate, in qua ſubſtantia dura & coagulata, calor incluſus & intus retentus ſtat mortificatus, ratione ſiccitatis & duritiei, in qua eſt determinata materia, in qua materia calor eſt retentus: quia de ratione excellentis frigiditatis & ſiccitatis cauſatur qualitas mortificatiua. Et ideo talis ſiccitas indiget humectatione aerea ad finem, quod calor naturalis poſsit ſuſcitari & extẽdi per ſimplicem materiam aeris, qui eſt ſibi cibus naturalis. Sed iſtarum partium groſſarum in ſimplices non debetur naturę, quod poſsit facere illud per ſubtiliationem ſuarum partium ſiccarum cum reſolutione, quod fit per incrudationem humidi naturalis grani, quod erat terminatum, coctũ cum digeſtione perfecta, ad modum ſubtilis ſubſtantiæ albæ, ex qua fit panis quem tu commedis: per quod patet, quòd natura nõ tranſit de contrario ad cõtrarium niſi per ſuum medium

medium, per quod mediũ cauſatur differentia concordantiæ, cum qua natura conuerti tur de natura in naturam. Et hęc eſt differentia ſpecialis, quam tu debes reſpicere: quia aqua eſt amica aeris per ſuam humiditatem, & eſt vicina terræ per ſuam frigiditatem. Fili condenſatio & rarefactio eſt via originalis in elementorum tranſmutatione, in certis gradibus, & eſt differentia communis, cum qua natura ſagax conuertit elementa. Item calor penetrat in ſuam propriam materiam, & non ceſſat operari vegetando, ampliãdo, elongando, extendendo, multiplicãdo, quouſque veniat ad punctum, & ad terminum, in quo plus abundat & habeat de materia humida quàm ſicca: quia tunc humor incipit terminari & inſpiſſari cum virtute informatiua, differente ab alijs, per concordantiam. Et ſic per experientiam euidentem materiæ te docet, quod virtus quæ eſt in potentia feminis grani tritici, nunquam procedit in actum productiui vel vegetatiui, niſi poſt corruptionem & putrefactionem ſuæ materiæ, quæ eſt cauſa ſuæ alienationis, ſubtiliationis, & rarefactionis, quouſq; veniat ad punctum generationis, quam nos vocamus ab vno gradu Grani in centum, in mille millia. Quare ſciũt ruſtici neceſsitatem viuendi & creſcendi? Quia ſi granum non proijcitur in terram, nunquam virtutem ſuam multiplica

bit: quia materia ſua ſicca non patitur partes ſuę terminationis per conuerſionem ſubtilem in propinquam. Et ſi proijcitur in terram, calcinabitur per reſolutionem, & creſcit humidũ cauſa putrefactionis, per quem venit in motum ſuæ animationis, quæ facit multiplicare cum calore cœleſti, per quem exaltatur, & fermentũ appellatur. Vnde nos damus fermentũ, res autem cui damus, pergentes mundas facere virtute cœleſtiũ, cum ſeminatione, & aratione, & culturatione, & impręgnatione terræ, per talem modum ipſi adiuuando culturę, fructus adiuuatur & melioratur. Sic ſimile eſt in noſtro magiſterio: Quia primò neceſſe eſt, quòd ſubſtantia quę eſt pura noſtri lapidis reſoluatur cũ ſubtiliatione ſuæ ſubſtãtię groſſæ, vt poſt putre fiat putrefactiõe vulgari, & humidũ minerale ſe paretur cũ calore ſolari, q viget contra ignẽ: poſt addens ſibi miniſter cibum competentem, quem dicta virtus debet in ſe permutare. Et per iſtum modũ natura mineralis adiuuabitur per induſtriam ſagacis artificis in tali forma, quòd coram omnibus homnibus cum clara luce manifeſtabit ſuos effectus, vltra poſſe illorum, qui vadunt poſt probationes loicales, de quibus concluſum eſt: Quia per hoc intelligit, in qua forma huius operis naturalis artiſta debet inclinari & dirigi, cũ conſideratione inſtrumentali, rationali, &

non

non ſophiſticali, in ſententijs philoſophicæ naturæ. Quia adhuc non obſtante quocunque ingenio profundo quod habeat argumentalem & rationabilem rationem, cũ toto diſcurſu naturali rerum extrinſecarum. Iam pro toto & per nullam rationem quę veniat ad ſenſum poterit iudicare & cognoſcere, cum qua fortitudine & virtute intrinſeca, debet ſuam multiplicationem augere ſuper terram, niſi per ſimilitudinem, quaſi ſimplex noſtrum magiſterium erit, & quomodo poſsit fieri per naturam ſeu in terra pullulare ſuo modo: Hoc tamen neſcis, niſi per doctrinam experimentorum intraſti prius per philoſophiam naturalem cognitiuam, ſed ſophiſticam, quæ oritur à diuerſis præſumptionibus fantaſticis, infuſis in capitibus eorũ, qui cum pronoſticationibus vel prænoſticatis elementis contra volũtatem rationis naturæ facit multos impertinenter adhærere ſophiſticationibus. Quare ergo cõcluſi tam per rationes ſupraſcriptas, quàm per media quæ ſunt naturalia cum claris & certis experimentis, quæ ſi non conſideras non habebis rectam notitiam rei. Iam ad iſtam preciõſam eſcam non eris inuitatus per naturam: & qui per iſtam non procedit, non erit in proceſſu philoſophus, cum ignoret proprietates virtutum lapidis, quæ ducunt entia in actum, ſicut experimentaliter cognitum eſt.

Fili, experimentū deſtruit omnem formam erroris, qui venit ab ignorantia colerica, & capitibus illorum qui præſupponebant eſſe quod non eſt, nec vnquam erit: nec tales credunt ſuum errorem eſſe deceptibilem, quia neſciunt diſcutere hoc quod fantaſia illis repreſentat cum claro experimento, vtrum ſic ſit vel non, propterea recolligas in te ipſo quod eſt tibi neceſſe. Quod ſaltem tu cognoſcas primò materiam lapidis, cum certa experientia, per viam practicæ, mediante theorica oſtenſibili vel reuelationis. Quia per theoricam formatur practica, & experientia format practicam: & per experientiam formatur veritas clara, quę illuminat intellectū humanum: & non labores ſine iſta, quia eſt communis ſicut lux mundi.

Item ego Raymundus ſuper Theoricam teſtamenti: Nunc potes cognoſcere, quòd nulla res mundi naturaliter poteſt naſci, nec creſcere, nec animari, niſi poſt ſuam corruptionem & putrefactionem & mortificationem, quia tunc natura in naturam mutatur. Item hæc ars nullo modo debet dari medicis, philoſophicis, legiſtis, niſi philoſophis cautiſsimis: quia omnes alij ſunt indigni habere hunc theſaurum perpetuę ſaluationis: quia ſine philoſophia ars illa doceri, nec poſſideri debet.

Item Mercurius viuus factus per nos, coa-

gulat

gulat Mercurium communem. Item fili tinctura quâ tibi diximus extrahitur à noſtro auro, & illud fermentum cum auro vulgi ducit eum de potentia ad effectum.

Nota hîc, quod multi decipiuntur circa extractionem Mercurij ab auro & argento, ſed ſi bene attenderent dicta philoſophorũ, facillimè & pauco labore illud perficerent. Tinctura extrahitur ab auro noſtro, in qua tu qui legis grammaticaliter exponendo intelliges. Item ſi negligens non fueris ad legẽdum & perſcrutandum contenta in noſtris libris ſecurus ibis. Vnde tria requiruntur ad hoc, ſubtile ingenium naturale, & non ſophiſticum, & opus manuale, liberum arbitriũ, diuitiæ, ſapientia & libri.

Nota, quòd ſolus ignis naturalis confortatus cum nouo igne naturali eſt de intentione noſtra: quia ignis contra naturam noçet, & ignis naturalis cõtinet in ſe virtutem actiuam. Et ignis contra naturam corrũpit ſpiritum, ita quòd non habeat locum in quo quieſcat, nec aerem in quo poſsit reſpirare: ſicut tu vides quod vnum magnum flumen deſtruit paruum, & conuertit illud. Quia nõ eſt nouum nec mirandum, quòd ignis contra naturam conuertit naturalem, & totam ſubſtantiam ſuam eſſentialem & accidentalem, & magis quàm naturalis conuertit per ſuam primam potentiam. Et ideo oportet te

habere duas certas operationes, ſcilicet corruptionem quæ fit ſub conſeruatione formę ſuæ: & hæc fit cum igne contra ignem, cum excitatione ignis elementalis.

Item, noſter Mercurius reperitur in omnibus corporibus elementalibus, quia omnia ſunt ex Mercurio, quod vocatur generaliſsimum in noſtra philoſophia, vbi decipiuntur laici, ſi notant ſolummodo in ſpecie vel figura. Vnde ſicut à vapore, fit Mercurius & vegetabilia: & quia à primo genere venit vapor, qui generatur ex elementis mediatè. Item iſta prima materia eſt terra ſubtilis ſulphurea, quæ deſiderat multum integrationem Quintæ eſſentiæ, & vnitatem eiuſdem, ſicut materia prima deſiderat propriam formam ratione ſui complementi. Et propter hoc quanto nobilior eſt materia, tanto magis requirit nobiliorem formam: quia pro quanto forma nobilis eſt, pro tanto plus nobilitat ſuam materiam: & materia hæc multum eſt habilis ad recipiendum formam illam. Quando ergo illa eſt appropriata huic formæ, ſecundum naturam, actu primæ cauſæ eſt habilis multum ad recipiendū formā mineralem auream, quæ ipſam materiā clarificat ac illuſtrat.

Item, adhuc fili nota, quòd nil mundi eſt, quod non ſit naturaliter compoſitū ex ſubſtantijs quatuor elementorum, teſtimonio

cuiuſ-

cuiuslibet boni naturalis: & secundum suas experientias non est substantialiter aliud, nisi ex Mercurio & sulphure, & puris, mundis, incombustibilibus in primo pūcto suę creationis. Et hoc sciri potest per artem quæ fit cum operatione certa nostri magisterij. Illud est primum genus vel materia & substātia media, in qua natura figit omnes suos colores, in figurando diuersas substantias. Isti colores veniunt ex proprietate materiæ cōpositæ sulphuris & mercurij, & per instinctū suæ naturæ. Adhuc habet multas alias proprietates ista materia: prima, per quas scimꝰ quod ipsa est ex natura Mercurij viui & sulphuris: quia ipsa in igne non potest corrumpi, nec in aqua nec in aere. Et habet proprietatem soluendi & coagulandi, & attrahendi cum appetitu, & proprietatem expellēdi & digerendi, quæ omnia sunt ad perfectionē, & complementum, & bonitatem rei animatæ cum contrarijs passionibus, per quas passiones sumus certificati, quòd ipla ex Mercurio & sulphure est, cum sint contrariæ operationes, quas nos facere siue excitare nō possumus sine proprietate illorum duorū, cum dictæ proprietates nō possunt esse sine substantia, sicut nec actiones sine materia.

Dicimus, quòd illa substantia non est aliud quàm sulphur & Mercurius, intellectū, secūdum suam compositionem. Ex quibus

apparet, quòd hæc prima materia omnium rerum vilium, quæ per generationem & corruptionem formantur ſecundum ſuam compoſitionem. Quare tibi debet illucidari qđ ipſa eſt de natura ſulphuris & Mercurij. non per hoc quòd Mercurius ſit in tota ſui ſubſtantia & natura per reſpectum ad communem, ſed in parte.

Item Mercurius iſte conuertitur in omnẽ formam, & in omnem temperatam commixtionem, & cõuertitur in omnem naturam vel naturas, cum quibus iũctus fuerit vel diuiſus. Quia homo exit ab homine, bos à bope. Item non eſt aliud fermentum in mundo niſi ſol & luna, quæ ſunt tinctura, cum quib. coloratur Mercurius viuus, qui ſine tali Mercurio creditur tingere. Cœcus vadit ad practicam ſuarum tranſmutationum, quia ſol in colore ſolis tingit, luna in colore lunæ. Si ergo cum Mercurio ſole & luna ſciueris tingere, videbis magnum ſecretum, quod dicitur, Ignis noſter.

Item, dictum genus cuſtodi ab omni combuſtione, & extrahe Quintas eſſentias à minerali, vegetabili, animali, in quibus propinquior reperitur natura metallorum. De minerali patet, de vegetabili diameter maſculus, & luminaria magna, quæ eſt ſuccus vitalis, & radix de loſtralia, & portulaca marina, Mercurialis & Chelidonia, quarũ naturæ

turæ approximant multum naturæ minerali, & omnia quæ ſunt magis calidæ & humidæ naturæ. Inter animalia eſt ſpiritus Baſiliſci & Aſpis, inter liquores, ſanguis humanus, & pilimentum, & lac beſtiarum, & humiditates viſcoſę: Inter mineralia ſunt ſol & luna, quæ ſunt lapidis fermentum. Et quanto approximat graduatur eum natura magis, & participat cum illa: & quanto magis participat, citius per amorem naturæ in illa coniungitur & conuertitur.

Item, Quidam proijciunt Elixir cum magna abuſione, quia non integrauerunt totũ naturæ curſum, qui durat per ſpacium duorum annorum, vnde lapis eſt vnius anni, & trium menſium, quia ſecundum quòd corrumpitur, ſic generatur. Item fili, noſter infans habet duos patres, & duas matres: & quia ipſe charè nutritus eſt ex tota ſubſtantia in igne, propter quod nũquam moritur. Iterum fili, iſta aqua vocatur Aqua ſapiẽtiæ, quia tota eſt aurum & argentum, perfecta in actu ſpiritualium elementorum, in quo requieſcit ſpiritus quintæ eſſentiæ, qui facit totum. Iterum neceſſe eſt tibi fili, quod tu cuſtodias ſpiritum quintæ eſſentiæ, ſi aliquid vis facere, qui dependet à prima cauſa: & ſicut forma formarum, qui ſe poſuit in ſupradictis quatuor naturis honorabilibus, & vocatur Anima elementorum, & facit pacem

inter hoſtes, id eſt, ſiccum & humidum. Quare ſi aliquid vis inuenire, operare quotidie per naturam in diſponendo materiam ſuam cum ſcientia cognita ad ignem, ſecundum quod natura poſtulat, & illa tunc faciet ſuũ proprium debitum, quia ipſa format, colligit, & mutat in aliam naturã cum fuerit præparata certo modo. & ſic tu non es alius quàm miniſter. Et ex hoc anima deuenit in actum, & requieſcit in ſphæra ignis, & ibidẽ habitat cum motu continuabili, & cauſa ſui motus eſt calor naturalis excitatus per ignẽ elementatum ſimplicem. Cuſtodi fili, ne effugiat, & ſerua in amore & in ignis calore. Et non figas eum quouſq; ſit purum elementum primę rei. Iterũ prima virtus eſt à Deo, etiam recurrit ad naturam quod velit accõmodare de ſuis formis ſubſtantialibus ſiue ſtellis & planetis, & oſtendere ei ſuam incerationem. Item, ſi intelligis in tuo corde, teneas ſtrictè, nil reuelando. Itẽ, nulla res corrumpit aliam niſi excedat illam in qualitate contraria, ſicut eſt calor & frigus. Parua flãma comburitur per magnam, ratione ſuę excellentiæ magnæ quam habet contra illam. Et ideo omnes habent contrarietatem in vno motu. Iterum fili non eſt mirandum, ſi virtutem talis menſtrualis tu præponis in corde tuo, cum ſit ductrix & gubernatrix totius naturæ. Hæc eſt res vtilis, quæ per ſeip-

ſam

ſam cõuertitur in rẽ nimis precioſam, quod nos non crederemus, ſi non vidiſſemus eius effectum cum noſtris proprijs oculis. Item, iſte ignis qui comburit aurum, magis quàm ignis elementalis, propter quod continet in ſe calorem naturæ terreſtris, & reſoluit ſine aliqua fortitudine, quod nõ poteſt facere ignis communis: quia tibi præcipimus, quòd diebus magis calidis, quos habere poteris, facias magiſterium: & habebis aquam calidam, quæ reſoluit omnem rem fortem, & vinum & piretrum. Item, Multi dicunt aquam fortem eſſe corruptionem noſtri lapidis, & non mentiuntur. Quia qui non intelligit ſuã corruptionem, forſitan & ignorat ſuam generationem, cum ipſe non poſsit facere ſine corruptione, & tranſmutatione indiuiduali, quæ ſunt re alia naturalia noſtri lapidis in ſuam primam materiam, qui debet corrumpi per dictum menſtruale, cum amore pio, ſi ne totali deſtructione: quia amor pius nunquã vult occidere filios quos nutriuit. Fili, quidquid miſces ibi quod non eſt ſui generis, refutat ſine diſſolutione: ſed illud putrefacit, quia eſt res communis ad recipiendã naturam omnem cui adhæret. Serua ergo, quod non miſceas cum aqua noſtra nullam aliã rem, niſi illud ſit de natura ſua propria, quæ aqua hæc magis putrefacit ratione ſuæ pontis citatis amaræ & non crudæ. Et illa eſt

q̃ cõburit & corrũpit quidq̃d eſt cõbuſtibile & corporale, ex vi ſuæ propriæ naturæ, &c.

TABVLA IN SEQVENtem librum.

A Deũ q̃ eſt cauſa prima huius opis.
B Quatuor elemẽta in metallis cõfuſa.
C Lunariam rectificatam, in qua reſoluuntur metalla ad faciendam nouam generationem.
D Quintam eſſentiam uini, in ſumma perfectione rectificatam.
E Animam metallorum, quæ dicitur ſulphur naturæ.
F Ipſa metalla in ſe.
G Limos metallorum elementorum.
H Calorem primi gradus.
I Calorem ſecundi gradus.
K Calorem tertij gradus.
L Animã corporũ, id eſt calcẽ immediate genitã, per mẽſtrui diſſolutionẽ.
M Spiritum corporum perfectorum.
N Aquam metallorum.
O Aerem.
P Ignem.
Q Inſtrumenta vitrea.
R Ipſum lapidem.

RAYMVNDI LVLLII COMPENDIVM ANIMAE *tranſmutationis artis Metallorum, Ruperto Anglorum Regi tranſmiſſum.*

Am ſæpe & ſæpius eloquuti, recolimus in multis & diuerſimodis vijs practicandi, ſuper magiſterium precioſi lapidis philoſophorum : nunc verò vt veritatem lumine perpendas, ſcias quòd tria ſunt principaliter notanda.

Primò ſcias materiam, vnde lapis philoſophorum & omnes alij lapides precioſi componuntur.

Secundò ſcias inſtrumenta cum quibus operari quis debeat.

Tertiò ſcias quomodo dicta materia cum inſtrumento operari & practicari habeat. Circa iſta tria noueris, quod noſtrum magiſterium verſatur.

Primò ergo Rex illuſtriſsimè, ſcias quòd materia noſtri lapidis, ſeu omnium lapidum Philoſophorum atq; virtuoſorum, qui per artificium generantur vel componuntur, eſt anima metallica, & menſtruum noſtrum, rectificatum & acuatum, ſeu lunaria cœlica, quæ apud Philoſophos vocatur

Mecurius vegetabilis, ortus à vino rubeo vel albo, vt clarè patet, & clarè demonſtratũ extitit diuinitùs reuelatũ, in figura indiuiduorum tertij libri Quintæ eſſentię, conditi abbati ſancti Benedicti apud Pariſios. Et etiam in noſtro Codicillo tibi miſſo per regem Eduardum.

Inſtrumenta ſunt duæ cucurbitæ vitreæ, ſeptem vel octo habentes receptacula, vt demonſtratur in noſtro teſtamento tibi cum Codicillo miſſo, in capitulo quod incipit: Fili tu non, &c. Modus verò practicæ in ſequentibus ad plenum tractatur.

Liber primus diuiditur in duas partes principales: Prima quidem pars eſt de theorica huius artis, & manet indiuiſa, & incipit ibi, Vt immediatè ſequitur: Sed tamen oportet princeps, &c.

Secunda verò pars eſt de practica, & diuiditur in duas partes principales. Prima eſt de compoſitione lapidis philoſophorum, & ibi incipit: Tu in virtute A. &c.

Secũda verò pars huius ſecũdæ partis eſt de cõpoſitione lapidũ precioſorũ, et incipit: Opus náq; margaritarũ ſic condies, &c. & illam vltimam partẽ ſtudioſè omiſi ſcribere, quia mihi vana & mendoſa videbatur.

Prima pars.

Sed tamen oportet prius, princeps ſereniſſime,

piſsime, noſtrum menſtruum per magiſterium à matre, id eſt ſordibus vini & flegmate extrahere per officium alembici, & acuatur in diſtillatione, cum vegetabilibus pertinentibus, quæ ſunt.

Apium ſilueſtre, Squilla, Solatrum, Cardus Muſcatelli, Oleandrum, Piper nigrum, Euforbium, Viticella ſeu flamula, & Piretrũ, omnium ana, & pulueriſata. Ex altera parte ipſum menſtruum in vaſe circulationis roretur continuè ſpatio 10. dierum in fimo calido, vinatico, aut balneo mariæ.

Item oportet fili chariſsime, primam materiã elementorũ & ſulphur naturæ habere. Et quia argentum viuum eſt exiſtens genus metallorum, quod per artificium trahimus, & per artem magiſterij à metallis, per elementorum diuiſionem, & purificationem, & fixationem illorum, cum agentibus illud per rarefactionem & circulationem, ex vna parte.

Ex altera verò parte per rectificationem elementorum metallorum. Hoc quippe genus de quo intelligimus philoſophari in noſtro Codicillo, in capitulo quod incipit: Per iſtam diuiſionem, elucidatur ſecunda ratio, &c. Et hoc quippe eſt, quod circa huius capituli primum Mercurium per limos intelligimus, &c. Fili recipe de aere & de terra æquale pondus, pauco minus vel plus, & hoc

etiam est de natura de qua intelligimus fieri: & dicimus quod vnctuosum humidum est materia nostri lapidis propinquior seu proprior, in capitulo 36. quod incipit: Nos tibi diximus, quanto humiditas radicalis, &c. per quam humiditatem vulgus intelligit sulphur fore vulgi. Recordare o Rex, quod diximus in nostro Codicillo, quod incipit fili intendo tibi dicere naturam fermentorum: quoniam quando dicimus, quod per vnam decoctionem, intelligimus aliam mẽstrui rectificationem. Habet simplicem potestatem: intelligimus rectificationem primam menstrui. Et quando dicimus ipsum gradualiter transferendo per aliam coctionem, intelligimus aliam menstrui rectificationem, vsq; ad tertiam vel quartam.

Item etiam intelligas in capitulo alias decoctiones lapidis, vt patebit in sequenti practica.

Postea fili istam aquam quater rectificatam, dicimus argentum viuum vegetabile, vel aquam Mercurij: Et ita quidquid per istud capitulum dicimus, de illo intelligimus.

Hæc etiam est materia de qua intelligimus in eo Codicillo in capitulo quod incipit: De ista materia, & hæc est ista humiditas, dicta aqua permanens, quam intelligimus in nostro Codicillo, in capitulo quod incipit:

cipit: Noſtra humiditas eſt aqua per totum. Et hoc eſt quod dicimus de menſtruo cœlico. Hoc autem rex, clarius patet in ſecundo libro Quintæ eſſentiæ noſtræ, quem te latêre non credo.

Reſpicias ergo, ô rex, naturam menſtrui noſtri, quantum eſt virtuoſa, vnctuoſa, & quę dicta ſunt de illo perlegatis. In tantum enim per ipſum nobilitatur noſtrum magiſterium lapidis, quòd nullatenus poteſt exprimi illius abundantia. Præſens ratio patet per illos, qui metalla corrumpunt cum aquis extra naturam: quia noſtrum menſtruum ignorant. Et iam ſic fit, quòd eius diſſolutio aliquantulum repugnat naturæ: tamen ſi metallum diſſolutum cum noſtro menſtruo cõfortaretur in humationibus duodecim aut ſedecim dierum, & ablueretur à nigredine aquæ, eſt contra naturam. Et quia neſciunt illam confortare cum re naturali: ideo eorũ practica priuatur effectu finaliter intento, tunc defectum ſuum arti imponunt, cum potius imponere deberetur ruditati & imperitiæ illorũ. Et quę diximus de cognitione menſtrui, quæ eſt vna de rebus, ſine qua nil fieri poteſt in magiſterio huius artis. Hæc tibi de illo ſufficiant.

Nunc eſt dicendum de ſpermate metallorum, quod eſt materia noſtri lapidis.

De ſpermate metallorum materia lapidis.

Iam noueris, princeps ſereniſsime, quòd metallorum ſpiritus eſt altera pars & materia noſtri lapidis, quam oportet te à corporibus omnium metallorum euacuare. Et ita euacuatio fit dupliciter, vt inferius practica monſtrabit: quæ in duobus corporibus metallorum perfectis diuiditur, per purificationem, putrefactionem, & fixationem ſimpliciter mutant. Sed in metalllis imperfectis diuiditur per purificationem, & ſublimationem ſimplicis vnitatis. Et in iſto paſſu errant ignorantes, arbitrantes corpora metallorum cum fortibus aquis communibus diſſolui, vt ſuprà dixi in principio huius Operis, & adduci ad primam ſui materiam vel naturam. Sed ſi libros noſtros legiſſent, ſcirent vtique tales liquores intentioni philoſophorum repugnare. Et hoc quod dicimus hîc clarè demonſtratum eſt in Codicillo noſtro, cap. quod incipit: Ideo diſſoluitur aurum & argentum in rebus radicalibus ſui generis. Hæc eſt enim aqua, cum qua curantur infirmitates incurabiles, ſub conſeruatione ſuæ naturæ, vt patet in Codicillo cap. quod incipit: Fili ſublimatio, &c. Et etiam in capitulo, quod incipit. N.D.E. &c.

Etiam

Etiam, princeps ſereniſsime, clarè conſtat, ipſos fortes liquores non eſſe de intentione philoſophorum, vt patet clarè, & abſque metaphora in dicto Codicillo, in capitulo quod incipit: Per iſtam diſtinctionem. Et elucidatur ſecunda ratio, in capitulo quod incipit: Sicut matrix ingeniat per operationem aquaria forma, circa finem capituli: nulla enim res eſt, quæ coniungat metallorum diſſolutiones, niſi noſtrum menſtruum, quia ipſum eſt aqua, cum qua fit corporum metallorum diſſolutio cum earum ſpecierum conſeruatione, vt patet in noſtro Teſtamento, in capitulo quod incipit: Sed operari cum aquis fortibus eſt corruptio. & in capitulo: Quia iſta aqua habet potentiam cremandi omnia extranea. Etiam de iſto menſtruo intelligimus in capitulo quod incipit: Circa illud menſtruum, in quo eſt ignis ſiccus contra naturam. Ex quibus præmiſsis nota: Accipias metalla ad diſſoluendum in aquam Mercurij, & in noſtrum menſtruum, quod intelligimus in noſtro Codicillo in capite quod incipit: Multæ ſunt aquæ fortes, &c. Et ſimiliter iſta aqua menſtrualis eſt, cum qua diſſoluitur argentum viuum ad opus margaritarum, quod fit per reductionem iſtarum, & ſuarum partium in primam materiam, vt inferius in practica precioſorum lapidum demonſtratur. Quare

princeps ſereniſsime, aliter non poſſunt metalla diſſolui, niſi amalgamentur cum menſtruo vegetabili, cuius quidem potentia fit reſolutio in rebus diſſolubilibus.

Diximus nunc, ſereniſsime princeps, rem de qua lapis philoſophorum componitur: Nũc verò dicemus inſtrumenta, cum quibus cõponitur lapis. Sunt enim inſtrumenta vaſa, vt clibanus, fimus, aut vindemia, cum diligentia artificis, & huiuſmodi. Sed antequam venias ad iſtud, ſcire debes, quòd magiſterium in tres partes principales diuiditur, ſcilicet diſſolutionem, ſeparationem & vnionem. Per hoc demonſtratur tibi, quòd prius habes corpora diſſoluere in noſtro menſtruo, ſecundò quòd debes elementa diuidere à luminaribus, & tertiò illa fixare, & vnire, & purificare à corporibus imperfectis, & ſulphur naturæ extrahere.

Tertiò debes vnire elementa cum elementis, vel limum cum limo, aut elementa cum ſulphure naturæ. Et iſta vnio diuiditur in tot partes, quot ſunt mixtiones dictorum, & vniones.

Et primus modus, eſt vnire aerem cũ igne.

Secundus modus, eſt vnire aerem cum ſulphure naturæ: & iſti modi ſunt in elementis duorum luminarium corporum.

Tertius modus eſt vnire limum exortum ex aere

ex aere in igne, cum limo exorto ex aere & ſulphure naturæ tantùm per ſe. Quartus modus eſt quòd vniatur ignis per ſe, & aer per ſe, cum ſulphure naturæ tantùm. Quintus modus eſt miſcere ſulphur naturæ cum elementis duobus ſemel, ſcilicet cum igne & aere. Et de iſtis modis mixtionis elementorũ cum ſulphure naturæ dicemus, cum ad artis huius practicam veniemus. Accidunt autem dupliciter: quia aut fiunt cum terra ſua, aut aliena. Cum terra verò aliena fit tanto multipliciter, quanti ſunt modi mixtionis ſulphuris naturæ cum ad placitum artiſtę veniunt. Nã, princeps ſereniſsime, plura opera particularia practicare poteris intellectu veraciter obiectãte, quæ intellectus humanus grauiter enarrare poterit, exceptis illis, quæ expreſſa ſunt in tertia parte huius libri, & in Magica, & in Teſta mẽto noſtro, & in Codicillo, & Vademecum de numero philoſophorum appellatur, & in tertio libro Quintæ eſſentiæ, vel in tertio libro de Intentione Alchimiſtarum, vbi clariſsimè pertractamus explicato ſermone de hac materia, alijsq; libris meis. Quis ergo, princeps illuſtriſsime, narrare poterit particularia quæ ſunt in latitudine magiſterij, poſt fixionem & purificationem elementorum? Scias ergo purificare elementa, & illa prius â metallis, quia in hoc totum latet magiſteriũ. Diui-

ſis itaq; metallorum elementts, & ſulphure naturæ à metallis, aliud quaſi nihil eſt reſpectiui ad operandum. Nam totus labor & fatigatio eſt in hoc, ſcilicet elementorum & ſulphuris diuiſione. hic quippe eſt paſſus, vbi artiſtæ dimittunt & derelinquũt magiſterium ex eo quòd illorum diuiſio eſt ſatis tædioſa, & quia imperiti in prima diſtillatione arbitrantur ſe igne ſecundi gradus totum aerem poſſe diſtillare, & ex prima diſtillatione tertij gradus ignis totum ignem à terra ſimiliter diuidi poſſe. Hoc autem eſt impoſsibile, & contra cursũ naturæ: Quippe, princeps ſereniſsime, vnum in præſenti proponimus tibi verbum reuelare, quod eſt: nam aer à metallis diuidi non poteſt, niſi 20. vel 22. diſtillatione, vel 30. & ignis à terra diuidi poteſt in vndecima diſtillatione. Nam quot ſunt diſtillationes, tot ſunt putrefactiones & reiterationes aquæ & aeris ſimul, ſcilicet aquæ menſtrualis, & in qualibet putrefactione 8. indiget diebus, aut ſex continuis, ita quòd quaſi per annũ durat diuiſio elementorũ. Sed nos tamen cõpleuimus in ſeptem menſibus. Et ignis à terra diuidi nõ poteſt, niſi in quarta diſtillatione. Quis eſt enim qui per annum tantũ laborem vel per ſeptem menſes poſsit ſufferre, quaſi ſunt pauci. Et ideo ignorantes principia naturalia, arbitrantur cũ metallis abſq; elementorum diuiſione

veram

veram huius artis practicá facere. Qui in hoc ſunt decepti. Præterea ſunt aliqui, qui cũ quidem repente ad eorum libitum non diuidunt eorum elementa & ſulphur naturæ, nolunt attendere vias naturæ minerarum, & faciunt eorum mixtionem confuſam ſine purificatione aliqua, aut ſublimatione, & ſubtiliatione, & non perueniunt ad finem quæſitum, & intentum eorum fruſtratur, ſuæ ruditati nullam imponentes cauſam, ſed culpam arti imponunt, quam ignorant: & aſſerunt artem eſſe falſam, de quorum numero te regem vnum eſſe nõ credimus. Non ergo, ſereniſsime princeps, fatigeris, nec ab opere ceſſes, & inuenies quod optas. Scias enim in huiuſmodi operis exordio te ſcire oportere quoddam alphabetum, de quo figuram faciemus circularem, vt per talem theoricam claram, ſcias paſſus operationis practicæ: & ſcias, ô rex, combinare principalia naturalia, & fiet quod quæris.

Sed cum hæc principia non ſunt naturaliter in vna re indiuiduali producta, vt plures errando putant, dicentes, quòd vna res indiuidualis erat in orbe, quæ virtutem habeat ad tranſmutandum omnia metalla ſuper terram, quod falſum eſt.

Item eſt vt quæras extrema illius per principia naturalia per medium artis tranſcur-

ţentis in ſuam mineram, quæ eſt D.E.F. Sed cum iſta ſunt contraria, ratione ſuæ extremitatis ſuæ naturæ, debet accipi E. quæ eſt media diſpoſitio extremitatis naturæ illius, q̃ collecta eſt de L.C.D.E. Et ſic D. conuertit L. in E. à quo quippe D. trahes E. in ſimilitudinẽ aquæ viuæ in noſtro magiſterio. Et C. & D. habent potentiam conuertendi F. in conſeruationẽ ſuæ naturę & formarum ſuarũ. Tunc accipies omne illud actualiter, quod erat in potentia in opere naturæ, & meliorũ mediorum illius ratione extremorũ, quia in D. & E. ſunt actualiter F.N.O.P.Q. decocta, poſita & digeſta per ingenium naturæ. Quare fili conueniunt E.N.O. P. cum F, & dum F conuerſum fuerit in E.N.Q.P. tunc habebis F. ſimile naturæ. Et hoc fit melius, cũ C. quàm cum D. propter magnam experiẽtiam. & fiat in F. de quo oriatur E.N.O.P. quæ aliter verò non conuertuntur in G. in noſtro opere. Et ſic G eſt proxima & prima materia, de qua creamus omnes lapides Philoſophorũ, & per aliquos Elixir aqueum vocatur. Et ideo princeps ſere niſsime dicimus, quòd omnes lapides precioſi non creantur niſi ex vna ſola re, de G. ſcilicet argento viuo vegetabili & minerali. Et ideo dixerũt de eo antiqui philoſophi, quòd lapis noſter non eſt componitur niſi ex vna ſola re, id eſt, argento viuo, vt mentionem fecimus

cimus in noſtro Codicillo in capitulo quod incipit: Inquiſitor de ſcientia deſideranda.

Ideoq; fili, tu ibis ad digeſtionem de H. & trahes C. de communi potu principum ad actum, & in illo pones F, & F, ſemper cõuerte tur in L, & ſic calcinabitur ipſum F, ſub conſeruatione ſuæ naturæ. Poſtea trahes C. L, de digeſtione H, & pones in digeſtionem I, & tunc erit L. tale, ſicut competit & conuenit.

Poſtea de L. C, trahes E. N. O. P, hoc in metallis perfectis per magiſterium operationis, & exuberationis. Et cum habueris E. N. O. P, habes materiam noſtri lapidis, & habes quòd materia noſtri lapidis eſt E. N. O. P, per H. I. K, donec O, ſit album criſtallinum, quod eſt magis propinquum naturæ de F, ad generandum lapidem philoſophorum, quod erat L. Sunt ergo G. C. N. O. P. magis propinqua G. quàm C. N. O. P. (*aliàs ſic*) Sunt ergo G. N. O. P. magis propinqua O. quàm E. N. O. P.) Et ideo eſt vis quod in opere maiori C. N. O. P. vertatur in G. E. quod eſt perfectio magiſterij. Totũ enim quod tibi diximus, non eſt niſi ſoluere, elemẽta ſeparare, purificare, putrefacere, atq; fixare, limoſq; cõcordare ſeu cõdẽſare, atq; noſtrum menſtruum rectificare. Vide, fili, ſi tu capis F. & ponas in C. & illud ponis in H. prima figura formatur per F. C. H. In cuius medio ponis N. & iterũ ſi reſpicis N. & po-

nis in digestione I, erit L, tunc originatur & formatur vnus triangulus.

Item si capis L & ponis in C & ponis in digestione H, postea per plures distillationes de L C H, oritur, N O P & formatur alia figura de tribus triangularis.

Item ex N. O. P. oritur in fundo vasis terra, quâ oportet euacuare, & istam terrâ dicimus H.C. Si ergo capis L. & ponis in C. & in digestione H. postea in digestione I. ex L. C. H. I. oritur ex O. & fit alia figura quadrágularis ex O. C. L. H. I. in cuius medio est E. quod generatur ex ductu, id est anima metallorũ, quæ generatur ex ductis literis.

Item si capis E. & ponas in I. (aliàs) Q. & misceas cum C. D. A. & postea si capis D. O. secundum suum pondus, & ponas in alio I. aliàs Q. per digestionem H. & distillationem balnei, nec ex O. & P. oritur G. & ex E. O. oritur C. Tunc si capis G. & ponis simul in modulis ceræ vt conuenit, aut si ponis cum E. in continenti oritur vna figura ex duobus quadrangulis: in cuius medio est X. Y. per quod volumus significare lapidem philosophorum.

Totum autem hoc magisterium differt per elementorum diuisionem. Hoc quidem fit fili mi, secundum cursum huius artis: ita tamen, quòd scias quaslibet figuras in alias reducere

ducere, vt ſi vnam corrumpas, ſcias aliam generare vſque ad vltimam figuram, in qua omnes aliæ figuræ quieſcunt. Et hæc Theorica tibi ſufficiunt cauſa breuitatis.

Et quia longa doctrina data eſt tunc per noſtrum teſtamentũ & per Codicillum, Vade mecum: Et in libro de Intentione Alchymiſtarum, & in libro Experimentorum, & in Magica, & in alijs multis voluminibus, quos ſcimus tũc per nos miſſos per illuſtriſsimum regem Eduardum Anglorum, per quæ ſatis potes diſtinctè in Theorica procedere quantum tibi opus neceſſarium fuerit.

Et ideo nunc dicendum eſt generaliter de Secunda parte huius Operis, quæ eſt de Practica huius artis. Et primò de prima parte, quæ eſt de Compoſitione Lapidis philoſophorum. Secundò, de Secunda parte, quæ de Compoſitione Lapidis virtuoſorum, ſeu gemmarum precioſarum: quę ibi incipit: Opus nanque Margaritarum.

Sequitur operatio maior, et ſecunda pars huius libri, quæ eſt de Practica. Et primò de prima parte, quæ eſt de Compoſitione lapidis philoſophorum.

Tu in virtute A. princeps ſereniſsime, Accipe aurum, & proijce ipſum in aquam vege-

tabilem, de qua locuti ſumus in noſtro Codi cillo, in capitulo quod incipit: Spiritus recipientis & formalis, aliàs generalis, eſt, vt capias de ſucco lunariæ. Et in capitulo quod incipit: Et tibi volumus reuelare de natura mẽſtrui, in quo eſt ignis contra naturam. & in eodem capitulo, quod incipit: Fili cum iſtud menſtruum ſine quo non poteſt, &c. Per totum, vbi ſatis declarauimus naturam iſtius, & operationem. Et ſit aurum ad pondus a quæ vegetabilis, & pone iſtud totum in digeſtionem H. per ſex dies naturales, & aurum diſſoluitur in aquam in colore croci. Poſtea verò diſtilla menſtruum in diſtillatione H. in balneo. Poſtea ſuperpone aliam lunariam recẽtem, & pone iterum in digeſtionem H. per alios ſex dies naturales. Et tunc extrahe, & mitte illud quod ſolutũ eſt in aliam ampullã, & ſuper illud quod remãſit finitis ſex ſolutionibus & diſtillationibus, iterum de menſtruo ſuperpone ad quantitatem terræ, & pone in digeſtione H. per quatuor dies naturales: & illud quod ſolutum eſt de metallo, ſimul cum menſtruo, pone in cucurbitam vt prius, & ſic fac vſque ad ſex inhumationes & diſtillationes. Et illud quod remanſit, finitis ſex diſtillationibus de ſecibus, non cures, & & diſtillationes ſeu liquefactiones, vel etiam diſſolutiones pone per digeſtionem H. & diſtilla

ſtilla totam aquam per alembicum, & ſuper feces ponas de alia aqua Mercurij recentis, & pone in digeſtione per vnum menſem cũ dimidio. Quo tempore finito, tu recipe Q. in quo erat aurum putrefactum, & diſtilla ſicut aliàs in aquam in diſtillatione H. & ſuper feces mitte tantundem de menſtruo recenti, & iterum colloca vas in digeſtionem H. per ſex dies naturales, aut decem: quibus finitis, pone vas in digeſtionem I. & diſtilla aerem ſimul cum menſtruo. Poſtquam noluerit plus diſtillare, ſerua diſtillationem in vaſe ſuo, & ſuper feces mittas aliud menſtruum, & pone in digeſtione H. per ſex dies naturales, & iterum diſtilla vt prius in diſtillatione I. & ſuper feces mitte de alia lunaria recenti, & pone in digeſtionem I. & ſic reiterabis inhumationes & diſtillationes in H. & I vſque ad vigeſimam ſecundam diſtillationem & inhumationem. Sed dum fueris in vigeſima ſecunda diſtillatione illa in qua qua eſt aliqua pars aeris ſimul cum menſtruo ponas ad diſtillandum in digeſtione H. & exibit menſtruum totum per illam diſtillationem aut aliam. Et ſi ibi fuerit aliquid aeris, manebit in fundo ad modum aquæ ſplendidæ aut citrinæ. Et ſi non fuerit eius quantitas niſi duę guttæ, aut tres vel quatuor, non reiteres inhumationes & diſtillationes.

Si verò plus fuerit, reiteres inhumationes & diſtillationes in digeſtione H, & I, & mittatur vſque ad xxvj. & xxx. diſtillationem, vt inde euacuetur terra ab aere. Et in qualibet inhumatione indiget ad minus quinque diebus continuis. Dum verò totum aerem diſtillaueris: qui ſine fallo diſtillabitur per diſtillationes dictas, ſi bene regulaueris magiſteriũ: poſtea ſi tuum vas, in quo ſunt diſtillationes omnes, & diſtilla cum digeſtione de H. aqua & totus aer inferius remanebit: ita quòd nõ valebit per digeſtionem de H. ſimul aſcendẽdo cum menſtruo vel aqua. Dum verò totum menſtruum diſtillaueris, manebit in fũdo, & in colore aquæ ſplendidæ pulcherrimæ. Et ſerua illum: quia aer optimus erit, ſi fuerit bene proceſſum in opere. Et quippe proceſſus quem in aere tenuiſti, eodem modo de purgatione ignis tibi dicimus, vt ſeruues eundem proceſſum, neque minus: niſi quia extractio ignis à terra, fit cum aere inhumando. Et qualibet digeſtione, vice diſtillando poſt vicem in digeſtione d k. vel etiam poteſt fieri diſtillatio cum D. & non C. Quia ſicut ignis eſt nobilius elementum: ita etiam indiget nobiliori menſtruo, vel ſuo aere. Et ſicut aerem diſtillaſti cum trigeſima diſtillatione: ita diſtillabis ignẽ cũ diſtillatione 40. Quippe dum ſic ſeparata fuerit, ſeu habueris

euacua-

euacuatam terram à ſuo ſpirttu, qui poteſtatem habet reſtringendi. Quæ euacuatio ſic fit. R. terram à qua extraxiſti elementa, ſcilicet ignem & aerem, & proijce ſuper ipſam de aqua vegetabili, & pone in digeſtione de H. per tres dies: quib. finitis extrahe illud quod diſſolutum eſt ad partem. Deinde pone ſuper feces de lunaria recenti ad quantitatem terræ, & ſtet per alios tres dies, & diſtilla, & miſce illud quod diſſolutum eſt in Q. vbi eſt alterũ. Et ſic fac tot inhumationes in H. & euacuationes in Q. vbi eſt alterum. Et ſic fac tot inhumationes in Q. donec modicum veniat de terra. Et cum dicta euacuatio fuerit facta, congrega omnino omnes diſtillationes in alembicum, & diſtilla per alembicum totum menſtruum. Et ſuper feces pone tantùm de C. ſicut eſt terra: & pone in digeſtione de H. per vnum diem naturalem, & iterum reiterabis inhumationes & diſtillationes, donec tota terra conuerſa fuerit in puluerem impalpabilem: tunc ſuper ipſam mittas de D. vel C. ſed melius & tutius fit cum D. & rectius quàm cum C. Et pone cum digeſtione de H. per duos dies: poſtea diſtilla per Alembicum in digeſtione de I. Et ſuper feces iterum mitte de D. ſi cum D operatus fueris, vel de C. ſimiliter ſi cum C. operaris. Et pone in digeſtione de H. & poſtea diſtilla, & deſtillatum pone

in altera. Si verò defecerit menſtruum, ſiue multiplicatio, deſtilla illud quod per diſtillationem extraxiſti de terra, & operare cum illo. Tot quippe vicibus reiterabis ſuper terram, & inhumabis & diſtillabis, donec tota terra cum D. vel C. aſcendat per alembicum & deſcenderit in receptorium. Iſta quippe materia dicitur apud philoſophos argentum viuum conſideratione alchimiſtarum. Dumque, princeps Sereniſs. iſta compleueris, accipe diſtillationes omnes, & ſuperpone alembico, & diſtilla in digeſtione de I. quouſque materia ſit bene exiccata. Deinde trahe terram illam ad ignem de I. & pone in digeſtione de R. & ſublimabitur terra ad modum argenti viui in virtute ſublimationis. Sed tu princeps ſereniſsime, cum omnia quæ ſupra diximus cõpleueris, ſcias omnia elementa te habere, quibus indiges ad lapidem philoſophorum componendum. Et capitulum completum inuenies de hoc in noſtro Teſtamento, quod recolimus ſcripſiſſe, quod incipit: Quando tuum compoſitum, &c. Melius tamen vt diximus fit purificatio elementorum cum D. quàm cum C. cùm C aliquid retineat de ſuperfluitate, D cum ſit ſublimioris naturæ, non retinet ſuperfluitatem huiuſmodi. Et per hoc elucidatur vnum capitulum in noſtro teſtamento, quod incipit. Cum

iam

iam habueris lapidē, &c. Itē in purificatione, terræ vel purificatione à qua diximus suprà in parte altera diuisionis elementorū, elucidatur Capitulum nostrū, quod recolimus scripsisse in Codicillo nostri testamēti, quod aliàs dicitur, Vade mecū, de numero philosophorū, in Capitulo, quod incipit: Cum aūt per dictam sublimationem truncus diminutus fuerit, &c. Et ideo hæc quære ibidem.

Princeps igitur Serenissime, dum elementa sic habueris diuisa, interest, vt quoniam illa subtilies, sic sublimes et fixes. Recip. in Dei nomine aerem per se ipsum, & pone ipsum in alembico, & distilla eum septies: vel vt tibi certius erit signum, donec noluerit distillare aliquid. Item & si forsan aer conuersus fuerit in puluerē, distillabis & purificabis illū cum D. aliàs, cum tantundem de D. & in vltimo distillabis D. & remanebit aer inferius. Scire tamē debes, quòd aeris distillatio, & purificatio fit cū digestione de I. Item & tu satis potes purificare aerem cum aqua sua, aliàs, cum aqua. Sicut autem aerem purificasti: ita de igne similiter facias per omnia, sicut de aere diximus: quia ignis purificatio fit cum igne de K. & aeris cum digestione de I. Item per hoc quod diximus de purificatione terræ, inuenies ad plenum in lib. Vade mecum, de numero philosophorum, in cap. quod in ci-

pit: Propterea verò terra ſic per omnia ſubli-
mationis inuentæ, &c.

Dum ergo Princeps Sereniſsime, com-
pleueris quæ dicta ſunt, habes totum illud
de quo componitur Lapis philoſophorum.
Tunc quidem fac miſtionem elementorum
& eorum pertinentia ad Lapidem compo-
nendum. Recipe ergo elementa purificata, in
qua purificatione neceſſe eſt remanere feces
in fundo vaſis. Inſuper etiam feces ignis &
aeris ſerua ad partem, & recipe ignem & ae-
rem: quodcunque iſtorum in vaſe ſuo pro-
prio ponitur. Et claude vaſa cum cera gum-
mata, & pone in loco ſereno per tres dies con
tinuos. Quibus finitis recipe tantũ de fecib. i-
gnis ſicut aeris: de fecib. terræ etiã ibi ponitur.
Et ſi tantũ nõ fuerint feces ſicut elementũ, ſu
peradde de terra purificata vſq; ad quantitatẽ
dictam: & miſce totum ſimul de fecibus ignis
& aeris in vaſe proprio aeris: & claude mul-
tum bene vaſa cum cera & maſtice, & aluta.
Et vnum vaſorum iſtorũ in terra ſic ſepelies,
ſcilicet vas aeris, & ſecum alterum quod eſt i-
gnis, ſuperaddatur in aere in parte altera.
Et fac taliter, quòd lapis nec aliqua res alia
noceat. Et ſtent ibi dicta duo vaſa per vnum
annum continuum. Quo facto, fabricabis
quoſdam modulos cereos: in cuius (aliàs in
quorum) facturam volueris lapidem exire,

ſeu

ſeu facere. Quibus factis, aperi vas quod impoſuiſti per annum, & mitte intus duos vel tres modulos qui ſupernatabunt, & ſtent ſic in vaſe. Et ſtatim claude vas, & ſtent intus per ſpacium decimæ vel vndecimæ partis vnius horæ, ſecundum magis & minus, &c. Quippe implebuntur moduli aere conſtrictione mirabili & inuiſibili, qui aſcendit ſurſum ad ſuperius de aqua terreſtri. Tranſacto igitur tanto tempore, aperi vas, & accipe modulos: tene extra vas, & imple illos aqua ætherea, quam per ſpacium vnius anni ſuſpenſiſti in aere. Et iterum mitte illos in vas primum, vbi eſt aqua terreſtris: & ſtatim claude vas, & dimitte ſtare per ſpacium ſupradictũ. Quo finito, cum forcipibus argenteis trahas modulos, in quibus miſiſti aquam ætheream: & id quod eſt ſuperius, quod infrà aquam ſuam miſiſti intus, tangat aquam terreſtrem: & ſtent ſic per tres dies continuos ad ſortem ſolem in æſtate. In Vere autem & Autumno per ſex dies: in Hyeme per duodecim. Et ſcias Sereniſsime princeps, aquam quam in modulis aeris miſiſti. Inuenies autem modulos generatos in modum gummę: & iſta gumma vocatur per philoſophos Elixir. Et dum moduli per ſpacium ſupradictum ſteterint in aqua terreſtri, trahes eos extrà, & pone ad partem in vas vitreum, ſic cum lapide congela-

tur. Et sic facies lapides tuos, quousque non habeas plus de aqua ætherea. Scias princeps serenissime, quòd de aqua restrictiua modi cum expenditur, cum in operatione moduli non impleatur, nisi eius spiritu inuisibili: cuius virtute aqua ætherea conuertitur in Lapidem. Ideoque dixerunt Alkimistæ, quòd lapis noster componitur ex duabus aquis: ex vna scil. quæ lapidem facit volatilem, & altera quæ ipsum (aliàs) spiritũ fixat & indurat. Et cum tali quippe aqua terrestri, spiritu inuisibili de argento viuo vulgi, purum & verum argentum fecimus, ad omnes probationes bonum sicut de minera, sine calore ignis communis: quia ratione suæ virtutis, eius odor ita cõgelauit in probatissimum argentũ, sicut omne animal Basiliscus inficit visu suo. Nunc igitur princeps sereniss. habes lapides duos, vt oportet, ipsos secundum ordinẽ magisterij ad perfectionem operis deducere poteris. Pone ergo illas in quodã vase vitreo bene mundo, & dimitte stare per x. dies ad aerẽ, taliter quòd sit vas suspensũ. Quibus quidẽ finitis, oportet ipsos ponere ad tertiã decoctionẽ, vt habeãt totius grectionis cõplementũ.

Prima autem decoctio fit cum calore solũ. Recipe ergo lapides tuos, & pone illos in quodã vase vitreo: quod per Alkimistas Perfectorium vocatur. Et est constructũ, sicut vas vitreum,

treum, oblongum, tenue in ſubſtãtia: & claude multum bene vaſa cũ maſtice & farina ſiliginis miſta cũ filis linei panni ſubtilis. Et pone ad ſolem in Vere & in Autũno, & in Hyeme per 12. vel 18. dies: quibus quidem diebus finitis erit facta prima decoctio. Et ideo oportet te continenter ad ſecundã dirigere decoctionẽ, quæ eſt media inter primã & tertiam.

Secunda verò fit ad ſolem, licet aliter quàm prima. Ad hanc igitur decoctionẽ, quæ fit eodem calore ſicut prima, licet aliter: accipe vas vitreũ tenuiſsimum quod poteris inuenire, & maius in quantitate, & impleatur aqua clariſsima, & ponatur ad radiũ ſolis. Et in parte illa inferiori, vbi magis lucet, & vbi magis ignis accenditur, ſcil. ignis per ingeniũ vulgi, ponatur vas ſupradictum cum lapidib. taliter quòd luciditas ignis tangat vas vbi ſunt lapides, & ſtent ibi donec ſol nõ poſsit capi per vas aqua plenũ. Et continuetur iſta decoctio in Vere per 8. dies, & in hyeme per 15. quibus finitis eſt finita ſecunda decoctio. Et ideo te oportet continenter ad tertiam tranſire decoctionem, quæ eſt finis complementi lapidis.

Tertia aũt decoctio fit cum calore ignis cõmunis, & fit in quodã furno qui vocatur Tripes athanor: cuius figuram in tertio Volumine quintæ Eſſentiæ noſtræ ſituauimus: quã te latêre non credimus. Et fit iſto modo. Re-

cipe lapides quos in vaſe perfectorio habes, et ſic cum vaſe ſuo pone illos in tripode athanor per ſpacium 9. dierum continuando, ſicut ignem de carbonibus ardentibus, quibus finitis eſt completa vltima decoctio, quæ vocatur per Alkimiſtas Sulphur. Et ita quando ſic habes omne id quod à mundo deſideratur theſaurum incomparabilem & inuariabilem cum quo finem perfectiſs. noſtri operis cõſequi potes.

Sed eſt vnũ adhuc de ſecretis, ô princeps ſereniſs. ipſos lapides multiplicare. Sed quia lapidis multiplicatio eſt in numero tertio: cuius quidẽ duo modi valde ſunt tædioſi: quia ſunt per reductionem lapidis ad principiũ: & ideo hîc tantùm vnum tibi explicamus, qui magnus eſt valde ſcil. & placet. Et eſt iſte. Et eſt multiplicatio lapidis philoſophorum in quantitate tantũ: & eſt iſte. Recipe de lapide in quantitate vnius ʒ. alîâs ℥. Et mitte i. pondus ſupra 100. argenti viui vulgi, & tantũ eſt ignis lapidis multiplicatus virtutibus cœleſtibus, quod totum ☿ in puluerem redigit comburens omnes potentias minerales exiſtentes in dicto ☿, ſicut virtus Baſiliſci comburit omnes virtutes naturales animalis, & interficit viſu ſuo omne animal: quippe habebis ſic 100. Et iterum 1. pondus ☿ viui proiectum, redigit ipſum in puluerem, ſicut prius. Poſtea ex illo puluere ſecundo ʒ. i. pone ſu-

Pe

per 100. millia ☿. mercurij viui, rediget ipſum iterũ in puluerem in qualibet multiplicatione, vſq; ad 100. multiplicationes. Quis igitur numerare poterit multiplicationes vnciarũ multiplicatarum in quantitate. quarum princeps ſereniſs. quælibet vnciarũ illarum, centum ☿. viui multiplicati ☿. 1. ponendo ſuper centũ millia argenti viui vulgi, & fiet totũ mẽ dicina. Et in tantũ continuetur proiectio medicinæ ſuper ☿ viuo, donec ignis lapidis ſit extractus (aliàs) extinctus, et cõuertatur ☿ in metallũ perfectũ, vt nõ fiat ex illo alius puluis.

Sunt & aliæ quædam multiplicationes. Vna quidem quæ dicitur virtualis, & quanti tatiua ſimul: & quælibet iſtarum fit per reductionem ad primum principium, vt ſatis habetur in noſtro Teſtamento, in duob. capit. Primũ quod incipit, Quantus tu, &c. Et in eodem lib. Multiplicationũ: Hęc multiplicatio cõtinet: verũ in cap. quod incipit: Fili tu prendas, &c. De altera verò multiplicatione in lib. noſtro Quintæ eſſentię. Et tantùm de his.

Item ſi vis Rex illuſtriſs. alium ſcire modũ noſtri lapidis cõponendi, qui dicitur per Alkimiam de practica brancarũ: eſt vt purifices terram, vt ſuprà te docuimus in practica, quæ tractat de purificatione terrę ☿, in cap. quod incipit: Dũ quippe rex ſeren. habueris omnia ſic ſeparata, vſq; ad partẽ. cap. quę incipit: Dũ

que princeps Sereniſsime. Et in noſtro Codi cillo in cap. quod incipit: Ara fil quãr à queſt meſtrual. Et in cap. quod incipit: Voges que diron, &c. quia dum terram habueris purifi- catam: deinde elemẽta ab auro & argento: & purifica terram illorum, vt ſuprà dictũ eſt in Practica. Et ſimiliter recolimus ſcripſiſſe in 3: lib. noſtro Quintæ eſſentiæ in parte illa quæ tractat de Purificatione elementorum diuer- ſorum, quæ incipit: Rectificatio quidem ele- mentorum, &c. Et ſimiliter de elementis tu potes facere tantas miſtiones & combinatio- nes, quòd difficulter numerari poſſunt. Sed vt habeas aliquã practicam abbreuiatá per a- liquas brancas arborum, aliquas tibi explana bimus operationes breues. Eſt igitur quædá alia miſtio ad componendum lapidẽ philoſo phorum: vt videl. accipias 5. pondera ignis, & duo aeris, & alia duo mercurij communis, i. quintæ eſſentiæ: & ex altera parte 3. pondera aeris, & tantundem de terra purificata: & in miſtione ignis, aeris & quintę eſſentiæ, miſce de terra 3. pondera, & in mixtione terrę & ae- ris de mercurio cœlico 2. pondera. Item con- iunge O & P. & E. ita quòd O et P. ſint in põ dere æquali, et E ſit medietas O vel P. et de mercurio vegetabili tantũ ſicut de E. Itaq; O & P. de k. ambas dictas miſtiones, et diſtilla limos primæ quidem miſtionis: Limi diuiſi

ſunt

ſunt cauſa aeris et terræ (aliàs ſic) ita quòd O. et P. de K, ambas miſtiones, et diſtilla limos quidem mixtionis diuerſæ, ſint cum aere, etc. Et D colligatur ad partem, et limus ignis et aeris de D. colligatur ad alteras, et feces conſimiliter eorum (aliàs) extremorum Sed de mixtione ſecunda non eſt ſic: cum ſit vnus limus et vna fex. Diuide igitur limus in duas partes, et feces ſimiliter, et mitte de fecibus in quolibet limo tantùm, ſicut medietas limi. Et ſi non attingunt de hoc, non eſt vis, nec mittes aliquid, quod dictum eſt. Et conſimiliter facies de limis ſecundæ mixtionis, et eorum fecibus. Dumq; limos habueris reconditos in vaſis ſuis, conſequetur practica ſicut dictum eſt ſuprà. Et illæ mixtiones elementorum et eorum limi, ad doctrinam operis legalem tibi ſufficiant hîc, cauſa breuitatis dicendæ.

Sequitur de alio Capitulo.

De quibſdam Mixtionibus abbreuiatis.

Nunc Sereniſs. princeps, Proſequi intendimus mixtiones abbreuiatas aliquas. Et prima mixtio eſt, quòd tu des terræ bibere de D. per continuas diſtillationes E. partes ſui. Deinde fac quòd terra ſit ponderata: et de aere 6. et de igne 12. et des terræ prius bibere aerẽ incerando in crucibulo, donec fluat ad mo

deinde extrahe materiam, & mitte eam quiescere ad decem dies. Post hoc reitera, & sicut est mixtum in aere, in alembico suo ad P. consequenter. Et mitte desuper guttã ad guttam, donec fluat sicut cera, & dimitte quiescere per quatuor dies. Postea pone super C. metalli ponendo cuius fuerit (aliàs sic). Postea mitte vnum pondus super centum millia, ponendo cuius fuerit B. & fiet metallum perfectum: quippe si fuerit auri vel argenti, pone super quodcunque metallum, & fiet quod quæris.

Item fiat alia mixtio sic: quòd coniungas tria pondera de P. & duo de O. & fiat totum vnum corpus: deinde tere, (aliàs cera) terram suam, & illam cum illo incera O illius metalli (aliàs) illius vel duorum simul, vel trium, ad æquale pondus, vel quatuor.

Item fiat alia mixtio sic: quòd accipias octo partes P. & vnam O. & coniunge simul, & pone in digestione de H. per octo dies: postea tere (aliàs cera) terram illius metalli, aut alterius, & pone ad dissolutionem, & limo si administrare volueris aliquando de P. auri, & O. argenti: ita quòd de P. sint octo partes, & de aere vna, & misce simul, & pone in digestione de H. per octo dies. Deinde tere (aliàs cera) terram suam vel aliam, vel alienam: & cum hac medicina perfectum solem facies. Ex contrarijs facies quatuor mixtiones; vnum

scilicet

ſcilicet pondus O. auri, & octo pondera P. argenti.

Item aliter: Si accipias de igne auri, & de O. eiuſdem medietatem P. & de terra ad medietatem O. & miſce ſimul cũ ſeptima parte noſtræ quintæ eſſentiæ, & diſtilla limum deſertum cum qno potes cerare terrã ſuam, vel alienam, & feces quæ remanſerunt. Et ſic ſimiliter facies de argento. Et iſta tibi, clariſſime princeps, ſufficiãt cauſa breuitatis. Et per iſtas operationes quas explanauimus, elucidatur ſextum caput in noſtro teſtamento poſitum: quorum ſecundum incipit: Quant tu auras fixat, &c æt. Et aliud: Tu prendras de la medicina ℥ j. a quella metras in vn cruſol. Et in alio quod incipit: En tor quella manera conſeruant la practica, Et ſimiliter in alio quod incipit: Fil lo plomb tinguant grand partido de H. E. in alio quod incipit: En aque ſta ſemblant manera faras. Et in alio eiuſdem libri quod incipit: Tu apifaras la perfection da queſtas, &c. In quibus quidem ſatis tractauimus de practica abbreuiata brancharum, &c. Et nunc de ſecunda parte huius partis ſecundæ.

SEQVITVR SECVNDA pars huius operis: quæ tractat de Compositione & rectificatione perlarum, et aliorum lapidum preciosorum & virtuosorum.

DIXImus, princeps sereniſsime, de prima huius partis ſecundæ: quæ fuit de compoſitione lapidis philoſophorum, & eius multiplicatione, & alijs mixtionibus abbreuiatis: nunc conſequenter dicamus de ſecunda parte huius partis ſecundæ, vt promiſſum fuit in proœmio, quę tractat de Compoſitione & rectificatione margaritarum, & aliorum lapidum precioſorum & virtuoſorũ. Et primò dicam de Margaritis. Opus namque margaritarum ſic condies: Primò quòd accipias aquam mercurij factam per modum quem docuimus in libro noſtro Quintæ eſſentię, in cap. quod incipit: R. igitur illam, &c. Et in noſtro Codicillo iſtis capitulis duobus. Et ſic illa aqua in quãtitate duarum vel trium ℥. & in ipſa diſſolue ℥ j. argenti puriſsimi per calorem digeſtionis de H. per ſex dies. Poſtea ſepara feces per diſtillationem, quæ erunt albæ. Quo quidem facto iſta eſt aqua qua indiges ad diſſoluendum omnia ſex metalla, & illorum argentum viuũ, cum

cum quo formãtur lapides, qui Perlæ vocantur, per reductionem illorum in primam materiam.

Prima autem aqua ſic fit: Recipe auri puri ℥j. & diſſolue illud cum quantitate dictę aquę quãtum tibi viſum fuerit in digeſtione de H. ſic argentum. Et diſſolue in aqua coloris crocei, & trahe aquam deauratam in colore croceo per filtrum, & non cures de illis fecibus, quia nihil valent ad propoſitum. Poſtea diſtilla aquam per alembicum, & ſerua feces ſecundas.

Aqua verò ſecunda ſic fit: R. ℥j. plumbi, & diſſolue in quantum volueris de aqua prima in digeſtione de H. ſicut feciſti aliam: & diſtilla aquam viridem per filtrum, donec ſit tota diſtillata: & de iſtis fecibus non cures: & diſtilla aquam iſtam per alembicum, & conſerua feces ſecundas.

Aqua tertia ſic fit: R. ℥. j. plumbi, & diſſolue in tanta quantitate aquæ diſſoluentis, ſicut tibi bene viſum fuerit in digeſtione H. poſtea diſtilla aquam per alembicum, & ſerua feces ſecundas vt prius.

Aqua quarta ſic fit: R. ℥. j. ſtanni puriſsimi Angliæ: & diſſolue illud in tanta quantitate aquæ, ſicut bene tibi viſum fuerit, in digeſtione de H. Poſtea diſtilla aquã per alembicum in digeſtione de H. & ſerua feces ſecundas.

Aqua quinta sic fit: R. de Mercurio vulgi in quantitate ℥.j. & dissolue ipsum in quantitate vnius libræ cum dimidia aquæ dissoluentis in digestione de I. & serua aquam illam, & de fecibus primis non cures: sed de secundis, quas serua vt prius.

Aqua sexta sic fit: R. ℥. j. ferri purissimi, & dissolue ipsum in tanta quãtitate aquæ dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit in digestione de H. Postea distilla per alembicum, & serua feces secundas, sicut de alijs fecisti.

Aqua septima sic fit: R. ℥. j. argenti purissimi, & dissolue ipsum in tanta quantitate aquę dissoluentis, sicut tibi bene visum fuerit, & distilla per filtrum, & eice feces primas, & distilla per alembicũ in digestione de H. & serua feces secundas. De omnibus enim aquis feces secundas seruabis in vase suo, quamlibet per se. Quare scias istas aquas cum fecibus earum, esse materiam, de qua omnes lapides precioſi componuntur. Cum igitur metalla sic resoluta fuerint in aquas. Et à quolibet illorum recipiendo quemlibet limum in suo vase: & cũ limi isti splendentes cũ virtute mirabili, (aliàs, minerali) & cum magna limositate quæ præparata est ad recipiendas virtutes influentiarum cœlestium. Et quamlibet illarum aquarũ reponas in sua ampulla vitrea cũ collo longo & fundo rotundo. Deinde claude orificiũ ampulla.

pullarum cũ maſtice, & corio aluta. Et quãli betampullã cũ ſua aqua ponas in loco ſereno per vnum annum integrum, taliter quòd nul la res noceat. Et graduatur per virtutes cœleſtium, & per ſubtile ingeniũ ipſas accipimus & veneramus. Cũ talis natura ſit ad hoc naturaliter diſpoſita, & graduatiua per cœleſtium virtutes, in quibus eſt natura ſpiritualis cõſtri ctiua, & cõſtringibilis, ſubtiliata atq; ſimplex, tam per ingeniũ artificis, quàm nobilis naturæ reſtaurandæ (aliàs cum molli naturæ reſtauratione). Tu quoq; ſis cautus in reſolutione limorũ: quia de quolibet limo duas aquas facies, prius diſtillando ☿. (aliàs, mercurij limum) quem ponas ad partẽ: quia ex iſta parte prima fit aqua terreſtris, & aliam ponas ad aliã partem, quam ad partẽ diſtillabis, ex qua fit aqua ætherea quæ ſuſpenditur in loco ſereno, vt dictum eſt, per vnum annum.

Eſt aũt & alia compoſitio leuior, & melior omni alia compoſitione, hæc ſcilic. Diſſolutis metallis tuis per modũ, vt diximus tibi prius ſcilic. & qualibet aqua diuiſa in partes duas, tu recipe quintã partem illarum duarũ, quas feciſti de vna in ſpeciali, & illam mitte cũ ſuis proprijs fecibus, quas reſeruaſti ex diſtillatione alembici, & ſolutionẽ huius partis, quam cum fecibus ſuppreſiſti, diſtilla limũ, quod idẽ eſt quod liquor, procedẽs ex duob. corporibus, ſc. aqua & fecibus, qui erit reſplẽdidiſſ.

valde, & feces poſt diſtillationem manebunt in fundo cucurbitæ vaſis diſtillantis. Ponas igitur limum illum in ampullam cum longo collo, & fundo rotundo, & claude fortiter orificium cum maſtice, vel olibano, & quodam corio fortiter deſuper ligato: & ſuſpende limum prædictum in loco ſereno per vnum annum integrum. Dumque limum prædictum poſueris in loco ſereno, reuertere operationẽ ad aliam partem aquarum.

Tu igitur ſereniſsime princeps, recipe feces naturales, à quibus reſoluti ſunt limi prædicti per ſublimationem de I. Illas mitte quamlibet partem in parte ſua ſecundũ ſuam propriam ſpeciem, in quadam ampulla vitrea cum collo longo in longitudine duarum palmarum: & cum fecibus miſce ſimul aliam partem aquarum, quã reſeruaſti, quæ verè aquæ ſorores ſunt illarum, à quibus reſoluti ſunt limi: & claude orificium ampullarum, ſicut dictum eſt ſuprà. Et poſtea ſepelias ipſas in quodam antro in terra, profundè vnius palmę cũ dimidia, & pone circumquaq; aliquam rem taliter, quòd lapis non noceat, vel aliqua res alia: & ſtent ſic per vnum annum integrum, ſicut diximus de alijs. Quippe taliter cõponi poſſunt lapides philoſophici, cùm vna ſit via ad vnum & ad aliud, niſi quòd lapides philoſophici corrumpunt, & veraciter alterant in-

diuidus

diuidua: quarum quandoq; altera indiget maiori ſublimatione, vt vidimus ſuprà in practica, quam diximus. Sicut enim de vna aquâ duas in magiſterio feciſti: ſic conſimiliter facies in altero miſcendo aerem, & ignem, & terram ad pondus æquale. Et ſit tantum de D. ſicut omnia alia tria. Sed cum O. ponas P. miſces D. & pones O. P. D. ſit commixta in ſuo vaſe in digeſtione de H. per ſex dies. Quibus finitis, diuides liquores diſſolutos reſultantes ex O. P. D. ponatur in cucurbita alembici cum roſtro rotundo, & ponas in digeſtione de H. per tres dies. Deinde extrahe, & pone deſuper caput alembici, & diſtilla limum deſertum, in digeſtione de I. vſq; quòd feces ſint ſiccæ: quem limũ in aere ſuſpende in ampulla cum collo longo: quem ſtare permittas ad annum integrum. Et dum iſta cõpleueris, recipe aliam partem aquæ, quam reſeruaſti, quæ ſoror eſt limi ſuſpenſi: & ponas illam in conſimilem ampullam cum collo longo, & ſuper-mitte omnes feces, ex quibus limos diſtillaſti: & claude orificium ampullæ, ſicut de lapidibus precioſis dicimus: & ſepelias illam conſimiliter in antro profundo vnius palmæ cũ dimidia, & fac vt ſuprà dictum eſt. Et dimitte ibi ſtare per annum integrum, & tunc habebis materiam aptam cum ſpiritu ſubſtantiali ad componendos lapides philoſophicos. Et

tantũ de hoc quod tibi diximus ſufficiant tibi, Princeps Sereniſs. quo ad prius de modis compoſitionum aquarum, per artificiũ, cum quibus formabis vtroſque lapides, ſi volueris. Sed quia ad præſens nõ facimus compoſitionem lapidis philoſophorum: ideo ad præſens reuertemur ad compoſitionem, quæ eſt lapidum precioſorum. Alibi enim ſufficienter tibi dixi, quæ de lapidis philoſophorum compoſitione, videlicet in noſtro Codicillo.

De compoſitione & rectificatione Perlarum.

Quibus igitur præmiſsis, ad propoſitũ noſtrum reuertentes, dicamus de compoſitione & rectificatione margaritarũ ſiue perlarum. Opus namque margaritarum ſic condies. R. aquam mercurij vulgi, factã per modum quẽ tibi nunc dicemus: Accipe lunaris liquorem, in tertia rectificatione vel ſecunda, & deſuper vnam libram dicti mercurij, mitte quòd natet ſuper argentum per tres digitos, & pone ad inhumandum per tres dies naturales, & magna pars eius diſſoluetur cum aqua mercurij, quam extrahes à balneo, & pone in altero vaſe. Et ſuper feces pone liquorem recentem vt prius, & pone ad inhumandum in balneo fimi, vel aquæ: & extrahe, & pone aquam illam ad par-

ad partem in vaſe altero: & reitera inhumationes et ſeparationes, donec fuerit totus in aquã reductus. Poſt hoc verò diſtillationes illas cõiunge in cucurbita, & diſtilla aquam mercurij per balneum. Et dũ videris quod manet quaſi ſpiſſa, ita quòd aqua mercurij & argenti viui ſit libra ſeminis, dimitte & pone ad inhumandum per ſex dies naturales. Poſt hoc mitas intus margaritas, & infra decem horas diſſoluentur, tum tale opus dicitur neceſſarium, aliàs magiſterium pigrorum. Exubera igitur ipſas per modum quem docuimus ſuprà in exuberatione metallorum, vſque quòd conuertantur in ſal. Pòſt verò pone illud in vaſe inhumatorio, & mitte ſuperius ad pondus vnius ℥. mercurij noſtri vegetabilis, & totũ fiet aqua in tribus diebus, quam aquam quater diſtilla. Et poſt hoc pone intus margaritas, vel ut in ſpacio octauæ partis horæ, & diſſoluentur. Et hoc quidem eſt propter maiorem ſubtilitatem. Quam quidem exuberationem aliter docemus, quia etiam diſſolui poteſt in alia manerie cum flemmate medij: ſed oportet vt diſtilletur. Quæ quidem diſſolutio patet in noſtra Quinta eſſentia, in primo libro, in capitulo, quod incipit: Item extrahẽdi quintam eſſentiam à mineralibus. Per hoc autem quod primò diximus, elucidatur capitulum noſtri Teſtam. quod incipit: Fil præmentino, &c.

Tu igitur capias margaritas tuos, & pone eos in vase vitreo cum collo rotundo, & pone super eos de argento viuo, quod natando manet superius ad modum acies obtusi cultelli & pone ad inhumandum per tres dies, & statim dissoluentur. Et cooperies vas cum cooperculo suo propter puluerem. Et sic formantur quatuor cameræ: quia prima est B D G K. Secunda B E D K. Tertia B F D K. Quarta B D G K. Et post solutionē natabit quædam durities ad modum cuiusdam telæ. Et hæc est forma & iubar perlarum. Et per hoc elucidatur caput scriptum in nostro Testamento, quod incipit: La ostension de la natura. Item, cum senieris quòd margaritæ sunt liquefacti, inter aquam mercurij, separabis aquam cum limositate margaritarum, colando per pannū bene mundum, & inclinando vasse suauiter, taliter quòd nihil pastæ cum limositate coletur. Postea pone limositatem cum aqua mercurij in balneo per septem dies, & fiet vnū corpus. Et per hoc formantur duæ cameræ: prima est A C E K. & alia est A D B K. Et elucidatur capitulū nostri Testamēti quod incipit: Quant tu verras, &c. Post hæc verò habebis formas & modulos tuos ex aere, ad quorum facturas volueris esse margaritas: & consimiliter spatulam auri, & imple modulos, id est, formā tuam de pasta perlarum, & cum altero cooperi: ita

quod

quòd margarita sit plena. Et si fuerit rotunda, vel quouis alio modo facta, & indiguerit foramine, perforabis filo auri in illa parte, vbi melius visa fuerit, trásferendo per ambos modulos (aliàs) per ambas molles: & pone ad desiccandum in vase simul Zayhaya, id est, lapis marmoreus, vel vitri: & cooperi donec bene siccetur. Et per hoc quod nunc diximus, elucidatur capitulũ nostri Testamenti quod incipit: A pres sua artificio, &c. Præterea post formationes margaritarum capias eas, absque eo quòd eas tangas manu, & postquam eas habueris ad modũ pisi, & habebis vt visum tibi fuerit & placuerit, tu cauabis eas ex vtraque parte Post verò ponesipsas in aqua limositatis, quæ est vnum corpus cum aqua argenti viui, & dimittes ibi stare per quartam vel quintam partem horæ. & extrahe citò. Et confestim ponas eas in ouis ad vmbrá per 8. dies naturales. & germinabit ouum de die, de tribus in tribus horis: & postea extrahe eas, & videbis eas pulchras, & pulchriores naturalibus. Et hoc tibi sufficit ad effectũ. Per hoc aũt formantur duæ cameræ aliæ, quarũ prima est A D B Q C G B K. & secunda A D B Q Et elucidatur per hoc capitulum nostri Testamenti quod incipit: Quant tu auras formadas, &c. Si aũt in opere isto prolixiores vis videre sermones, quæras in nostro Test. cap. S allegato.

De Compoſitione lapidum precioſorum, virtuoſorum. Et primò de Compoſitione Carbunculi.

Carbunculus quippe eſt rex omnium lapidum, ſicut aurum omnium lapidum metallorum. Vnde rex & princeps ſereniſsime, ſi tu vis ipſum artificialiter cõponere quòd ſit ita virtuoſus & virtuoſior naturali. Recipe de aqua terreſtri auri induratiua, quam feciſti, vt ſuperius diximus, & pone ipſam in vas, quòd ſit factum ad modum vnius figuræ inferius ſcriptæ, rotundum vel quadrangulatum, vel triangulatum, ſicut placuit: & in ipſa modulo cereo exiſtente, nauigando in vaſe aquę terreſtris, per ſpacium quintæ partis horæ. Qua finita, cape lapidem cum forcipibus aureis, vel argenteis deauratis, & fac taliter, quòd ſuperficies lapidis tangat aquam induratiuam, & ſtet ſic per tres dies. Deinde extrahe modulum cerę, in quo eſt aqua ætherea induratiua per virtutem aquæ terreſtris in ſimilitudinem grumæ. Et cum ipſum modulum extraxeris extra vas, expolia ipſum lapidem à cera qua indutus eſt, & da ſibi arteticum. Sed poſt dimitte ipſum ſtare per tres dies in vmbra, & continuabis ignem illum per nouem dies in Vere, & in Æſtate per quinque. Finita iſta decoctione, da ſibi decoctionem

aliam

aliam: quæ Artetheſis vocatur per conditionem temporum antedictorum. Deinde proſequatur decoctio, quæ ſimiliter dicitur, per quinque dies continuos. Deinde trahas lapidem tuum perfectum cum omnibus virtutibus & pertinentijs ſibi attributis per naturã. Dum verò feceris prędictas decoctiones, ſcias quòd lapis ſtare debet in vaſe, quod dicitur Perfectorium: cuius figuram inferius demonſtrabimus. Et ſcias, princeps ſereniſsime, quòd informatio omnium lapidum precioſorum eiuſdem eſt & viæ, & vno modo fit. Sed finem ſuorum colorum & virtutum accipiunt ex paſsione diuerſarum materiarum quouſque ſint terminatæ per virtutem vltimæ formationis, quam lapis capit per virtutes ignis communis in propria forma, ſub cõ ſeruatione ſuarum virtutum operatiuarum. Et perficitur eorum virtus à natura ſuperceleſtium, ſecundum materiæ capacitatem. Similiter omnes decoctiones æqualiter exhibentur omnibus lapidibus, prętter Dyamantibus, quorum decoctio longior eſt, ratione ſuæ duriciei. Virtutes verò lapidum ponere non curamus in præſenti Compendio: cum intentio noſtra non ſit in præſenti Compendio, tractare niſi de ipſorum Compoſitione tantùm. Tunc ſufficit tibi, quòd omnes ſecundum iſtam doctrinam con-

positi, sunt tantæ virtutis, sicut quos natura producit, & etiam fortiorum, & plures virtutes sunt habentes quàm naturales, vt experti fuimus sæpius in à nobis compositis gemmis. Et satis de virtutibus cuiusl.bet tractauimus in nostro Lapidario, quē sc.mus tibi missum à domino Odoardo rege Anglorū. Ideo hîc in summa tantùm de aliquibus tractamus, quo ad eorum veram compositionē: vt compendium tibi reddamus, & non prolixitatem negocij præsentis.

De compositione Dyamantis.

Compositio quidem Dyamantis fit ex natura argenti tranſmutati in naturam lapidificam. Et sic per artem ingeniosam fieri potest. Recipe de aqua argenti terrestris, & pone illam in vas indurationis ad indurandum, & mitte intus modulum cereum per temporis spaçium suprà prædictum de Carbunculo. Postea mitte de aqua aerea in modulo, in quo formari debet dictus lapis. Postea da sibi informationem in vmbra per tres dies naturales, quæ est prima informatio, quando aqua aerea fit gumma virtute spiritus aquæ terrestris. Postquam verò administrasti aliam informationem, quæ fit generando modulum cum forcipibus de auro, vel argento deaura-

to: id

to: id quod eſt inferius ad ſuperius moue taliter, quòd lapis tangat aquam induratiuam: & ſtet ibi per tres dies continuos ad ſolem fortem in Æſtate: in Vere verò & Autumno per ſex, & in hyeme per duodecim. Quo facto, fac tranſire per decoctionem, quæ dicitur Opteſis, & per aliam, quæ dicitur Optateſis, per tempus, quod ſuprà ſcriptum eſt de Lapidibus philoſophorum. Sed in digeſtione tertia, quæ dicitur Sulphur, ſtet per quatuor vel ſex dies continuos: quia ratione ſuæ indurationis, indiget magis de iſta digeſtione, quàm alij: quia inter compoſitiones Lapidis, nullus alius eſt tantæ ſoliditatis: quia nec ferrum, nec ignis ipſum ſine ſpeciali artificio diuidere poteſt, ratione altitudinis ſuæ naturæ: ſicut ad longum oſtendimus in noſtro Lapidario, vbi de virtutibus ipſorum determinauimus.

De Balaſſo.

Ballax lapis eſt creatus, ſeu generatus, ſeu compoſitus ex duabus naturis, duplicis argenti viui æqualiter mixtis: ſcilicet ex aqua aerea auri ſimul compoſitis, in modulo ſuo ad indurandum in aqua induratiua argenti ſimiliter mixti æqualiter. Deinde quòd proſequitur per illas tres decoctiones, ſicut in decoctione Phiſicalium lapidum diximus: & tenē

do proceſſum ſicut in compoſitione Carbun culi.

De Saphiro.

Saphirus gignitur ſiue componitur ſimiliter ex natura duplicis argenti viui aquatici ſimul & aqua ætherea argenti, & ex aqua ætherea ſtagni in quarta parte pōderis aquæ argenti: & ſimiliter de arte induratiua argēti, & de aqua induratiua ſtagni per dictū pondus induratus in modulo cereo, & decoctus eo modo, ſicut de alijs dictum eſt ſuprà.

Alabandina.

Alabandina verò componitur ex argento viuo ferri, & eſt coloris rubei valde reſplendentis ratione ſulphuris & conuerſo, in naturam aquæ aereæ ignitæ recipiens naturā argenti viui. Et quia natura ſua eſt aeris: ideo reſtringit ſanationem. R. ergo de aqua aerea ferri: & imple modulum cereum poſt virtutem reſtrictiuam acceptam, & indura illiam in aqua terreſtri ferri, & perſequere per informationes ſuperius de alijs datas.

De Torquete.

Torques compouitur ex natura duarum aquarū aerearum, & duarum conſtrictauarū Recipe ergo ʒ. iiij. aquæ aereæ veneris, & vnam

nam aquæ aereæ plumbi, & pone ad indurandum in modulo cereo, in aqua indurativa veneris, mixta cum aqua terreſtri plumbi, per pondus dictarum aquarum aeris & plumbi: & da ſibi informationes quas diximus de alijs. & decoctiones.

De Smaragdo.

Smaragdus componitur ex natura duarũ aquarum aerearum, & duarum reſtrictiuarũ. Ad componendum ipſum igitur, recipe quot partes volueris de aqua terreſtri argenti. Et cum illa miſce quantum volueris de aqua terreſtri cupri, donec videas quòd habeat intenſum colorem, vel remiſſum ſecundum quòd volueris. Et pone prius modulũ ceræ in proprijs aquis iſtis terreis, per ſpaciũ quintæ partis horę, vt melius impleatur virtute indurativa. Et poſt quidem imple modulum aqua ætherea cupri, & pone ad indurandum per vnã partem horæ. Poſtea verò gira modulum, vt dictum eſt de Carbunculo taliter, quòd aqua indurativa tangat aquam aeream congelatam. Et dimitte ſic ſtare per tres dies continuos ad fortem ſolem: in æſtiuo tempore, in Vere & in Autumno per ſex, & in Hyeme per 12. Quibus ita finitis extrahe lapidem induratum, & facipſum tranſire per tres informa-

tiones, intellige decoctiones tres: quarum prima dicitur Optasis: secunda Optatesis, & tertia dicitur Sulphur, vt suprà satis explanauimus, vbi descriptiones illas depinximus.

De Helyotropia.

Helyotropia etiam componitur ex illamet natura, de qua Smaragdus componitur. Et per pondus & per mixtiones aquarum illius, nisi antequam sit inspissiuè, sicut albugo oui, extrahe modulum tuum cum forcipibus auri vel argenti ab aqua indurativa, quæ est indurata per quatuor vel quinq; guttas minimas, de aqua ætherea ferri. Tunc illum modulum mitte cum sua aqua indurativa per vnam partem horæ. Postea extrahe illam, & pone in aqua indurativa per quintam vel octauam partem horæ (aliàs) ad vnum Miserere. Postea extrahe, & da sibi indurationem per tres dies ad solem in aqua terrestri Smaragma, quando modulum, vt de alijs dictum est. Postea extrahe illam à cera, & da ei informationes, vt diximus de alijs.

De Monasco.

Monascus est lapis habens colores multiformes: quia quædam sunt albi: alij rubei, & alij medij inter nigrum & Lazurium: & alij albi obscuri, sicut Calcedonij. Et quilibet istorum

ſtorum habet ſuã diuerſam naturam & virtutẽ in Operatione. Sed inter omnes hos magis laudatur rubeus, ſed vtrique ſunt boni ſecundum propriam naturam. Albus componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea ſtanni, & ex aqua aerea plumbi ęqualiter mixtis, poſitus ad indurandum in modulo habente figuram hominis, in aqua induratiua argenti & ſtanni per æqualia pondera. Rubeus verò componitur ex aqua aerea auri poſita ad indurandum in aqua terreſtri auri, & in aqua terreſtri ferri, mixtis per æquale pondus. Vel poteſt componi ex aqua aerea auri, & ex aqua aerea argenti, æqualiter mixtis, poſitis ad indurandum in aqua induratiua auri. Item niger componitur ex aqua aerea argenti, & ex aqua aerea auri, induratis in aqua terreſtri argenti, & in aquâ terreſtri plumbi poſitis ad ſolem, & quòd trâſeat per omnes tres informationes, eo modo, ſicut de alijs ſuprà dictum eſt.

De Topacio.

Topacius componitur ex natura duplicis argenti viui redacti in ſpeciem aeris, ſic: Recipe aquâ aeream auri, & miſce cũ illa ad quintã partem aquę aereæ ferri: & pone in modulum ad indurãdum in aqua induratiua auri;

& fac consequenter, sicut de alijs diximus.

De Calcedonio.

Calcidonius cõponitur ex aqua terrea ferri,& ex aqua terrea argenti mixtis æqualiter, & in modulum positis in aqua terrestri ferri simul mixtis æqualiter. Et quod transeat per omnes tres informationes eo modo, sicut de alijs dictum est.

De Berillo.

Berillus componitur ex natura duplicis argenti vtui. Vna est de aqua argenti aerea, & alia de aqua stanni aerea mixtis æqualiter. Imple ergo modulum, & induretur in aqua terrestri argenti : Dein da sibi informationes & decoctiones eo modo sicut de alijs diximus.

De compositione Perlarum.

Sed quia prius diximus de rectificatione margaritarum : ideo & nunc dicamus de earum compositione. Compositio verò perlarum fit ex substantia triplici argenti viui conuersi in substantiam aquæ aereæ. R. igitur aquam aeream stanni, & aquam aeream plumbi, & aquam aereã argenti, æqualiter mixtas & induratas in modulo cereo in aqua indura-

ratiua

tiua ſtanni & argenti æqualiter mixtis, & tranſeant per informationes, ſicut diximus ſuperius de alijs.

Perlæ etiam ſecundum aliam viam componuntur ſic: Pulueriza eas paruas minutas in pulueremſubtiliſsimum, & diſſolue illas in tali aqua, ſicut metallum diſſoluiſti ſuperius dictum in parte illa, vbi tractatum eſt de metallorum diſſolutione. Vel diſſolue eas in aqua, vbi argentum viuum vulgi diſſoluiſti ſuper in digeſtione I. ponendo de aqua dicta quod natet ſuper margaritas, in groſsitudine medij digiti. Et poſt diſſolutionem natabit quædam limoſitas ad modum cuiuſdam telæ. Et iſta tela, princeps ſereniſsime, eſt forma tranſparens orientalis in paruis. Et per hoc quod diximus elucidatur capitulum vnum noſtri Teſtamenti, in illa parte quæ tractat de paruarum perlarum cõfectione. Item & poſtquam ſenties quod margaritæ ſunt liquefactę intus, aquam mercurij ſeparabis cum limoſitate margaritarum in aliud vas, inclinando vas ſuauiter, taliter quòd nihil de fecibus vadat cum aqua & limoſitate. Si verò cum aqua limoſitatis fuerit aqua de fecibus, cola ipſam per pannum ſericum bene mundũ. Poſt hoc pone aquam illã in qua eſt limoſitas paruarũ in ampulla cũ longo collo, in digeſtione de H per 8. dies. quibus tranſactis, fiet illa cũ limo-

ſitate metalli, totum vnũ corpus. Et per hoc elucidatur aliud capitulum noſtri Teſtamenti. Poſt verò habebis modulos tuos de auro puro, vel de argento deaurato à parte interiori, ad ſimilitudinem cuius vis margaritas exiſtere, vel formare. Et conſimiliter ſpatulâ auri vel argenti deaurati. Et fac quòd moduli ſint in duas partes diuiſi. Et ſi modulus fuerit rotundus, vel quouis modo formatus, ſeu figuratus, & indiguerit foraminibus, perforabis illum vbi vis. Poſtquam modulus coniungitur alteri, vel cum altero: imple modulũ tuum de paſta pulueris, quæ remanſit de aqua ex limo facta. Itaq; vtraq; pars moduli ſit plena paſta, & per foramen moduli mitte vnum filum auri, & ſic facies omnes. Et dimitte ſic ſtare paſtam in modulis ſuis per vnum diem naturalem. Quo tamen facto, ſi videris quòd modulus poſsit diuidi à paſta, trahes grana illa à modulis: & ſic non dimitte ſiccare, donec poſsis ipſa grana extrahere. Dumq; extraxeris à modulis iam dictis, pones ipſas ad deſiccandum in quadam lamina vitri, quæ ſit ampla & plana, & cooperi cum quodã vaſe vitri, vel cum alia re alia, ne ipſas puluis tangat: & ſtent ibi donec ſint bene ſiccæ. Et per hoc, quòd hîc iam breuiter diximus, elucidatur cap. noſtri Teſtamenti quod incipit: Præterea, &cæt. Et poſt formationẽ margaritarum & illarum

deſic-

deficcationem, tu accipies filum auri longũ; & mittes illũ per foramina illorũ. Et caueas quantum fuerit posibile, quòd non tangas illas cum manu, sed cum forcipibus auri, vel argenti deaurati. Postea habeas quoddam vas vitreum ad modum oui gallinę foratum, & cauabis illas ex vtraq; parte. Et illud quod est intus pone extrà. Post hoc verò pone margaritas suspensas per filum auri in aqua limositatis, quam per nouem dies posuisti in digestione de H: taliter quòd submergantur in aqua: & statim pone desuper cooperto rium, & dimitte sic stare ipsas per duos dies naturales: quibus finitis extrahe, & pone illas ad vmbras, vbi sol non tangat eas per tres dies naturales. Deinde administra scilicet, formationẽ Optesim. Hoc modo pones tres paruas in filo auri: deinde mittas in vnam testam oui mundam, quæ cooperiat illas vel plures, secundum illarum vel oui quantitatem: deinde alias, & ponas in vas vitreum vel ouum, &c. deinceps, donec omnes ordinatæ fuerint. Et si fuerit tempus æstiuum dimitte illas stare sic ad solem per tres dies naturales, in Vere, & Autumno per sex, & in Hyeme per nouem. Sed nullam decoctionem Optetiam consulimus tibi in Hyeme alicui rei facere. Et qualibet die gira bis oua, vel vasa supradicta, de tribus in tribus horis. Finitis

quippe his diebus extrahas margaritas tuas. Deinde administra sibi formationes per tres dies per decoctionem q; tertiã, quæ Sulphur dicitur, in vase quod dicitur Perfectorium. Quibus finitis, trahes tuas margaritas à tripede Athanor, & videbis eas perfectas: quia naturalibus prævalebunt in omni perfectione: & tunc vtere illis sicut volueris. Fit autem ista fabricatio similiter de conchilibus inuentis in ripa maris, quæ colores habent multũ varios: quia quædam sunt alba, vt Perlæ cum colore orientali: quædam crocea ad modum auri purissimi & splendidissimi, similiter colorem habentia orientalem. Alia verò sunt cum colore ballacis, simili modo orientali. Potes igitur, princeps Serenissime, de quibus vis conchilibus Perlas componere, & Perlæ erunt illius coloris, cuius fuerint conchilia, de quibus compositæ fuerunt: fitque opus pulcherrimum ex omnibus istis, & in multis vtilibus valde. Non tamẽ vidimus terę partes, in quibus huiusmodi conchilia sint & reperiantur, nisi in Cypro, prope ciuitatẽ Famagostæ. Et in regno Portugalliæ prope ciuitatem Vlysibonæ in littore maris. Et in quadã villa, quæ dicitur Canilla, & in alio loco, qui dicitur Portus Mueue: & ad latus vsq; ad S. Vincentium de fine mũdi. Vidimus. n. omnia ista dum ad Angliam transiuimus, per inter-

interceſsionē illuſtriſ. regis Anglię Odoardi.

Hæc igitur omnia quæ tibi diximus, tam de lapidib. phyſicalibus, quàm virtuoſis & precioſis, tibi cauſa breuitatis nunc ſufficiant: quia tibi in hoc libello compendiū trado breue & non prolixū. Et quia per doctrinam tibi traditā, potes alios quos vis componere conſpiciendo colores proprios vniuſcuiuſq; lapidis, & formas & figuras illorū. Et tunc facere quęſtiones de aquis diuerſis ſecundū doctrinam tibi traditā. Et ſi tu iſta quæris, groſsipedaliſsumaliqua ſubtilitate operis cōpleueris, inuenies verū eſſe quod tibi diximus. Noli tamen feſtinare, nec ab opere ceſſare, nec agites naturā per minima. Et ſi diuiſeris naturā per minima operis, plus dabit tibi, quā optas. Sī verò viſcire rationē: quare aqua iſtius doctrinę tantā habet virtutem, vt per artificiū illarū natura cōponatur ex vna parte: & iſti lapides artificiales potentiorū & maiorum ſunt virtutum, quā naturales. Quare philoſophorū lapides ſint tantæ actiuitatis & virtutis, ſicut diximus, quæras in Lapidario noſtro, in quo prolixè tractauimus de omnib. his, & ibi habebis omne cōplementum. Cum intētio noſtra in præſenti cōpendio, niſi practicā nudā à theorica, diſtinguere: cū adiutorio illius qui eſt trinus perſonaliter, et vnus eſſētialiter, omnis boni largitor exiſtēs, regnans per omnia ſecula.

A *Significat Deum.*
B *Quatuor elementa confusa in metallis.*
C *Lunariam rectificatam in qua soluuntur elementa.*
D *Quintam essentiam vini.*
E *Aurum, quod dicitur Sulphur naturæ.*
F *Metallum.*
G *Limos elementorum.*
H *Calorem primi gradus.*
I *Calorem secundi gradus.*
K *Calorem tertij gradus.*
L *Causam corporum immediatè genitam propter dißolutiones corporum*
M *Spiritus corporum perfectorum.*
N *Aquam metallorum.*
O *Aerem ipsorum.*
P *Ignem eorum.*
Q *Instrumenta vitrea.*
R *Ipsum lapidem.*

B *Elementa.*
C *Vapores.*
D *Aquam claram.*
E *Azot vitrum.*
F *Vapores ex eo resoluto,*
G *Sulphura sicca genita ex ipsis vaporibus.*
H *Sex metalla.*

C *Temperamentum.*
D *Intemperamentum.*

E Neutralitatem.

O Quintum elementum.

P Quartum, ſcil. ignem, elementum.

Q Tertium, ſcilicet aerem.

R Secundum, ſcilicet aquam.

S Primum. ſcilicet terram.

Inter hæc, tria ſunt neceſſaria in Opere iſto, ſcilicet Corpus ſignificatum per N. Spiritus per O. & Anima per P.

Sunt & alij gradus digeſtionum, alijs ſignis ſignati.

EPISTOLA ACCVRtationis lapidis Benedicti Raymundi Lullij, miſſa olim Domino Roberto Anglorum Regi ab ipſo. Anno Domini M. CCCC. XII.

In virtute ſanctæ Trinitatis, ipſiusq; infinitæ bonitatis, &c.

CVm ego Raymundus de inſula Maioricarum, iam præteritis temporibus, plures libros in arte tranſmutationum compoſuiſſem: & librum omnium librorum ſecretiſsimum, de lapidum precioſorum ſecundum virtutes ſuas compoſitione, quæ eſt ars difficilior omnium, quæ per artem fieri

possunt: tibi Roberto regi vulgari sermone transmisi, vt certior in laborando existeres: quia scientia omnium experimentorum fallax est. Cum inter quascunque operationes tibi omni modo infaciles, tam ex parte influentiæ, quam tibi ingenium artificis applicationis errores vidimus occurrere. Ideo omnes libros meæ compositionis tali stilo scribere volui, vt quantum esset ex parte scripturæ, nullum in errorem cadere contingat: vt tu nosti in libro nostri Testamenti & Apertorij: vbi omnia clarissimo sermone tractaui, quæ per artem fieri contingunt. Quos libros puto iam te bene perlegisse, & supremè intellexisse. Te tamen ad ea quæ ibidē scripta inuenies admoneo, vt deo summo placere studio labores. Et omnia tibi in secreto artis reuelata, apud te retineas, ne thesaurum apud indignos dispergas, ne Deus scilicet, hoc iudicium deposcat. Omnibus autem Deo dilectis sine precio si possis eis omnia communicare, quæ tibi Deus ostendere dignatus est. Ego cum Viennam transiui, literas tuæ manus inueni mihi antemissam, quam legens te solerti studio percepi. Tuis autem mandatis propter certas occupationes acquiescere non potui: Deinde Salernum iui, vbi cum quosdam libros Medicinæ ex principijs artis ob rogatum quorundam

rundam extraxi: tu me continuò litera visitasti, vbi intendebas quærere de ingenio artis lapidis benedicti, si via dari posset breuior vijs scriptis in alijs meis libris. Hoc autem quærere ociosum mihi visum est: quia in cuiuslibet intelligentis præsentia alicuius scientiæ omnes Syllogismi etiam nunquam scripti sunt. Quare vt extimo, si tu mea scripta intelligas, & non es vijs nostris contentus, elige tibi breuiorem mea applicando. Quæsiuisti etiam quis trium lapidum, vtilior, breuior, nobilior & efficacior sit? Plenè hoc alijs meis libris declaraui. Tum vt petitioni tuæ acquiescam, dico, viam Mineralium longam & periculosam fore. Tota enim via mineralium consistit in duabus aquis: quarum vna facit lapidem volatilem sine labore & periculo: alia autem eum fixat, & secum fixatur cum periculo: quia hæc aqua extrahitur, vt nosti ex quodam menstruali fœtenti immassati ex rebus quatuor. Et fortior est aqua mundi & moralis: cuius spiritus totam tincturam fermenti ampliat. Et maius periculum est, ne in ablutione effugiant apud quemque cum ingenio laborantem. Iste lapis cum breuiore tempore, & cum magna fortitudine conuertionis producitur.

Lapis verò animalis eſt ille, qui non habet finem propter regere elementa: in quo maior eſt ſcientia, quàm in aliquo alio lapide. Et ibi poſſunt maxima ſecreta naturæ extrahi, non ſolùm quo ad Lapidis compoſitionem, ſed etiam quo ad cuiuſcunque rei in alteram tranſmutationem, vt in Apertorio factum declaraui. Effectus iſtius lapidis eſt valde magnus & mirabilis, vt ibidem oſtendimus.

Lapis autem vegetabilis, quanquam longus ſit: tamen eſt carus, ſi ſupremæ compoſitionis debet ſequi animalem, [illegible] ad rectificationem elementorum. Et ſi ſic præparetur, eius effectus tranſcendit animalem. Ideo Elixir magnum in vegetabili, ita accurtari poteſt, quòd mirabile videatur cum tanto effectu tranſmutationis, & omnino tranſmutatum per lapidem vegetabilem. Nam in virtute bonitatis & magnitudinis tranſcendit propter quintam eſſentiam, de qua lapis impregnatur, qua in mundo mirabilia facit.

Omne autem aurum albificum ex corroſiuis fit, & ex quinta eſſentia incorruptibili, quæ cum fermento fixatur per ingenium artificis. Talis autem quinta eſſentia eſt quidam ſpiritus in lapide mortificatiuus & viuificatiuus. In animali autem Alum

eſt

eſt ſumma medicina corporibus humanis, vt ſi ex ſanitate extraheretur. In vegetabili eſt reſtitutio iuuentutis, conſeruatio corporis humani ab omni accidentali corruptione. Et ſic vt ſit ſpiritus quintæ eſſentiæ, eſt ille qui tingit & tranſmutat, ſi cum debito fermento impaſtetur, & ſanius & nobilius opus vegetabilium.

Quæſiuiſti de accurtatione. Dico quòd omnis accurtatio eſt diminutio à perfectione. Quoniam medicinæ quæ per accurtationem fiunt, minorem effectum habent tranſmutationis. Accurtatio autem lapidis mineralis poteſt eſſe multiplex. Sed mihi videtur vt eius effectus tranſmutationis non diminuatur, tunc ſolùm poſt primam calcinationē & putrefactionem quæ fiat per primam aquam bene limpidam & clarificatam viginti diebus: minori autem tempore nihil fieri poteſt. Poſtea ſemper puluis colore ſanguinis ſui, & diſtilletur ſecunda aqua ſummo ingenio, ne ſpiritus euadant ſecundum ingenium datum in Teſtamento noſtro. Et accipe ſolùm vltimam partem aquæ poſt rubificationem alembici, & in ea aqua ſolue, pulueres locando in aqua calida. Et ibi cooperto vaſe perſeueret die ac nocte vnà poſt ſolutionem. Poſtea ſuppone alembicum, & diſtilla in balneo totam aquam, donec remaneat, niſi quantitas aquæ

in pondere pulueris. Hanc aquam distillatam abijce: quia nihil de spiritu debet habere: reliqua verò quæ remansit cum corpore, vase bene clauso in cineribus calidis cõgela: quo congelato fac aliam aquam, & superfunde, vt dictum est, distillando & congelando. Et hoc continua vsque ad decem vices: postea procede soluendo & congelando totiens, quotiens tibi placuerit, vel donec amplius cõgelari non potest. Et scias quòd in qualibet solutione completis decem ablutionibus, corpora incerta quantitate transmutantur in aurum. Et hanc medicinam ad maximum in octoginta diebus complere poteris.

In animali verò non video accurtationem aliquam, nisi vt terra cum igne regatur, & aqua cum aere, & ideo valebit: & est accurtatio medij temporis.

Nunc verò ad vegetabilem venio, vbi est principale intentum, & secundum ingenium magis secretum: quia semper timetur in mineralj, ne spiritus in ablutione effugiant propter aperire vasa. Hîc autem non est timendum, quia vas ante fixationem non aperitur. Et vt te magis ad vegetabilia teneas, hoc tibi secretum reuelabo. Accipe nigrum nigrius nigro, & ex eo partes octodecim distilla in vase argenteo, aureo, vel vitreo, per modũ dictum in Testament. Et in prima distillatione solũ re-

cipe

cipe partem primæ cum dimidia. & hanc partem iterũ pone ad diſtillandum. Et huius iterum quartã partẽ, & tertiò diſtilla, et huius recipe duas; & in quarta diſtillatione pauco minus quàm totũ. Et ſic diſtilla illam partẽ vſque ad octo vel nouem vices, vel decies. Poſtea habeas duo vaſa facta ad̃ modum picturæ huius, quorum quodlibet habeat alembicum annexum. Et in vno alembico fit ingenium: vt bocia intret os alembici, & ſit æqualis ſpiſsitudinis ad vnam palmam: & alter alembicus intret in bocciam alterius. Hoc autem ideo fit, vt firmiter poſsint inſimul collari. Pone ergo in qualibet bocia vnam libram huius aquæ, & ℥. fermenti bene & optimè purgati & foliati: & habeas furnum cum ingenio factũ, vbi vnus ignis carbonũ, poſsit per brachia furni temperatum calorẽ partiri, vbi colloca tua vaſa, & fac ignem. Et eſt hoc ingenium excellentiſsimũ: quia hic ignis non poteſt fieri maior quàm neceſſe eſt. Tunc enim quando ampullæ ſentiunt calorẽ, ſtatim ſoluitur in eis fermentũ: tunc liga circunquaq; ad cannas alembici, & bene ſpica. Et vbi intrant cucurbitæ, ſint ſtrictæ: & ſpongias tene continuè madidas cum aqua ferrea. Et cum hoc ingenio apparenter vides qualiter quælibet libra bis diſtilletur in die, & bis in nocte: & remanet cõtinuè vna q̃libet in vaſe:

quia quantum aſcendit ex vno vaſe, tantum intrat de alio. Et cum ſic videris aſcendere & deſcendere cum æquali igne, continuè videbis qualiter ratione caloris ſubtiliatur & inſpiſſatur ſpiritus. Et hoc eſt miraculum huius artis: quia ſi diu ita diſtillaueris cõtinuè, ſemper aqua in gradu ſubtilitatis & acuitatis aſcẽdet, & continuè propter fermentum inſpiſſatur. Ergo quãto diſtillatio eius fuerit leuiori igne, tanto ſubtilior erit in ſpiritu & fortitudine, & ingroſsata continuo fermento. Hunc autem modum tene vſque ad viginti vel viginti duos dies: & inſpiſſabitur quinta eſſentia aquæ huius benedictæ. ſic quod amplius non aſcendet: & cum fermẽto fixabitur, & in lapidem conſequenter. Et cum hoc videris, ambo vaſa extrahe ſimul, & loca in fimo vel balneo. Et iterum ſtatim in vna nocte ſoluetur, & tunc iterum congela, & hoc facter. Et amplius manebit in Dei virtute, & potentia, & gratia exaltatus, quod bene congelari non poterit: quoniam vt oleum videbitur inſpiſſatum aliqualiter. Et hic eſt precioſior modus omnibus quæ fieri poſſunt. Tum ſcire debes, quòd ſi fermentum album poſueris decẽ diebus, cõgelabitur quinta eſſentia ſuper ipſum: eò quod res multùm groſſa, terreſtris, & firma eſt in Luna. Sed nõ ita citò ſoluitur poſt complementum fixionis quintæ eſſentiæ, ſicut in ſole

ſole. Vnde quaſi in fine complementi tempus non eſt diuerſum in albo & rubeo. Et Deus nouit, quòd hic modus in effectu, ſubtilitate, & virtutis bonitate cunctis operibus mundi eſt ſubtilior & melior: quanquam illas proprietates Elixiris non habeat, quas philoſophi tempus magnum habere affirmabãt. Puta ſi hanc medicinam completam iunxeris cum quolibet metallo, quòd tranſmutatio fieret ſecundũ primam: puta, ſi medicina ſic confecta non reperitur: quia iam quinta eſſentia, quæ totum lapidem cõponit quoad eius motũ & tincturam, eſt iã fixa & firma in fermento ſimul iuncto, ſic quod faciat tranſmutationem ſecundum hoc fermentum. Sed ſi velles medicinam facere vniuerſalem ſecundũ modum iam dictum, non oportet te facere fixionem ſuper aliquo metallo, ſed ſuper ſua propria terra: & tunc cum metallo coniungetur. Nunquam tamen hoc mihi placuit: quia eius fixio eſt multùm periculoſa & longa, & rarò terra propria eſt bene naturalis: & ſi naturalis eſſet, tamen effectus ipſius poſt completum eſſe, non inuenitur tantæ potentiæ ſicut hîc, quando quinta eſſentia ſuper altero fermẽtorum fixatur, vbi citò fit fixio, & effectus citius & fortis ſi cauſas cognoſcis: vtpote quare medicina tranſmutet me verum dicere aſſerens. Tene te hîc, & modo ingenium principale ti-

bi notum feci. Et ſcias, quòd ſi peracta decima octaua diſtillatione, in ea aqua ſolueris aurum, & poſtea euolare miſeris aquam lento igne, & aurum demum in humido loco vel balneo locaueris, ſtatim in quatuor diebus per ſe ſoluetur. Et hæc ſolutio eſt aurum potabile, habens multas virtutes, vt in libro Conſeruationis honeſtæ vitæ ſcripſi. Inſuper ſi cũ iſto auro ſic ſoluto bene miſcẽdo impaſtaueris argentum viuum ſepties ſublimatum cum vitriolo, & ſint pro vna ℥. auri ſeptem argenti viui. & poſtea ſublimaueris impaſtatum aliquibus vicibus, ſemper ſublimatum ſuper feces reducendo fixabitur Mercurius in medicinam penetrantem & optimè tingentem.

Item aliud miraculum. Si ℥. j. huius auri ſic ſoluti per ſe poneretur in igne lentiſsimo octo diebus cũ centum partibus mercurij, congelaret totum in aurum. Hæc enim mirabilia ſunt in natura: & tamen hoc totum prouenit ex parte ſpiritus aquæ, quæ in ſolutione auri cũ auro inſeparabiliter fixatur. Et poteſt ingenium altum miſcere modos mineralium & vegetabilium. Et medicinam altera via breui in hunc modum componere. Diſtillato lapide vegetabili, vſque in eam diſtillationem, quòd tota aqua ſuper flegmate ſit. & hoc in quinta vice contingere ſolet. Tunc habeas vitrioli bene lucidi, & optimi cinabrij in æquali pon-

li pondere, & insimul miscendo optimè tere, & in sole desicca sic, quòd tibi videatur, quòd tota aquositas exibit, sic exiuerit. Tunc proijce intus aquam tuam, & distilla lento igne in principio, & in fine forti, vt moris est, in aqua philosophorum acuta: & tunc spiritus quintę essentiæ vitrioli & cinabrij, quæ principaliter constituunt lapidem mineralem, miscentur & coniungentur cũ spiritu quintæ essentiæ aquę ardentis: qui spiritus est anima lapidis vegetabilis, vt tibi notũ est. Et hoc cõtinua vsq; ad decẽ vices, puta à quinta incipiendo. Et sic cũ istis corporib. cõtinua distillationes quinquies. Et habeas in mente, quòd res tunc sint optimè desiccatę & aridę. anteq̃ in aquâ proijcias, fac quòd tota aqua sit exiccata, & spiritus remaneat: qui propter fortitudinẽ aquę ardẽtis cõiungatur. & in qualibet distillatione nouas res imponere debes. Et cũ perfeceris decimam distillationẽ, cõputa à principiando aquæ ardentis, recipiendo aurum in pondere, vt suprà dictum est in vegetabilibus per se, & loca in furno, componendo singulariter, vt dictum est. Et tunc videbis mirabilia: quoniam in decem diebus tota fixio complebitur, quæ in vegetabili simplici non complebitur. & hoc est, quia spiritus vnus ingrossat alium. Et quia spiritus quintæ essentiæ vitrioli est magis fixus & grossus, quàm spiritus quintæ

eſſentiæ aquæ ardentis: & etiã magna eſt cõcordia inter ſpiritum vitrioli & naturam auri: quia ambo ex ijſdem principijs cum mineralia ſunt trahunt originem: Ideo ſpiritus vitrioli coniunctus ſpiritui aquæ ardentis inſpiſſat eum, & adhærere facit eum citò auro, vt ſecum fixetur. Et crede mihi, quòd hæc curatio eſt præexcellens in arte quantum ad aurum albricum, non tamen ad virtutem medicinalem.

Aduerte, quòd multi philoſophi dixerunt infinitas operationes: puta calcinationes, ſolutiones, &c. Et hoc totum, vt ſpiritus quintæ eſſentiæ poſsit bene coniungi fermento, & fecerunt multas reiterationes, vt ſpiritus iam coniunctus corpori, in illa operatione fortificaretur per alium ſpiritum: & ſic fecerunt vnam aquam, & calcinauerunt corpus, & dixerunt ſpiritum adhærere: Et fecerunt aliam, & ſoluerunt & coagulauerunt ſpiritum illius aquæ cum fermento. Et poſtea iterum aliam, & ſoluerunt & coagulauerunt. & ſic fatigabant ſe multis diebus, ante quam aliam medicinam producerent. Et per hoc tibi notũ eſt, qualiter hoc quod illi diuerſis operationibus & maximis periculis quæſierunt, hîc multo meliori ingenio, vnica actione completur. Et neceſſe eſt hanc medicinam eſſe optimam & meliorem, quàm ſi per ſuos modos completur

retur: quoniam in ſingularibus aquis pauci ſunt ſpiritus, & quando agunt, agunt ſolùm extremitates. Et alij ſpiritus cum illis fixantur, & res groſſæ: ſic quòd medicina eſſet aliquando fugitiua: quia ſpiritus nõ ſinit in intimis fermenti; ſed in extremis, vbi ſpiritus non poſſunt fixari, & ideo, &c. Et ſic facta fixione, procede per ſolutionem per ſe in balneo, vt dictum eſt in Vegetabilibus. Sed eſt ſciendum: quoniam hic lapis mixtus non ſoluitur ita citò per ſe, ſicut vegetabilis: tamen citius ſoluitur quàm mineralis per ſe. Aliquoties etiam perfixiones. & medicinæ plus penetrant. Vnde medicina penetrans bene, tranſmutat. Et quanto plus penetrat, tanto citius corporibus coniungitur, & erit maius Elixir.

Sed vt omnia breuiſsimo modo poſthæc tibi ſcribam. Scire debes, quòd ex plumbo philoſophorum extrahitur quoddam oleum aurei coloris, vel quaſi: cum quo ſi lapidem mineralem mixtum, vel animalem, poſt fixionem primam ſublimaueris, tribus autem aut quatuor diebus excuſabit te ab omni labore ſolutionum & congelationum. quod ideo eſt: quia hoc eſt oleum occultum, quod facit medicinam penetrabilem & amicabilem, & coniungibilem omnibus corporibus, & augmentat eius efficaciam vltra modũ: ſic quod

in mundo certius eo non eſt. Vnde mirabilia dico, quæ omnibus antiquis philoſophis incredibilia forent, ſcilicet, quòd ſi ſciueris hoc bene adaptare & ſeparare, & laboraueris in modum mixtionis iam dictum, poteris in triginta diebus lapidem cõponere. Hoc autem oleum non eſt neceſſarium in vegetabili per ſe: quoniam ſolutiones ibi & coagulationes, vt dictum eſt, citò fiunt: tamen ſi fieret ibi ſublimatio, credo tinctũram lapidis multùm ampliari.

Non puto alias accurtationes eſſe, quàm iniſta parua ſchedula tibi declaraui. Elice ergo ex ea intentum, laudans Deum: cuius nomen benedictum ſit in æternum, Amen.

Libel-

LIBELLVS.

RAYMVNDI LVLLII *MAIORICANI DE Medicinis ſecretiſſimis.*

PROPONimus namque ubi in præſenti libro, ſiue libello reuelare arcanum maximum: & medicinam quandam durabilem, & perpetuam ad vitam hominis cõſeruandam atq; deperditam reſtaurandam: vt per ipſam priſtina temperetur ſanitas, firma recipiatur, & infirmitas quælibet immediatè ſanetur: ita quòd videatur miraculum in natura: & hoc per quintas eſſentias rerum virtuoſarum, & in vnum congregatarum: quæ virtutes & potentias habent, omnes infirmitates, & corporales defectus auferre, & omne vulnus ſanare. quæ quidem quintæ eſſentiæ in vnum congregatæ, conficiunt materiam ita propinquam, quòd omnes humores inæquatos æquat, & elementa diſcordia temperat & concordat. naturã vitalem cõfortat, virtutem auget & fortificat: humidum radicale facit abundare, & calorem naturalem augmentando temperat: frigiditatem, & madefactionem curat: omnem generatiuam in vtroque ſexu auget: ſanitatem conſeruat: iu-

uentutem reintegrat: cerebrum purgat: cor lætificat: epar corroborat: fortitudinem in natura inducit: & hominem iucundum reddit.

Et primò ponam tibi, fili mi, ex quibus rebus quinta essentia extrahi debeat per hanc medicinam nostram: secundò ponam qualiter extrahitur quinta essentia à qualibet ipsarum rerum secundum ipsius propriam naturam: tertiò quomodo conficiatur, & proportionetur dicta medicina: quartò & vltimò ponam virtutes dictæ medicinæ, & quemadmodum administrari debeat corporibus humanis.

Pars prima, ex quibus extrahatur quinta essentia.

Nunc itaq; fili mi, primo & principaliter ponam tibi, ex quibus rebus quinta essentia extrahi debeat. & primò à Mineralibus incipiemus.

Accipe igitur ex Mineralibus,

Aurum purissimum.

Lapides { Rubinorum. Ballassorum. Saphyrorum. Iacynthorum. Granatorum. Lazuli. } Silicum combustorum

Margaritas albas.

Ambram succinctam.

Ter-

Terram ſigillatam.
Bolum armenum.

Ex Animalibus,

Sanguinem humanum.
Mumiam.
Caſtoreum pingue, id eſt, ſuccum eius.
Caudas ſtincorum marinorum.
Oſſa de corde cerui.
Cornuum cerui raſuram.
Eboris raſuram.
Algatiam.
Muſcum.
Ambram balenæ.

Ex Herbis.

Iuam muſcatam.
Scorpa regiam.
Pœoniam.
Meliſſam.
Angelicam.
Chelidoniam.
Rutam.
Saluiam.
Mentam.
Maioranam.
Satureiam.
Calamentum.

Euphraſiam.
Momordicam.
Scolopendriam.
Betoniam.
Sanguinariam, aliàs Policariam.
Matran ſyluanam.
Roſmarinum.
Calamum aromat.
Stœcados.
Camædrios.
Camepythios.

Ex radicibus.

Zinziberis albi.
Ariſtolochiæ rotundæ.
Dictami albi mundati.
Gladioli.
Zedoariæ.
Satyrionis.
Conſolidæ maioris.
Tormentillæ recentis.
Enulæ campanæ.
Carlinæ.
Imperatoriæ.
Chelidoniæ.
Chariophyl. agreſtis.
Liquiritiæ.
Calami aromatici.

Gen.

Gentianæ.
Galangæ.
Doronici.
Aſtriſtolochiæ longæ.

Ex Floribus.

Anthos.
Roriſmarini.
Saluiæ.
Calamenti.
Roſarum omnium.
Momordicæ.
Matris ſyluæ, id eſt, Periclimenon.
Camomillæ.
Anethi.
Bugloſſæ.
Boraginis.
Sambuci.
Drangiorum.
Spicæ nardi
Citrorum.
Spicæ celticæ.
Croci.
Caryophylorum.
Aromatum.

Ex Seminibus.

Carpobalſami.
Ozimi.

Caryophyllati
Aniſi.
Aneti.
Fœniculi.
Canapi.
Baſiliconis.
Melonum.
Momordicæ.
Peponum, & ſimilium.

Ex Fructibus.

Amygdalas dulces.
Pineas.
Feſtucos.
Baccas lauri.
Iuiubas.
Ficus ſiccas.
Vuas paſſas.
Dactylos.
Nuces muſcatas.
Nuces Indicas.
Anacardos.
Momordicas.

Ex Corticibus.

Macis.
Corticum citri.
Cortic. arangiorum.

Ex Folijs et Frondibus.

Caryophyll.
Citrorum.
Aromatum.
Arangiorum.
Lauri.
Albatij.

Ex Granis.

Cardamomum vtrumque.
Piper omne.
Melichetam, id eſt Paradiſi
Cubebæ.
Hermes Odorifera.

Ex Lignis et Fungis.

Cinamomum.
Aloes.
Xilobalſamum.
Caryophyll.
Fuſtos.
Aromatum.
Sandalorum omnium.
Rheubarb.
Coſtum.

Ex Gummis et Succis.

Zaccharum candidiſsimum & ſiccum, id eſt, durum:

Mannam electam atque granatam.
Mel, Sanguinem Draconis.
Aliptam Mosch.
Aloen epaticam.
Myrrham electam.
Thus. Masticem.
Laudanum.
Storacem vtramque.
Sarcocollam.
Gumi ederæ.
Gumi elemi.
Terebinth. claram.
Camphoram.

Et quia, fili diximus, ex quibus rebus debemus extrahere quintas essentias secundum species suas. Scias etiam, quòd huc vsque non diximus tibi rem secretissimam, & materiá totius magisterij, quæ est quinta essentia nostra incorruptibilis extracta à vino albo vel rubeo, quam Coronam cœlicam vocamus, post ipsius sublimationes, putrefactiones, & finalem depurationem eius, quam menstruum vocamus: de cuius quidem magisterio & virtutibus plenè in libro nostro Quintæ essentiæ condito Abbati S. Benedicti Parisijs, in ipsius libri 1. distinctione fundamentaliter tractauimus: quę quidem quinta essentia est fundamentum, & principalis materia, & magisterium omnium rerum medicinalium, Fili mi, si habe-

ſi habebis ipſam, habebis magiſterium totius rei: ſine qua nihil poteſt fieri.

Diximus fili mi, primam & principalem partem huius medicinæ, ſcilicet notauimus res ex quib. neceſſe habemus extrahere quintas eſſentias ſecundũ ipſarum rerum ſpecies: Nunc autem dicendum eſt, quomodo ab vna quaq; ipſarum rerum ſecundum ſui naturam, quintam eſſentiam habere poſsimus. Et primò à Mineralibus incipiamus, & de ipſis aurum præponamus.

Accipe aurum cementatum, & bene purificatum: & in folijs redactum: & illud pone in vaſe vitreo bene clauſo: ſupra quod infunde de noſtro mẽſtruo ab omni phlegmate depurato, more philoſophorũ, quod eſt quinta eſſentia vini. Sit aũt noſtrum menſtruum acutum cum ſale armoniaco philoſophorũ: quia aliter non diſſolueret taurum, nequelapides precioſos. Sit autem Sal armoniacum ipſum philoſophorum bene purificatum, id eſt, ſublimatum, & mundatum ab omni terreſtreitate & immunditia, philoſophorum more: de quo quidem ſale armoniac. philoſophorũ pleniariè tractauimus in lib. noſtro de Intentione Alchimiſtarum, condito illuſtriſs. regi Roberto, in cap. de ſalibus arm. & in clauſula Teſtamenti, aliter dicto Vade mecum, de more philoſophorum condito illuſtriſs. regi, in capite

quod incipit: Partus veræ terræ: ibi leges & perlegas magiſterium confectionis huius ſalis, & purificationem ipſius: & eiuſdem virtutes & potentias.

Et ſcias fili, quòd quicquid in illo cap. ſcribimus, de iſto ſale tantùmodo intelligimus: legas enim, & bene perlegas illud cap. quia ſine iſto ſale nihil in magiſterio fieri poteſt. Illud eſt enim cum quo noſtrum menſtruum acuimus, vt diſſoluat nobis aurum, & lapides precioſos, & margaritas, tam ad medicinas humanas, quàm ad magiſterium aliquod metallicum, & lapidificum, & ad componendum margaritas & lapides precioſos. Deinde bene conciuſo vaſe, & iuncturis lutatis luto philoſophorum, collocetur ſuper cineres tepidiſſimos, & in pauciſſimis diebus ſoluetur aurũ in aquam citrinam, coloratam, clariſsimè reſplendentem, & lucidam: deinde aperi vas, & inclina cautè, ne feces auri turbent aquam ipſam, quam euacua in alia ampulla vitri munda: deinde ſupradictas feces auri pone de nouo menſtruo acuto, vt ſuprà, & ſigilla vas vt ſuprà, & pone in ſtupha cineris, vt ſuprà: & videbis etiam dictam aquam diſſoluentem aurum & coloratam. Iterum vas inclina cautè, ne turbetur propter motum fecum, & ſerua dictam aquam euacuatam cum prima, in vaſe bene ſigillato, & iterum ſuperpone ſupradictas

ctas feces auri de nouo menſtruo acuto, vt ſuprà & ſigillato vaſe vt ſuprà, pone ad diſſoluendum, & poſt diſſolutionem euacua vt ſuprà, & omnia fac vt ſuprà: donec videas, quòd magiſterium noſtrum non accipiat amplius coloré ab auro, ſiue à fecibus ſuis. & quando habebis totum aurum diſſolutum in aqua, & quòd aqua noſtra non amplius coloretur, accipe dictam aquam coloratam, in qua eſt diſſolutum noſtrum aurum, & pone ad diſtillandum more philoſophorum in igne lento in cinerem, & diſtillabitur tibi aqua colorata cum quinta eſſentia auri: & ſic habebis aurum diſtillatum per alembicum cum quinta eſſentia vini: & in fundo vaſis remanebunt certæ liſitates, & feces, & groſsities noſtri ſalis armoniaci philoſophorum, & quinta eſſentia totaliter erit ſeparata ab omni mixtione præterquam à quinta eſſentia, id eſt, à menſtruo.

PARS SECVNDA.

Modus ſeparationis quintæ eſſentiæ auri.

Nunc autem, fili mi, neceſſarium videmus demonſtrare tibi modum ſeparationis quintæ eſſentiæ auri. & modus talis: Accipe de phlegmate aquæ ardentis: & pone dictam à-

quam phlegmaticam ſuper ipſas quintas eſſentias vini, & auri mixtas, & ſic ratione dictæ phlegmatis quinta eſſentia vini debilitabitur: deinde pone ad diſtillandum lento igne in balneo, & diſtillabitur tibi aqua clariſſima quintæ eſſentiæ vini, ſcilicet mixta cum ſuo phlegmate, & quinta eſſentia auri remanebit in fundo vaſis puriſs. & ſeparata, ſpiſſa ad modum mellis, ſiue gummi coloratiſsimi & vnctuoſiſsimi, valens mirabiliter ad omnẽ humanam ſcilicet & alchimiſticam medicinam. Iſta enim quinta eſſentia auri poteſt diſſolui in aqua, in vino, in aqua ardente, in aqua cœlica, in brodio, in ſyrupis, & in omnibus liquoribus, & poteſt bibi, & confert vnicuique pro quauis infirmitate, prout plenariè in libro de Conſeruatione vitæ humanæ tractauimus in capitulo quod incipit: Fili ſcias quod iſtud aurum noſtrum, &cæt. Etiam tractauimus, de hoc magiſterio in libro noſtro Mercuriorum, in capitulo quod incipit: Accipe aquam, quam ſuperius diximus, quæ habet poteſtatem ſoluendi aurum ſub conſeruatione ſuæ formæ: in quo capitulo tractauimus de Confectione aquæ potabilis. & in capitulo ſequenti, quod incipit: Tu accipe de aqua vitæ, & ſepara humiditatem, vbi tractauimus de aqua glorioſa: in qua debet diſſolui iſta quinta eſſentia auri pro medicina

humana

humana. Etiam de hoc myſterio tractauimus plenariè in libello noſtro Elucidarij per totum, præſertim in primo capite, quod incipit: Tu in virtute de A, accipe de C, & pone ipſum in aquam vegetabilem. Et nota fili mi, quia poſtquam habebis tuam quintam eſſentiam auri puriſsimam modo prædicto, ſeparatam à quinta eſſentia vini, ipſam habere poteris per deſtillationem in balneo, & per ſeparationes, depurationes, & circulationes more philoſophorum: prout in prima vice feciſti, quando ipſum menſtruum à vino, & à ſuis phlegmatibus ſeparaſti. & recuperabis ipſum cum minore labore. Et ſic fili mi, habes modum extrahendi quintam eſſentiam ab auro puram & mundam.

Et ſcias fili mi, quòd eodem modo quo extraxiſti, & ſeparaſti, & depuraſti quintam eſſentiam ab auro, etiam ab omnibus alijs ſeparare debes ſupra notatis mineralibus, ſcilicet lapidibus precioſis, margaritis, & à corallis, & ambra, & lapide Zazuli, ſeruatis prædictis regiminibus, & regula. Et nota fili, quòd à terra ſigillata, & bolo arm. quanquam mineralia ſunt, non indiges extrahere quintam eſſentiam cum menſtruo acuato, vt ſuprà ab alijs prædictis mineralibus: ſed tantumodo cum aqua cœlica ſimplici per diſtillationem & euacuationē vt ſuprà. & deinde per diſtil-

lationem in balneo ſeparabis quintam eſſentiam vini à quinta eſſentia terræ ſigillatæ, & boli: quæ remanebit tibi in fundo vaſis, & reiterabis aquam cœlicam ſuprà dictam terram ſigillatam & bolum, & euacuabitur vt ſuprà, & diſtillabis vt ſuprà: donec dicta aqua cœlica poſsit extrahere de quinta eſſentia ipſorũ, boli & terræ ſigillatæ, quas debes reſeruare ad partem. Alias verò quintas eſſentias aliorum mineralium bene depuratas, & mundas; poteris bene ſimul miſcere, alias extrahere, ad inuicem reſeruare.

Dicto de extractione quintæ eſſentiæ rerum mineralium ſuprà annotatarum: ſequitur, vt veniamus ad quintas eſſentias rerum animalium extrahendas. Et primò de ſanguinis humani quintæ eſſentiæ extractione dicamus.

Et modus extrahendi quintã eſſentiam de ſanguine humano pro iſta medicina talis eſt: Quod tu habeas à barbitonſoribus phlebotomantibus ſanguinem humanum phlebotomatum, dummodo nõ ſit ſanguis leproſi, vel potiferi, aut deteſtabilis infirmitatis patientis, & mitte pauſare, donec tota cholera & aquoſitas ſupernatet, & ſanguis in fundo vaſis deſcendat, & coagũletur. quo facto pone dictum ſanguinem ſuprà vnam tabulam ſuſpenſam ad aerem ſiue ventum, vel ad ſolem, vt

ſanguis

ſanguis ille deſiccetur. Stet autem tabula illa pendens aliquantulum: vt ſi aliqua pars remanſit aquæ in dicto ſanguine, valeat deſcendere: & ſic ſanguis ille puriſsimus exiccabitur abſque putredine & corruptione: & ad odorem mirabilem & ſolennem deueniet.

Habeas igitur de dicto ſic exiccato ſanguine bonam quantitatem, & ipſum pone ad calcinandum in furno reuerberationis, donec bene ſit calcinatum & combuſtum, & in cinerem redactum. Tunc ſuper illam calcem ſanguinis humani pone aquam noſtram cœlicam, quæ ſumet ad ſe ipſius ſanguinis quintam eſſentiam, & poſt cautam & ſuauem decantationem & euacuationem ipſius, ne turbentur feces, ſeparetur in alio vaſe quinta eſſentia vini per diſtillationē factam in balneo à quinta eſſentia ſanguinis huiuſmodi; quæ remanebit in fundo vaſis albiſs. ad modum ſalis, ſiue ſacchari: ſerua ipſam ad partem. Et ſi in prima vice non poteris ſeparare quintam eſſentiam totaliter à fecibus ſanguinis prædictam, reitera noſtrum menſtruum ſupra dictas feces finitis ſupra notatis regiminibus, & ordine, donec habeas totam quintam eſſentiam eius. Et regimen quod tenuiſti ad extrahendam ſanguinis humani quintam eſſentiam, teneas ad extrahendam quintam eſſentiam à ſilicibus. Capias igitur in Chriſti

nomine animalia illa, quæ euomũt Silicum: & sunt facta sicut vermes, & ipsa animalia capias tempore quo sunt apta ad euomendum Silicum: & ipsa animalia calcinabis in furno reuerberationis, quemadmodum sanguinem humanum super dictum, signato toto regimine, & modo sanguinis humani prædicto, seruua ipsorum Silicorum quintam essentiam ad partem. Modus extrahendi à Mumia, castoreo, & caudis Stincorum talis est: accipe ipsam, & simul pista, & incorpora: & deinde ea fac aliquantulum exiccare ad solem, vt auferat, quæ fuerat in ipsis humiditatem extraneam: deinde superpone de nostro menstruo cœlico: & cum ipso modo quo super, extrahe quintam essentiam, quam euacua ordine supradicto: & per distillationem in balneo maris separa quintam essentiam vini à quinta essentia rerum, quæ in fundo vasis remanebit, vt suprà: & serua.

Ab ossibus, cordibus ceruorum, & à cornu vnicornu, & à rasura eboris extrahe quintam essentiam isto modo: Ipsa subtiliter pulueriſabis, & super ipsa cœlicum menstruum pones modo quo suprà: deinde vacuabis cautè, ne turbentur feces, & post euacuationem per distillationem balnei separabis quintam essentiam vini, à quinta essentia supradictarum rerum. Et si necessarium fuerit, super fe-

ces

ces reiterabis ponere noſtrum menſtruum, ſeruatis omnibus vt ſupra ſeruandis, donec habeas totam quintam eſſentiam.

Algatiã verò, Muſcum & Ambram diſſolue in modica quantitate noſtri mẽſtrui, quod ſufficiat. Et quando fuerit ſoluta, dicitur quinta eſſentia, quæ illæ ſunt totaliter: & ſic ſoluta cum toto menſtruo ſerua.

Oportet modo, vt ad vegetabilia veniamus: poſtquam diximus de Mineralibus, & animalibus. Et ſcias fili, quòd totaliter eſt vnus modus quintæ eſſentiæ à vegetabilib. extrahere: & eſt, vt accipiantur herbæ per ſe ſecundum ſpecies ſuas aliquantulum ſiccas ad vmbram: ita quòd valeas pulueriſare ipſas: & ſuper ipſas pulueriſatas pone de noſtro menſtruo cœlico: & pone ad ſolem, vel ad fortem ignem, & in pauco tempore extrahit: & ad ſe trahet omnes quintas eſſentias herbarum. Deinde ſeruatis omnibus ſeruandis, & euacuationibus, diſtillationibus, reiterationibus ſuprà notatis, habebis ipſas quintas eſſentias, quas ſerua. Et quæ diximus de herbis, etiam intellige nos dixiſſe de radicibus, de floribus, de ſeminibus, de corticibus, de folijs, de frondibus. Etiam de granis, lignis & fungis: & de omnibus vegetabilibus prædictis. Non autem oportet totaliter ſiccare: ſed ipſas bene piſtatas teneas ad ſolem aliquantu-

lum, vt auferatur, si in ipsis antiqua fuerit humiditas extranea. Deinde quibus suprà regiminibus & ordine vsus es, extrahe ab ipsis quintam essentiam, & serua.

De gummis & succis alia obseruatio est tenenda: vt ab ipsis habeamus quintam essentia qua essentiam indigemus.

Primò à saccharo, & manna extrahemus quintam essentiam eo modo vt suprà dissoluendo ea in nostro menstruo cœlico. Postea euaporando vt suprà, deinde saparando per distillationem balnei quintam essentiam vini à quinta essentia sacchari & mannæ, remanentibus in fundo vasis.

De sanguine etiam draconis regimen superius teneamus, ad extrahendam quintam essentiam eius.

Ab omnibus alijs suprà notatis gummis extrahemus eorum quintam essentiam per eorum simplicem distillationem absq; menstruo nostro, distillando dictos succos, & gumata separamus elementa, quodlibet ad partem. Et pro hac medicina tantummodo capiamus elementum ignis, prout infrà in Cõpositione Medicinæ dicemus. Et ipsorum terram purgandam seruamus.

PARS

PARS III.

De Compoſitione.

Tractemus ergo, fili mi, in hac Tertia parte proportiones, & compoſitionem Medicinæ naturæ: poſtq̃ notauimus res â qubus habeamus quintã eſſen. pro noſtra medicina. Et modum earũextractionis diximus plenariè, & particulariter ab vnaquaque re, ſecundum vniuſcuiuſque rei propriam naturam. Et primò habemus quintam eſſentiam extractam.

A folijs auri 150.

A lapidibus.

A rubino	ʒj.
A lazurio	ʒij
A iazintho	ʒj.
A granatis	ʒj.
A margaritis	ʒj.
A floribus croci	ʒj.
Ab ambra balenæ	ʒj.
A muſco	ʒj.
Ab agalea	ʒj.
A corallis rubeis	ʒj.
Ab ambra ſubcinerea	ʒj.
A cornu vnicornu.	ʒj.

A cordis cerui oſsibus numero x.

A ſanguinis humani puriſsimi quinta eſſentia extracta ʒiij.

A ſtillici combuſti ℥.j.

Omnes iſtæ prædictæ proportionatæ quintæ eſſentiæ auri, lapidum precioſorum prædictorum, margaritarum, corallorum, &c. debent ſimul miſceri in vno vaſe vitreo, & ſeruari ad opus, quia non indigent alia præparatione. Aliæ verò quintæ eſſentiæ indigẽt præparari, & purificari modo infra ſcripto: & componere eas infrà ſcripto modo: & poſtea habeas quintam eſſentiam extractam.

A terra ſigillata	℥. ij.
A bolo armeno	℥j.
A lapide Lazuli	℥j.
A mumia	℥ij.
A caſtoreo	℥ij.
A caudis ſtincorum	℥j.
A pœonia	℔.j.
Ab angelica	℥vj.
A ruta	℥viij.
A ſtopa regia	℥vj.
A meliſſa	℥vj.
A ſaluia	℔ j.
A menta	℔ j.
A maiorana	℔ j.
A calamento	℔.j.
A chelidonia	℔.j.
A pulegio	℔.j.
Ab Euphraſia	℥viij.
A momordica	℔.j.

A ſco-

A ſcolopendria ℥vij.
A bethonica ℥viij.
A matri ſilua ℥viij.
A ſanguinaria ℥viij.
A rore marino ℔.j.
A calamo aromatico
Cam cedri
A Stœcade
Acamepythiana ℔ j.
A zinzibere ℥ij.
A galanga ℥vj.
A gentiana ℥iiij.
Ab ariſtolochia rotunda ℥iiij.
Ab ariſtolocha longa ℥iiij.
Dictami albi ℥vj.
Ireos ℥vj.
Zedoariæ ℥ij.
Satureiæ ℥vj.
Coniſolidæ maioris ℥iiij.
Rad. cal. aromat. ℥vj.
Tormentillæ ℥vj.
Enulæ ℥iij.
Carlinæ ℥vj.
Imperatoriæ ℥iiij.
Caryophyllatæ ℥iiij.
Rad. chelidonię ℥vj.
Liquiritiæ ℥vj.
Florum cariophyll. aromat. ℥iij.
Spicæ nardi ℥iij.

Spicæ celticæ	℥ij.
Florum anthos	℥vj.
Florum ſaluiæ	℥vj.
Florum calamenti	℥vj.
Florum roſ.albarum	℔.j.
Florum roſ.rub.	℔.j.
Florum roſarum muſcatarum	℔.j.
Florum momordicæ	℥iiij.
Florum matriſsiluæ	℥iiij
Florum chamomillæ	℥viij.
Florum anethi	℥vj.
Florum bugloſsi	℥vj.
Florum boraginis	℥vj.
Florum ſambuci	℔.j.
Florum myrti	℥viiij.
Florum arantiorum	℥vij.
Florum citri	℥vj.
Seminis ocyimi	℥iiij.
Sem.anyſorum	℥viij.
Sem.anethi	℥iiij.
Sem.fœniculorum	℥iiij.
Sem.canabis	℥vj.
Semin.baſiliconis	℥iiij.
Sem.peponum	℥vj.
Sem.melonum,& ſimilium	℥vj.
Seminis momordicæ	℥vj.
Grana odoriferæ	℥j.
Carpobal ſami	℥j.
Amygd.dulcium	℥viij.

Pineæ

Pineæ	
Fiſticorum	℥vj.
Ficuum aridarum	℥viij.
Vuarum paſſarum	℥viij.
Iuiubarum	℥viij.
pulpæ dactylorum	℥viij.
Myrobalanorum quatuor	℥viij.
Nucis muſcatæ	℥iij.
Indicæ	℥j.
Anacardi	℥ij.
Momorchicæ	℔j.
Corticum macis	℥j.
Corticum citri	℥j.
Corticum arantiorum	℥j.
Foliorum caryophyll.	℥ij.
Laurei	℥iij
Citri	℥iij.
Cardamomi	℥iij.
Piperis rotundi	℥ij.
Longi	℥iij.
Grana paradyſi	℥iiij.
Gubebarum	℥j.
Grana odoriferæ	℥ij.
Cinamomi electi	℥iij.
Ligni aloes	℥ij.
Xilobalſami	℥j.
Garyophyll.	℥iij.
Sandalorum omnium ana	℥j.
Sandali rub.	℥ij.

Saccari. ℔. ij.
Mannæ ℔.ij

Et nota fili mi, quia posuimus huc vsque tibi proportiones & pondera omnia suprascriptarum rerum, ex quibus ab omnibus prædictis notauimus tantummodo materias ipsarum, à quibus debemus quintas essentias siue formas extrahere, præterquam à sanguine humano, & filicibus cõbustis: de quorum formis & quinta essentia debes habere suprà notatas proportiones,

Et scias, fili, quòd infrà scriptorum succorum & gummarum debes habere proportiones, & põdera infrà notata, de suis formis & quinta essentia, sc. de elemento ignis. Ergo habeas de elemento ignis ab infrascriptis rebus secundum istas infrascriptas mensuras.

Aterpentina ℔.vna & semis.
A melle ℔.vna semis.

Et omnes alias infrascriptas gumi, & succos debes proportionare pro æquali parte, & simul ad distillandum ponere: ita quòd habeas de igne infrascriptarum rerum. ℔. tres.

Sunt autem gumi & succi qui æqualiter debent proportionari infra scripti:

Sanguis draconis
Alipta muscata
Aloepaticum
Myrrha

Thu-

Thus
Maſtix
Laudanum
Storax liquida
Storax calamita
Sarcocolla
Gumi elemi
Gumi ederæ
Camphora, ana quantum ſufficit.

Omnes iſtæ ſupradictæ quintæ eſſentiæ, præterquam illæ puriſsimæ adnotatæ in capitulo quod incipit: Omnes iſtæ prædictæ ſic proportionatæ quintæ eſſentiæ auri, & lapidum precioſorum: & debent ſimul miſceri, & incorporari cum igne iam dictorum gumorum & ſuccuum, & poſt finalem commixtionem ipſarum rerum in vna cucurbita debet ſuperapponere de menſtruo noſtro tantum, quod ſufficiat, & tibi viſum fuerit: & cooperi bene vas cum aludel, & bene ſigillatis & clauſis iuncturis ne reſpiret, colloca in balneo ſine fimo aliquibus diebus, vt bene incorporentur dictæ res & quintæ eſſentiæ ſimul: poſtea auſer aludel à vaſe, & ſuperpone alembicum, & diſtilla lento igne cinerum. & primò aſcendet menſtruum noſtrum, quod collige per ſe: poſtea perueniet certa aqua ſubturbida, licet virtuoſiſsima: tamẽ non eſt noſtra medicina, quam collige per ſe. poſtea e-

uenit noſtra medicina ſemper glorioſiſsima, quam etiam collige per ſe mundiſs. & cautè. & poſt finalem diſtillationem accipe feces dictæ medicinæ, ſcilicet dictarum quintarum eſſentiarum, quas inuenies ſiccas in fundo dicti vaſis, & combuſtas: & iſtas feces miſce cũ fecibus gummarum, & ſuccorum, de quibus mentionem fecimus ſuprà in cap. quod incipit: Ab omnibus alijs ſuprà notatis gummatibus & ſuccis, &c. In quo cap. in fine ipſius mandauimus tibi ſeruare dictas feces gummorum & ſuccorum: ſi bene nos intellexiſti. & omnes iſtas feces ſic mixtas calcina in forti igne reuerberationis, donec conuertantur in cineres albiſsimas, & poſt perfectam calcinationem pone dictos cineres in vaſe vitreo. Et ſuperponendo noſtro menſtruo cœlico: prout antea in calce ſanguinis humani feciſti, & filicorum combuſtorum.

Fili ſcias, quòd noſtrum menſtruum diſſoluet virtutem terrarum harum ſecum, & calcinationis: quę virtus terræ eſt principale fundamentum penetrationis, & virtutis dictæ medicinæ.

Fili, poſt iſtam diſtillationem per cautam decantationem euacuabis iſtam quintam eſſentiam in alio vaſe: & illam quintam eſſentiam vini per balneum ſeparabis à ſale noſtro terræ: & reitera dictum menſtruum ſupra dictas

ctas feces dictam euacuationem & diſtillationem, donec habebis totum ſal dictæ terræ, & prædictum ſal ſuperpone ſupradictas quintas eſſentias diſtillatas: quoniam iſtud ſal eſt materia, & corpus dictæ medicinæ noſtræ conficiendo.

Et quando fili, dicta compleueris, accipe illas primas quintas eſſentias, quas primas ſeruaſti, ſcilicet auri, lapidũ precioſorum, & perlarum, ſanguinis humani, & ſilicorum cõbuſtorum, & aliarum rerum ſuprà notatarum in præallegato capite ſuprà ſcripto. Nunc autem fili mi, neceſſarium videmus & ipſas quintas eſſentias incorporare in vno vaſe cum dicta compoſitione noſtræ medicinæ, cum omnibus alijs quintis eſſentijs, & cum ſale terræ: & ad hoc vt bene incorporetur, fili mi, poſt ipſarum mixtionem in vno vaſe vitreo bene proportionato, ſuperpone de noſtro menſtruo tantum, quod ſufficiat ad incorporandum & bene miſcendum dictas res. Cooperi vas, cum Aludella bene ſigillata, & pone per aliquot dies in balneo lento, aut fimo, donec fiat perfecta incorporatio: poſtea aufer aludellam, & ſuperpone alembicum, & lento igne diſtilla menſtruum noſtrum, ſeu aquam cœlicam: & remanebit tibi in fundo medicina noſtra puriſsima & virtuoſiſs. cui totus theſaurus mundi non poteſt adæquari.

Et quia, fili mi, diximus compoſitionem & finalem confectionem dictæ medicinæ: congruum eſſe arbitramur, dicere ipſius virtutes: & quemadmodum adminiſtrari debeat corporibus humanis.

PARS IIII. ET VLTIMA.

De virtutibus dictæ medicinæ; & quomodo adminiſtrari debeat.

Et primò ſcias, quòd hæc medicina eſt ſubtiliſs. & tantæ penetrationis, quòd in quouis loco poſueris ipſam immediatè euaneſcit propter ſuam ſubtilitatem, & penetrat vſque ad interiora. Nam ſi poſueris vnam guttam dictæ medicinæ ſupra palmâ manus, immediatè tranſibit ad aliam partem. Hoc quidem agit in omnibus membris alijs.

Hæc medicina ſi capiatur, & capiti iungatur, confortat cerebrum: & ſi quis pateretur in cerebro frigiditatem, aut nimiam humiditatem, aut pateretur reuma, vngat caput, faciem, nares & aures, liberabitur.

Etiam omnes humores phlegmaticos, & guttoſos, tam frigidos. quàm calidos & etiam omnes humores ſiccos, peruenientes à cerebro

cerebro & à capite, ſi ſumpta, & caput ex ea vnctum, curat.

Etiam omnes dolores capitis, & paſsiones aufert: ſicuti eſt cephalea, metafragia, hemicrânia, vertigo, & ſimilia. & omnes alias paſſiones capitis: ſi dicta medicina ieiuno ſtomacho ſumatur: & ſi dolor capitis aut paſsio à frigida cauſa venerit, aut calida, vel humida, vel ſicca.

Etiam auget hæc medicina vim obdormitiuam illis, qui non poſſunt dormire: ex eo, quia cerebrum purgat, & confortat, & ſuperfluitates nociuas aufert: ſi capiti fuerit iniuncta, & ieiuno ſtomacho ſumpta.

Etiam inuncta facit mutare canos in pilos rubeos ex eo, quia aufert omnes humores nocuos: & auget virtutem vitalem: & ex eo etiam, quia ex proprietate hæc medicina habet reſtituere priſtinam iuuentutem.

Fili mi, ſi vſus fueris capere bis aut ter in ſeptimana de hac medicina ad quantitatem vnius grani ciceris, cum vno cochleari aquæ florum Boraginis, aut bugloſsi: vel cum brodio, in proceſſu vnius anni renouabit carnem, & pilos, & efficietur iuuenis: etiamſi eſſet antiquiſsimus, apparebit ætatis quinquaginta annorum. Et ſi fuerit quinquaginta annorum, apparebit ætatis triginta. Et ſi fue-

erit ætatis triginta annorum, apparebit iunior, & hoc pluries probatum fuit noſtris temporibus, & auget intellectum, ſenſum, ingenium, audaciam, conſtantiam, fortitudinem, memoriam, magnanimitatem, & omnem virtutem.

Et ſi quis iuuenis vtatur eâ medicina modo prædicto, conſeruabit ipſum ad perpetuam iuuenturem, & ſanitatem, rectificabit cor, & hominem iucundum, & fortiſsimę naturæ, & ſpiritus vitales corroborabit ex eo: quia hæc medicina eſt tantæ virtutis, proprietatis, & potentiæ, quòd non ſinit putrefieri ſanguinem, nec dominari phlegma, augeri melancholiam, nec incendi choleram, nec humores aliquos corruptibiles & nociuos.

Etiam ſi quis vnget faciem de dicta medicina, ſine dubio faciet faciem pulcherrimam, lucidam, reſplendentem, odoriferam, mundam: & purgat, & aufert à facie omnes maculas, rugas, lentigines, impetigines, & puſtulas: & omnes alias res deturpantes faciem: & ſubtiliat pellem, & ipſa reſplendet, & trahit ad ſe ſanguinem, & præminium auget delectabile: colorem, & carnem, & pellem renouabit.

Item hæc medicina ſumpta, & capiti, auribus & manibus vncta, aufert frigiditatem, paſſionem cerebri, & clarificat, & confortat cerebrum

rebrum & omnia reumata & narium oppilationes curat & ſanat.

Etiam curat omnes frigidas & humidas infirmitates, & febres, & tuſim tam accidentales, quàm naturales. Etiam eodem modo curat omnes febres, tuſim & infirmitates calidas et ſiccas.

Etiam curat & ſanat omnes guttas deſcendentes à capite, ſiue calidæ fuerint, ſiue frigidæ.

Item ſi ratione guttarum, ſiue humorum deſcendentium à capite, ſiue qualis vis alterius cauſę aliquis habeat faciem retortam, vel languidum membrum immediatè per ſumptionem & vnctionem dictæ medicinæ ſanabitur, & liber efficietur, & facies, ſiue membrum dirigetur.

Item hæc medicina curat omne genus catharri, etiã reumata peruenientia in ſcapulas brachia, & facies: & curat tuſim, & omnem pectoris leſuram ex oppilatione, & ipſius dolorem: ac etiam ſanat & curat retentionem pectoris & aſmaticam. Nec non purgat viſcoſitatem, & ſuperfluitatem catharroſam à pectore & ſtomacho, & membris interioribus.

Item hæc medicina ſi ieiuno ſtomacho bibatur, aut cum vino, vel aqua ardente, aut brodio, & cerebrum & caput inungatur, curat omnem epilentiam, & caducitatem, & ſa-

nat omnem apoplexiam in breui temporis ſpacio.

Hæc medicina auget ſumenti illam ſapientiam, ſenſum, intellectum, audaciam, fortitudinem, iucunditatem, alacritatem, lætitiam, liberationem animi, conſtãtiam, & prudentiam: & auget ita memoriam, quòd etiam dementes facit ipſos memorabiles in tantũ, quòd ſi aliquis ſtudẽs, diſputator, orator, aut prædicator vtatur iſta medicina, ſupra modum efficietur memoratiuus: & homo qui ſumet iſtam medicinam recordabitur de omnibus rebus, quas fecerat in hoc mundo à die infantiæ ſuæ, vſque ad diem conſumationis dictæ medicinæ, tanta eſt virtus eius acuta ad aperiendum ſenſum memoratiuum. Adminiſtratio eius eſt, vt ſtudens, diſputator, orator aut prædicator, & qui vult vti dicta medicina, vt de ſero nihil aut parum edat, niſi cibaria leuiſsima, & ſubſtantialia, citò digeſtibilia, & de nocte poſt decoctionem cibi, ſi quẽ leuiſsimè ſumpſerit, capiat de dicta medicina ad quantitatem medij cochlearis, & ſic ſtudium intret, & ſtudendo medicina facit ſuã operationem ad acuendum intellectum, & augendam memoriam. & ſic ſtudens ſi habet tempus poſt duas horas guſtet vnam aliam guttam de dicta medicina qua melius auget dicta medicina capiendo ipſam. Sic de modico

dico ad modicum de duabus in duabus horis vſque ad tempus quo ſtudens voluerit intrare auditoriũ ad audiendum lectiones: vel voluerit intrare diſputationem, vel donec orator aut prædicator ſi voluerit intrare oratum, vel prædicatum, vel venerit tempus orationis, vel prædicationis. Et ſcias fili, quòd ſi ſtudens fuerit hac medicina vſus quater in menſe, augmentabitur eius virtus memoratiua tã perceptiua, quàm retentiua ſupra modũ, & magis quàm credi poteſt. Sed oportet quòd ſtudens vngat caput, & maximè poſteriora capitis ad locum memoriæ cum dicta medicina.

Et iſta medicina ſanat tineam, & omne genus læſuræ cutis, & ſcabiem, & calefactionẽ, puſtulas, impetiginem, ſerpentaria, & alia huiuſmodi mala, & ſimilia: etiam mortificat omnes prurigines, & vermes exiſtentes in capite, in cute, & pelle, & faſtidia naſcẽtia & viuentia humanę carnis: & mundificat carnem & pellem, & ab ipſis aufert omnem putrefactionem, corruptionem, & fœtorem, & reddit hominem mundum, ſanum & pulcherrimum, ſi vncta fuerit ſupra locum læſum.

Etiam iſta medicina ſumpta, & in loco patienti inuncta, ſanat & curat deteſtabilem, incurabilemq; ſcropholerias, & illas interficit, & mundificat carnem.

Item ſi quis patiatur in oculo qualis vis ſit illa ægritudo, dummodo non ſit totaliter deſtructus, aut totaliter contritus & diuulſus, ponat vnam guttam de dicta medicina dei, de tertio, in tertium diem in lachrymatam oculi partem, & in breuiſsimi temporis ſpacio liberabitur. Etiam curat oculos lippoſos, caliginoſos & palpebroſos, atque lachrymoſos: & aufert, & curat omnes maculas, ærugines, rubedines, panniculos, cataractas, albugines, & his ſimilia, viſum impedientia ſiue oculo cuiuis nocētia: & interficit omnes vermes in ipſo oculo naſcentes, donec conuertet oculum ſanum & librum ſecundum ſuam naturam, & in ſanitate firma ipſum conſeruat. Etiam ſi fiſtula lachrymalis fuerit in oculo, administra ei de dicta medicina matutino tempore ſupra lachrymaſuram oculi, & vngatur caput, in breuiſsimis diebus erit liberatus: & ſi hæc medicina inferret in oculo aliquam moleſtiam ſiue ardorem paruum, non eſt curandum: quia nocumentum non facit, ſed moleſtia illa citò euaneſcit. & ſi oculus ſit ita delicatus quòd propter hanc medicinam efficiatur rubeus aut doloroſus, quieſce per aliquos dies à medicina, & permitigando dolorem pone in oculo de ſaccharo roſato diſſoluto in lacte mulierum, per pannum colato, & quādo dolor ceſſauerit ad medicinam

dicinam noſtram reuertetur. Et ſcias, fili, quòd ſummariè iſta medicina omnes, et quaſ uis infirmitates oculorum, & naturales, & ac cidentales ſanat, & curat.

Si quis pateretur tumorem aut dolorem in auribus, inſtillet de mane aut de ſero, vnam guttam huius medicinæ in aures, & vngat ab extra totam regionem aurium, immediatè ſanabitur. Aufert ab cure omnẽ dolorem, ſonitum, & paſsionem, tam ſi fuerint vermes, quos interficit, quàm ſi fuerit gutta, ſeu reumata, quàm etiam ſi fuerint ventoſitates, vel etiam humores fluitantes, ſiue prouenientes à cerebro, & ſi accidentia, vulnus, ſiue percuſsio. Et ſi quis pateretur aurium ſurditates, etiamſi nihil penitus audiret, inſtillet mane & ſerò de dicta medicina intus aures, & vngat ab extra totam aurium regionem, in pauciſsimis diebus ſanitatem, & auditum recipiet, quod videbitur miraculum in natura: & multò magis operabitur hæc medicina, ſi iuncta cum gamandrea fuerit.

Item ſi frigida, aut calida cauſa, vel humida aut ſicca, quis perdiderit loquelam, vel per aliquod accidens, ſiue paſsionem: & ſi quis perdiderit vocem, vtatur dicta medicina de mane ieiuno ſtomacho, & loquelam, & vocem, et omnem ſanitatem recipiet, maximè ſi caput & collum vnxerit.

Si quis haberet anhelitum fœtentem per ſtomachi corruptionem: ſeu propter putrefactionẽ, reputetur in interiore parte corporis, vel ex cauſa humorum corruptorũ, aut mala digeſtione, bibat de mane tres guttas dictæ medicinę, cum bono vino albo, vel aqua ardẽte, & infra paucos dies ipſa æquabit humores inæquales, corrodet putredines, cauſabit bonam digeſtionem in ſtomacho, & ipſe anhelitum habebit odoriferum, & delectabilem. Et ſi quis haberet anhelitum fœtentẽ propter putredines, ſiue maculas, & infirmitates dentium vel gingiuarũ, ſiue per infirmitatẽ guttu ris vel oris, ſiue per cauſas putridas deſcendẽtes à capite, lauet os, dentes, gingiuas: & ſi neceſſe eſt tingat caput cũ dicta medic. & in breuiſſimis dieb. accipiet ſanitatem, & anhelitũ habebit odoriferũ, & homo efficietur ſanus.

Etiam dicta medicina ſanat & curat omnes infirmitates, dolores, putredines, & paſſiones dentium, & vermes interficit & impedit, ne vltrà dentes corrumpantur: & ſanat, & curat omnes infirmitates, maculas, putredines, & corruptiones gingiuarum, & facit creſcere carnem in gingiuis, & facit dentes incarnare, & ipſos radicare, fortificat & roborat, & dealbat eos, ſi cum dicta medicina ſæpius fuerint lauati, mixta cum aqua ardente,

Item ſi quis patiatur ſputum ſanguinis, pro-

procedens ab ore, à gutture, vel à dentibus & gingiuis, vel ab aliqua parte ſuperiori, lauet os cũ dicta medicina, & guttur, & ſumat medicinam de dicta medicina cũ vino albo, immediatè ſanabitur. Et ſi quis pateretur ſputũ, ſiue vomitum ſanguinis procedens à ſtomacho, ſiue ab aliqna vena fracta intra pectus, ſiue ab aliquo interiori membro læſo, ſiue à ſtomacho, vel à pleura, cauſa alicuius apoſtematis rupti in interiore parte corporis, vtatur dicta medicina de tertio ad tertium diẽ vel ſecundum indigentiam infirmitatis, in pauciſsimis diebus fiet liberatus.

Et ſi quis vir, aut mulier pateretur ſanguinis fluxum quouis modo vtatur dicta medicina, & curabitur, etiam ſi ſanguis exiret à venis per naturam, vel per accidens, vel per perciſsionem, aut vulnus, immediatè ſanguinẽ reſtringit, ſi ſuper locum patientem poſita fuerit. Etiam venas conſolidat hæc medicina & arterias, ſanguinem fluentem, quouis modo ab ipſis exeat, fiſtit.

Itẽ ſi quis pateretur humiditatẽ capitis, deſcendentẽ à membro inferiore, ſicut eſt ſquinantia, & alię huiuſmodi infirmitates offendentes collum, & gulam, ſeu aliqua membra patientia: & ſumat de dicta medicina cum aqua ardente, immediatè erit liberatus.

Item ſimiliter curat, reſtringit, & ſiccat om

nem guttam procedentem à cerebro quo-uis modo.

Et si quis patiatur balburionem in lingua siue paralisin, seu pustulas, siue alias quatuis infirmitates, ponat vnã petiolam lineam intinctam in dicta medicina supra linguam sæpe sæpius intuando ipsam, immediatè eritliberatus.

Item similiter curat, stringit & desiccat omnem paralysim, & omnem tremorem membrorum, & confortat, & rectificat membra læsa, & vena, si sæpe sæpius cum ista medicina vnxeris, vel linieris locum patientem.

Eodem modo ista medicina sanat & curat omnem arteticam, si patientem locum cum ipsa linieris, & emplastraueris, sed oportet, quòd bis, aut ter capiatur de dicta medicina in hebdomada cum vino albo, vel brodio.

Item si quis aliquem dolorem pateretur in aliquo membro, siue neruo, quodcunque vel quicunque fuerit illud, vel ille dolor, vngat locum dolentem cum dicta medicina, & subitò liberabitur, Aliquandiu dolor infestabit, ad plus tribus horis liberabitur, maximè si inuncta fuerit cum cœlo nostro,

Item si neruus fuerit læsus, aut contractus siue cõtractus vel induratus, vngat multoties locũ offensum cũ dicta medicina, et subitò extender, & mollificabitur, etiam si esset durior

ferro

ferro, quod videbitur miraculum in natura.

Item ſi neruus fuerit læſus per guttam vel per aliam naturalem paſsionem, aut percuſſionem, & vulnus, & accidentales infirmitates, & violentias, niſi neruus ſit totaliter ferro detruncatus, ſanat.

Item ſi in venis, in neruis, aut membris etiam, aliqua corruptio, ſiue putrefactio, per vnctionem dictæ medicinæ curabitur, & multò melius, ſi dicta medicina ſumpta fuerit cũ brodio.

Hæc medicina ſanat, & curat turpiſsimam & incurabilem infirmitatem ſcroffularum, & omnes ſcroffulas interficit, ſi dicta medicina ſumatur, & locus patiens cum ipſa vngatur.

Et ſi quis pateretur paſsionem frigidarum & humidarum febrium, & febres flegmaticas, & phtiſin, & reumata venientia tam per naturam, quàm per accidens, bibat de dicta medicina cum vino albo, aut aqua ardente, aut cum aliquo brodio: in continenti liberabitur.

Etiam curat omnes podagras, guttas, & ſciaticas prouenientes maximè à frigida cauſa, ſi dicta medicina bibatur, & deinde à parte exteriore læſo loco, & patienti, atque doloroſo vngatur.

Etiam aufert & curat dolorem & tumorem

omnium iuncturarum & membrorum, ma-
defaciendo, & vngendo ſæpe ſæpius in bre-
uiſsimo tempore dolor, & tumor fuerit res a-
poſtemata: quia et immediatè quando ipſum
vngetis cum dicta medicina ſine læſione ner-
ui tumorem putreſcere faciet, & franget, atq;
aperiet illũ, & poſtea medendo & vngndo illũ
cum dicta medicina ſanat, depurat & liberat.

Etiamſi eſſet aliqua ſuperfluitas aut corru-
ptio, aut læſio in aliquo membro, aut contra-
ctio nerui, aut dolorem ex iuncturis, aut tu-
mor, aut percuſsio, vngatur locus læſus cum
dicta medicina, & in breuiſsimo tempore cu-
rabitur.

Item ſi quis pateretur hemorroydes cu-
iuſuis ſpeciei extiterint, eum locum ægritudi
nis cum dicta medicina inunge & immedia-
tè in triduum curabitur. Etiam dicta medici-
na ſanat, & curat omnem dolorem, paſsioné,
tumorem, & infirmitatem venientem in ano,
tam ſi fuerint paſſæ, ſeu fractæ venæ inferio-
res, quàm ſi pateretur inteſtinum, & funda-
mentalis pars, quàm ſi fuerit ſanguis fluxus
à ſtomacho, quàm ſi fuerit tumor ſiue infirmi
tas, etiam ſi ibi fuerit fiſtula, ſiue cancer, ſiue
alia quæuis infirmitas incurabilis, ſeu corro-
ſiua per vnctionem, & linimentum dictæ me-
dicinæ in breuiſsimi temporis ſpacio omnia
curabuntur.

Item

Item hæc medicina eſt efficaciſsima in ſuſcitatione mortuorum, ſi infirmantur, de quorum vita non eſt ſperandum, ſi modicum de ea adminiſtrata fuerit infirmo deſperato à medicis: dummodo infirmus ſit talis, qui poſſit ipſam tranſglutire, vel ſaltem guſtare, & odorare. Nam immediatè quòd infirmus habebit ipſam in corpore maximè iniunctã & liquidatam cum vino albo aut aqua ardẽte, ſeu cœlo noſtro, vel brodio, vel aliquo alio liquore, ſecundum ipſius infirmi naturã, ætatem, & indigentiam. Videbis enim manifeſtè roborari, & reſurgere, & confortari miraculosè niſi fuerit vltimus terminus vitæ, ſibi à Deo ſummo præfixus.

Item hæc medicina eſt conſeruatiua & reintegratiua iuuentutis. Nam ſi quis iuuenis cœperit de dicta medicina bis aut ter in ſeptimana, in paucis vicibus faciet ſuam operationem, & conſeruabit ſibi iuuentutẽ in ſuo proprio ſtatu, etiamſi fuerit mille annorum ſpatio, nunquam apparebit ſenex, neq; habebit canos, neq; aliquam putredinẽ aut corruptionem, & ipſum ſeruabit ſanũ ab omni infirmitate interiori & exteriori, & ab omni febre vſque ad vltimũ terminum ſibi à deo præfixũ: & ſemper auget ipſum in fortitudine, robore, magnanimitate, & audacia: & cõſeruabit ipſũ alacrẽ, lætum, & iucundũ, ex eo, quia hæc me-

dicina est tantæ virtutis proprietatis, & potentiæ, quòd non finit putrefieri sanguinem, nec dominari flegma, nec augere melancholiam, nec incendi choleram, nec humores aliquos. Et si quis senex, aut aliquis vtatur dicta medicina mane & serò, infra paucos dies ad tantam incolumitatem deueniet vt & manifestè & sensibiliter cognoscat, se ad pristinâ iuuentutem deuenisse, & reintegrari sibi pristinum sensum, robur & fortitudinem, et naturæ spiritum vitalem, et mutabitur: et renouabitur ei caro tota, et pili, et purgabuntur omnes humores superflui, et frigidi, et faciei sibi augebit colorem naturalem concordantem cum humido radicali: et per ipsam medicinam augmentatur. minuet quoq; vim ignoratiuam, et augebit virtutẽ, & memoriam, et intellectum pristinum, et meliorem redintegrando conseruabit.

Item si quis patiatur sincopam cordis, aut qualem vis infusionem, aut venenum: vel patiatur cardiacam: tam si processerit ex humoribus descendentibus à capite, siue à cerebro, quàm si processit ex mala digestione stomachi, vel etiam processerit ex putrefactione sanguinis, vel ex adustione caloris, vel ex nimia melãcholia, aut ex viscositate et superabũdantia flegmatum indigesta, vtatur dicta medicina: quia immediatè efficietur sanus totus & iucun-

iucundus: quoniam proprietas huius medicinę aufert omnem, & qualemuis ſincopam paſsionem, inuſtionem, & cordiacam: & purgat omnes humores peccantes, & defendit illudos ab omni melancholia accidentali & naturali: & aufert à corde omne venenum cuiusuis generis extiterit: & dat illi lætitiá & conſolationem, & amoris ardorem, & iucunditatem in illo infundit, & auget in illo magnanimitatem, vires & audaciam.

Etiam proprietas huius medicinæ eſt confortare, & corroborare epar, & aufert ab epate omnes maculas & infirmitates exiſtentes in eo, & calefactiones, & oppilationes omnes exiſtentes in epate aperit: curat & confortat meſaraicas venas, & concordat ipſas cum epate, adiungendo vim digeſtiuam in ſtomacho, & liberum inuehendo nutrimentum in toto corpore abſq; corruptione aliqua & putredine.

Purificat etiam & mundat ſplenem ab omni infectione, putredine, corruptione, & aperit omnem oppillationē in ſplene, & illum confortat & corroborat, & conſeruat.

Purificat etiam, & diſſoluit omnem ægritudinem exiſtentem in pulmone, abſque alia paſsione & moleſtia, etiam ſi pulmo fuiſſet putridus, ſiue maculatus per aliquod malum, ſiue per aliquam infirmitatē, ſiue humorē corruptum.

Sanguinem etiam hæc medicina ſumpta purificat, & auget atque rectificat: & ſi haberet ſanguis aliquam corruptionem, ſiue maculam, ipſam mundificat, & omnes humores in ipſo ſanguine corruptos purificat in breuiſſimi temporis ſpacio.

Choleram expellit hæc medicina, quanquam ex calidis rebus ſit cõpoſita, & omnes humores cholericos purgat, atque curat, ſumpta.

Melancholico humori hæc medicina ſumpta de directo repugnanti, ipſum purgat & mundificat.

Flegmaticos humores expellit & corrodit, ipſoſque digerit & curat.

Hæc medicina ſi ſumatur, & ſtomachi orificium, & vmbilicus, & regio cordis inungatur, & gula, & nares, interficit omnes lumbricos, & vermes exiſtentes in corpore, & liberat patientem ab omni putredine & corruptione, & conſeruat, ne vltra vermes, neque putredo deueniat.

Si quis pateretur dolorem aut calefactionem in inteſtinis, tam ſi fuerit per putrefactionem, aut humoris corruptionem, quàm quauis alia cauſa, ſiue frigida ſiue calida. tam etiam ſi fuerit comeſtio rerum venenoſarum, quàm aliarum rerum corroſiuarum, bibat de dicta medicina, & vngat ventrem à parte exteriori

teriori, etiam ſi neceſſe fuerit, & dolor duriciùs infeſtabit, faciat cliſterium cum brodio pullino, in quo ponantur duo cochlearia de dicta medicina, & liberabitur.

Et ſi quis pateretur dyſſenteriá, aut malum Comicionis, ſeu ponderis, vel aliam qualemuis infirmitatem laxatiuam, quod inferret etiam exitum ſiue fluxum ſanguinis, ſiue raſuram pinguedinis, & etiam inferret dolorem inteſtinis, & in pectine, & ſi inferret dolorem in fundamento, & temperamento, aut etiam ſi in ipſo ano conferret concalfactionem, aut aliam paſsionem quomodocunque & qualitercunque fuerit dolor, & paſsio illa, & infirmitas, ſumendo de dicta medicina, & vngendo ſtomachum, & ventrem, & cordis regionem, & pectora fundamenti in parui temporis ſpacio liberabitur. Etſi oportuerit, & grauiſsima infirmitas fuerit indies tali neceſsitate fiet infirmo cliſterium, cum brodio pullino ſine ſale, in quo imponas duo cochlearia de dicta medicina, & videbis quòd in paucis diebus infirmus erit liberatus, & perfectè curatus.

Item per conſequens hæc medicina eſt confortatiua, & confortat viſcera, & reſtringit, & curat omnes infirmitates laxatiuas, poſt purgationem corruptibilium putridorum atque peccantium.

Item hæc medicina ex ſua proprietate & virtute eſt laxatiua: Nam ſi quis non poſſet euacuare propter conſtipationem, aut repletionem, aut per aliam qualemuis cauſam: ſumat de dicta medicina: omnes ſuperfluos humores purgat, & expellit: ſic detur in debilitate naturæ, & naturam debilem confortat, & bonos humores auget & corroborat.

Sanat etiam hæc medicina, & curat omnẽ cholicam paſsionem, & aliorum dolorum, ſi ſumpta fuerit, & ex ipſa venter, & alia fuerint vncta. Et ſi vrgens caſus & reſtrictio, ſiue retorſio in inteſtinis fuerit, ſiue ventoſitas impediens purgationis emiſsionem per naturalẽ euacuationem, fiat infirmo cliſter cum brodio pullino, in quo imponantur duo cochlearia de dicta medicina, & ſtatim infirmus liberabitur.

Etiam ſi quis haberet aliquod apoſtema in ſtomacho, vel inteſtinis, aut in pulmone, aut in pleuri, ſeu in quauis parte interiorũ membrorum, bibat de dicta medicina ſæpe ſæpius, & vngat à parte exteriore ſtomachum & ventrem, etiam ſi neceſſe fuerit, faciat cliſterem de dicta medicina cum brodio pullino, de breui tempore curabitur.

Et ſcies pro certo fili, quòd in mundo non poteſt reperiri res, quæ magis & perfectius curat pleureſin, & omnia apoſtemata interio-

ra, quàm

ra, quàm hæc noſtra medicina. Et ſanat & curat in beniſsimo tempore hæc medicina omnem paſsionem & iliorum dolorem, ſi ſumpta fuerit, & bibita, & ilia fuerint iuncta, tam ſi dicta paſsio proceſsit ex cholica paſsione, quàm ex frigiditate, ſeu ventoſitate: quam etiam ſi proceſsit ex lapide exiſtente in renibus, aut veſica: etiam ſi proceſsit ex arenella & paſsione regionis, ex cauſa tam frigida quàm calida.

Item ſi quis pateretur lapidem in veſica, vel in renibus, aut in virga: vel pateretur arenellam in regionibus, bibat ex hac medicina cũ brodio citrij, aut vino albo, aut cum quouis alio liquore, minusquàm ſit mediũ cochlear, in ſpatio duarum horarum liberabitur, & lapidem vrinabit in fruſtulis ſine aliquo dolore: & purgat etiam arenellam, & omnem regionem illam, & aufert omnem paſsionem & dolorem.

Etiam iſta medicina ſumpta, ſanat & curat omnem ſtranguriam & ſanguinis emiſsionem per virgam.

Etiam hæc medicina ſanat & curat crepatos, ſeu ruptos in inferiori parte membrorum, ſcil. genitalium. Si ebibita fuerit cum vino rubeo, aut aquâ ardenti, & factum fueri,

emplaſtrum de dicta medicina, in inferiori parte loca patientis, & bene ligatum.

Item hæc medicina ſanat & curat omnes hydropicos & oppilatos cuiuſuis generis, ſpeciei & cauſa ſit: ſi dicta medicina bibatur, tam ſi dicta infirmitas proceſsit ex cauſa frigida, quàm calida, quàm ſi infirmus appellatus ſit ab epate ſiue ſplene, omnes ſanat & aperit, & curat. Et multò melius agit, ſi venter totus, & regio aut epatis aut ſplenis, patientis vngatur.

Etiam hæc medicina ſanat ethicos, ſincopes, ictericos, & phtiſicos, ſi ſæpe ſæpius bibatur. Etiam omnes homines macilentos, & raræ complexionis, & nimium debiles, & paruæ virtutis, tam ſi infirmitas proceſsit per naturam, quàm per accidentalem infirmitatem. ſi de dicta medicina ad modicum dederis patienti in potu, cum vino vel aqua ardente, aut brodio, & in breui tempore patiens erit liberatus, & accipit ſanitatem, carnem, & poſſe: ita vt videatur miraculum.

Item hæc medicina curat omne genus, & omnem ſpeciem veneni immediatè. Nam ſi quis aſſumpſerit venenum, vel in potu, vel in aliquouis modo, bibat de dicta medicina, & liberabitur in continenti: quia principalis proprietas huius medicinæ eſt habere virtutem

tem contra venenum: vnde ipſum immediatè expellit, purgat, digerit, & patientem ſanum reddit.

Sed vt cautius agas, fili mi, in tali cura cum hac medicina, vnge à parte exteriori totam regionem cordis: quia tutius cor accipiet lætitiam & defenſionem contra venenum & robur.

Et curat iſta medicina & valet contra venena exteriora, ſicut eſt morſura ſerpentis, bufonis, araneæ, & aliorum animalium ſimilium terreſtrium, venenoſorum, & rabidorum, ſi immediatè: vel infra modicum tempus vngatur locus percuſſus & læſus, & vngatur tota regio cordis cum dicta medicina, & de ipſa ſumatur ad quantitatẽ vnius ſemipleni nuclei nucis cum liquore. Et, fili mi, ſcias quòd ex odore huius medicinæ interficiuntur omnia animalia venenoſa & rabida, cuiuſcunque generis, vel ſpeciei extiterint: etiamſi ipſa animalia non tanguntur ab ipſa medicina quę ei approximabuntur, ſed ſolo odoratu interficiuntur. Et quod mirabile eſt, ſi ſuper menſam circulum feceris, & in ipſo incluſeris aliquod animal venenoſum, quod cum voluerit, non poterit ingredi neque regredi extra circulum, neque circulum euadet: quia odore illius medicinæ morietur, ſi

lus continens fuerit bene madefactus.

Item hæc medicina generaliter & particulariter ſanat & curat omnes infirmitates, paſſiones, & accidentia, venientes & venientia ex quauis cauſa, tam ſi fuerit frigida, quàm calida.

Hæc medicina ſanat & curat omnes febres generaliter & particulariter, prouenientes ex quauis cauſa, ſi bibatur in principio inuaſionis. Si febres eſſent tam calidæ quàm ſiccæ, tam frigidæ quàm humidæ, quotidianæ, tertianæ, quartanæ, continuæ, acutæ, peſtiferæ, ſanguineæ, cholericæ, flegmaticæ, melancholicæ, vernales, æſtiuales, autumnales, hyemales, cuiuſuis cauſæ humores prouenientes, cuiuſuis gradus ſeu ſpeciei extiterint, tam ſimplices quàm duplices, ſi ſumatur ieiuno ſtomacho medicina iſta, & fuerit vnctũ caput, venæ, ſtomachus, regio cordis & membra ſecundum indigentiã infirmitatis, etiam ſi neceſſaria & vrgens cauſa fuerit, fiant de dicta medicina cliſteria ſecundum infirmitatis indigentiam & neceſsitatem.

Etiam iſta medicina ſanat & curat hemitriteas, cuiuſuis generis aut ſpeciei extiterint. Et hac ratione ſiue cõcordantia, quia omnes humores inæquales æquat, & ſuperfluitates omnes expellit, corruptiones & putrefactiones

nes purgat, & conſeruat, atque curat naturam, ne vltra humores corrumpatur. Si dicta medicina ſumatur ieiuno ſtomacho, & poſtea in omni cibo & potu detur vna gutta de dicta medicina infirmo, cum brodio pullino, & de tertio in tertium diem fiat cliſter ipſi infirmo cum dicta medicina cum brodio pullino, aut alio liquore, iuxta infirmi indigentiam: & in breuiſsimo tempore liberabitur.

Item hæc medicina eſt ſingulariſsima contra peſtem per propriam virtutem æquandi omnes humores inæquales, & auferendi omnes corruptiones & putredines: vt concoquat humidum radicale cum calore naturali, confortat cerebrum, lætificat, confortificat, atque purificat epar, & inducit hominem ad tantam concordantiam et incolumitatem naturalis virtutis, quòd nullo modo poteſt homo timere aliquam corruptionem, nec putredinis paſsionem, etiam ſi eſſet in loco, vbi eſſet aer corruptus, vel fuiſſet in loco, vbi eſſent homines peſtiferi, et timeret tentationem. Et ſi caſu quo peſtis inuaderet, aut peſtifera febris, bibatur de dicta medicina cum aliquo liquore, et citò dictam febrim peſtiferam auferet. Nam etſi locus apoſtematum apparuerit, vngat locum, et totum cere-

brum, cordis et epatis regionem, et bibat de dicta medicina: in breui ſpacio totum peſtiferum morbum et venenum dicta medicina purgabit, & apoſtema immediatè conſeruabitur, et infirmus euadet. Et ſi apoſtema fuit tale quod indigeat depurari, hæc medicina intra tres horas purificabit, & euacuabit illud, & depurabit omnem corruptionem, & venenum abſque paſsione & detrimento naturæ.

Fili mi, hoc ſit tibi regula generalis, quum quis vtatur dicta medicina capienda de ipſa ad quantitatem medij cochlearis, multo minus. Sanat & curat omnem Phtiſicum & hecticum, Paraliticum, Hydropicum, Opillaticum, Reumaticum, Epilepticum, Appopleticum, Arteticum, Stranguriatum, Leproſum, & huiuſmodi ſimilia. Et cum genus veneni qualitercunque quomodocunque peruenerit. Et, ſcias fili, quòd deteſtabilis, atque incurabilis plaga lepræ & multiformis ſit, & cancer vniuerſalis, & vniuerſalis corruptio elementorum, & vniuerſalis putrefactio ſanguinis, carnis, venarum, neruorum, oſsium & medullarum, & totalis diſcordatio humorum.

Iſta quoque noſtra medicina, ſi bibita, & toto corpore ab extra inuncta fuerit, ſanat & cu-

& curat omnium ſpecierum lepram: et hoc ratione proprietatum, concordantiæ, et virtutis mundificatione, et purgatione, et potentiæ conſeruatiuæ exiſtentium in dicta medicina. Omnia enim elementa purificat, humores diſcordantes æquat, ſanitatem inducit, inductamque conſeruat. Si autem propter antiquitatem infirmitatis lepræ infirmus perdiderit aliquod membrum corroſum ab ipſo Cancro, illud recuperari non poteſt, ſed hoc beneficium in tali infirmitate, illam ſanat & curat, & conſeruat, ne vltrà corruptio deueniat, & ne caro vltrà conſumetur, & corrodatur: & in quantum ad carnem attinet, vbi caro fuerit corroſa, illa integrat, & carnem nouam, puram & mundam naſcere facit. Adminiſtratio dictæ medicinæ in cura lepræ eſt, quòd de tertio in tertium diem infirmus ſanatur de dicta medicina cum brodio manè ieiuno ſtomacho. Et quod in tertium diem infirmus cliſterium etiam cum dicta medicina & brodio pullino ſine ſale ſumat, & fiat tale regimen, vt in die qua ſumatur dicta medicina, non fiat cliſterium: & per conſequens in die qua fit cliſterium, non bibatur dicta medicina, ſed in omni die manè & ſerò vngatur totum corpus cum dicta medicina, à capite vſque ad

plantum pedis, & in breui tempore infirmus erit liberatus.

Et scias, fili mi, quòd hæc medicina facit mirabiles effectus, in consolidatione plagarum et vulnerum, et in consolidatione ossium fractorum, et in restinguendo sanguinem, et in consolidatione venarum et neruorum,

Et primò scias fili mi, quòd si vena erit fracta, aut quouis modo rupta, si supra locum illum posueris de dicta medicina, immediatè sanguinẽ restinguit, et venam et vulnus consolidat, etiamsi ruptæ essent venæ aut arteriæ, in quauis arteria seu arteriço loco,

Et si posueris, fili mi, de dicta medicina supra vulnus recens, in instante sanat, & consolidat illud absque læsione naturæ; ita quòd videatur miraculum, Nam si ictu oculi agit, & si vulnus non fuerit recens, in breui tempore depurat, digerit, & consolidat, atq; sanat illud. Et si vulnere esset os fractum, consolidat illud, & si essent aliqua frustula in ossibus, quæ indigerent ablatione, non indiget alia putrefactione; quia sine alia læsione, damno aut dolore immediatè euellit illam. Et si propter corruptionem seu antiquitatem, aut malam digestionem vulneris corrupta

rupta & corrosa, seu caro superflua esset, comedit totam carnem superfluam & mortuã, & generat carnem nonam: impedit ne vltrà corrumpatur, et æquat vulnus tanquam si esset vera natura. Nam hæc ex proprietate huius medicinæ videre poteris: quia si de ipsa supra carnes aut pisces posueris, tumque corrumpentur: et si qua in eis pars corrupta fuerit, illam partem corruptam corrodit, et consumit, et partem bonam à corruptibilitate, et putredine conseruat: etiam omnia quæ tangit, depurat et conseruat.

Curat autem dicta medicina omnia vulnera profundata quomodocunque sint, et venenata seu sauciata, etiamsi fruſtula ossium et in eis sit, vel neruus sciſſus, aut vena maculata, seu apostemata, si continuò habueris, proculdubio infra quindecim dies sanat, & curat, etiamsi fuerint vulnera incurabilia, sicut sunt scrophulæ, & fistulæ, noli me tangere, lupas, herpes, esthiomena, cancer.

Sanat etiam, & curat mirabiliter hæc medicina, Carbunculum, Antracem, Apostemata quæque. Et si apostematio fuerit, quòd indigeat purificari, in continenti purificat, rumpit & depurat illam.

Sanat, & curat omnia vulnera venenata

tam ſi fuerint ex percuſsione ferri venenati, quàm ex morſura, aut potura animalium venenoſorum aut rabidorum: ſi fumatur, & locus percuſſus & regio cordis vngatur.

Sanat & curat ſpaſmum hæc medicina, tam ſi fuerit ex percuſsione, ſi locus vngatur, quàm ſi fuerit ex repletione, ſi dicta medicina bibatur.

FINIS.

Laus Deo.

LIGNVM

LIGNVM VITAE,

DIALOGVS RAIMVNDI Lullij Maioricani, mysteria in lucem producens, ex Italico in Latinum conuersus.

DE MOGORGON RAYMVNDVS.

DEM. Salue plurimùm doctissime Raymunde. RAYM. Bene sit tibi vir optime. sed cupio scire quis sis, aut ad quid huc veneris. DEM. Tuæ sapientiæ fama egregia & celebris, & tua doctissima scripta apertè demonstrant habere te magnam cognitionem omnium scientiarum. Cùm verò omnis homo, maximè verò senes vnicè cupiant quamlongissimè viuere, propterea ego quoque etiam senio grauatus, ex Italia meum iter huc vergebam in insulam hanc Maioricam, vt venirem in conspectum tuum, & certum aliquod remedium à te acciperem, quo vitam meam ad aliquod tempus possem longius producere, & me à morte absque aliqua infirmitate defendere. RAYMVN. Ignoras tu Deum vnicuique terminum vitæ suæ constituisse,

quod nullus præterire poterit? DEM. Non peto remedium contra illum terminum vltimum, qui vnicuique à Deo præfinitus eſt, ſed vt me à plurimis infirmitatibus, quibus indies humanũ fragile corpus affligitur præſeruarem, & contra aſſumptionem humidi radicalis & caloris naturalis deperditionem ſuſtinerem. Nam perſuaſi mihi, patres priſcos, qui ad quingenteſimum annum ſuæ vitæ terminum prorogabant, aliqua vſos medicina, per quam tam longo tempore abſque infirmitate aliqua producerent vitam. RAYM. Priſci patres longo tempore viuebant ex Dei voluntate, vt per ipſorum vitam longam eo citius humanum genus multiplicaretur.

DEM. Quare igitur non viuebant omnes tam longo rempore? RAYM. Qui priſcos illos patres propiùs ſequebantur in ſucceſsione, viuebant longiori tempore, tanquã parùm progreſsi à prima creatione Dei: nam erant bonæ & laudabilis complexionis & lõgæui: hæc verò bonitas longa ſucceſsione minuebatur, & quanto propiores eſſent primæ creationi, tanto longiori tempore viuebant. DEM. Debebant igitur omnes illi longo tempore viuere, cum tamen ſacra Scriptura mentionem faciat de paucis. RAYM. Ab initio annus more Ægyptio tam longi tẽporis

poris non erat, neque duodecim menſes capiebat, vt hodie. DEM. In ſacra Scriptura non tantummodo annorum, ſed menſium quoque fit mentio: non fuerunt igitur anni Ægyptiaci, ſed more Hebræorum definiti, & tam longi, vt hodie ſunt, vt S. Auguſtinus affirmat in lib. de Ciuitate. RAYM. Fructus & omnia, quæ ex terra naſcuntur, tum melio ra & maioris virtutis erãt ante diluuium pro ſuſtentanda & proroganda vita atque hodie ſunt. DEM. Debebant igitur omnes lõgo tempore viuere, quod minimè factũ certè ſcimus. RAYM. Non erant omnes eiuſdem complexionis & fortitudinis. DEM. Impoſsibile ſanè eſt habere aliquem adeo bonã & fortem temperatam q; complexionem, vt noningenteſimum annum vitæ ſuæ attingere poſsit ſine auxilio medicinę conſeruatiuę. RAYM. Primi patres habebant lignum vitæ, quo ſe longo tempore à morte defendebant. DEM. Cum ſubitò ex terreſtri Paradiſo concluderentur, fuerunt priuati ligno vitæ. RAYM. Ego tibi referam cauſam eorũ longæuitatis. Adam è terra creatus, omni ſcientia ornatus, cognitionem habuit omnium rerum naturaliũ, & cognoſcebat eas res, quibus vita poterat prolongari, & ipſis vtebatur. Hæc etiam ſuccedentibus ſibi tradens, à qui-

bus etiam deinde alij ſequentes hoc accipie-
bant per manus: propterea non omnes viue-
re poterant ætatem tam longæuam, cum om
nibus non eſſet tradita huius rei cognitio.
DEM. Abs te igitur peto, qui omni ſcientia
imbutus es, vt mihi oſtendas medicinam hãc
quam Adam ſuis poſteris tradidit, per quam
vitam ſuam ad noningentos produxerũt an-
nos. RAYM. Medicinæ conſeruatiuæ de-
bent multum durabiles eſſe, & à corruptione
remotæ (vt manifeſtè ſcripſimus lib. de Secre
tis naturæ) nã ſi corpus humanum pręſeruа-
re debeant à corruptione, neceſſe eſt, vt ſint
perpetuô durabilia: nam aliàs inducerent ma
iorẽ corruptionem. Ergo volẽtes iuuenilem
conſeruare & producere iuuentutem, & ſeni
bus reſtaurare humidũ radicale, & naturalem
calorẽ, neceſſe eſt, vt eligamus ſubſtantiam in
corruptibiliorem cęteris omnibus, quę ſunt
globo Lunari, & hanc pręparare in medicinã
& cibum ſuauiſsimum, vt poſsit ſumi per os
intra corpus, & ſic ſumpta, quàm velociſsimè
penetret per totum humanum corpus, & il-
lud ſeruet quaſi incorruptibile. DEM. Mi-
hi ſanè videtur (vt ingenuè fatear quod ſen-
tio) impoſsibile eſſe ea, quæ iam dixiſti: nam
omnes res corporeæ à Deo in vſum humanũ
creatæ ſunt, aut ipſa elementa, aut res elemẽ-
tatę:

tatæ: & hæc omnia corruptibilia: vnde habebimus igitur medicinam hanc incorruptibilem? Videmus ad hæc omne quod generatur, à ſuo ſimili generari (vt affirmat Ariſtoteles lib. 7. Metaph.) & quicquid ex humana carne deperditū fuerit & conſumptum, neceſſe eſt, vt reſtauretur ex alia re corruptibili, videlicet ex cibis corruptibilibus, qui virtute caloris naturalis corrumpuntur & tranſmutantur in ſtomacho, hepate & membris omnibus per virtutem potentiæ nutritiuæ, vt conuertantur in carnem humanam. Si autem hæc medicina incorruptibilis eſt, nunquā poterit tranſmutari in carnem humanam, quemadmodū materia cœli nunquam tranſmutari poteſt in materiam elementalem. RAYM. Doctè ſatis hæc in medium protuliſti: putas autem in rebus elementatis nihil præter elementa corruptibilia inueniri? DEM. Oſtende mihi igitur illud quod præter elementa rebus elementatis immixtum ſit. RAYM. Subtilis quædam ſubſtantia hæc eſt, radicale humidū & intrinſecum, quinta eſſentia dicta per partes elemētales diffuſa, ſimplex & omnino incorruptibilis, & hæc longo tēpore conſeruat res in ipſorum eſſe: & natura ſagax produxit, & ordinauit hanc, propterea quòd deſideret longo tempore conſeruare indiuidua, & in

perpetuum producere res in ſua ſpecie: quá-uis enim in generatione vniuoca animaliũ omne animal ſua ſimile generat in ſpecie, nihil ominus in generatione ceſſabili, quæ fit per putrefactionem, & corruptionem generantis fit generatũ deforme ad generans in ſpecie aut genere, vt videmus in cibo, ex quo generatur id quod per vigorẽ caloris intrinſeci & extrinſeci abſumptum & deperditum eſt. Nec dicimuſ medicinam hanc omnino incorruptibilem eſſe, vt Cœlum, ſed cum ipſa generata ſit ex materia cæteris omnibus in corruptibiliori, & facta eſt ſimplex per ſeparationem elementorum corruptibilium, ſi debitè conſeruetur, durabit decem millia annorum abſque corruptione, & ſumpta per os longo tempore conſeruabit corpus humanum incorruptibile: propter hanc cauſam ſedulò hortantur Medici, vt reficiamus nos cibo minus corruptibili. DEM. Hæc tua ſententia videtur mihi ſimilis opinioni quorundam philoſophorum, qui volebant Salamandram ſolo igne viuere: halec verò ſola aqua, & talpam terra, Chameleonem autem aere: quæ opinio falſa eſt. Nulla enim res elementata ſimplici elemento poteſt viuere, ſed ijs rebus ex quibus compoſita eſt conſeruatur: (vt inquit Ariſtoteles) quare neque homo vitam ſuam ſuſtinebit

nebit ſolo illo humido radicali ſimplici, & adeo incorruptibili. RAYM. Non dico hominem viuere poſſe hac medicina ſola, ſed eius vſu cum cæteris alimentis poſſe tandem attingere longæuitatem primorum patrum, qui non ſolùm fuerunt vſi ligno vitæ in Paradiſo terreſtri, ſed etiam reliquis fructibus. DEM. Sũtne hac medicina vſi patres primi? RAYM. Maximè vti debebant ad vitam producendam. DEM. Mirũ quidem illos nihil habuiſſe aliud quod à mortè ipſos melius defenderet. RAYM. Naturaliter loquendo, hæc melior & præſtantior erat medicina, qua nihil excellentius in toto mundo. Cum enim (vt Ariſtot. tradit lib. 10. Metaph.) in omni genere vnum quoddam ſit quod in genere primũ gradum teneret: hæc aũt medicina generata ſit ex magis incorruptibili, & virtutis excellentioris materia, quã ſub cœlo haud inuenies, & hæc primum aut ſummum gradũ tenebit inter cæteras medicinas præſeruatiuas omnes. DEM. Eſt igitur medicina hæc ipſum lignum vitæ? RAYM. Prius tibi dixerã, primos patres ſtatim ab initio hoc ligno priuatos, vt apud Moſen legimus. DEM. Fortaſsè etiam Moſes, qui ab iuuẽte ætate in ſcientijs Ægyptiorũ probè inſtructus fuerat, & huius diuinę ſciẽtiæ cognitionem habuit (vt Vincent. Monachus ſcri-

ptum reliquit)de his rebus,cum obſcuritate loquutus eſt,quemadmodum & cæteri philoſophi fecerunt. RAYM.Ipſius ſcriptis nihil detractum volo: nam neq; plus aut minus ipſi credendum quàm oporteat. DEM. Fortè erit herba illa,cum qua Medea Æſonem ad iuuentutem reduxit,& cum qua Æſculapius eos ſuſcitabat, qui iam ferè erant extincti. RAYM.Eſt quidē ea medicina ipſa,ſed minimè herba dicenda:nam veteres philoſophi ſub fabulis poeticis occultauerunt ſcientiam hanc,& locuti ſunt per ſimilitudinē. DEM. Quam dicis ſimilitudinem? RAYM. Hæc medicina in prę̨paratione multipliciter variatur:nam viridē aſſumit colorē,vt herba,propterea appellauerūt ipſam veteres (Vegetabilem herbam. Hac de cauſa dicit Meluindus diſcipulus Hermetis, de his rebus differens: O quàm facilis eſt hęc res rebus vegetabilib. propter viriditatem. DEM. Cum herbæ tātas virtutes medicinales habeant, qui fit vt hæc Medicina non poſsit eſſe herba? RAY. Medicina hæc fieri non poteſt, neq; ex rebus vegetabilibus, neq; animalibus, neq; ab ijs rebus,quæ ab eis deſumuntur. DEM. Quam obrem? RAYM. Cum neceſſe ſit, vt hæc Medicina omnino incorruptibilis ſit, & omnia elementa in hoc ſuperare debeat, neceſſe eſt, vt extrahatur è materia,quæ ab omni corruptione

ptione quàm alieniſsima ſit. DEM. Tamen dixiſti tu in lib. quem de naturæ Secretis inſcripſiſti, hanc extrahendam eſſe vino rubeo. Idem confirmat Ioannes Rupeſciſſa: alij verò Chelidoniam accipiendam eſſe autumant: alij ſanguinem humanum. RAYM. Non parum erras, ſi perſuaſum habes Philoſophorum ſcripta ex nuda litera intelligenda eſſe, maximè in hac ſciẽtia, quanto clariori, & magis aperto ſermone vtuntur, tanto plus obſcuritatis habent eorum ſcripta: ſimilitudinibus enim, & per ænigmata locuti ſunt. DEM. In hac re qua vſi ſunt ſimilitudine? RAYM. Dicit ſenior philoſophus: hanc medicinam conuerti & variari de colore in colorem, & de ſapore in ſaporem, & de natura in naturam: propterea ſua nomina multiplicata eſſe. Dicit autem Minois philoſophus: Si quæratur, quare factum ſit rubrum antequam reciperet albedinem. Reſpondẽdum bis denigrari, bis in colorem citrinum conuerti, & bis recipere colorem rubrum. Cum verò bis colorẽ rubrũ recipiat, vt rubrũ vinum, & ſanguis humanus, videl. poſt putrefactionem & in diſtillatione: propterea veteres per ſimilitudines loquentes, vocauerunt ipſam vinum rubeum, ſanguinem humanum, & ſanguinem Draconis, & his ſimilibus. DEM. Ego omnino credebam animalia tanq̃ cæteris rebus o-

mnibus inanimatis nobiliora, esse maioris virtutis quoq; in medicina. RAYM. Animalium præstantia non consistit in proportione & commixtione elementorum, sed in anima. Cum autē medicina hæc facienda sit, ex substantia corporea & materiali: propterea quædam minerelia ad hoc opus perficiendū præstantiora sunt: num eorū compositio durior, & fortior est, quàm animalium? nam istorum compositio quantum ad corpus debilis est et facilis corruptionis, & paucæ virtutis. Videmus enim ipsa animalia, quæ occupata sunt rebus altis, & sublimibus, priuata esse vilibus & casuris, propterea mineralia quædam nullam operationem habentia, & sensibilitate carentia, maiorē vim corpoream habent, quàm ipsa animalia. DEM. Si hæc medicina non potest fieri, neq; ex vegetabilibus, neq; animatis rebus: facienda est fortè ex medijs mineralibus, vt ex sale, alumine, atramento, marchasita, antimonio, sulphure & argento viuo communi. RAYM. Neq; ab his. DEM. Sunt tamen multùm durabilia. RAYM. Nō sunt virtuosiora cæteris rebus elementatis neq; incorruptibiliora. DEM. A quibus rebus corrumpuntur? RAYM. Ignis vehementia. DEM. Ignis quidem omnia corrumpit, rapit & deuorat. RAYM. Non potest tamen humidum radicale corrumpere in

metallis

metallis, neq; ipſorum calorem radicalem & complexionalem, vt affirmat Geber in lib. 2. & Albertus lib. 3. de Mineralib. cap. 2. DEM. Qua ex cauſa? RAYM. Propter ipſorum homogeneitatem & duriſsimam, & fortiſsimam compoſitionem, & colligantiam, & propter vaporabilem mixtionē, & longiſsimam temperatiſsimamq; decoctionem in minera, ſiue terræ viſceribus. DEM. Concludis igitur, medicinam hanc fieri debere ex humido & calido radicali metallorum? RAYM. Videmus metalla, quæ plus mille annis in antiquitatibus Romæ terra obruta latuerunt incorrupta, damnum nullum accepiſſe: vnde facilè cōijcies, quanto tempore ipſorum humidū radicale poſsit durari purificatum, diſtillatum & ſeparatum ab omni parte corruptibili, groſſa & elementali, hac de cauſa dicit Geber lib. 2. c. 12. Videmus res diſtillatas fieri puriores, & facilius à putrefactione conſeruari poſſe. DEM. Vnde habere putas metalla tantā vim & virtutem ſuper omnes res elemētatas? RAYM. De cœlo. DEM. Tamen res duræ virtutem cœleſtem minimè recipiunt: quia cœlo non obediunt: nam videmus ſigillum ſuam figurā non imprimere in durum lapidē, ſed in mollē ceram. RAYM. Radij corporum cœleſtium in nullo elemento cum tāta virtute vniuntur & potentia tanq̄ in terra

propriũ & firmum receptaculum eſt virtutũ cœleſtium, & ipſius ſpheræ centrum. hac de cauſa ipſa mirabilia producit vegetabilia, animalia & mineralia. Hermes dicit: terram parentẽ & genitricem eſſe metallorum, quæ in ſuo ventre portat metalla, vt mulier prægnãs fœtum in vtero: dicit autem terrã matrem eſſe, cœlum aũt patrem, & quòd ab ipſa terra imprægnatur in montibus & planicie, & in aqua, & omni loco. Tamen concedendum eſt terrã in ſua duritia permanentem nullã rem poſſe producere, cùm non ſit obediẽs motui. Cum verò continuo motu cœleſti, & virtute ſolari, & aliorum planetarum ipſa terra continuè coquatur, & ex illa fit ſubtilior & alterabilitur, partesq; ſubtiliores virtute caloris ſolis eleuentur in fumum. Propterea virtutes cœleſtes continuo de cœlo deſcendentes, & penetrantes in ipſam terram: & ibi inuenientes materiam ſimplicẽ, ſubtiliſsimam, & ſpiritualem, incorruptibilẽ, lucidam & perſpicuã, & naturæ ſagacitate præparatam & aptam, vt recipiat virtutes cœleſtes propter ſimilitudinẽ quandam, quam inter ſe habent, vim præſtantiſsimã infundunt in ipſum duplicẽ fumum metallicum radicale. Et cum hæc materia ſpiritualis longiſsimo tẽpore in cœleſti obedidientia & ſpiritualitate iam permãſit in ſubſtantia principiorũ metallorum, vniformis

eſt

eſt & homogenea, quæ tẽpore longiſsimo ad mille annos vſq; induratur tandem, vt inquit Geber lib. 1. c. 7. Propterea cœlum infundit ipſis plures mirabiles virtutes quàm in ceteris rebus omnibus: ná in his plus cæteris laborauit, & hæc eſt cauſa tantæ virtutis metallorũ, vt omnia elementata facilè ſuperent. Tametſi verò poſt longiſsimũ tempus hic fumus duplex, & vapor ſpiritualis iam ad duritiam metallicam peruenit, & in ſe retineat virtutẽ cœleſtem, nihilominus cum impedita & ſuffocata ſit à terreſtreitate & duritia, non poteſt extrinſecè demonſtrare virtutem hanc cœlitùs adeptam: nos verò cupientes illam fieri manifeſtam, & volentes ipſam perducere ad lucẽ, neceſſe eſt, vt remoueamus terreſtreitatem & ſpiſsitudinẽ metalli, & reducamus ipſum ad primam ſimplicitatem, quæ ſufficienter decocta tantas virtutes demõſtrabit, vt quaſi ſubitò videatur mutare corpora humana, & reducere ad verã priſtinamq; ſanitatẽ: poteris autem facilè apud te ipſum expendere quantá virtutẽ habeat medicina hæc, ſi Noe qui hác tenebat (vt ſcribit Vincent. monachus lib. 5. natural.) quingenteſimum annũ agens generabat Sem, Cham & Iaphet. D E M. Sermo iſte plurimũ delectauit me, ſed hoc quæro, nũ ex gemmis medicina hæc fieri poſsit? R A Y. Quare hoc quæris? D E M. Quia ſunt incorru

ptibiles, & magnam vim & virtutem medicinalem habẽt & cœleſtem, quibus metalla etiã ſuperẽt: propterea quemadmodũ etiam Albertus affirmat in lib. de Mineralib. & Hermes, qui tradiderunt virtutes rerum inferiorum dependere à ſtellis, & imaginibus cæleſtibus. dixerunt quoq; virtutẽ hanc deſcendere ſuper res naturales plus aut minus impluendo & influendo: nam fortius imprimere ſuam vim materia exiſtẽte magis ſimili virtuti cœleſti & ipſis corporib. cœleſti lumine & perſpicuitate: minus verò quũ materię fuerint confuſæ & fœculentæ, vt opprimatur in ipſis virtus cœleſtis. Quum igitur in ſubſtantia & lumine, colore & perſpicuitate cœleſtibus corporib. ſimiliora ſunt quã ipſa metalla, qua de re etiã à quibuſdam Philoſophis nominatæ ſunt ſtellæ elementales: debeant igitur multo prẽſtantiores eſſe ipſis metallis ad prẽparandã hanc virtuoſiſsimam medicinã.

RAYM. Si tota ſubſtantia deberet conuerti & prẽparari in medicinã, aliquæ gemmę multo præſtantiores eſſent, quã ipſa metalla, quorũ virtus oppreſſa & ſepulta eſt in terreſtreitate, & alijs accidentijs ſuperuenientib. materiæ radicali, in qua cõſiſtunt virtutes hę cœleſtes: cũ verò (vt ſuprà diximus) neq; metalla neq; gẽmæ recipiant virtutẽ cœleſtem, q̃diu fuerint in forma metalli aut lapidis, ſed cũ figuram

gurá adeptę fuerint vaporis tamdiu, donec in durẽtur. Iſti aũt vapores qui de metallis generantur, maiorẽ ſimilitudinẽ habeant ſpiritualitatis, & maiorem obedientiam cœleſtẽ q̃ alij vapores, qui de gẽmis generãtur, ſequitur, metalla plures habere virtutes cœleſtes quàm gẽmæ. DEM. Quis huius rei nos reddit certos? RAY. Gemmæ ſunt propinquæ in ſubſtãtia elementis, & ipſarũ materia prima, & qualitates primæ elementales parùm alteratæ ſunt, aut tranſmutatæ à prima natura ſua: præterea coagulauit natura gẽmas paruo artificio, & indurauit ipſa cũ diaphanitate & perſpĩcuitate ea quam habebant in ipſarũ materia prima fumoſa. & quamuis habeant duritiẽ & virtutem hanc ex duritia ipſorũ, nihilominus præ ſe ferunt tamen virtutem aliquã cœleſtem, quod metallis non idẽ euenit. Nam anteq̃ hæc recipiant formam metallicã, requiritur longiſſima tranſmutatio, & contẽperantia metallorũ, & purgatio et tranſmutatio ſulphuris, argenti viui, ſalis & aluminis, & harũ rerum longa decoctio. Lapides verò precioſi quamuis multũ durabiles ſint, hoc tamẽ à multa quãtitate humidi radicalis viſcoſi nõ aſſequuti ſunt, quod ſtrictim & quàm arctiſsimè ligat & cõpingit inſimul partes ipſorũ. participant. n. ei in parua quantitate, propterea facilè triturãtur. Nã ea potius cauſa eſt à frigiditate congelante, ex

qua p naturam paruo labore indurati ſunt: frigidum aũt congelando claudit poros, & in ipſa ſubſtantia intrinſecè cõſtringit calorẽ naturalẽ, adeovt calor aeris ipsã aperire nequeat aut corrũpere. Ignis verò calor vehemens, qui metalla q̃dã corrumpere poteſt: ipſorum humidum radicale nõ poteſt corrumpere, cũ fortiſsimè cõmixtum & vnitũ ſit cum ſicco terreſtri ſubtili & digeſto, hoc eſt, cũ ſulphure & argento viuo, cum q̃bus duob. hæc medicina fit incorruptibilitate & virtute omnia ſuperans.

D E. M. Marſilius Ficinus eorũ opinionẽ reꝓbat, & falsã eſſe affirmat, q̃ tradunt, materiã auri intrare poſſe cõplexionẽ humani corporis, aut ipſi aſsimilare poſſe, aut in potabilem ſubſtantiã cõuerti, cũ oportet ipſam prius conuerti & tranſmutari in ſanguinẽ, poſtea verò in carnẽ, quod impoſsibile eſt, ꝓpter ipſius duritiam. cũ igitur medicina hęc ex auro fieri nõ poſsit, multo minus poterit ex metallis reliq̃s fieri. R A Y. Equidem cõcedimus metalla exiſtentia & ꝑmanentia in ſubſtantia metallica, etiam ſi aqua vitę q̃ maximè ſubtilientur, nullam tamen penitus affinitatẽ aut conuenientiam aliquã adipiſci ꝓpinqnã carni humanæ, niſi corrupta prius forma dura, & redactis ad ipſorũ primã materiã ſufficienter purificatam et digeſtã. nam ſic acq̃rũt hanc affinitatẽ et cõueniẽtiam cũ corpore humano, quã etiam cæ

teri

teri cibi et medicinę p̃ſeruatiuę poſsidẽt, quas tamẽ hæc lõgè p̃cellit in virtute. DE. Iam ex verbis tuis intelligo, humidũ iſtud radicale et materiã primã ſoluendã et diſtillandam eſſe. RA. Verũ dicis. DE. Quomodo aũt ex iſtis metallicis aquis fieri poteſt medicina p̃ huma no corpore, cũ fœdiſſ. ſint et horribiles, arroſi uæ, et tam acutæ, vt à philoſophis p̃ veneno p̃ſentiſs. habeãtur? Morienus Rom. de ipſarũ odore loquens, cõparat ipſarũ fœtorẽ mortuo rum cadauerũ ſepulchris. Videmus quoq; eas aquas q̃ p̃ metallicas venas fluũt, et in ipſis calefiunt, odorẽ ingratũ acq̃rere: erit igitur medicina hęc multo horribilior, et naturę huma næ abominabilior, cũ ſubſtãtia ipſa metallica fuerit in aquã cõuerſa. RA. Quẽadmodũ fructus in principio æſtatis acerbi et auſteri ſunt quòd ſufficientẽ decoctionẽ et digeſtionẽ nõdũ habuerint, et cõtinuèattrahẽdo humorem ſufficiẽter maturare nõ poſsint, et dulcorari, niſi multo calore totius æſtatis decoquãtur et digerãtur, vt fiãt dulces et odoriferi. idẽ euenit medicinæ noſtrę extractę ex terra metallorũ: nã et hæc ante ſufficientẽ digeſtionẽ et decoctionẽ fœtida eſt et horribilis, et anteq̃ vapores ab ipſa aſcenderint p̃ decoctionẽ nõ poterit dulcorari, ſed vaporib. coagulatis et ſufficiẽter decoctis mirabilẽ ſuauitatẽ et dulcedinẽ acq̃rit, ꝓpterea dixit Arn. in Roſ. Dulcor amarũ, et habebis totũ magiſteriũ. DE. Eſt ne

indicium aliquod ex quo cognoſcam medicinã hanc iam eſſe finitã? RAY. Ioannes de Rupeſciſſa tradidit, quod & nos affirmauimus, videl. duo eſſe ſigna ſiue indicia certa, quibus cognoſcitur medicinã hanc iam perfectam eſſe & finitã. Primũ eſt hoc, ſi ponamus vas in quo hæc medicina incluſa eſt in angulũ aliquẽ domus, & pro miraculo & quaſi inuiſibili obſtamine eò pertrahãtur & alliciantur omnes, qui domum illã ingrediũtur: alterũ verò eſt, ſi ponamus iam dictum vaſculũ ſupra verticẽ turris, vt ipſius odor attrahat & cõgreget ibi omnes aues quæ eam odoris ſuauitatẽ percipiũt. Sunt aũt hæc certiſs. indicia, medicinam iam finitã eſſe & omnino cõpletam. D E M. Quid voluit Ioannes de Rupeſciſſa his verbis ſignificare? R A Y. Per turrim intelligimus fornacem in angulo domus poſitã, in quam vitrũ, quod materiã noſtræ medicinæ continet, decoquendũ ponitur. per intrantes verò domũ iſtam, & per aduolantes aues ſignificãtur, ſpiritus & vapores illi qui virtute caloris ſurſũ feruntur ac aſcendũt in altũ per collũ longũ vaſis ſiue bocciæ: qui cũ ſiguntur, & amplius nõ aſcendunt, indicium eſt ipſarũ humiditatem aqueã iam cõſumatam, & materiã decoloratam, & medicinam finitã eſſe. Non debes aũt dubitare ſuper hac interpretatione. nã & Raſis eandem ſententiã tenet: nã veteres vſi ſunt varijs

varijs nominib. ſimilitudinib. figmẽtis, fabulis & ęnigmatib. vt hãc diuinã ſcientiã occultarẽt, ne facilè ab aliquo perciperetur, quod etiã nobiſcũ affirmat Ioannes Picus Mirãdula in lib. de Dignitate hominis, cũ dicit, Veteres cõſueuiſſe res diuinas altas & ſublimes ſub velo multorum ænigmatũ & fabularũ poeticarum deſcribere. DEM. Poterit aũt medicina hæc ſanare omnes morbos curabiles? RA. Diximus ſuprà, medicinã hanc in ſupremo gradu & ordine primo cõſtitutã. Cum. n. diuerſi gradus ſint medicinarũ curatiuarum, quædã longius ſeſe extendunt in virtute curationis, quædã verò minus non ſolũ in curando, ſed etiam præſeruando corpus à multis ac varijs infirmitatib. & vt corpus humanum à corruptione cõſeruent. Videmus. n. ſubtilẽ ſubſtantiam & formalẽ in quantitate & materia ſubmerſam non poſſe exercere ſuas virtutes, niſi quanto magis ſpiritualis & formalis, & à materia ſeparata fuerit, & à quãtitate remota, tanto plus ſuam virtutẽ extendat, vt operetur varios effectus. Noſtra verò medicina cũ cõpoſita ſit ex ſpiritibus ſubtiliorib. & materia ſimplici, & quaſi ſeparata ab omni materia elemẽtali, propterea facilè poterit ſine impedimẽto vires ſuas in omnibus infirmitatib. quæ curã recipere poſſunt. Nouimus item, omne agens virtutẽ habere operandi ſecundũ propinquitatẽ et ſimilitudinẽ cum qua participauerit,

cũ primo actiuo, primũ verò & vniuerſale a-
gẽs corporeũ & ſimplex, corpora ſũt cœleſtia,
q̃ vt vniuerſalis cauſa ſe extẽdũt ſuper omnes
res inferiores. Cũverò medicina noſtra, ꝓpter
ſubtilitatem ſuã & puritatem, incorruptibili-
tatẽq̃; ſupra omnia corpora maximã, propin-
quitatem & ſimilitudinẽ habeat cum cœleſti
bus corporib. à philoſophis Cœlum fuit nun
cupata, & quinta eſſentia. Poterit igitur præ
cæteris rebus corporeis inferioribus omnib.
tanq̃ medicina vniuerſalis omnes curabiles
morbos & infirmitates curare, nõ tantùm il-
las q̃ ad phyſicum ꝓtinent, ſed etiã iſtas q̃ chi-
rurgi manum requirũt. Ttradunt etiã medici
medicamentũ Hieræ picræ ſingularẽ habere
virtutem attrahendis humorib. à capite, collo
& pectore, & nõ ab alijs mẽbris inferioribus.
ꝓpterea quòd hoc medicamentũ generatũ ſit
per virtutẽ quarundã ſtellarum, quæ influen-
tiam habent ſupra caput, collum, & pectus, vt
ſtella Arietis, Tauri & Gemini. Idem aſſerunt
de cæteris medicamentis q̃ humores trahunt
ex pedibus, coxendice & tibijs: qa ſpecialem
quandam virtutem hæ medicinæ nactæ ſunt,
& certum influxum quendã ſup membra hęc
inferiora, ſc. ſtellæ Capricorni, Aquarij & Pi-
ſciũ. Metalla verò recipientia eſſentiã, nomen
numerum, colorem, virtutẽ & ꝓprietatem pla
netarum ſingularẽ: omnes verò planetæ ha-
beant

beant influentiâ & virtutẽ ſupra totũ humanum corpus: & ex his metallis noſtra medicina generatur, habebit & hæc virtutẽ ſupra totum humanum corpus. & aquæ thermarũ ſi habent virtutẽ ſanandi plures infirmitates, ea de cauſa quòd ferunt ſecũ trãſeuntes per metalli venas virtutem quandã metallicã, habebit nimirũ ipſa ſubſtantia metallica maiorem vim in potabilem formã cõuerſa. Cum aũt ſecundum opinionẽ philoſophorũ veterum ſinguła metalla ſecundũ ſimilitudinẽ, virtutẽ, nomen, colorem, & ꝓprietatem in omni metallo ſunt cõprehenſa, vt apertè demõſtratum eſt in lib. Expoſitionis librorũ Gebri. Igitur & hæc noſtra medicina q̃uis ſulummodo ab vno aliquo metallorũ extracta fuerit, habebit tamen nihilominus virtutẽ omnium metallorum & planetarũ, & virtutem ſuper totũ corpus humanum ſanãdi plures infirmitates curabiles. Idem voluit ſignificare Ioannes de Rupeſciſſa de humiditate noſtra radicali loquens, & de quinta eſſentia ſub nomine aquę vitæ: dicit. n. aquã ardentem bonã in ſe continere omnium metallorum virtutem, & non aquam eſſe vitis, ſed vitæ, quia vitam hominibus donet.

DEM. Quamuis iſtæ rationes ſatis prudenter & argutè adductæ ſint, nihilominus apud me perſuasũ habeo, vnã medicinã ſimplicem oẽs infirmitates cõtrariæ (vt medici aſſerunt) me-

dicinis curantur cõtrarijs. Cũ verò qualitates cõtrariæ in vno ſolo ſubiecto nõ poſſunt eſſe, mihi planè impoſsibile videtur vná medicinã plures infirmitates poſſe curare. Tradũt præterea philoſophi, ex vna ſola re ꝓter vnum effectũ ſolũ nõ cauſari: igitur neq; vna ſola medicina plures morbos curabit. R A. Vna ſola res ſimplex facit plures effectus cõtrarios ſecundũ naturã diuerſam & diſpoſitionẽ recipientis. Videmus. n. ſolis calorẽ diuerſum operari effectũ, cũ lutum deſiccet, ceram aũt liquefaciat, cũ tamẽ hi effectus cõtrarij ſint ex vna ſola operatione. Quãuis igitur noſtra medicina res vna & ſola ſit, & fortè vnã ſolam operationẽ habeat, nihilominus ſi cõſideramus magnam illã ſimilitudinẽ quã cum omnibus rebus cœleſtib. habet, videmus ipſam aptã ad recipiendum plures virtutes cœleſtes. Cũ etiã ab omnib. elemẽtis extracta ſit, dicimus ipſã habere virtutẽ & qualitatem omniũ elementorũ, ꝓpterea multiplicis eſſe virtutis, & operari, eã poſſe varios effectus cõtrarios. D E M. Offende mihi nũc huius artis praxin. R A. Lege expoſitionẽ noſtram librorũ Gebri. nam ibi & materiam & praxin diſtinctè & clarè deſcriptam inuenies. D E. Maximas tibi gratias pro tãto in me collocato beneficio ex tua ſingulari liberalitate & humanitate, & tu valebis interim.

FINIS.

INDEX IN OPVSCV-la Raymundi Lullij.

Abrachali Rabbi 116
Acetum acerrimum 276
Aceti noſtri compoſitio 154
Accidentia multa vnde 127
Accidentia quæ cauſantur 125
Actus vitæ nouus 109
Accurtatio maior 67
Accurtatio lapidis mineralis multiplex 393
Accurtatio infinitæ proiectionis 61
Accurtatio magni trunci 65
Accurtationes tres 394
Accurtamentum trunci 46
Aduertendum vbi maximè 140
Aer ſecundus 27.34.40.
Aer à metallis vt diuidatur 342
Aenigmata 148
Affinitas metallorum 171
Alabandina lapis ſiue gemma 378
Alabandinæ compoſitio 378
Alchimiſta naturæ miniſter 330
Alchimiſtæ cur particularia taceant 155
Alchimiſtarum error 317
Alphabetum Raymundi 388
Alterantia quæ 143
Amarum dulcorare 475
Amicitia inter planetas 267

anima quid 140
anima artis liber Raymundi 22
anima & elementum idem 301
anima metallorum 16
anima elementorum 329
anima metallica 333
anima vt in actu veniat 330
anima transmutationis metallorum 186
anima secunda 5
animam à terra abstrahendi modus 234
animalia calida & humida natura 329
anni Aegyptiaci 461
anastasia elementorum 163
aqua animata 3
aqua prima substantia metalli 127
aqua mineralis maioris virtutis 245
aqua calcinatiua 71
aqua maris acuta 21. congelata ibid.
aqua philosophica 125
aqua virtuosissima 391
aqua cœlestina 24. aqua potens 32
aqua fortis cur corrumpat 331
aqua vita 176
quot nominibus dicatur ibidem
aqua ardens rectificata 2
aqua cremans 21
aqua nubium 125
aqua abluata 26
aqua aeri vt amica 32

aqua ſapientiæ 329
aqua menſtrua duplex 26.27
aqua volans 21
ſoluta ibidem
ſicca 276
permanens 336
aqua ſolis, quando ad ſublimandum diſponatur 84
aqua prima pro margaritis 365. ſecunda, tertia, quarta, ibid. quinta, ſexta, ſeptima 366
aquæ pro incurabilibus ægritudinibus 338
aqua ardentis bolus 314
aquam fortem lapidem corrumpere 331
aqua argenti viui 81
aquæ duæ minerales 391
aquila volans 168
arboris vegetabilis doctrina 51
arboris philoſoph. branchiæ principales 52
arboris branchia prima 52
prima radix 59
arbores philoſophicæ 35
argentum viuum vulgi vt conuertatur in aurum 29
argentum viuum Alchimiſt. 17.18.352
argentum noſtrum nunquam ſine ſulphure 167
argentum viuum noſtrum 94
argentum imperfectum vt fiat 122
argentum viuum vt mortificandum 136. vt congeletur 137. vt fixetur 115
vt diſſoluatur 339

non valere vnum ficum 13
argenti viui prima ſubſtantia 127
materia 101
argenti viui corruptio eſt ſulphuris generatio 130
argenti viui vegetabilis, ſiue ſulphuris noſtri, a-
lius extrahendi modus 6
argento quid det albedinem 128
armoniacum elementorum 168
ars alchimiæ vera 317
ars alchimiæ cuius ſit propria 324
ars omnium difficillima 389
ars vt imitetur naturam 318
ars Matrimonialis Lullij 5
artis miraculum 396
artis practica 347. & deinceps.
artis Chimiæ myſterium vbi inueniatur 175
arſenicum ſublimatum 21
athanor furnus 178
athanoris interpretatio 188
athincar 168
atramentorum lib. 3
auctoris adhortatio 85
intentio 387
aurum inter mineralia 161
aurum perfectum vt fiat 151
vt diſſoluatur 15.16
aurum diſtillatum 412
aurum potabile 13.14.277.308
aurum eſt vt Medicina 151

aurum albificum ex quibus fiat 392
aurum Sophisticatum 250
auri potabilis virtus 277
auri materia vt cibetur 161
ab auro per alchimiam facto cauendum 150

B

B Philosophicum 35
B. C. D. quid significent 72
balaßi compositio 377
balneum ad quem vsum 87
berilli compositio 382
borax 168
branchæ accurtationis 65
buffo 19
buffonis capita 149
buffonis fexa 198

C

C quid significet 71
Calamia 159
calcedonij compositio 282
calor spiritus mutatiui 159
caloris naturalis excitatio 140
calx Philosophorum 59.61
calcinationes quid 7
camera 64.65
formandæ 372.373
cantilena Raym. 171
capitis doloribus vt auxiliemur 451
Carolus Rex in filium sapientiæ adoptatur 1

carbunculus eſt rex lapidum precioſorum 374
carbunculi compoſitio 374.375
chelidonia 328
cerebro vt auxilia demus per medicinã magnã 430
clauis ſecundi gradus magni elixiris 290
cœlum 176
cœlum noſtrum 299
cœlum mineralium pater 470
cinis 168
cinis berracis 21
circulus ſphæricus in noſtris elementis 91
coctum 122
codicillus Raym. 4
colores vnde 327
neceſſarij 153
colorum ſigna certa 153
coloratiuum vnde pendeat 93
complexio naturalis 109
temperata 109
complexionatum vt corrumpatur 126
conchilia ad perlas apta, vbi naſcantur 386
compoſitio branchiarum arboris 52
compoſitio magni lapidis 53
compoſitio margaritarum 364
confuſio qualitatum fugnieda 97
congelatio 119
coniunctio vt fiat 516
ſpiritus & corporis 140
conſtrictio 114

corona cœlica 410
corona cœlicæ virtus vbi tractetur 410
corpus ſpiritus 126
corpus exaltatum 135
corpus exaltatum in ſolio 293
corruptio 339
corrumpens debet in virtute corrumpendum excedere 330
creaturam conſeruari per ſua componentia 464
creaturæ quæ generantur 164
crudum 122

D

Quid ſignificet 71
Deceptores qui 131
deceptiones vnde contingant 145
decoctio Opteſis 377
decoctio Arteiheſis 375
decoctio prima 356. ſecunda 357
tertia 357
decoctio ſulphur dicta 386
decoctionum trium nomina 380
Demoſchiel Iudæus 116
Deo agendæ gratiæ 182
deſtructio 167
Diameter maſculus 328
digeſtio tertia 377
diligentia & ingenium vbi adhibendum 30
diſſolutio 114
vt facienda 148

diſſolutum ſi menſtruo abluetur 337
diſſoluendi luminaria modus 13
doctrina Chemica 85
donum Dei 85
draco fœtens 140
duplex calor ab igne communi neceſſarius 96
dyamantis compoſitio 376
decoctio prolixior 375

E

Elementatio 119
elementatiuitas 95. 104
Elementum terra 304
elementum aeris luna 37. *aeris* 305
elementum vnum in myſtione præualere 102
elementi materia animata 95
elementi ſimplex actio 103
modus 90
elementa quid ſint 89. *vt cognoſcantur* 54.55
elementa vt ſint coadiuuantia 128
elementa mineralia vt componantur 319
elementa mixta efficaciora 100
elementa lapidis 310
elementa noſtra 91
elementa cur rectificentur 97.98
elementa ſulphurea 47
elementa diſcurrere quid 163
elementa præparata 55
elementa ſulphuris auri præparata 56.57
elementa vt ad opus diſponatur 57

elementa duo ſulphuris rubei 28
elementa ſeparare 22. *ſublimare* 24
elementa ſeparandi modus 161.162
elementorum anima 329
mixtio 102 *elementorum diuiſio tædioſa* 342
elementorum præparatio 54.55
elementorum anaſtaſia & geoſtaſia 163
elementis quibus opus eſt ad lapidem 352
in elementatis præter elementa quid ſit 463
elementare quid 102.129
elementale 99
elementalis virtus 318
elixir 61
elixir non terminari in forma metalli 150
elixir magnum vt accurtetur in vegetabili 392
elixir philoſophorum 355
elixir & lapis in quo differant 89
elixir aqueum 344
elixiris conditiones quinq; 141.142.143
elixiris magni experimentum 288
elixiris contemperatio 96.97.
elixiris gradus ſecundi clauis 290
elixiris curſus quàm longus 329
elucidatio teſtamenti Raymundi 175
error vulgarium 21
error ignorantium 338
errores vt corrigantur 152
euacuatio dupliciter fieri 338
exanimationis terreæ ſignum 262

exanimationis perfectæ signum 200.253
ex aquis aerem extrahere 152
experimentum aliorum rex 297
experimentum magnum 271
experimentum magni elixiris 288. & deinceps
experimentum super lunam 280.281.284
super Venerem 264
ex mercurio Hispanico 223
super Martem 262
super imperfecta metalla 265
experimentum spiritus animati 217
experimentum ex tartaro 193.196
experimentum salis vrinæ 218.219
ex melle 202
ex sanguine humano 221.222
ex vrina pueri 211.220
ex quibusdam simplicibus 208
ex Chelidonia 205
ex portulaca 208
ex appio syluestre 208
execratio in Iudæos 117

F

Feces cum suis aquis materiam esse lapidū 366
Feces secundæ seruandæ 366
fermentum quid 67.165
fermentum bene præparandum 165
fermenti præparatio 165
figura ad modum arboris 183
fixum volatile 126

flegma coloratum 135
fossa bussonis 139
furnus Rayn. 178
furnus compositus 178
furni clausura 178
furni secretum 177
furni sunt multa nomina, & cur 88
furni cinerum in quem vsum 87
furni simplices 87
furni suæ fornaces vt esse debent 86
furni flammei in quem vsum 87

G

GElu 21
Gemmæ stellæ elementales 472
gemmarum substantia 473
gemmarum artificialium virtus 387
gemmarum virtutes vbi tractentur 376
genitura est speculum Alchimistæ 94
giosrasia elementorum 163
gradus metallorum 171
gumma carbunculi 41. quantum conuertat ibid.
gumma congelans in aurum 46. 47
gummi fluens & tingens 277

H

HElyotropiæ compositio 580
Herbæ calidæ & humidæ naturæ 329
herbæ radicum arboris philosoph. 72
homini quæ virtutes insint 211

hominem posse viuere longæuitatem primorum parentum 465
humiditas nostra 337
humiditate argento albedinem dari 128
humor condensatus 129
humores phlegmatici vt curentur 430
humidum radicale 139.463
humidum radicale metallorum distillandum ad magnam medicinam 475
humidum materia nostra ignis 91.*vt figatur* 92
humidum siccо retineri 110
hydropicis quid conferat 208

I

I Infantem generare 34
Infantis nostri patres & matres 329
ignis 168
ignis elementum 231
ignis vnus ex pluribus 179
ignis triplex 179
ignis diuinus 179
ignis naturalis 325
Ignis contra naturam 176
ignis communis 104
ignis nostræ intentionis 325
ignis vt nutriatur 93
ignis aurum comburens 331
ignis in hora quid faciat 93
ignis vt rectificetur 293
ignis custodiendus 316

ignis turbinis 126
ignis ſulphuris calcinatus 28
ignis noſtri materia 179
ignis virtus vt multiplicetur 96
ignis noſtri poteſtas 92
ignis ſecretum 172
ignem ſeruare vel aerem 23
ignem congelari 27
ignem præparare 27
ignorantes quos reputat author 117
inhumationes quando reiteranda 350
impreßio noſtra 110
inſtrumentum materiæ conuenire debet 333
inſtrumentum nobiliſſimum 99
inſtrumenta lapidis 340
inſtrumenta duo præcipua 219
inſtrumenta operationis 333.334
inſtrumenta ſine quibus non 99
inſtrumentalitatum 99
intelligens non reuelet 330

L

Labor in qua re 342
Lapis quid ſit 13.135
lapis quot nominibus appelletur 201. 233
lapis excedens omnem lapidem 61
lapis benedictus 61
lapis beneficij 163
lapis in duplici differentia 89
lapis vt multiplicetur 181

Lapis vt cera 190
Lapis vt rubinus 190
Lapis totus in igne 109
Lapis vt puluis impalpabilis 294
Lapis qua ratione componatur triginta dieb. 402
Lapis 25. menſium 329
Lapis animalis 176.362
Lapis mineralis 78.176
Lapis vegetabilis 186.392
Lapidis ſtatus 108.109
Lapidis materia 338.333.336.337
Lapidis materia ſcienda 333.345.176
Lapidis realia 331
Lapidis fermentum 329
Lapidis & fermenti ſimilitudo 310
Lapidis inſtrumenta 340
Lapidis virtus vt augeatur 234
Lapidis virtus vt multiplicetur 62
Lapidis poteſtas 201
Lapidis compoſitio 30.354
Lapidis partes 34
Lapidis elementa 319
Lapidis multiplicatio 358. 359
Lapidis componendi alius modus 359
Lapidis philoſophici & precioſorum lapidum differentia 368
Lapidis & infantis comparatio in nutritione 49
Lapidis animalis ſcientia 68
Lapidis mineralis proceſſus 70

lapidis magisterium per quod nobilitetur 337
lapidis accurtationes 79.80
lapidis prouocationes 310
ad lapidem faciendum quæ requiruntur 325
lapidem componi duabus aquis 366
lapides tres 170.176
lapidum precioſorum materia vt cœleſtes virtutes acquirunt 366
lapidum precioſorum alia compoſitio 367
lauacrum philoſophi 19
leo viridis 106 107
lignum vitæ 461
limus æthereus 31.39
limus terreus non vaporiſatus 86
deſertus, lunificatus, vaporiſatus 31
limus deſertus 366
limus deſertus terreus 30
limus deſertus non vaporiſatus 31
limus metallorum 189
limus non vaporiſatus rubeus 38
limi deſerti 30.31
liquefactio 129
liquores non eſſe de intentione philoſophorum 338.339
liquores calidæ & humidæ naturæ 325
literarum A.B.C. interpretatio 171.172.184
longæuitatis cauſa 461
Lumen artis liber Raymun. 8
lumen præclarum 12

luminaria duo quo diſſoluantur 219
luminum multiplicatio 225
luna vt diſſoluatur 273.280
lunariæ liquor 2
lux Mercuriorum 183
lucis liber 3
lucerna cœlica 11

M

MAgica Raymundi 8
Magiſterium in tres partes diuidi 340
magiſterium vbi lateat 130.141
magiſterium circa quæ verſetur 333
magiſterium quot menſibus compleuerit author 342
magiſterium in ſigno Arietis incipi debet 126
magiſterij magni latitudo quid 163
magiſterij ſecretum 176
magiſterij totius finis 181
magiſteria diuerſa 346
margaritæ optimæ vt fiant 270.271
margaritæ vt perforandæ 373
margaritarum opus 68
margaritarum compoſitio 364.370
margaritarum diſſolutio 371
mars vt congeletur 137.138
Marſilij Ficini ſententia 474
maſculus & fœmina vt miſceri debeant 130
materia confortanda vt eſſe debeat 146

materia in aurum transmutans 49. *in argentum* 48
materia lapidum preciosorum 366
materia nobilitas facit nobilitatem formæ 326
materia proprietates 327
Medeæ herba quæ 466
medicina summa 393
medicina Q. essentia dicta 478. *ex quintis essentijs composita* 404
vniuersalis 327
medicina cœlum dicta & cur 478
rebus omnibus excellentior 465. *mirabilis* 463
penetrans 401
medicina magna omnib. ferè morbis prodest 403 *vsq; ad* 458
conseruatiua ex quibus facienda 468. 469. 472. 473. *incorruptibilis* 463. 464. 466 467. *durabilis & perpetua ad vitam hominis seruandam* 403. *pro decem millibus annorum bona* 464. *pro ægrotantibus* 278
medicina nulla contra postremum terminum à Deo constitutum 460
medicina pro lapide quid 89
medicina mineralis 83. 85
medicina quæ ingressum habet 158
medicina alia 398
medicina vna diuersis fieri vijs 82. 83. 84
medicina nostra cur ignis dicatur 90
ex quibus composita 477

alba 66. vt rubea fiat 60. pro argento fa
ciendo 135. ex vnico metallo cur in plures
agritudines valeat 479. 480
medicina medicinarum indiget tribus fornaci-
bus 86
medicina perfecta ex quibus creetur 144
curatiua & conseruatiua 477
medicinæ magnæ facultates 30. & deinceps
medicinæ magnæ compositio & doses 421. 22. 23.
24. 25. & 427. 404. 405. 6. 7. 8. 9. & 410.
ex quintis essentijs ibidem
virtutes vt adiuuentur 147
medicinæ magnæ quarta pars 430
medicinæ transmutantes sine iuuamento ignis 52
medicina quæ argentum facit sine igne 38
medicinæ quæ ingressum non habent 157
medicinæ accurtatæ non ita virtuosæ 393
medicinæ perfectæ signa 476
medicinæ siue lapidis potentia 310
medicinæ conseruatiuæ quales 462
medicinæ particulares 150
de medicinarum proiectionibus 156
medicinas proiectas non pati ignem 147
medici exemplum 113
medicis cauendum ab auro facto per alchemiam
150
medicinalium rerum fundamentum 410
medicamenta vim à signis cœlestibus habere 478
medium conuertens 129. conuersum 129

media operatiua 119
mellis flegma extrahere 202
menſtruum admirabile 27.276. fragrans 276
ſimplex 9. vt in formam cœlicam vt reducatur 299
maius 309. elementatum 26
de menſtruo vegetabili vbi agitur 187.188
menſtruum vegetabile quid 12.187
minerale verum 302
pro ſole ſoluendo 227
menſtruum quibus acuetur 335.412
menſtruum eſt aqua 339
menſtruum vt coloretur 188.189
menſtruum vt ſolubile 9,276
menſtrui cognitio neceſſaria 337
menſtrui noſtri natura 337. virtus 428
menſtrui vegetabilis extrahendi modus 8
rectificatio 336
mercurius vnde fiat 326
vulgaris optimus 299. generaliſſimus 326
mercurius noſter vbi reperiatur 326
in quas formas conuertatur 328. glorioſus 18
vegetabilis 187.204
diuinitùs reuelatus 334
mercurius aeris 33
artificialis 324
cur bis decoqui debet 120
vt ab auro & argento extrahatur 325
ſublimatus 168

mercurij opera 119
mercurij reductio 138
congelatio 157
ad Mercurium nostrum sublimandum quæ requiruntur 115
mercuriorum liber 2
mercurialis 328
metalli virtus appetitiua 157
metalli limus 183
metalla quid 163
metalla igne corrumpi 468. *vt dissoluantur* 12
339.340 *quæ in aurum conuertuntur* 235
ad magnam medicinam aptiora, quàm gemmæ 478
metallorum genus 335
metallorum anima 16
affinitas & gradus 171. *tabulæ* 163
metha 159
microcosmus cur dicatur homo 211
minera 78
mineralia vim è cœlo habere 469
incorrupta ad mille annos 469
calidæ & humidæ naturæ 329
mineralium via in quo consistat 391
miraculum de auro soluto 398
miracula quibus rebus fiant 210
mixtio vt fiat 159
mixtio rerum mixtarum 108
mixtio ad componendum lapidem 360

mixtiones abbreuiatæ 360.361.362.463
mixtura mineralis 103
modus cœlificandi, seu præparandi ad virtutes cœlestes 32. *modi faciendi sulphura vegetabilia* 8
moduli cerei fabricandi 354
Monascus gemma 580
rubeus laudabilior 381. *eius compositio ibid.*
monasci gemmæ compositio & eius color 380
Monasci albi compositio 381
monstrum supernæ influentiæ 105

N

NAtura venerabilis 317
non coarctatur 315. *vt adiuuetur* 145 *cur per artem compleatur* 155
naturæ materia 167 *propria* 166
naturæ minister 330
natura cum sua natura coniungi 166
naturam non posse perficere sine arte 149
nigrum nigrius 2
nubes 168
nubes congelata 21
numeri qui dicantur 102

O

OLeago auri 61
Oleagineitas luna 34
inceratiua 34
oleum quid 131
oleum tingens 80. *oleum tinctura* 3
oleum siue vnguentum philosophorum 30.31

ex plumbo philoſophorum 401
rubeum 76. oleum terræ 30
oleum miræ proiectionis 68
optimæ fixum 258
olei proprietas 231
olei ex plumbo virtus 401
olei componendi duplex magiſterium 257
olei fixandi alius modus 256
operari vt debemus 138.139
opus quibus incipiatur 57.58
operationis limitata vna ſola natura 131
operationes ſpiritus & corporis contrariæ 124
operationum arbor 192
opinio de Salamandra & Chameleonte atq; alecis falſa 464

P

PAſſus vbi ſitus 342
Patientia tertia 148
patres cur tam longo tempore viuebant 460
pellicanus 26
perfectorium 356.375
perlæ vt formentur 271
perlæ ex conchilibus 386
perlarum compoſitio 382
alia compoſitio 383. figura vt fiat 384
Philoſophus qui 323
philoſophorum veterum mos 477
ſcripta vt intelligenda 467
execratio 179

phthisici quo sanentur 207. pila 254
planetarum harmonia 268
plumbi natura 135
plumbi experimentum 259
ex plumbo argentum facere 136
portulaca marina 6.336
practica per theoricam formari 324
praparationes quot 180
praparationes & destillationes elementorum in quo fieri debeant 29
primus mercurius vt rectificetur 212.213
principia vera finem respicere 111
à principibus alchimistis cauendum 312
processus ad lapidem 75
processus ad rubificationem lapidis 75.76
processus ignis & aeris 350
proiectio in aurum 24
proiectionum multiformitas 181
proiectionum diuersitates 158
puluis impalpabilis 17
puluis volans 28
purificatio vt fiat 353
qualitas mortificatiua 320

Q

QValitates excellentes 89.
quinta essetia incorruptibilis 392.410.463
ex mineralibus vt haberi possit 4.11. ex vegetabilib. vt extrahatur 419. iuuentutē restituere 398

quinta eſſentia auri 411. vt diſſoluatur 414
à gummis vt extrahatur 420
ab humano ſanguine vt extrahatur 416. & deinceps
quintam eſſentiam ſeparandi modus 412
quintæ eſſentiæ animalium vt extrahantur 416

R

Radix prima totius naturæ 38
Radix arboris 61
radix arboris 61
radix de loſtralia 328
radicis primæ albæ compoſitio 35. rubeæ 38
radicis arboris duæ præcipuæ 42
radices arboris conficiendi modi 22.
radiculæ arboris, quatuor 42
radiculæ albæ compoſitio 42.43
R. ymundus vnde oriundus 389
pro rege Angliæ aurum ferit 235. ſine igne 41
quo anno lapidem fecerit 133. argentum fecit 356 cur lapidem docuerit 190
Raymundi vas 177
Raymundi libri quid ſint 175
Raymundi ad Robertum regem Neapol. epiſtola accurtatoria 390
Raymundi Teſtam. 169
cantilena 169
Rectificatio tertia 9
Rectificatio margaritarum 364

regula generalis 48
reincrudatio crudi 123
res finita 160
rei desiderium 160
restauratio 115
Roberti regis epistola ad Raym. 398
rubedo bona 153

S

Salamandra nostra 308
Sal quid 159
sal honorabile 168
quot nominibus appelletur ibid.
sal animatum 168
sal depuratum 3
sal preciosissimum 204
sal amarum 21. 168
sal nostrum 21
sal gemmæ 21. sal alcali 21. 168
sal nitri 7. 21
sal de vitro 168
sal tartari 7. sal armoniacum 421
sal armoniacum philosophorum vbi tradatur 411
sal armoniale cur dicatur 168
sal Sosæ 168
sal anatron 21
sal saponis 21
sal herbarum vegetabilium 7. sal vrinæ 168
sal condimenti 21. sal cibi 168
sal aqua maris acuata 168

ſal ignis 168
ſal vitellorum 168
ſal metallorum 159
ſalis armoniaci virtutes incomprehenſibiles 198
ſales quid 159
ſales acuti 166
ſanguis draconis & humanus quid 467
ſaphiri compoſitio 378
ſcientia intellectum hebetantes 315
ſecretum occultandum 30
ſcientes ignorantes 117
ſecretum naturæ 21. artis & naturæ 319
ſecretum noſtrum 27
ſecretum magiſterij 176
ſecretum ignis angelicum 179
ſecreta non ſpargenda 1
ſenum deſiderium 459
ſiccum humidum 126
ſimpliciare 113
ſmaragdi compoſitio 379
ſol & luna quando patiatur eclypſim 596
ſol noſter in quo ſigno 126
ſol tenebroſus 229. ſolutio 119
ſolutio ſpiritus fixi 124
ſolutiones lapidum quanto tempore fiant 402
ſoza 21
ſperuerius 20. 115
ſpecies noua vnde 131
ſperma metallorum lapidis materia 337

Spermata duo 139
Spiritus quid 140
Spiritus vt cum corpore concordet 107
Spiritus animatus 199
Spiritus corpus 126
Spiritus aquæ ſecundæ 5
Spiritus quintæ eſſentiæ 400
Spiritus animati poteſtas 217
Spiritus proprietas 515
Spiritus ſubtilitas 314
Spirimentale extremum 93
Stella diana 21.168
Stella matutina 21.168
Subiectum materiale 106. *inſtrumentale* 108
Subiecta duplicia 105
Subiectorum modi 106
Sublimatio quid 116.119
Sublimationis natura 112
in ſublimatione neceſſaria 114
Subſtantia Alchimiſtarum 327
ſubtilis 463. *criſtallina* 43.36.37
Subſtantiæ quintæ 152
Subſtentatio ſpiritus 97
Sulphur quid dicatur 74.358.377
Sulphur naturæ 4.136
Sulphur alterius poteſtatis 135
Sulphur nunquam ſine natura ſolis 167
Sulphur glorioſum quot nominibus appelletur ſcilicet 31.21

exaltatum 21.168
ſulphur vegetabile Raymundi 4
ſulphur animale quandiu ſublimandum 70
ſulphur noſtrum vt accurtetur 4.5
vt aere euacuetur.23.& terram aere euacuare idem eſt ibid.
ſulphur vltimum congel. 63
ſulphur purè lunæ vt habeatur 42
ſulphur dealbandum 129
ſulphuris auri elementa 25
ſulphuris generatio 130
ſulphuris naturæ ſublimandi modus 14
ſulphuris noſtri terra 134
ſulphuris argenti viui elementa diuiſa 25
ſulphura duorum luminarium 40
ſulphura conficiendi modi 21
ſulphurea materia indeficiens 63.64

T

Tabulæ elementorum 161
Tabulæ liquationis 164
temperamentum 98
terra nigra 134. *terra ignis* 27
terra ſulphuris 30
terra quæ eſt argentum viuum 25
terra argenti vt calcinetur 28
terra ab igne inpregnari 127
terra vt à cœlo inpregnetur 470
terra vegetabilis & metallica pro lapide 29
terra dealbata 3. *ſublimata quid* 24

ſecun-

ſecunda 5
terræ foliatæ plura nomina 258
terram ſublimare 24
Teſtamentum Raym. vbi factum 169. *& quando*
teſtamentum cui celari debeat 134
teſtamenti Raym. elucidatio 175
teſtamenti clauſura 186
theſaurus philoſophorum 34. 40
theſaurus noſter 27
tinctura quid 27. 93. 231
tinctura vera 132. *firma* 91
tinctura vnde extrahenda 325
vt ab auro extrahatur 325
tinctura de ſtanno pro argento 136
tinctura quæ melior 314. *ignis melior* 314
tinctura imperfecta rubificatione 154
tinctura exuberata 166
tincturam non fieri de re alba 133
tincturas quæ recipiant 66
topacij compoſitio 381
torques gemma 378
torquetis compoſitio 378
tranſmutamentum primi corporis lunaris 128
tripodes arcanorum 310
truncus arboris 44. *rubei compoſitio* 49
trunci arboris compoſitio, albi & rubei 46
turris in angulo 476
vapor elementorum 27
vapor potentialis 36

Vas noſtrum 177
Vas circulationis Hermetis 26
Vaſa duo 177
quibus indigemus 88.89
Vaſa quatuor ſimul 224
Vaſa virgulata 32
Vegetatiua vbi naſcantur 101
Vegetabilis medicinæ accurtatio 394
Vegetabile 99
Vegetabilia acuentia 6
Venus vt congeletur 158
Ventus corporeus 22. *ventus congelatus* 91
Venenum peßimum 29
Villanouani doctrina 158
Vmbra ignis 22
Vnctuoſum 7
Vnctuoſum humidum, materia lapidis 336
Vnguentum philoſophorum 50
Vnum ſuper centum 166
Vnum ſuper mille 160
Vnio quotupliciter fiat 340
Vnionis perfectæ ſignum 236
Vniendi modi 340.342
Vnum rubeum quid vocarint philoſophi 467
Virtus naturalis 144
Virtus proportionis 104
Virtus viuificatiua 314
informatiua 318.219. *cæleſtis quid* 104.318
elementalis 318

cur ab

cur ab igne recedat 143
virtus instrumenti 184
virtutes naturales hominis 215
virtutes salis armoniaci 198
virtutes vt applicentur 146
vitella ouorum 21
vitriolum 22
vitrioli spiritus 389. 399
vrina vt putrefiat 212
vrina Mercurij 69
vrinam in sal excellentissimum conuerti 218
vtilis res 330

FINIS.